Mana S. Cummins

Aprinzătorul de felinare

Traducere: Constantine Coca
Suceava: Little Lamb, 2003
(Colecţia cărţilor rare)

O adevărată capodoperă, este povestea unei fetiţe sărmane şi a unui Dumnezeu Atotputernic, care ne cunoaşte şi este în stare să schimbe haosul în frumuseţe. Scrisă cu aproape 200 de ani în urmă când felinarele cu ulei luminau străzile oraşelor din America, această povestire plină de mister vă va inspira şi provoca la o trăire de integritate şi excelenţă.

În lumea noastră coruptă, plină de o literatură care portretizează laudativ toate formele de stricăciune şi de rău, apariţia unor cărţi care ne înfăţişează personaje nobile, tineri şi tinere, bărbaţi şi femei de caracter, cu acţiuni pline de nobleţe, ne vine ca o briză de aer proaspăt, ca o zi însorită de primăvară, plină de viaţă nouă şi de frumuseţe.

Tineretul de astăzi şi întreaga noastră societate are nevoie de modele diferite, are nevoie de o literatură care înfăţişează personaje pline de puritate morală, care înving răul prin bine, care strălucesc chiar şi în sărăcie şi în tragedie, care preţuiesc corectitudinea, adevărul şi puritatea mai mult chiar decât viaţa.

„Colecţia Cărţilor Rare" ne aduce această frumuseţe din epoci trecute şi din medii sociale modelate de Biblie, adică de Cuvântul lui Dumnezeu.

CAPITOLUL I

LUMINĂ în ÎNTUNERIC

SFINŢITUL pogora tremurător peste zare; umbrele întunericului se adânceau ca o prăpastie adâncă între cer şi pământ.

În depărtare, în câmpie, lumina se mistuia ca un foc de vreascuri uscate, iar deasupra oraşului şuviţe cenuşii se despleteau molatic peste scânteile zilei. Un şir lung de case mărginea şoseaua până când aceasta se pierdea după colinele despoiate de venirea iernii. Pe pragul de lemn al uneia dintre aceste case veghea un chip trist de copil.

Era o fetiţă. Părea desprinsă dintr-o mreajă nebăgată în seamă de ceilalţi. Singurătatea străzii se reflecta în acest chip, înstrăinându-l de restul oamenilor. În spatele ei se înălţa o casă bătrânească, veche şi dărăpănată, cu un contur neregulat şi cu faţada îndreptată spre drumul pietruit. Uşa dădea direct în trotuar, iar pragul era atât de jos, încât picioruşele ei desculţe erau învineţite din pricina caldarâmului rece, pe care stăteau. Era o seară friguroasă de noiembrie; zvâcniri sperioase de păsări singuratice înfiorau zarea, iar vântul izbea cu putere crengile dezgolite de viaţă ale copacilor. Căderea uşoară a zăpezilor timpurii făcuse ca străzile întortocheate şi înguste ale orăşelului să pară mai noroioase şi mai mohorâte ca de obicei.

Oameni grăbiţi traversau străduţa aceea lăturalnică în lung şi în lat, iar în urma lor nu rămânea decât sunetul surd al noroaielor lipicioase care se desprindeau de pe bocancii greoi. Nimeni nu dădea atenţie făpturii plăpânde rezemate de marginea uşii. Tăcută, preocupată de iluziile copilăreşti, părea la fel de neînsemnată ca orice altă insectă. Pentru mulţi trecători, nu era decât un biet parazit care respira fără nici un drept, acelaşi aer cu ei,

care nu cunoştea nimic altceva decât existenţa mizeriei, a sărăciei şi a nefericirii. Fetiţa părea o figură ştearsă de pe un tablou împovărat de colbul vremurilor, o fărâmiţare de imagini stinse şi triste. Avea câteva zdrenţe pe care şi le strângea pe lângă trupul firav, un păr închis, des şi nepieptănat, care-i cădea pe spate. Trăsăturile feţei erau neregulate şi fiecare încordare a muşchilor feţei te făcea să simţi milă şi compasiune faţă de zbuciumul sufletesc al copilei. Ochii îi erau frumoşi, umbriţi de gene prelungi, dar atât de mari în contrast cu faţa ei slabă, încât armonia chipului ei lăsa de dorit. Ochii se sfârşeau în arcuirea unui zâmbet tăcut, însă nu-i sporeau cu nimic frumuseţea. Dacă ar fi avut pe aproape un suflet cald, o inimă de mamă - pe care n-o avea - cu siguranţă ochii aceia mari şi galeşi ar fi primit aprecieri şi complimente. Dar cum nu exista nici o fiinţă în lume care să-i poarte de grijă, această făptură hoinară era zi de zi batjocorită de toţi cei din jur care îi spuneau că e cea mai urâtă şi insuportabilă creatură care a umbrit vreodată pământul. Nimeni nu o iubea şi părea că nici ea nu are pe cine să iubească. Iubirea, acest sentiment unic, era străin de inima ei, pentru că niciodată nu-l cunoscuse. Deşi avea doar opt anişori, chipul ei era întunecat de durere şi nefericire.

Singurele momente în care pe fruntea ei crispată se distingea o undă de fericire erau clipele târzii ale înserării, când un oarecare bătrânel venea să aprindă felinarul din faţa casei în care locuia. Îi plăcea să privească flacăra torţei lui pâlpâind în vânt, în timp ce el urca în grabă scara. Nimic nu o înveselea mai mult ca prezenţa acestui om şi cine ar putea descrie splendoarea bucuriei care-i învăluia sufletul când felinarul se aprindea şi întunericul gros se risipea izgonit de lumina gălbuie. Deşi bătrânelul venea aici în fiecare seară, preocupat de îndeletnicirea lui, părea să nu o fi observat până acum.

Dar, chiar dacă nu-i aruncase niciodată vreo privire, chiar dacă nu-i vorbise vreodată, copila îl vedea ca pe un prieten care venea să spulbere întunericul vieţii ei cu flacăra plăpândă a torţei.

„Gerty", strigă un glas aspru din casă, „ai fost după lapte?"

Copila nu răspunse, dar sărind de pe prag alergă după colţul casei şi se ascunse.

„Unde a dispărut copilul acesta blestemat?", se auzi acelaşi glas şi o femeie ieşi pe prag.

Un băiat care tocmai trecea şi o văzuse pe Gerty ascunzându-se, începu să râdă şi-i arătă femeii, cu degetul, locul în care era fata. Apoi, continuându-şi drumul cu capul întors pentru a urmări scena mai departe, îşi spunea:

„îşi va lua ea porţia!"

Gerty fu târâtă în casă şi, cu o lovitură pentru urâţenia ei şi cu alta pentru impertinenţă - fiindcă se strâmbase la tanti Grant - fu trimisă imediat la o vecină după lapte.

Copila nu mai aşteptă o altă lovitură şi ieşi în fugă pe uşă, de teamă ca aprinzătorul de felinare să nu vină în absenţa ei. Pe când se întorcea cu laptele, faţa i se lumină de bucurie: aprinzătorul de felinare abia îşi aşeza scara. Când acesta urcă cu torţa, fetiţa se apropie de piciorul scării, atât de entuziasmată la vederea felinarului aprins, încât nu observă că era chiar în calea omului care coborî şi o lovi uşor cu piciorul, nesesizând prezenţa ei acolo. Copila căzu, iar bătrânelul, aplecându-se să o ridice, exclamă:

„îmi pare rău, mititico! Cum am putut să nu te văd?"

Ea se ridică fără să se plângă de căzătură; era obişnuită cu lovituri mult mai dureroase, iar vânătaia de acum nu însemna nimic pe lângă atâtea altele, dar cel mai rău lucru care i se întâmplase era că tot laptele fusese vărsat.

„Vai, vai, vai!", rosti bătrânul. „Uite ce ispravă am reuşit să facem! Ce-ţi va spune mămica?"şi, privind mai îndeaproape faţa copilei, spuse ca pentru sine: „Ce copilă slabă şi pricăjită!" Apoi, văzând cât de întristată era din pricina laptelui vărsat, spuse cu bunătate: „Oof, oof, oof! Sper să nu te certe prea tare! Lasă supărarea, copilă, nu te îngrijora, chiar dacă vei primi o muştruluială mică. Îţi aduc mâine ceva ce-ţi va place. Dacă mămica se va supăra foarte tare, spune-i că eu am fost de vină. Nu te-am lovit prea tare? Dar ce căutai sub scara mea?"

„Am vrut să văd cum aprinzi felinarul", răspunse Gerty. „N-am păţit nimic, numai îmi pare rău că am vărsat laptele!"

În aceeaşi clipă, tanti Grant ieşi în uşă, adusă de zgomotul de afară şi, enervată peste măsură de ceea ce văzu, strânse cu putere umărul copilei şi o împinse cu brutalitate în casă lovind-o şi batjocorind-o într-un mod vulgar şi nedemn pentru o femeie. Aprinzătorul de felinare se apropie de ea, încercând să-i explice nefericita întâmplare şi nevinovăţia copilei, dar femeia îi izbi uşa în faţă; efortul lui de a-i domoli mânia fusese zadarnic. În acea seară, Gerty fu aspru pedepsită şi nu primi nici măcar coaja de pâine uscată de la cină, iar pe deasupra fu închisă în podul casei pentru a-şi petrece acolo noaptea. Sărmana copilă! Nu avea pe nimeni care să-i ţină partea. De când îi murise mama, în urmă cu aproape cinci ani, viaţa ei devenise un coşmar care părea să nu se mai spulbere vreodată.

Când Ben Grant plecase pe mare, îi ceruse nevestei să se îngrijească de orfană până când se va întoarce el, dar trecură ani de atunci şi nimeni din ai lui nu mai spera să-l revadă vreodată. Tanti Grant tolerase prezenţa copilei sub acoperişul ei nu atât pentru că i se ceruse, ci pentru că avea motive personale întemeiate să o îngăduie şi,

deşi considera adesea prezenţa orfanei o povară, nu încercă până atunci să se elibereze de ea.

Când Gerty se trezi încuiată peste noapte în podul întunecos - întotdeauna îi fusese frică de întuneric - stătu puţin liniştită şi nemişcată, apoi începu deodată să bată din picioare şi să ţipe, strigând:

„Te urăsc, tanti Grant! Bătrână răutăcioasă şi fără inimă, te urăsc!" Dar în zadar striga şi suspina, nimeni nu venea să îi deschidă. Într-un târziu, ostenită de plâns, se aşeză pe o grindă şi, acoperindu-şi faţa cu mâinile slabe, continuă să suspine încetişor cu inima sfâşiată de durere. Cu timpul se linişti şi, luându-şi mâinile de pe faţa umezită de lacrimi, privi afară prin fereastra mică de la pod. Luna, învăluită de un nor trecător, semăna cu o pată obscură de lumină. Gerty zări departe, pe imensitatea cerului, o stea strălucitoare şi neasemuit de mare, care-i fură privirea. Niciodată nu văzuse o asemenea măreţie a naturii; de nenumărate ori îşi petrecuse nopţile sub cerul înstelat, dar pe atunci nu se gândea decât la nefericirea ei şi nu mai dădea atenţia lucrurilor care o înconjurau. Steaua aceasta însă îi înfiora privirea; i se părea că o strigă pe nume şi că îi spune: „Gerty, Gerty, sărmană Gerty!" îşi închipuia că seamănă cu o fată plină de bunătate pe care a văzut-o sau a visat-o cu mult timp în urmă şi se întreba: „Cine a aprins-o? Cine a aprins-o? Trebuie să fi fost cineva cu o inimă bună, dar cum a ajuns atât de sus? Cu ce fel de scară s-a urcat până acolo?" în asemenea împrejurări, mii de gânduri freamătă mintea înfierbântată a unui copil; şi, cu fiecare gând, trăsăturile feţei se schimbă, trupul oboseşte şi cade în amorţeala binevenită a somnului. Aşa adormi Gerty, cu lacrimile uscate pe obrăjorii stinşi şi palizi. Când se trezi, era deja dimineaţă. Razele de soare pătrundeau în pod printr-o spărtură acoperind ca o mantie aurie faţa întinsă pe podeaua rece. Din stradă

ajungeau până la urechile ei glasurile vesele ale copiilor; se gândi o clipă la cât de fericiţi erau ei, fără nici o grijă, scutiţi de orice povară a zilei de mâine; ei aveau părinţi care-i iubeau, îi hrăneau, îi îmbrăcau şi le dădeau o educaţie frumoasă, pe când ea, ea nu avea pe nimeni. În casă, tărăboiul creştea, zgomotele se amplificau, spulberând pacea care domnea în podul singuratic. Băiatul doamnei Grant lua micul dejun în tovărăşia a doi sau trei chiriaşi. Copila tresări; ştia bine că singura ei şansă de a mai supravieţui era să se hrănească cu resturile mizere ce rămâneau în urma acestora. Se întâmpla adesea ca tanti Grant să nu ţină cont de foamea ei şi să arunce chiar şi acele resturi. Dintr-o săritură, fata fu în picioare şi încercă uşa. Răsuflă uşurată: era deschisă.

Coborî tiptil scările şi, când mesenii sfârşiră de mâncat, se furişă înăuntru. Aici întâlni privirea dură a stăpânei care îi porunci să-şi schimbe faţa urâtă şi înăcrită, să mănânce ce a rămas de la ceilalţi, să se ferească din calea ei şi să nu se apropie de foc unde ea avea treabă, promiţându-i încă o ciomăgeală - şi mai sănătoasă decât cea de aseară - dacă nu-şi bagă minţile în cap. Această făptură plăpândă era obişnuită cu un asemenea fel de viaţă. Ea nu ştia că există şi un alt fel de trai; într-un răstimp atât de scurt al vieţii învăţase că durerea era singura formă sub care se vieţuia pe pământ. De aceea nu fu dezamăgită să mănânce resturile mizere, rămase de la masa stăpânilor.

Înghiţea fărimiturile, fără să le mai mestece măcar. Când termină, îşi aruncă pe spate un şal vechi al mamei, îşi îmbrăcă pelerina zdrenţoasă şi ieşi afară.

În spatele casei, dincolo de gardul alb de nuiele, se întindea o pădure întunecată. În faţa acestei întinderi de verdeaţă se afla un depozit de cărbuni, iar într-o parte mai lăturalnică, un debarcader cu apă murdară. Prin

aceste locuri Gerty părea o umbră solitară; mergea pe cărarea îngustă fără să asculte şoaptele iscate de vânt pe strunele copacilor. Nici măcar nu întoarse capul când trecu pe marginea râpei unde stătea o gloată de copii. Aceştia erau tovarăşii ei de joacă; băieţi şi fete îmbrăcaţi în zdrenţe şi flămânzi ca şi ea. De cele mai multe ori trebuia să fie surdă şi oarbă la tot ce o înconjura pentru că mulţi dintre acei micuţi erau duşmănoşi cu ea. Gerty era printre ei ca un spin într-o grădină de flori sălbatice, constituind o legătură ciudată şi interesantă între formele precare de viaţă şi cele înstărite. Chiar dacă era mânjită din creştet până-n tălpi, chiar dacă zdrenţele îi erau ude şi i se lipeau de trup, exista ceva în înfăţişarea ei care te făcea s-o priveşti cu drag şi să treci dincolo de aparenţele fiinţei ei. Se întreba şi ea adesea de ce o respingeau copiii. Dar ei, aşa săraci, murdari şi zdrenţăroşi cum erau, puteau să-şi dea seama că Gerty era mai neglijată şi mai abuzată decât ei şi o batjocoreau. Aveau astfel pe cineva faţă de care să se simtă superiori. Poate că aceştia s-ar fi purtat altfel dacă Gerty s-ar fi amestecat printre ei şi i-ar fi tratat cu mai multă prietenie, dar atunci când mama trăia, încerca pe cât posibil să o ţină la distanţă de gloata aceea mizerabilă. Poate că dacă ar fi fost şi Gerty mai sociabilă s-ar fi purtat şi ei mai cu bunăvoinţă faţă de ea, dar copila încă păstra în cugetul ei poveţele mamei care, pe când trăia, încerca să-i arate josnicia trăirii acelor grupuri de copii. Ruptura dintre Gerty şi lumea acestor făpturi a crescut din zi în zi tot mai mult, hrănită de incidentele mărunte şi de vorbele chinuitoare care i se aruncau peste umăr şi de dezamăgirea de a nu avea puterea să-şi găsească un prieten, nici măcar în rândul acelora vitregiţi - ca şi ea - de soarta neiertătoare. Însă, pe lângă obişnuinţa de a-i evita, apăruse în firea ei mândria tăcută, abia desluşită, de a nu se întovărăşi cu ei în

activităţile lor; doar rareori o întâlneai jucându-se sau făcându-şi de lucru cu ei. E drept că nici unul din acei mizerabili nu îndrăznea să-i stea în cale; o ştiau iute, încăpăţânată, chiar violentă, şi se făcuse de temut înaintea lor. Faima i se trăgea de când tanti Grant îi luase apărarea înaintea lor. Se întâmplă ca stăpâna să treacă pe acolo pe când nişte fete răutăcioase îi furaseră papucii şi îi aruncaseră în apă. Le-a scărmănat bine tanti Grant şi copii s-au hotărât s-o lase în pace. De atunci, n-a mai avut niciodată parte de vreo pereche de papuci. Cel puţin - gândea fata - îi făcuse şi stăpâna un bine în viaţa ei, alături de relele pe care le avea de suferit zi de zi din partea-i.

În ziua aceea se lăsase o ceaţă subţire şi, deşi soarele inunda orizontul, afară era frig şi vântul izbea crengile copacilor. Dimineaţa era ruginie şi lumina părea un abur care cobora peste pământ. Gerty îşi căută adăpostul în depozitul de lemne. Chipul îi era palid-vineţiu; tot sângele îi pierise din faţă, lăsându-i buzele la fel de palide ca şi obrajii. Se îndrepta încet, cu paşi nehotărâţi, spre cuibul ei, ca un om ostenit care abia s-a trezit dintr-un vis ameţitor. Aici, într-un colţ, se afla o grămadă de scânduri de lungimi diferite, formând o serie de trepte neregulate. Aproape de vârf se vedea un ascunziş, acoperit de scânduri lungi, protejat din toate părţile de paravane de lemn, având o singură deschizătură prin care se vedea apa.

Acesta era locul favorit al copilei şi singurul de unde nu o alunga nimeni. Aici, în zilele lungi de vară, stătea meditând la necazurile, urâţenia şi obrăznicia ei, uneori plângând ore întregi. Alteori se mai înveselea câte puţin urmărind marinarii care munceau pe punţile vaselor, sau vâslind încoace şi încolo în bărcile lor mici.

Dar acum vara trecuse şi marinarii plecaseră. Vremea se răcise şi, de câteva zile, Gerty fusese obligată să stea

în casă. Acum însă, inima îi dădu ghes să vină aici, în ascunzişul de scânduri unde tristeţea gândurilor ei se spulbera o clipă, înlocuită de contemplarea priveliştei de linişte a singurătăţii. Fu surprinsă să vadă că soarele, deşi vlăguit de puterea de a încălzi pământul, uscase puţin lemnele din culcuşul ei. Se aşeză în ascunzişul de scânduri şi, strângându-şi genunchii îngheţaţi la piept, rămase liniştită timp îndelungat. Gândurile ei pierdute în palpitaţia lăuntrică a timpului, întâlniră în calea lor bunătatea care se citea pe faţa aprinzătorului de felinare şi, pentru întâia oară de când bătrânul îi vorbise, un glas blând din interior îi aminti promisiunea lui. Nu putea crede că bătrânul îşi va aduce aminte, dar era posibil, fiindcă părea să-i fi părut rău când a lovit-o şi i-a vărsat laptele. Ce-i va aduce oare? Ceva de mâncare? O, ce bine ar fi dacă i-ar aduce o pereche de papuci!

Se hotărî să meargă mai devreme după lapte ca să ajungă înapoi înainte ca bătrânul să vină să aprindă felinarul.

Toată ziua timpul îi trecu foarte greu, dar în sfârşit se lăsă întunericul şi o dată cu el veni True - sau Trueman - Flint, pentru că acesta era numele aprinzătorului de felinare. Era puţin întârziat cu lucrul lui în seara aceasta şi se grăbea. Nu avu timp decât să schimbe câteva cuvinte cu Gerty, dar au fost cuvinte care izvorau dintr-o inimă bună şi cinstită. Îşi puse mâna grea şi aspră pe creştetul copilei şi o privi cu dragoste şi compasiune. Ochii lui albaştri, străbătuţi de umbre cenuşii, mângâiau făptura plăpândă şi neajutorată. Bătrânul îşi ceru iertare pentru neatenţia lui, pentru că i-a vărsat laptele, spunându-i că-i pare rău că a fost pedepsită atât de crunt pentru o greşeală neînsemnată care se poate întâmpla oricui.

„Dar uite aici", adăugă el, vârându-şi mâna într-unul din buzunarele lui mari, „asta este cadoul pe care ţi l-am

promis. Ai grijă de ea, nu o lăsa de izbelişte, fiindcă, mă gândesc eu, dacă va fi ca mama ei pe care o am acasă, vei avea o prietenă adevărată în cel mai scurt timp. La revedere, micuţa mea", îi spuse el, apoi puse scara pe umăr şi plecă, lăsând în mâinile copilei o pisicuţă albă.

Gerty rămase nemişcată, mai mult uimită decât dezamăgită. Îşi văzu speranţele şi iluziile destrămate ca şi cum cerul s-ar fi ciobit de neîmplinirea ei. Erau atâtea pisici prin cartier, de toate culorile şi mărimile; şi ele, ca şi

Gerty, se hrăneau cu gunoaie, alergau departe de picioarele trecătorilor mânioşi şi se ascundeau prin depozitul de lemne sau de cărbuni. Toate aceste făpturi alungate şi gonite zi de zi, destinate încă de la naştere nefericirii se îndoiau adesea de dreptul de a exista. Pentru mulţi, ele nu erau decât obiecte fără preţ care umbresc în zadar întinderea pământului. Niciodată până atunci Gerty nu s-a gândit să ia sub protecţia mâinilor sale vreo pisică pentru că i-ar fi fost oricum imposibil. Hrana era puţină şi spaţiul oferit ei cu atâta zgârcenie era limitat;

abia-şi ducea viaţa de pe o zi pe alta şi acum avea să poarte de grijă şi acestei micuţe făpturi. Gerty gândi că ar fi mai bine să o lase să plece, dar pe când ezita ea încă pisicuţa se cuibări cu atâta căldură sub haina ei, încât fata nu se mai târgui cu propria conştiinţă. Înspăimântată de călătoria lungă din buzunarul lui Flint, pisica se piti în braţele copilei şi prin mieunături slabe o implora parcă să nu o abandoneze. Amândouă aveau să sufere de acum împreună, împărţindu-şi multele dureri şi puţinele bucurii, aveau să se deprindă cu soarta lor nefericită, cum se învaţă osânditul cu ocara. Povestea săpată în chinuri a acestei biete vieţuitoare o determină pe Gerty să-şi unească suferinţa cu a ei, să o iubească, să o îngrijească şi să o ferească din calea stăpânei.

Îngrijirea pe care o dădu acestei pisicuţe nu se poate descrie în cuvinte şi iubirea pe care i-o arătă a fost iubirea pe care numai o inimă solitară şi dezolată o poate oferi. În ciuda tuturor necazurilor pe care le avea din pricina ei, o iubea tot mai mult, căci era singura ei prietenă. În tovărăşia acestei biete făpturi, Gerty îşi înăbuşi pentru o vreme strigătul durerii din inimă. Stătea timp îndelungat în ascunzişurile ei preferate din depozitul de lemne, îngrijindu-şi pisica şi admirând lumea aparent simplă, dar plină de un tâlc amar pentru inima ei frântă. Cu pisica pe genunchi, Gerty presimţea că aşa cum văpaia soarelui dă strălucire naturii şi apoi, deodată, tot peisajul devine trist şi negru, aşa şi perioada aceasta de mulţumire sufletească se va risipi. În acele zile fericite, în mintea ei de copil se adunau clipe care începeau să dea culoare vieţii, clipe care aveau să treacă precum aburul uşor se risipeşte în neantul universului. Într-o zi, găsind o pălărie veche, cu colţurile soioase şi roase, fata renunţă şi la gluga ei şi-i făcu un culcuş cald pisicuţei. Se lipsea de multe ori de resturile ei de mâncare şi adesea risca pentru pisică ceea ce pentru ea nu ar fi riscat. Ori de câte ori aducea lapte punea puţin deoparte pentru prietena ei, cu riscul de a fi descoperită şi pedepsită. Ideile fetei despre bine şi rău erau încă abstracte; ceaţa neştiinţei îi stăruia încă pe pleoape, iar adevărul îi era încă necunoscut. Ore în şir se juca cu pisicuţa printre grămezile de lemne, aruncându-i priviri pline de gânduri, rămânând cu ochii umezi, mai mult tăcută, vorbindu-i din când în când despre singurătate şi nenorocirea vieţii ei. În zilele foarte friguroase, când cerul devenea vineţiu şi pisicuţa era aproape îngheţată, Gerty era pusă la grea încercare: trebuia s-o ocrotească, dar nu avea curajul şi cutezanţa de a o duce în casă. Ca să treacă neobservată, Gerty o ascundea în sân şi fugea cu ea până în podul dărăpănat al casei unde-şi avea culcuşul. S-a întâmplat

de vreo două ori ca neastâmpărata pisicuţă să scape de sub privirile atente ale fetei şi să coboare scările care duceau spre salon. Dar tanti Grant, fără să se întrebe de unde e şi a cui era, a scos-o cu mătura afară. Prin vecini hoinăreau o mulţime de astfel de vietăţi, de aceea

Gerty a scăpat de întrebări şi mai cu seamă de lovituri.

Poate vă veţi întreba cum se făcea că Gerty avea timp să se joace toată ziua. Tanti Grant avea un singur băiat şi, fiind o femeie foarte activă, nu a încercat niciodată să-i caute de lucru fetei, ci a fost bucuroasă să nu o vadă în calea ei, aşa că, în afară de faptul că trebuia să aducă laptele în fiecare zi, copila nu avea nimic altceva de făcut - ceea ce însemna o sursă roditoare de plictiseală, nemulţumire şi nefericire.

Doamna Grant era de sorginte scoţiană, nu prea tânără şi cu un temperament care, cu cât femeia îmbătrânea, devenea tot mai irascibil. Răceala feţei era singurul amănunt fizic care trăda răutatea din inima acestei femei, iar asupra sufletului ei nu puteai avea îndoieli. Avusese o viaţă grea, a fost muncită şi era chiar obişnuită cu necazurile şi greutăţile vieţii. Soţul ei fusese în tinereţe tâmplar, dar femeia aceasta, cu gelozia şi ciorovăiala ei îi făcuse traiul atât de imposibil, încât domnul Grant s-a înrolat în marină şi a plecat pe mare; erau ani de atunci. Ca să se poată întreţine, tanti Grant spăla rufele unor vecini mai înstăriţi şi ţinea câţiva chiriaşi, astfel că avea un profit destul de bun de pe urma acestor servicii. Dar fiul ei - un tânăr dezordonat, îndărătnic, răsfăţat încă de mic şi cu o educaţie nu dintre cele mai alese - risipea toţi banii şi tot câştigul mamei sale.

Motivul pentru care tanti Grant îşi făcuse milă de Gerty este necunoscut cititorului, dar întemeiat, deşi uneori femeia, întărâtată peste măsură de obrăzniciile fetei, se

hotăra să scape de ea cu orice preţ, totuşi până acum încă ezitase.

CAPITOLUL II

SUFERINŢĂ ŞI ADĂPOST

TRECUSE aproape o lună de când avea pisica şi până acum nimeni din casă nu aflase de existenţa ei. Din pricina frigului pe care-l îndura şi a umezelii îmbibate în podelele pe care era nevoită să doarmă, Gerty se îmbolnăvi, iar tanti Grant, de frică să nu aibă prea multă bătaie de cap cu ea, o obligă să stea în casă la căldură. Ochii copilei aveau o privire pierdută şi erau arşi de febră, faţa îi era trasă, iar pielea urmărea îndeaproape liniile şi formele oaselor; era atât de slăbită! Părea mai mult un cadavru viu care printr-o ironie a sorţii trăia, dar trăia în afara vieţii. Stătea mai toată ziua lângă foc, doar din vreme-n vreme, când tusea o îneca, se ridica şi alerga îngrijorată ca să vadă dacă pisica se afla tot în ascunzătoarea ei. Într-o seară, pe când chiriaşii veneau la cină, unul dintre ei se împiedică în pisica fetei, care, profitând de deschiderea uşii, încercă să intre şi ea neobservată, în salon, la căldură.

„Ce-i asta?", întrebă omul pe care îl chema Jemmy. „Ptiii, o pisică! Cum aşa, tanti Grant, ştiam că urăşti pisicile!" „Nu-i a mea, scoate-o afară!", strigă stăpâna. Jemmy încercă să o scoată afară, dar sărmana pisicuţa colindu-l cu repeziciune, sări direct în braţele copilei.

„A cui pisică era aceea, Gerty?", întrebă tanti Grant. „Este a mea!", răspunse copila cu un curaj izvorât din iubirea pe care i-o purta pisicii.

„Dar de când ţii tu pisici?", o întrebă stăpâna. „Vorbeşte! De unde o ai?"

Gerty era înspăimântată. Nu voia să mărturisească de unde avea pisica; ştia că în felul acesta ar înrăutăţi

lucrurile, fiindcă tanti Grant nu a uitat niciodată dojana primită din partea lui True Flint pentru cruzimea cu care o bătuse pe copilă când a vărsat laptele. Neştiind ce să răspundă, a rămas tăcută şi a izbucnit în lacrimi.

„Haide", spuse Jemmy, „pune ceva pe masă că ne e foame, tanti Grant, şi lasă fata în pace!"

Stăpâna bolborosi ceva şi apoi dădu impresia că a uitat de pisică.

Târziu, după cină, un sunet slab ca de foşnet tulbură liniştea înserării. Era zgomotul unei flaşnete. Un cântăreţ ambulant, întovărăşit de o maimuţă dresată să danseze în ritmul muzicii, făcuse mare vâlvă în jurul lui; o mulţime pestriţă, dornică de a se amuza şi vrând poate să uite pentru o clipă neîmplinirea sufletului, îl înconjurau, îmbulzindu-l. Gerty, cu ochii măriţi de curiozitate, alergă şi privi pe fereastră. Încântarea şi veselia de afară strecurară în ochii ei sclipiri argintii şi o făcură să rămână nemişcată până când omul cu maimuţa plecă. Peisajul se înfăţişa acum sub privirile ei ca o stradă goală unde un vorbitor ţinuse o cuvântare avântată, la sfârşitul căreia spectatorilor nu le mai rămăsese nimic altceva decât să se ridice şi să plece. Captivată încă de strălucirea reprezentaţiei, urmărind cu ochii minţii voia bună întipărită pe faţa cântăreţului, Gerty nu băgă de seamă când pisicuţa i se strecură din braţe şi sări pe masă, unde începu să se înfrupte cu resturile de la cina chiriaşilor.

Marginile întunecate ale acoperişului desenau pe întinderea slab luminată a cerului, o linie sumbră, întreruptă doar de un arbore care-şi înălţa braţele dincolo de linia orizontului. Strada era pustie şi întunecată. La capătul străzii începea să se desluşească un punct negru, modelat încet în silueta umbrită a unui om. Era aprinzătorul de felinare şi, cum îl văzu, Gerty se aşeză mai comod în faţa ferestrei şi părea că nu va pleca de

acolo curând pentru că dorea cu orice preţ să-l vadă pe Flint aprinzând felinarul - se ştie că aceasta era o plăcere deosebită a copilei. Deodată, ţipătul isteric al stăpânei o trezi la realitate şi, întorcându-se, o văzu pe tanti Grant luându-i nervoasă pisica şi aruncând-o dintr-o parte într-alta a încăperii. Înainte să mai facă vreo altă mişcare, copila se repezi şi-i strânse cu putere încheietura mâinii. Femeia o îmbrânci şi aruncă din nou pisica. De data aceasta se auzi pleoscăitul apei clocotite şi un geamăt de durere. Pisica, darul atât de valoros primit de la bătrânul Flint, murise! Pe faţa lui Gerty se aşternu o culoare bolnăvicioasă, se făcu palidă, iar groaza şi ura zugrăvite pe chipul ei se amestecau cu dorinţa încrâncenată de răzbunare. Fata era în stare de orice nebunie acum. Se smuci brusc ca atunci când vrei să te smulgi din braţele cuiva şi, apucând cu o mână bastonul de lemn de lângă uşă, ţinti direct spre capul stăpânei... Picuri mici de sânge se prelingeau din nări, dar femeia, înfuriată peste măsură, nu dădu importanţă durerii ci se repezi asupra fetei, scăpărând din priviri flăcări de furie şi, lovind-o cu putere, o alungă pe uşă afară.

„De astăzi înainte n-ai să-mi mai calci pragul, spurcăciune!", strigă ea închizând uşa. Copila rămase singură în întunericul de afară şi în răceala umedă a nopţii. Se văzu deodată părăsită într-un univers infinit, doar ea şi durerea nemăsurată care-i sfâşia făptura plăpândă. Când era supărată, Gerty plângea până obosea, până când sufletul ei se golea. Când se văzu abandonată în stradă, părăsită şi singură, i se păru că toate umbrele întunericului capătă gheare care se năpustesc asupra ei şi începu să ţipe de teamă. Dar toată oroarea şi groaza care-o stăpâneau nu izvorau decât din durerea de a fi văzut destinul tragic al singurei fiinţe de care-şi legase vreodată ancorele sufletului. Aşezată pe marginea jilavă a trotuarului, cu faţa ascunsă

în palme, cu capul prăbuşit peste genunchi, fata se lăsă pradă întristării şi începu să plângă în hohote. Deodată se trezi ridicată gingaş de umeri şi aşezată pe prima treaptă a scării lui Flint care era rezemată de stâlpul felinarului. Bătrânul o ţinea de umeri faţă în faţă cu el, întrebând-o ce s-a întâmplat.

Dar Gerty nu se putea opri din plâns şi numai din când în când rostea printre sughiţuri: „Pisicuţa mea, pisicuţa mea!"

„Cea pe care ţi-am dat-o eu? Ai pierdut-o? Nu plânge, nu plânge!"

„O, nu, nu am pierdut-o! O, pisicuţa mea!" Şi copila plângea mai tare şi tuşea atât de groaznic, încât bătrânul nu ştia ce să facă cu ea. Încerca să o mângâie spunându-i că dacă nu intră în casă se va îmbolnăvi şi ar putea să moară.

„Nu mă lasă înăuntru!", îi spuse copila, şi nici n-aş intra dacă m-ar primi!"

„Cine nu te lasă înăuntru - mama ta?"

„Nu, tanti Grant!"

„Cine este tanti Grant?"

„O femeie rea şi nebună, care mi-a aruncat pisicuţa în apă clocotită!"

„Dar unde-i mama ta?" „Nu am mamă!" „Dar a cui eşti, copilă?" „A nimănui!"

„Unde locuieşti şi cine are grijă de tine?"

„O, am locuit cu tanti Grant, dar acum o urăsc fiindcă mi-a omorât pisicuţa! Am lovit-o cu un băţ în cap şi-mi pare rău că nu i-am dat mai tare!"

„Şşşt! Nu spune aşa! Mă duc eu înăuntru să vorbesc cu ea."

True bătu la uşă şi intră înăuntru. Femeia îşi lega capul cu o batistă, iar el îi spuse că ar fi bine să cheme copila înăuntru deoarece ar putea să moară din cauza frigului.

„Nu-i copila mea", răspunse ea. „Este cea mai obraznică ființă care a trăit vreodată; mă mir că am ţinut-o până acum, dar sper să nu mai dau niciodată ochii cu ea. Îmi vine s-o spânzur că mi-a spart capul! Cred că are un duh rău în ea!

„Dar ce se va întâmpla cu ea?", întrebă omul încercând să argumenteze. „Este o noapte geroasă. Cum crezi că te-ai simţi, doamnă, dacă te vei trezi dimineaţă şi o vei găsi îngheţată înaintea uşii?"

„Cum m-aş simţi?! Ce treabă ai tu cum m-aş simţi eu? De ce nu o iei tu să o îngrijeşti? Văd că te sclifoseşti şi o cam bagi în seamă. Ia-ţi răsfăţata acasă şi vezi dacă-ţi mai vine să-i plângi de milă! Eu am suferit-o destul! Ce-mi pasă mie dacă îngheaţă sau moare de frig? Nici nu vreau să-mi bat capul că mi l-am bătut destul! O asemenea făptură nu are nici măcar dreptul de a consuma aerul; umbreşte pământul degeaba. Şi nu te teme dumneata, nu moare ea aşa uşor! Până la urmă, e proprietatea oraşului. Să-i poarte primăria de grijă; iar tu, moşule, ai face mai bine să-ţi iei tălpăşiţa şi să nu-ţi mai bagi nasul în treburile altora."

True, dându-şi seama că-şi pierdea timpul în zadar, ieşi. Pe deasupra, lucrul cel mai nesuferit în viaţă i se părea pălăvrăgeala necugetată a unei femei nervoase şi fără frâu. Când îl văzu coborând treptele, fata se opri pe dată din plâns şi îl privi cu mare interes. Ochii îi rămaseră fixaţi asupra bătrânului, aşteptând răspunsul lui.

„Ei", zise el, „a spus că nu te primeşte înapoi."

„Şi-mi pare bine!", răspunse Gerty.

„Dar unde vei merge?"

„Nu ştiu; poate mă duc cu tine să văd cum aprinzi felinarele."

„Dar unde dormi la noapte?"

„Nu ştiu unde, nu am casă; dorm afară ca să văd şi stelele, dar este frig, nu-i aşa?"

„Nu poţi să faci aşa ceva! Mori de frig, copilă!" „Atunci ce se va întâmpla cu mine?" „Numai Domnul ştie!"

Bătrânul privea copila perplex. Nu putea să o lase acolo în aşa o situaţie şi nu ştia ce ar putea face cu ea acasă, fiindcă trăia singur şi era sărac, dar când Gerty începu să tuşească violent s-a decis să o ia şi să împartă cu ea adăpostul, focul şi mâncarea, cel puţin pentru o singură noapte. „Vino cumine!", spuse el. Şi copila începu să alerge alături de el fără să întrebe unde.

True mai avea o mulţime de felinare de aprins înainte de a-şi termina serviciul. Gerty l-a urmărit cu viu interes până la capăt şi numai când a văzut că merg o bună bucată de drum fără să se oprească, l-a întrebat încotro mergea.

„Acasă", răspunse bătrânul.

„Mă duc şi eu acasă la tine?"

„Da", răspunse omul, şi am ajuns."

Deschise o portiţă şi, trăgând-o după el, bătrânul se strecură într-o curte îngustă şi întunecată. Ograda, ca o fâşie, petrecea marginea unei case cu etaj. Clădirea nu era impunătoare şi era construită după stilul tradiţional al caselor englezeşti, cu trepte de ciment şi cu două intrări laterale. În partea din spate a casei locuia True - aici intrară cei doi. Gerty tremura şi picioarele îi erau vinete de frig. Într-un colţ al odăii era o sobă din tablă, cu pereţii înnegriţi de fum, dar focul se stinsese de mult în ea şi în încăpere era rece. Bătrânul îşi puse scara, torţa şi celelalte lucruri într-o magazie şi, aducând un braţ de lemne, aprinse focul, apoi trase o bancă de lemn lângă sobă, îşi aruncă cojocul lui deasupra şi o aşeză pe Gerty pe ea. Se apucă de îndată să pregătească umila lui cină. Omul acesta a avut o viaţă zbuciumată care l-a învăţat şi l-a obligat să se descurce singur în orice fel de muncă. Puse ceaiul la fiert, pe sobă, şi când acesta fu gata îl turnă copilei într-o cană mare, cu mult zahăr. Îi aduse

mai apoi tot laptele pe care-l avea în casă şi o felie mare de pâine proaspătă. La vederea atâtor bunătăţi, Gerty nu se putu abţine să nu-i spună că aceasta a fost cea mai bună mâncare din viaţa ei. De mulţumire, bătrânul uită să mai mănânce şi el. Abia acum True vedea că, de-a curmezişul oricărei tristeţi cu care ni se împleteşte viaţa, se iveşte fulgerător o bucurie, ca o scânteie voioasă. Căpşorul drăgălaş şi singuratic avea să spulbere pentru multă vreme de acum înainte pustiul monoton şi rece al bătrâneţii sale.

Trueman Flint se născuse în îndepărtatul New Hampshire, dar rămânând orfan la vârsta de cincisprezece ani plecă la Boston unde îşi câştigă existenţa muncind orice găsea. Nefasta soartă l-a maturizat mult pe băiatul singuratic de atunci. Înainte de a se angaja în serviciul în care îl găsim acum, fusese portar la un magazin mare al unui afacerist bogat şi generos. Într-o zi, în timp ce descărca nişte butoaie, unul din ele i-a căzut pe piept şi l-a accidentat. Un timp îndelungat se părea că nu-şi va reveni, dar după aproape un an a fost în stare să înceapă lucrul din nou. Totuşi, True nu a mai fost niciodată acelaşi. S-a ridicat de pe patul de boală arătând cu zece ani mai în vârstă şi atât de slăbit, încât nu putea face faţă decât la o muncă mai uşoară. Atunci a obţinut slujba de aprinzător de felinare; mai câştiga bani tăind din când în când lemne pe la oameni, rănind zăpadă şi făcând alte lucruri mărunte. Acum era între cincizeci şi şaizeci de ani, un om bine făcut, cu trăsături croite într-unul din modelele mai aspre ale naturii, dar care exprima bunătate şi cinste. Era de obicei foarte rezervat, îşi vedea de treaba lui şi era puţin cunoscut. Avea un singur prieten, pe vecinul său, care se ocupa cu întreţinerea unei biserici din apropiere.

am lăsat-o pe Gerty să-şi termine cina şi acum doarme întinsă pe bancă, învelită cu o pătură caldă. True este

aşezat lângă ea; mânuţa ei mică şi slabă este în mâna lui mare şi aspră. Sărmana copilă! Doarme neliniştită, se pare că visează, tresare din când în când şi vorbeşte prin somn. True ascultă atent cuvintele ei şi o aude rugându-se stăruitor: „Te rog, nu-mi omorî pisicuţa!... Nu mă lasă înăuntru!... Te rog, domnule, primeşte-mă să stau la tine!"

Ochii bătrânului erau umpluţi cu lacrimi. Îi mângâia părul nepieptănat şi-i şoptea: „Vei rămâne cu mine, micuţo!

Numai să-mi dea Dumnezeu sănătate să pot să am grijă de tine. Eşti singură pe lume, ca şi mine. Te rog, Doamne, poartă-ne Tu de grijă la amândoi!"

CAPITOLUL III

LEGEA MILEI

MICUŢA Gerty şi-a găsit un ocrotitor în Trueman, o viaţă asemănătoare cu a ei. Aşa cum nu poţi să te desprinzi de umbra ta în ceasul înserării, aşa bătrânul nu se putea dezlipi de această făptură plăpândă, sortită, ca şi el, să sufere. Pentru Gerty, apariţia şi bunătatea lui au fost o binecuvântare, pentru că a doua zi dimineaţa, fata s-a trezit arzând de febră. Trăsăturile feţei i se alungiseră din cauza bolii; era mai slabă ca de obicei, iar rochia răvăşită şi decolorată scotea tot mai accentuat în relief aerul trist al chipului ei şters şi înnegrit. Fata îşi roti privirile de jurul împrejurul camerei şi încă nu se putea dezmetici, întrebându-se unde se află. În încăpere nu era nimeni, doar focul se auzea pocnind lemnele prea uscate şi pe masă era pregătit micul dejun. Lucrurile care o înconjurau îi păreau copilei străine, dar, în acelaşi timp, inspirau căldură şi ceva din aerul binevoitor al unui cămin; îi aminteau de visele ei trecute când spera ca într-o zi să aibă şi ea o familie ca şi alţi copii. Chiar dacă

nu putu să realizeze încă bine unde era, în priviri şi pe chip i se zugrăvi o lumină ciudată. Când îşi aminti, în sfârşit, de evenimentele din seara trecută şi de cereasca bunătate a noului ei prieten, pielea crispată a feţei i se netezi, iar în colţul arcuit al buzelor rumene se desluşi un zâmbet de mulţumire. Se ridică din pat şi se îndreptă încet spre fereastră; o durere groaznică îi apăsa fruntea, era ameţită şi se clătina ca un om beat. Ninsese toată noaptea şi strălucirea zăpezii imaculate îi fura privirile. Deodată, o lovitură puternică îi atinse tâmplele;

urechile îi şuierau ca la trecerea vijelioasă a unui tren şi simţi că ameţeşte, că totul se şterge, dispare. Se dezechilibră şi căzu pe podeaua rece.

Trueman apăru în momentul următor. Se repezi să o ridice şi o aşeză pe pat. Inima îi bătea cu putere; îi era teamă să nu o piardă chiar acum când el trăia doar prin ea şi pentru ea. Încercă să o ajute să-şi revină, dar copila, timp de trei săptămâni, nu fu în stare să se ridice din pat decât atunci când el o ridica şi o purta pe braţele lui grele şi, cândva vânjoase. Bătrânul era stângaci şi neîndemânatic la multe lucruri, dar nu în îngrijirea prietenei sale mici pe care credea că Dumnezeu i-a încredinţat-o să o ocrotească. Deşi nu avuse niciodată experienţa de a creşte copii, inima lui îi spunea tot ce trebuia să facă pentru confortul copilei.

Zilele deveneau lungi şi apăsătoare. Gerty simţea că-şi pierde răbdarea. Nopţile albe pe care le petrecea trează din cauza durerii îi vlăguiau tot mai mult puterea. Erau clipe în care i se părea că o mână duşmană îi spinteca pieptul ca să-i smulgă de acolo inima. Atunci îşi înăbuşea geamătul în pernă de teamă să nu-l trezească pe binefăcătorul ei, adormit pe duşumea, lângă pat. Bătrânul, înduioşat peste măsură de suferinţa ei, cu ochii tulburi şi înceţoşaţi, o purta în braţe, până când copila, dându-şi seama că bătrânul este obosit, se prefăcea că

se simte mai bine şi că a adormit, pentru ca el să o aşeze din nou pe pat şi să se poată odihni şi el. Gerty se temea să nu fie o povară pentru True. Ori de câte ori rămânea singură, privirea ei gravă se fixa asupra ferestrei, îşi sprijinea în mână fruntea încruntată şi încerca să se gândească la ce i-ar putea ea oferi în schimb bătrânului în ziua în care se va însănătoşi. Inimioara ei era plină de recunoştinţă şi iubire faţă de ocrotitorul ei. În prima săptămână a bolii,

True fu nevoit să o părăsească adesea pentru a merge la lucru, de aceea copila rămase mai tot timpul singură. Urmară însă zile mai negre, când boala se agrava tot mai mult. Fetei i se părea că încăperea se învârte în jurul ei, că patul fuge de sub ea ca şi când pământul ar dori să o înghită şi, timp de câteva zile, zăcu în pat inconştientă. Nu mai cunoştea obiectele, nici pe True şi în agonia bolii i se desprindeau de pe buze cuvinte fără sens, fraze lipsite de noimă. Delira. Încordarea din clipele în care trebuia să se despartă de copilă deveni pentru Flint atât de insuportabilă, încât se văzu nevoit în cele din urmă să-i ceară ajutor vecinei sale. Într-o zi, după un somn adânc şi lung se trezi şi văzu o femeie care şedea pe marginea patului ei şi cosea. Se ridică deodată şi o privi pe străina care nu observase că fetiţa a deschis ochii, dar tresări când a văzut că s-a mişcat şi îi spuse, punându-şi mâna cu gingăşie pe capul ei: „O, stai liniştită, copila mea, stai liniştită!"

„Nu te cunosc!", răspunse Gerty. „Unde este unchiul meu True?"

„La serviciu, dragă; se va întoarce îndată. Cum te simţi - mai bine?"

„O, da, mult mai bine! Am dormit mult?"

„Ai dormit puţin; stai liniştită şi-ţi voi aduce nişte terci din fulgi de ovăz - îţi va face bine."

„Unchiul True ştie că tu eşti aici?"

„Da, m-a rugat să vin să stau cu tine cât timp el este la serviciu."

„Să vii - de unde?"

„De la mine de acasă. Locuiesc în cealaltă jumătate de casă."

„Cred că eşti o femeie bună", spuse copila. „îmi place de tine. Nu ştiu cum de nu te-am văzut când ai intrat în casă."

„Erai prea bolnavă, dragă, să mă poţi vedea, dar cred că te vei face bine în curând."

Femeia pregăti terciul, iar după ce Gerty îl mâncă, se reaşeză la lucrul ei. Copila stătea în pat, privindu-şi cu ochii ei mari noua prietenă în timp ce aceasta stătea şi cosea. După un timp, femeia îşi ridică ochii şi întrebă:

„Ce crezi că cos eu acum?"

„Nu ştiu", răspunse Gerty. „Ce coşi?"

Femeia ridică lucrul ei în mână aşa ca ea să poată vedea că era o rochiţă de bumbac pentru o fetiţă.

„O, ce rochie frumoasă!", exclamă copila. „Pentru cine este - pentru fetiţa ta?"

„Nu", răspunse femeia. „Eu nu am nici o fetiţă; am un singur copil - pe băiatul meu Willie."

„Willie - este un nume frumos", rosti Gerty. „Este băiat cuminte?"

„Cuminte? Este cel mai cuminte băiat din lume şi cel mai frumos!", răspunse femeia.

Gerty se întoarse cu faţa la perete şi o tristeţe adâncă se aşeză pe faţa ei, dar femeia credea că este obosită şi trebuie să stea liniştită. Îi spuse să se culce şi să doarmă din nou, iar copila stătu nemişcată până când veni

True.

„O, doamnă Sullivan", spuse el, „eşti încă aici! Îţi sunt îndatorat pentru tot ajutorul; nu am ştiut că voi sta atât de mult. Dar cum se simte copila, doamnă?"

„Mult mai bine, domnule Flint. Şi-a recăpătat cunoştinţa şi cred că, cu îngrijire, se va face sănătoasă în curând.

O, este trează!", adăugă ea văzând că Gerty deschisese ochii.

True veni la marginea patului, îi mângâie părul, îi controlă pulsul şi dădu din cap satisfăcut. Gerty îi prinse mâna lui mare şi o ţinu strâns cu amândouă mânuţele ei. Bătrânul se aşeză la marginea patului şi spuse: „Nu m-aş mira dacă ar avea nevoie de rochiţă mai repede decât credeam noi, doamnă. Mi se pare că în câteva zile va fugi prin casă."

„Aşa mă gândeam şi eu", răspunse doamna Sullivan, „dar să nu ne grăbim prea tare. A fost foarte bolnavă şi însănătoşirea ei va fi treptată. Te-ai întâlnit cu domnişoara Graham astăzi?"

„Da, am văzut-o, sărmana! Să aibă milă bunul Dumnezeu de ea! M-a întrebat o mulţime de lucruri despre micuţa Gerty şi mi-a dat această pungă cu rădăcină de săgeată sau aşa cumva o numea ea. Mi-a spus că este excelentă la boală. Ai preparat vreodată aşa ceva, doamnă Sullivan? Fiindcă aş vrea să-mi arăţi cum să o pregătesc, dacă eşti bună; mărturisesc că nu-mi amintesc mai nimic, deşi domnişoara Graham s-a chinuit să-mi explice."

„O, sigur, este foarte uşor, dar cred că voi veni şi-i voi face câte puţin, proaspăt, din când în când. Nu cred că Gerty mai vrea ceva acum, fiindcă a mâncat nişte terci. Dar tata a venit acasă şi trebuie să merg să-i dau ceaiul.

Voi reveni diseară, domnule Flint."

„îţi mulţumesc, doamnă; eşti foarte bună."

Singurătatea lui Gerty a fost, în zilele care au urmat, umplută de prezenţa binefăcătoare a doamnei Sullivan.

Aceasta era o femeie deosebit de bună; trăsăturile feţei îi erau fine, iar liniile chipului se rotunjeau ca un desen luminos şi, atunci când o privea, de pe faţa lui Gerty

dispăreau asprimea şi frica atâtor ani de teroare. Femeia era pentru această copilă nefericită o binecuvântare şi însănătoşirea ei era tot mai vizibilă. Într-o seară, pe când, învelită într-o pătură din lână stătea alături de bătrân, fata se gândi să dea glas gândurilor care o frământau în legătură cu noua ei cunoştinţă şi prietenă: „Unchiule True, ştii cumva pentru cine împleteşte doamna Sullivan rochiţa?" Trueman Flint surâse. Gerty se uita la el atent, cu o sclipire ciudată-n priviri. Bătrânul nu zicea nimic;

stătea acolo pe marginea patului lângă fată şi o asculta atent şi liniştit. Într-un târziu se hotărî să curme nerăbdarea fetei.

„Sunt pentru tine", răspunse True; „două perechi de haine, cu papuci şi ciorapi."

Copila făcu ochii mari de mirare şi în ei străluceau două lacrimi de bucurie, ca două perle.

„Le-a cumpărat, unchiule True? Este bogată?", întrebă copila.

„Doamna Sullivan? Nu, deloc! Domnişoara Graham le-a cumpărat şi o plăteşte pe doamna Sullivan să le coase." „Cine este domnişoara Graham?"

„Este o domnişoară prea bună pentru lumea aceasta, cu siguranţă. Îţi voi povesti despre ea cândva, dar nu acum fiindcă este timpul să te culci şi să dormi."

Într-o duminică, când Gerty era aproape sănătoasă, se simţi atât de obosită, încât dormi trei ore după-amiază. Când se trezi, văzu că True avea musafiri. Un bătrân, mult mai în vârstă decât True, şedea în partea opusă a sobei, îmbrăcămintea lui, deşi învechită şi uzată, era curată, iar părul îi era alb. Avea trăsături dure şi, după fizionomia lui, Gerty se gândea că este un om aspru. După câteva minute îşi dădu seama că e tatăl doamnei Sullivan, domnul Cooper; părerea ei nu era însă foarte diferită de a celor mai mulţi care îl cunoşteau pe bătrân.

înfăţişarea lui şi adesea opinia publică îl nedreptăţeau. Încercările şi necazurile vieţii, sărăcia şi neajunsurile îl făcuseră să privească la partea întunecată a vieţii, să-i vadă numai amărăciunea şi tristeţea şi să se încrunte în faţa speranţelor şi aspiraţiilor celor tineri. Avea totuşi un suflet binevoitor şi True ştia lucrul acesta. Lui Gerty, care tocmai se deşteptase, nu i-a fost greu să-şi dea seama că ea era subiectul conversaţiei lor. Rămase totuşi nemişcată, mai mult interesată de ceea ce vorbeau cei doi decât curioasă, aşa că nici unul dintre bătrâni nu observă trezirea copilei.

„De unde zici că ai luat-o?", întrebă domnul Cooper, nerăbdător să afle amănunte.

„Trăia în «îngrijirea» doamnei Grant", răspunse cu umor True. „Poate că îţi mai aminteşti de ea. Este femeia aceea pentru al cărei fiu ai fost chemat să depui mărturie când a spart geamurile bisericii - fapta lui a fost de-a dreptul revoltătoare. Ar fi chiar culmea să fi uitat, Cooper! Îmi aduc aminte cum te batjocorea femeia aceea fără să mai ţină cont de vreo regulă a bunului simţ, nicidecum de morală. Nici chiar pe judecător nu l-a cruţat de câteva asemenea felicitări nerespectuoase. Ei bine, aceeaşi femeie este cea pe care am văzut-o eu într-o seară pedepsind-o fără milă pe aceastăcopilă nefericită pentru un biet vas de lapte vărsat din pricina mea. Tot astfel, într-o seară geroasă, pe când mergeam să aprind felinarul de la capătul străzii am găsit-o pe Gerty vânătă de frig, stând pe pragul îngheţat al casei. M-am hotărât atunci să vorbesc cu acea doamnă Grant, dar am rămas fără cuvinte la ce mi-a spus; nu-i păsa de fel dacă fata va muri de frig. Mi-am putut da seama că în inima ei n-a pătruns niciodată o rază de iubire, de aceea am luat-o la mine."

„Da, da. Îmi amintesc de femeia despre care-mi vorbeşti. Din câte pot să-mi dau eu seama e foarte

dificilă şi plină de ranchiună. Nu cred că ar putea fi gingaşă cu propriii ei copii, darămite cu un copil străin; dar ce vrei să faci cu ea, Flint?"

„Ce să fac cu ea? Bineînţeles, s-o îngrijesc şi s-o cresc."

Bătrânul Cooper începu să râdă sarcastic.

„Ştiu, vecine, că ţi se pare ciudată alegerea mea. Şi e normal, un bătrân ca mine, care abia se îngrijeşte de sine să se apuce să crească copii. Dar înainte să judeci, aşteaptă să-ţi explic hotărârea mea. Dacă în noaptea aceea geroasă nu aş fi adus-o în casa mea, ar fi murit, iar eu aş fi purtat astăzi cu siguranţă în conştiinţa mea povara şi vina morţii ei. Dacă de multe ori după aceea nu i-aş fi fost alături, sprijinind-o şi redându-i speranţa unor zori mai luminoşi, poate că nu ar mai fi supravieţuit acestei toamne. În seara în care am adus-o în casa mea, cenuşiul pereţilor reci s-a luminat deodată. Odată cu venirea ei au intrat în odaia aceasta mică şi speranţa şi dorinţa de a trăi. În noaptea în care trupul ei s-a odihnit pentru întâia oară într-un culcuş cald şi primitor, copila, robită de teama de a nu fi iar abandonată şi a nimănui, mă ruga în delirul somnului şi al durerii să n-o alung şi s-o primesc în casa mea. Atunci am înţeles ce înseamnă să fii singur pe lume, să rătăceşti printre mărăcini şi bolovani fără să ai pe cineva care să-ţi lege rănile. Dumnezeu a pus gândul acesta în mine, de a fi un samaritean pentru cel căzut sub loviturile tâlharilor. De aceea m-am decis s-o întreţin cu puţinul meu şi să împart cu ea coaja mea de pâine udată cu lacrimi de bucurie. Domnul a fost bun cu mine, domnule Cooper, şi foarte milostiv! Îmi aduc aminte că în suferinţele mele cele mai mari El mi-a dăruit prieteni. La vârsta fragedă de cincisprezece ani nu a fost uşor să rămân fără mamă şi fără tată, dar El a fost Ajutorul şi Ocrotitorul meu. M-am uitat la această fiinţă mică şi suferindă şi mi-am zis că,

aşa singură cum este, în ochii Domnului are valoare şi, gândindu-mă la jertfa

Lui, la tot ceea ce a făcut pentru mine, mi-am zis în sinea mea că prin această binefacere voi putea să-I dovedesc, deşi într-un chip infim şi neînsemnat, mulţumirea izvorâtă din adâncurile fiinţei mele. Dacă priveşti în jurul tău, vecine, pe bună dreptate te gândeşti că nu prea am ce împărţi cu această făptură plăpândă. Dar mai important decât un acoperiş deasupra capului, decât o mâncare bună, gătită să-i astâmpere foamea, e o inimă caldă căreia să-i încredinţeze temerile şi poverile aşezate pe umerii ei prea de timpuriu. Ştiu că Dumnezeu nu o va lipsi nici de binecuvântările materiale; atâta timp cât El va întări braţele mele, copila nu va duce lipsă de nimic. Vreau să fiu ca un tată pentru această fetiţă şi, cine ştie dacă nu chiar prin ea, într-o zi, Dumnezeu mă va ajuta pe mine."

Domnul Cooper părea să nu fie într-atât de convins de spusele bătrânului Flint şi dădu îndoielnic din cap. Murmură ceva despre copii, despre responsabilitatea prea mare pe care şi-o asumă şi nu fu în stare să-şi dea binecuvântarea peste decizia vecinului său.

Trueman nu se lăsă clătinat în hotărârea lui de neîncrederea lui Cooper şi adăugă: „O, vecine Cooper, inima mea nu mi-a îngăduit să o las pe drumuri! Dumnezeu mi-a dat şansa să întorc un suflet de copil de la marginile iadului, să-l scot din sălbăticia şi jungla vieţii lui şi să-l îndrept spre Christos. Domnul, cred eu, a atins inima mea singuratică şi m-a făcut să înţeleg că prin această fiinţă mi-a vorbit un înger trimis să spulbere pustietatea existenţei mele. Chipul ei tăcut, ochii ei gravi şi nepătrunşi, mireasma sufletului ei, glasul liniştit mă pătrund pe nesimţite şi-mi întregesc încet-încet sufletul. Dumnezeu m-a ajutat să fiu statornic în decizia mea, oferindu-mi sprijinul Lui. Cred că o cunoşti pe

domnişoara Graham; ea merge regulat la biserică însoţită de părintele ei. Într-o zi m-a rugat să trec pe la ei ca să strâng zăpada de pe alei adusă de viscolul acela puternic de acum trei săptămâni. Când mi-am sfârşit lucrul şi dădeam să ies pe poartă, cineva mi-a spus că domnişoara Graham mă cheamă să-mi vorbească. Dumnezeu să o binecuvinteze, sărmana! Dacă lumea este întunecată pentru ochii ei, are un suflet prin care aduce lumină altora. Nu poate vedea cerul senin şi soarele de afară, dar este mai bună decât cei mai mulţi dintre noi, fiindcă îl are în inimă, cred eu, căci atunci când zâmbeşte, faţa i se umple de lumină. Ea mi-a făcut mult bine de când m-am accidentat în magazinul tatălui ei, cu cinci ani în urmă. În ziua aceea, când am intrat în casă m-a întrebat cum o duc, aşa că i-am spus despre Gerty şi, crede-mă, când am terminat, amândoi aveam lacrimi în ochi. Mi-a pus nişte bani în mână şi mi-a spus să o rog pe doamna Sullivan să-i facă copilei nişte haine; mai mult decât atât, a promis că mă va ajuta dacă voi fi vreodată în lipsă. Când am plecat, mi-a spus: «Sunt convinsă că ai făcut bine, True. Aceasta este voia lui Dumnezeu pentru viaţa ta - El te va binecuvânta şi-ţi va răsplăti toată bunătatea faţă de copilul acesta singur şi nenorocit. »"

True era atât de entuziasmat, încât nu observă că Gerty se ridicase din pat şi stătea lângă el cu ochii pironiţi pe faţa lui şi cu răsuflarea tăiată de interesul cu care îi asculta cuvintele. Chipul ei se luminase deodată, cum se înseninează cerul după o furtună de vară. Închise ochii şi murmură ceva ca-ntr-un vis. Se ridică uşor în vârful degetelor şi atinse, tremurândă, uşor, umărul bătrânului. I se aruncă la piept şi îl îmbrăţişa pierdută, de parcă îi era frică să nu se volatilizeze înaer ca o întruchipare născocită de fiinţa ei, iar ea să rămână pururi însetată de dragostea de care nu avusese parte. Cu ochii înceţoşaţi

de lacrimi, lipindu-şi obrazul de faţa aspră a bătrânului, îl întrebă şoptit, cu glasul sugrumat de emoţie: „Mă vei primi să locuiesc cu tine pentru totdeauna?"

„Da, copila mea", răspunse True, „cât trăiesc, vei fi copila mea."

CAPITOLUL IV

PRIMII PAŞI SPRE O VIAŢĂ MAI Bună

Era seară şi afară viscolea puternic. Gerty stătea la fereastră aşteptând să-l vadă pe True întorcându-se de la aprinsul lămpilor. Era îmbrăcată frumos, cu părul pieptănat şi cu faţa şi mâinile curate. Era complet sănătoasă - chiar mai bine decât oricând - şi înfăţişarea ei, care înainte mărturisea o suferinţă adâncă, se schimbase într-una ce confirma că sufletul îi era plin de mulţumire, într-o expresie care, deşi gravă, radia de fericire. Pe pervazul dinaintea geamului stătea o pisică mare, mama pisicuţei ce fusese prietena copilei.

Gerty îşi rotea neîncetat privirile, îmbrăţişând încăperea cu un aer de satisfacţie. Era mulţumită, mai cu seamă uimită. Lucrurile atât de minunate şi de frumoase care o înconjurau acum nu-i păreau adevărate. Gândurile că aceste clipe s-ar putea prăbuşi o speriau. Tremura în faţa acestei măreţii. Numai bătrânul n-o făcea să tremure.

Dimpotrivă, îi dădea curaj. De când îl întâlnise, totul se schimbase. Ea, care era mai puţin fericită decât cea mai mică pasăre a cerului, nu ştiuse niciodată ce înseamnă să fii ocrotit sub o aripă. Amurgul se lăsa ca o perdea cuprinsă de flăcări. Pe chipul copilei se vedea nerăbdarea şi neastâmpărul. Se căţăra agitată pe pervaz, mângâia pisica, desena cu degetul ei mic forme diferite pe fereastra aburită. Când îşi amintea rostul aşteptărilor ei, se oprea din freamăt, rămânea pironită locului, uitând de ea şi de lumea toată, ocupată să se uite doar la portiţa

care nu se mai deschidea. Parcă niciodată Flint nu întârziase aşa de mult. Simţi cum i se face frig în suflet şi o paloare rece de vânt o făcu să-i fie frică. Dar chiar atunci în pragul portiţei se iviră două siluete întunecate şi greoaie. Era

True! Cealaltă persoană nu avea cine să fie decât Cooper, vecinul. Deşi curioasă peste măsură să vadă reacţia bătrânului, Gerty, în loc să-l întâmpine, se ascunse după uşă şi aştepta cu respiraţia oprită venirea lui Flint.

Auzi paşii lui mergând prin magazia de lemne şi simţi privirea lui întrebătoare când deschise uşa, la gândul că era pentru întâia oară când copila nu-i ieşea înainte. Privind cu luare-aminte, omul înţelese că e vorba de o surpriză.

Totuşi, pisica nu ţinu seama de toanele stăpânei şi ieşi în întâmpinarea bătrânului, încolăcindu-i picioarele, după cum îi era obiceiul.

„Bună seara, Whiskers!" spuse True, „unde-i fetiţa mea?" Întorcându-se să închidă uşa după el, o descoperi pe Gerty, care, înălţându-se pe vârfurile picioarelor, încerca să-i ghicească gândurile, cercetându-i privirea. Ca să-l ajute pe bătrân să înţeleagă ce aştepta de la el, Gerty se uită mai întâi la hainele ei, apoi la faţa lui şi când descoperi în ochii lui Flint ceea ce dorea, un oftat adânc, de uşurare, îi cutremură pieptul.

„Aşa mai zic şi eu!", spuse el luând-o de mână şi ducând-o la lumina lămpii. „Acum eşti frumoasă! Rochie nouă cu şorţuleţ, papuci noi, dar cine ţi-a pieptănat părul aşa frumos?"

„Doamna Sullivan m-a îmbrăcat şi mi-a pieptănat părul, şi a mai făcut ceva - nu vezi ce a făcut?"

True urmări ochii copilei rotindu-se în jurul încăperii. Plecase de dimineaţă, şi lucrurile din casă aveau cu

adevărat o altă înfăţişare. Se vedea că nişte mâini de femeie făcuseră curăţenie şi puseră totul în ordine.

Înainte ca Gerty să vină să locuiască cu True, casa lui nu cunoscuse niciodată cu adevărat curăţenia. Omul mătura din când în când, dar niciodată nu făcea o curăţenie generală. În colţurile cenuşii ale încăperii erau ţesute pânze de păianjen, pe poliţa şemineului zăceau o mulţime de obiecte ciudate, nefolositoare, aruncate în grabă de o mână ostenită; la fel era şi cu pervazul geamului şi cu fiecare loc al încăperii. În jurul sobei era adunat gunoiul şi uitat acolo, iar duşumeaua era plină de aşchii de lemn. Aici, printre tot soiul de coşniţe vechi şi de cuiburi, în praf, lângă pereţii mucegăiţi, era patul; dacă putem numi pat o bancă de lemn cu salteaua găurită prin care ieşeau paiele şi pânza ruptă. Când intră întâia oară aici, culcuşul acesta sărăcăcios de oameni i se păru atât de întunecat doamnei Sullivan, încât contrastul dintre locuinţa ei şi această odaie era groaznic. Chiar de prima dată când, intrând aici, o găsi pe Gerty dormind în mijlocul acestui haos, se hotărî ca în ziua-n care fata se va însănătoşi să se apuce de ordine. Dorea din toată inima ca măcar această copilă să iubească ordinea, care pentru ea era resortul principal al unei vieţi de virtute şi de fericire. Cu o zi înainte de această curăţenie, doamna Sullivan fu peste măsură de uimită de entuziasmul fetei la vederea încăperii locuite de ea. Faptul acesta o determină să nu se mai pripească şi să înceapă cât mai curând curăţenia. „Vino înăuntru, Gerty", o invită femeia. „Intră, te rog. Ia loc aici", adăugă ea văzând timiditatea copilei. „Aşează-te lângă masă să vezi cum îţi calc rochiţa cea nouă. Ţi-am terminat toate hainele; te vei bucura de ele, nu-i aşa?"

„Foarte mult, doamnă", răspunse Gerty. „Le voi putea lua şi ţine pentru totdeauna?" „Da, bineînţeles."

„Nu ştiu unde le voi putea pune, căci nu este nici un loc în camera noastră, adică nici un loc frumos", spuse Gerty privind la şifonierul în care doamna Sullivan aşeza rochia.

„Ei bine, câteva din ele le vei purta şi trebuie să găsim un loc potrivit pentru celelalte."

„Dumneata ai locuri frumoase şi potrivite pentru toate lucrurile", rosti copila privind în jur. „Camera dumitale este foarte frumoasă."

„Dar nu este foarte diferită de a domnului Flint. Este la fel de mare şi are două ferestre în faţă ca şi a lui."

„O, dar camera dumitale nu arată deloc ca a noastră. Patul este aici, toate scaunele stau în rând, masa luceşte, duşumelele lucesc, soba nu este ruginită şi soarele intră pe ferestre mai strălucitor! Mi-ar plăcea ca şi camera noastră să fie atât de frumoasă! Mi se pare că nu-i nici pe jumătate de mare faţă de aceasta. Unchiul True s-a împiedicat azi dimineaţă de un scăunel."

„Dar unde era scăunelul?", întrebă doamna Sullivan.

„în mijlocul camerei, doamnă."

„Vezi, eu nu ţin lucrurile în mijlocul camerei. Cred că dacă camera voastră ar fi curată şi lucrurile puse în ordine, ar arăta aproape ca a mea."

„Ce bine ar fi", exclamă copila visătoare; „dar ce putem face cu paturile acelea?"

„M-am gândit şi eu la asta. Aveţi cămara aceea - sau camera pentru îmbăiere, cred că a fost acolo de când s-a construit casa - care este destul de mare să poţi pune un pat şi vreo două scaune; ar fi o cameră destul de confortabilă pentru tine."

„O, ce frumos ar fi! Atunci unchiul True ar putea dormi iarăşi pe patul lui şi eu aş dormi pe duşumea în camera aceea mică."

„Nu", îi spuse femeia, „nu vei dormi pe duşumele. Am un pat mic pe care a dormit băiatul meu Willie când era acasă şi ţi l-aş putea împrumuta."

„Aş vrea să fac aşa ceva pentru unchiul True!", spuse copila. „Dar cum să încep?"

„în primul rând, trebuie să ai grijă de lucrurile tale. Dacă aş şti că domnul Flint nu se supără aş putea vorbi cu Kate McCarty să vină într-o zi şi să ne ajute."

„O, în nici un caz nu se supără", spuse copila entuziasmată; „ar fi minunat! Pot să ajut şi eu?"

„Da, vei face şi tu ce vei putea, dar Kate este mai mare şi mă poate ajuta mai bine."

„Cine-i Kate?"

„Kate? Este fiica doamnei McCarty, care locuieşte în casa vecină. Domnul Flint le ajută şi el mult - le taie lemnele, le rezolvă multe lucruri pe lângă casă şi aşa mai departe. Ele îi spală hainele, dar prin aceasta, cred că nu-i răsplătesc nici pe jumătate bunătatea!"

„Unchiul True va lipsi mâine de acasă toată ziua", spuse copila. „Nu crezi că va fi o ocazie potrivită?"

„Bine, voi vorbi cu Kate pentru mâine."

Aşa a fost adus la îndeplinire întreg planul propus. Kate a venit a doua zi dis-de-dimineaţă şi a muncit fără zăbavă. Când totul a fost gata, doamna Sullivan i-a dăruit copilei hăinuţele la care muncise de câtva timp. Cu un rând de haine au îmbrăcat-o pe fetiţă, iar celălalt a fost aşezat într-o ladă de zestre găsită printre nimicurile din cameră. Noua înfăţişare a copilei mărturisea o nouă viaţă, un nou început, plin de speranţe şi visuri.

Rezultatul combinat al muncii doamnei Sullivan, a lui Kate şi a lui Gerty îl făcură pe True să rămână înmărmurit când s-a întors în seara aceea, şi plăcerea pe care şi-a manifestat-o a făcut ca ziua aceea să rămână memorabilă în amintirea copilei, o zi remarcabilă pe care nu avea să o uite toată viaţa ei, fiindcă fusese prima în care a cunoscut această fericire - una dintre cele mai mari pe care omul le poate afla pe pământ - de a şti că a putut să facă un bine cuiva. Gerty se avânta din toată

inima să ajute cu tot ce i se permitea, aşa că putea să spună cu sinceritate: „Noi am făcut curăţenia -doamna Sullivan, Kate şi cu mine."

„Nu-mi vine să cred! Nu-mi vine să cred!", repeta bătrânul necontenit. Îşi trase scaunul mai aproape de soba lustruită - făcută „ca nouă", după cum nu uită să remarce doamna Sullivan şi Gerty - ca să-şi încălzească mâinile îngheţate de gerul de afară, în timp ce privirea lui petrecea fiecare colţ al încăperii şi urmărea cu duioşie mişcarea neîntreruptă a mâinilor fetei care pregăteau harnice cina. Ceva nou îi pătrundea în suflet. Toată pasiunea, toată afecţiunea decare era în stare, se trezi în el şi se revărsă asupra acestui copil. Biata inimă bătrână se simţea atât de proaspătă, încât omul nu putu să nu rostească:

„Doamna Sullivan este o femeie deosebită, fără îndoială, şi împreună cu Kate mi-au făcut casa să strălucească ca un palat, iar Gerty este darul lui Dumnezeu pentru mine şi o iubesc ca pe ochii din cap."

CAPITOLUL V

UNDE ESTE CERUL?

Deodată, gândurile lui True fură întrerupte de o deschidere bruscă şi neceremonioasă a uşii. În cadrul ei se ivi un băieţandru, cu chip blajin.

„Uite unchiule True. Am adus pachetul dumitale, uitat din nebăgare de seamă la noi. Ca să fiu sincer, preocupat şi eu de gândurile mele, dar mai ales de bucuria de a mă şti iar acasă, am uitat şi eu de el. Mama l-a găsit pe masă şi m-a trimis să vi-l aduc de îndată. Îmi cer scuze pentru neatenţia mea, dar cred că îmi înţelegeţi emoţia de a mă şti ajuns iar în locurile acestea dragi sufletului meu."

„Sigur că înţeleg", îi spuse binevoitor True. „Mă simt chiar recunoscător, Willie, pentru că mi l-ai adus. Cât sunt eu de neîndemânatic, fără îndoială că l-aş fi făcut cioburi până acasă."

„Willie!", strigă doamna Sullivan din partea cealaltă a peretelui, „ai luat cina, dragul meu?"

„Rămâi să bei un ceai împreună cu noi", îl rugă True. „Ia loc la masă, băiete. Micuţa mea Gerty pregăteşte pâinea şi untul, iar ceaiul este aproape gata!"

„Bine, mulţumesc", răspunse Willie. „Nu te îngrijora de mine, mamă; rămân să iau cina cu unchiul True. Vino, unchiule, să vezi ce ai în pachet, dar întâi vreau să o văd pe Gerty; mama mi-a povestit despre ea. Unde este? S-a însănătoşit?"

„O, da, e sănătoasă acum", spuse bătrânul. „Gerty, vino aici! Dar unde a plecat?"

„S-a ascuns după sobă", spuse Willie râzând. „Sper că nu îi este frică de mine."

„N-am ştiut că este ruşinoasă", spuse True. „Vino aici, Gerty să ţi-l prezint pe Willie. Acesta este Willie Sullivan."

„Nu vreau să mi-l prezinţi", răspunse copila încet.

„Nu vrei să ţi-l prezint pe Willie? O, dar tu nu ştii ce băiat bun şi cuminte este el. Cred că încetul cu încetul voi amândoi veţi fi prieteni foarte buni."

„Nu cred că-i place de mine", spuse Gerty. „Sunt sigură că nu-i va place."

„De ce să nu-mi placă de tine?", întrebă Willie apropiindu-se de colţul unde Gerty stătea ascunsă acoperindu-şi faţa cu mâinile. „Cred că îmi va place de tine de îndată ce te voi vedea!"

Se aplecă asupra ei şi, dezlipindu-i mâinile de pe faţă, îi contemplă chipul frumos, apoi îi vorbi cu plăcere: „Sunt încântat de cunoştinţă, verişoară Gerty. Mă bucur că în sfârşit te-am întâlnit."

Gerty nu se putu împotrivi cuvintelor frumoase şi manierelor băiatului. Se lăsă purtată până în mijlocul încăperii, la lumină, atunci încercă să-şi elibereze mâinile şi să-şi ascundă faţa în palme, dar Willie nu o lăsă, nestingherit de împotrivirea ei, atrăgându-i atenţia asupra tainicului pachet de pe masă şi îndepărtându-i gândurile de la propria ei persoană.

„Uite verişoară, unchiul True spune că acesta este pentru tine", îi spuse el, şi eu nu pot să-mi dau seama ce este înăuntru. Ai cumva vreo idee?"

Gerty puse mâna pe pachet şi se uita întrebător la bătrân.

„Despachetează-l, Willie!", spuse True.

Willie luă un cuţit, tăie sfoara, desfăcu hârtia şi scoase la iveală o statuetă din ghips care îl reprezenta pe micuţul Samuel într-o atitudine de rugăciune.

„O, cât de frumos este!", exclamă Gerty încântată. „Cred că este cel mai frumos lucru pe care l-am văzutvreodată. Unchiule True, ai spus că este pentru mine? De unde l-ai cumpărat?"

„A fost o întâmplare, pur şi simplu, eu nu îmi plănuisem aşa ceva. Cu ceva vreme înainte de a-l întâlni pe Willie, m-am oprit la colţul străzii să aprind felinarul, când am văzut apropiindu-se de mine un băiat ducând pe cap o cutie cu o mulţime de statuete asemănătoare cu aceasta. Îl urmăream distrat, amuzându-mă oarecum de felul în care se târâia copilul sub povara statuetelor. Când ce să vezi? Simţindu-se privit, dorind să-şi arate calitatea de om neîntrecut în meseria lui, întoarse capul cam brusc spre mine şi, buf! - se trânti cu cutia în stâlpul felinarului de pe trotuar. Toate statuetele se prăbuşiră într-o parte, căzând cu repeziciune din pricina greutăţii, pe pământ, şi multe dintre ele s-ar fi spart dacă nu ar fi căzut pe zăpada groasă aşezată pe marginea străzii. Toate câte au căzut în zăpadă au rămas întregi, numai

câteva s-au spart, care au căzut pe piatra trotuarului. Mi-a fost milă de el, fiindcă era deja târziu şi m-am gândit că nu a avut o vânzare prea bună, încât avea atât de multe."

„Şi ştiu ce ai făcut, unchiule True, căci te cunosc! Ai uitat de scară şi de felinar, te-ai aplecat şi l-ai ajutat să le ridice."

„Băiatul acesta, Willie, nu a aşteptat nici măcar o clipă. Până am apucat eu să cobor de pe scară, el le şi adună pe toate şi-şi scoase pălăria înaintea mea ca şi cum aş fi fost cel mai mare domn din tot oraşul, apoi insistă să primesc una dintre aceste figurine din partea lui. N-aş fi acceptat, fiindcă n-am ce face cu ele, dar m-am gândit că copilei s-ar putea să-i placă aceasta."

Apoi bătrânul, văzând că Gerty era încântată de figurină, se duse să pună ceaiul lăsându-i pe cei doi copii singuri.

„Trebuie să ai grijă să nu o spargi, Gerty", spuse Willie. „Am avut şi noi odată un Samuel ca şi acesta, dar eu l-am scăpat jos şi s-a spart în o mie de bucăţi."

„Cum ai spus că îl cheamă?", întrebă copila.

„Samuel!"

„De ce îl cheamă Samuel?"

„Fiindcă acesta a fost numele copilului pe care îl reprezintă."

„Dar de ce crezi că stă îngenunchiat?"

Willie zâmbi. „Dar cum, nu ştii?"

„Nu", răspunse copila sincer. „Cine a fost Samuel?"

„Un copil care s-a rugat lui Dumnezeu", răspunse băiatul.

„Dar de ce îşi ţine ochii aţintiţi în sus?" „Fiindcă priveşte spre cer când se roagă." „Priveşte spre ce?" „Spre cer."

Gerty privea la tavan în direcţia în care se părea că erau aţintiţi ochii figurinei şi nu înţelegea nimic.

„Dar, Gerty", spuse băiatul, „nu pot să cred că nu ştii Ce înseamnă rugăciunea."
„Nu ştiu", răspunse fata. „Spune-mi, te rog!"
„Nu te rogi niciodată lui Dumnezeu?"
„Nu. Am auzit de Dumnezeu, dar nu ştiu cine este, unde este şi de ce trebuie să mă rog Lui."
Willie îi răspunse cu reverenţă: „Dumnezeu este în cer, Gerty!"
„Nu ştiu unde-i cerul, nu te supăra!"
„M-am gândit că nu ştii şi nu-i vina ta. Eu cred că cerul adevărat este undeva dincolo de cel pe care îl vedem cu ochii noştri, dar învăţătorul meu de la şcoala duminicală mi-a spus că cerul este locul unde locuieşte Dumnezeu şi, cu toate că El locuieşte în cer, este chiar în clipa aceasta aici, cu noi."
„Mi-ar plăcea să merg în cer", exclamă Gerty visătoare.
„Dacă Isus ţi-a iertat păcatele, poţi să mergi, Gerty!" „Acolo numai cei iertaţi sunt primiţi?" „Da, bineînţeles!"
„înseamnă că eu nu pot să merg", rosti copila descurajată.
„De ce nu poţi?", întrebă băiatul mirat. „N-ai fost iertată şi curăţită prin Sângele Lui?" „O, nu, eu sunt foarte rea!"
„Ce copil ciudat!", exclamă Willie. „Dar ce te face să crezi că eşti atât de rea?"
„Ştiu eu că sunt!", răspunse Gerty pe un ton sumbru. „Sunt cea mai rea fată din lume."
„Cine ţi-a spus?"
„Toată lumea. Tanti Grant mi-a spus şi ea îi face pe toţi ceilalţi să creadă la fel despre mine."
„Dar cine este tanti Grant? Femeia aceea rea în casa căreia ai locuit înainte?"
„Da. Dar de unde ştii că este rea?"
„O, mama mea mi-a povestit despre ea. Nu pot să cred că nu te-a trimis la şcoală şi nu te-a învăţat nimic! Ai

acum de învăţat o mulţime de lucruri noi. Cu ce îţi petreceai timpul când erai acolo?"

„Cu nimic."

„Niciodată n-ai făcut nimic, n-ai învăţat măcar un singur lucru?"

„Ba ştiu un lucru", spuse copila. „Mama ta m-a învăţat să pregătesc cina", şi, spunând acestea, îşi aduse aminte că a uitat ceaiul pe sobă, dar când s-a întors, toate erau gata, iar True tocmai le aducea la masă.

În timpul cinei, Willie îi povesti fetei o mulţime de istorioare interesante care o făcură să-şi uite întristarea că nu ea a pregătit cina şi să se comporte pentru prima oară în viaţa ei cu prietenie faţă de un alt copil. După ce se ridicară de la masă, se aşeză lângă Willie pe banca de lângă sobă şi îi povesti istoria vieţii ei în casă la tanti Grant, sfârşind cu povestea tristă a pisicuţei care fusese darul ei din partea unchiului True.

Când sfârşi de povestit, copila rămase câteva clipe fără să vorbească, cu chipul crispat de gândurile care-i lăsau ochii goi, pierduţi în filele trecute ale calendarului. O mânie fără margini începu să-i clocotească fiinţa.

Răzvrătirea ei, stârnită de retrăirea închipuită a acelor necazuri provocate de vântul aspru al abandonului şi de lipsa de milă a acelei femei, începu printr-un val de insulte îndreptat împotriva doamnei Grant. Adâncul firii ei lipsite de morală, de o educaţie în spiritul iubirii, era cuprins de o revoltă necruţătoare, de nestăpânit. Scrâşnea din dinţi de mânie. O ură nepotolită sclipea în priviri şi printr-un limbaj violent, îşi destăinuia speranţa unei eventuale răzbunări cuibărite în mintea sa. True o privea tulburat, nu-i înţelegea întru totul reacţia, dar vorbele ei îl făceau să priceapă cât de anevoioasă va fi vindecarea rănilor lăsate de traumatizanta copilărie.

Willie încercă să stăvilească torentul de cuvinte josnice izvorâte de pe buzele copilei, dar ea nu-i dădu

importanţă şi continuă să-şi reverse potirul de pelin adunat în inima ei. Uneori băiatului îi venea să zâmbească văzând izbucnirea copilăroasă a fetei. Dar îi înţelegea mânia şi o compătimea sincer. Gerty nu iubise niciodată pe nimeni.

De când s-a născut a fost singură pe lume. Era răutăcioasă, ursuză şi sălbatică. Ca toţi copii, asemeni mlădiţelor tinere ale viei, care se agaţă de orice, încercase să iubească. Nu izbutise. Toţi o respinseseră: tanti Grant, chiriaşii ei, copiii. Iubise pisica şi pisica murise. După aceea nimic şi nimeni nu a vrut să ştie de ea. E trist ca un copil să aibă inima de gheaţă. Dar asta nu era vina ei şi Willie înţelesese că nu puterea de a iubi îi lipsea, ci împrejurările prielnice; deveni de asemenea conştient că temperamentul ei încleştat de ură era unul din motivele pentru care mulţi o vedeau atât de rea şi de insuportabilă.

După un timp, când doamna Sullivan apăru în uşă, chipul lui Gerty îşi recăpătă zâmbetul şi fericirea şi nici o umbră de ură nu-i mai întuneca faţa. Când Willie plecă, copila îi ură noapte bună, invitându-l să mai vină şi asigurându-l de plăcerea de a fi în compania lui cu atâta căldură, încât Willie, după ce ieşi afară, îi spuse mamei sale: „este un copil ciudat, nu-i aşa, mamă? Dar îmi place de ea!"

CAPITOLUL VI

PRIMA RUGĂCIUNE

Natura, diferenţa contrastantă dintre Willie şi Gerty, educaţia acumulată, situaţia materială, o despărţeau adânc pe copilă de acest Willie; soarta însă, făcuse ca această despărţire să dispară, unind pe neaşteptate aceste două existenţe dezrădăcinate, deosebite prin condiţia socială, dar apropiate prin nevoia de a iubi. Într-

adevăr, Willie a avut parte de mai multă dragoste, dar aşa cum erau, cele două făpturi se întregeau una pe cealaltă. Prin instinct, Gerty, o orfană neglijată, îşi căuta un tată, pe care-l găsi în Flint, dar tot prin instinct îşi dorea şi un prieten. Willie însă, în ciuda atâtor nepotriviri, ţinea mult la copilă şi uneori, privind-o, chipul ei îi părea distins şi nobil sau poate erau iluziile pe care le dau copilăria, tinereţea, bucuria. Soţul doamnei Sullivan fusese un pastor credincios undeva la ţară şi respectat de enoriaşii lui pentru agerimea minţii şi bunătatea inimii. Pe când Willie era încă un ţânc, tatăl lui murise, fără să lase în urma lui un suport material consistent care să permită familiei lui să trăiască decent, aşa că mama îşi luă fiul şi se întoarse în casa tatălui ei.

Willie era toată mândria mamei sale, speranţa ei, şi pe bună dreptate putea să fie mândră de un băiat a cărui frumuseţe era neobişnuită, a cărui dispoziţie întotdeauna bună şi evidenţa timpurie a unui caracter nobil îi câştiga prieteni chiar printre străini. Nimeni nu putea să fie în compania lui pentru o jumătate de oră fără să-l admire.

Iubea studiul, şi până la vârsta de doisprezece ani mama lui îl ţinuse mereu în şcoală, până când, ivindu-se posibilitatea de a-l angaja ca ucenic al unui farmacist care căuta un băiat pentru farmacie,şi gândindu-se că situaţia lor s-ar uşura mult dacă băiatul ar lucra, femeia decise ca Willie să-şi încheie aici studiile. Salariul pe care domnul Bray i-l oferea nu era mare şi de cele mai multe ori nu acoperea nevoile familiei, dar, existând perspectiva de a fi mărit, tânărul nădăjduia că lucrurile vor merge spre mai bine. Deşi iubea cartea, societatea şi destinul l-au constrâns să poarte încă de timpuriu povara existenţei şi grijile zilei ce-aveau să urmeze, condamnându-l să-şi abandoneze ambiţiile şi concentrându-i atenţia asupra familiei şi a nevoilor ei. Deşi bunicul Cooper şi mama acceptară bucuroşi

propunerea domnului Bray, Willie, chiar dacă îi plăcea mult să fie un ajutor pentru ceilalţi, se simţea adesea gol pe dinlăuntru şi neîmplinit. Depărtarea de casă, lipsa zâmbetului cald şi iubitor al mamei, singurătatea zilelor de lucru, bucuria trecătoare a duminicilor petrecute în familie, toate acestea stârniseră în interiorul lui mai multă dragoste şi compătimire pentru alţii.

În seara aceasta, când Willie şi doamna Sullivan se întoarseră din vizita făcută vecinilor, se întâmplă ca discuţia lor să nu mai fie cea obişnuită în care fiul îşi povestea peripeţiile din timpul săptămânii, ci să se oprească asupra bătrânului şi a orfanei. Domnul Cooper, în tot timpul discuţiei fu posac, ursuz şi îndărătnic, iar când îşi luă lampa să meargă la culcare, declară că Gerty nu-i va face lui Flint decât necazuri, şi acesta este un nechibzuit dacă stăruieşte în hotărârea de a o creşte pe această fată şi dacă nu o trimite la o instituţie de copii.

După ce bătrânul ieşi, urmă o pauză, apoi Willie exclamă: „Mamă, de ce-i urăşte bunicul pe copii?"

„Dar nu-i urăşte, Willie."

„N-am vrut să spun exact că-i urăşte - nu cred că-i urăşte cu adevărat - dar se vede clar că nu-i iubeşte; crezi că mă înşel?"

„O, da, însă nu-şi arată iubirea prea mult", răspunse doamna Sullivan. „Te iubeşte pe tine, Willie, şi pe mine, şi ţine la domnul Flint şi..."

„Da, ştiu asta, dar am vrut să spun altceva. Nu are încredere în oameni şi nu crede că va ieşi vreodată ceva bun din copii."

„Te referi la ceea ce a spus despre Gerty?"

„Da, însă ea nu este singura. E drept că ceea ce a spus despre Gerty m-a determinat să vorbesc, dar am observat de multe ori, mai ales de când am plecat de acasă şi vin numai o dată pe săptămână. I-am povestit odată despre domnul

Bray, cât de mult bine face tuturor şi cât de bun a fost cu doamna Morris şi fiica ei bolnavă, dar bunicul m-a privit ca şi cum nu m-ar fi crezut sau ca şi cum aş fi exagerat."

„O, Willie, nu trebuie să te miri de asta. Bunicul a avut multe dezamăgiri în trecut care l-au făcut să vadă viaţa întunecată, dar asta nu trebuie să te descurajeze, Willie. Tu să ai grijă să devii un om adevărat şi vei vedea că va fi mândru de tine. Se bucură mult când aude că alţii te laudă şi se aşteaptă la lucruri mari de la tine, într-o zi."

Aici conversaţia se încheie, dar Willie mai adăugă una la nenumăratele sale hotărâri, că dacă Dumnezeu îi va da sănătate, îi va demonstra bunicului că speranţele nu erau întotdeauna înşelătoare şi că frica şi îndoiala puteau să fie neîntemeiate. Dorinţa lui Willie de a deveni toiagul salvator al familiei şi de a spulbera neîncrederea bătrânului se sprijinea pe decizia lui de a lua în propriile mâini hăţurile întreţinerii familiei. Băiatul îşi întrezărea mama, prin cortegiul vremii, îmbătrânită; îşi vedea bunicul slăbit, poate retras într-un pat de suferinţă... Ştia că în el şi-au pus ei toate speranţele de mai bine, de fericire şi împlinire. De aceea nu avea nici un drept să le spulbere idealurile sau să-i dezamăgească în vreun fel.

După ce Willie plecă acasă în seara aceea, văzând că Gerty rămase neobişnuit de tăcută, True o privi întrebător şi-i spuse:

„Ce părere ai de Willie? Nu-i aşa că este un băiat inteligent?"

„Da", răspunse Gerty în mod mecanic, fără să fi pătruns cu mintea înţelesul cuvintelor. Gândurile ei se lipeau de alte lucruri, mult mai răscolitoare pentru fiinţa ei.

„îţi place de el, nu-i aşa?"

„Foarte mult", răspunse copila în acelaşi mod absent. Dar nu la Willie se gândea ea. Privind dintr-o dată în sus, întrebă:

„Unchiule True, pentru ce se roagă Samuel la Dumnezeu?"

Bătrânul ezită, apoi spuse: „Samuel? Se roagă? Nu ştiu dacă înţeleg bine despre ce vorbeşti."

Copila luă figurina în mână şi spuse: „Willie mi-a spus că numele acestui copil a fost Samuel şi că stă în genunchi cu mâinile la piept şi cu ochii aţintiţi în sus fiindcă se roagă lui Dumnezeu care locuieşte în cer. Aş vrea să ştiu unde locuieşte Dumnezeu şi pentru ce trebuie ca cineva să se roage Lui."

True a luat şi el figurina în mână, s-a uitat la ea cu atenţie, apoi scărpinându-se în cap, spuse: „Cred că Willie are dreptate. Copilul acesta se roagă, fără îndoială, deşi nu m-am gândit la asta înainte. Dar nu înţeleg de ce îl cheamă Samuel. Trebuie să-l întrebăm pe Willie. Inteligent băiat!"

„Bine, dar pentru ce crezi că se roagă, unchiule True?"

„O, se roagă ca să se facă mai bun; toţi devin mai buni când se roagă lui Dumnezeu."

„Dumnezeu poate să ne facă să fim buni?"

„Da. Dumnezeu este foarte mare şi poate să facă orice."

„Dar cum poate El să ne audă?"

„Aude şi vede toate lucrurile din lumea întreagă."

Copila a mai avut o mulţime de întrebări la care True nu a putut să răspundă, fiindcă erau întrebări pe care nu şi le-a pus el însuşi niciodată. Era un om umil, avea o inimă iubitoare şi o credinţă ca a unui copil. Se bucurase de foarte puţină învăţătură religioasă, dar se străduia să trăiască în lumina pe care o avea. Îi răspundea copilei pe cât de bine putea, iar când nu era sigur îi spunea să-l întrebe pe Willie. Toată informaţia pe care Gerty a primit-o se rezuma la aceste adevăruri: că Dumnezeu era în cer, era atotputernic şi că prin rugăciune oamenii devin mai buni.

După ce s-a dus la culcare şi True a stins lampa, copila a stat cu ochii deschişi un timp îndelungat. Fereastra era chiar la capul patului şi cerul era plin de stele ce trezeau în ea curiozitatea despre Autorul acestor lumini îndepărtate şi strălucitoare. Privindu-le, un gând îi trecu fulgerător prin minte: „Cine altul le-a aprins decât

Dumnezeu? O, cât de mare este El încât a putut aprinde nişte felinare atât de mari pe cer şi încă fără scară! Şi totuşi un copil poate să-I vorbească, iar El îl aude!" A coborât din pat, a îngenunchiat lângă fereastră cu mâinile înmănunchiate la piept şi cu ochii spre cer, încercând să se roage. Nu rostea nici un cuvânt, dar ochii îi străluceau inundaţi în lacrimi, şi nu era oare fiecare lacrimă o mică rugăciune? Inimioara ei îl dorea pe Dumnezeu şi se întreba ce ar putea să-I spună; într-un sfârşit îndrăzni să-I mulţumească în şoaptă că a salvat-o din casa lui tanti Grant, pentru unchiul True şi pentru viaţa nouă pe care o trăia, căci nu mai era singură pe lume. Şi câte nu I-ar fi spus Gerty... Dar cuvintele îi păreau goale, sparte şi fără sens gândindu-se la nepriceperea ei de a înălţa spre cer o simplă rugăciune. Chiar şi aşa însă, în adâncul fiinţei ei o încerca un simţământ pe care nu-l cunoscuse niciodată: avea senzaţia că înfloreşte, că odaia strâmtă e mai încăpătoare ca de obicei şi că sărmana lor cocioabă e mai frumoasă decât palatele regale. O undă de neîncredere îi mai stăruia uneori pe chip, dar Tatăl din cer, fără ştirea căruia nici un fir de păr şi nici o vrabie nu cad, se îngrijea acum de fiecare nevoie a ei.

Dumnezeu, ca un Tată iubitor, o strânse la pieptul Lui şi îi dărui o nădejde care nu avea să se năruie în gol. Gerty tremura de bucuria regăsirii şi a siguranţei. Această mare şi stranie tresărire a unei inimi care începe să iubească este înaintea Celui care cunoaşte năzuinţele inimilor sărmane un adevăr tainic şi duios. Fiinţa

ocrotitoare a universului ştia dorul acestei inimioare şi avea pregătite binecuvântări de neuitat pentru ea.

CAPITOLUL VII

O IZBUCNIRE A RĂZBUNĂRII

Adoua zi era duminică şi Gerty, care avea o haină nouă cu glugă, cumpărată de True, se întorcea împreună cu domnul Cooper, domnul Flint şi Willie de la serviciul de după-amiază de la biserică.

Apropiindu-se de casă, Willie observă cât de întuneric se făcea deja pe străzi, apoi, privind-o pe Gerty care păşea alături de el, o întrebă: „Gerty, îl însoţeşti vreodată pe unchiul True când merge să aprindă felinarele?"

„Nu, niciodată", răspunse copila, „în afară de prima noapte când am venit la el. Am vrut să merg de multe ori, dar el nu mă ia din cauza frigului. Îmi spune că nu vrea să mă îmbolnăvesc iarăşi."

„Seara aceasta nu-i atât de geroasă", spuse Willie. „Va fi o noapte frumoasă, iar dacă unchiul True acceptă, am putea să mergem şi noi cu el; am să-ţi arăt nişte case frumoase unde poţi să vezi prin ferestre cum oamenii îşi beau ceaiul şi stau în saloane în jurul şemineurilor."

„Şi mie îmi place să văd cum unchiul True aprinde felinarele", spuse copila. „Ele luminează atât de frumos trotuarele şi magazinele! Sper că ne va lua cu el. Îl voi întreba."

True nu se arătă cu nimic împotriva dorinţei celor doi, aşa că nu după mult timp trei siluete întunecate străbăteau străzile orăşelului, aprinzând fiecare felinar care străjuia marginile trotuarelor cenuşii.

Mult timp Gerty părea să nu observe nimic altceva decât luminile felinarelor aprinse; renăscuse în ea

plăcerea care altădată era singurul imbold şi singuru' sens al vieţii ei.

Era atât de entuziasmată, încât totul i se părea un vis. Doar luminile unei vitrine de farmacie o readuseră pe Gerty la realitate. Culorile care jucau nestingherite în geamurile magazinelor nu-i stârniseră copilei până mai adineauri interesul. Suferinţele îndurate în primii ei ani de viaţă îi strecuraseră în suflet un fel de pasivitate - atât la bucurie cât şi la întristare. Dar acum, fără să-şi dea seama, avea sufletul tulburat şi simţea ceva straniu sub apăsarea atmosferei strălucitoare a locului. Când Willie îi spuse că şi el lucrează într-un loc asemănător, Gerty îl văzu într-o lumină aureolară care-i schimba mult părerile cu privire la el. Dar nu o lăsă să insiste mai mult asupra acestor crâmpeie care-i frământau fiinţa, grăbind-o mereu, amintindu-i că se apropie de casele de lux ale oraşului şi că aveau să vadă o fărâmă din viaţa copiilor bogaţi.

„De unde ştii că vom vedea copiii?"

„Nu sunt sigur", răspunse Willie, „dar cred că-i vom vedea. Anul trecut, când veneam cu unchiul True erau întotdeauna la fereastră. Uite-i! Toţi trei, ca şi anul trecut!"

„Unde?", întrebă copila, „unde?"

„Vis-a-vis, în casa aceea mare de piatră. Hai să trecem strada. Este mult noroi, stai să te iau în braţe."

Willie o trecu cu grijă de partea cealaltă şi, îndată ce trecură de colţul exterior al unei clădiri înalte, Gerty băgă de seamă că se apropiau de nişte ferestre boltite, de unde văzu venind o oarecare lumină. Se opri şi se ridică pe vârful picioarelor ca să se uite printr-una din ferestre. Toate ferestrele dădeau într-o sală spaţioasă, pardosită cu lespezi mari, plină de arcade şi stâlpi, o încăpere care semăna mai mult cu salonul unui palat decât cu o casă obişnuită. În şemineu ardea un foc puternic, iar în

mijlocul salonului era o lampă mare. Covoare scumpe, draperii şi perdele de catifea, tablouri cu rame poleite şi fotolii de toate mărimile îi ofereau copilei pentru prima oară în viaţă imaginea unei vieţi de lux. O masă mare ovală era plină de bunătăţi; faţa de masă era de un damasc alb ca zăpada, farfuriile, tacâmurile şi ceainicul străluceau şi toate parcă te invitau la cină. Un domn citea o carte într-un fotoliu, lângă foc; doamna, îmbrăcată într-o rochie nemaipomenit de frumoasă, supraveghea menajera care pregătea cina, iar copiii, veseli şi zâmbitori se înghesuiau la fereastră. Erau drăguţi, curaţi şi îmbrăcaţi în haine scumpe; dintre toţi cei înghesuiţi la fereastră cel mai mult o impresiona pe Gerty fetiţa de vârstă apropiată cu a ei; o uimiseră ochii ei albaştri şi mari, părul căzând în valuri şi acoperindu-i umerii mici.

După căutătura privirilor ei, Gerty îşi putu da seama de bunătatea şi cuminţenia acelei copile.

„O, Willie, nu-i aşa că e frumoasă?", întrebă ea, şi uite ce frumoasă este mama ei, şi ce şemineu au în casă! Ai văzut ce mâncăruri au pe masă? Şi uite ce oglindă mare este pe perete!"

True se apropiase, şi când lumina torţei lui ajunse în dreptul lor şi-au dat seama că puteau fi observaţi, aşa că s-au luat de mână şi au pornit grăbiţi în urma bătrânului.

„Nu-i aşa că ţi-ar plăcea să trăieşti într-o asemenea casă, Gerty?", întrebă Willie.

„Bineînţeles! Dar ţie?"

„Dintotdeauna mi-am dorit aşa o casă şi cred că într-o zi o voi avea!"

„De unde o vei avea?", întrebă copila mirată.

„Voi munci, voi strânge o grămadă de bani şi o voi cumpăra. Domnul pe care l-ai văzut în casa aceea, când a venit în

Boston, era un băiat sărac; atunci, de ce nu poate alt băiat sărac să facă la fel?"
„Cum crezi că a câştigat atâţia bani?"
„Nu ştiu cum a procedat el, dar sunt o mulţime de căi. Unii spun că trebuie să ai noroc, dar eu cred că în primul rând trebuie să fii deştept şi harnic!"
„Dar tu eşti deştept?"
O izbucnire a răzbunării
Willie începu să râdă. „Nu vreau să-ţi răspund la întrebarea aceasta, dar dacă nu vei vedea că într-o zi m-am îmbogăţit, să ştii că nu sunt!"
„Ştiu ce-aş face dacă aş fi bogată!", spuse Gerty.
„Ce-ai face?"
„în primul rând i-aş cumpăra unchiului True un fotoliu exact ca şi acela în care stătea domnul pe care l-am văzut;
apoi, mi-aş cumpăra lămpi din acelea mari şi le-aş pune una lângă alta ca să-mi luminez încăperea cât mai tare!"
„Mi se pare că-ţi place foarte mult lumina, Gerty!", spuse Willie.
„îmi place. M-am săturat de locuri întunecoase şi negre; îmi place focul, torţa şi felinarele unchiului True, stelele..."
„Iar mie îmi plac ochii strălucitori!", o întrerupse Willie. „Ai tăi arată ca nişte steluţe mici. Nu-ţi pare bine că am ieşit împreună cu unchiul True în seara aceasta?"
„Da, îmi pare bine."
Amândoi îşi continuau veseli drumul în urma bătrânului, Gerty zburdând pe trotuarul acoperit cu zăpadă, iar Willie împărtăşind din bucuria şi entuziasmul ei. Trecură de încă un felinar, şi abia mai merseră câţiva paşi dincolo de el, când Gerty se opri deodată şi, refuzând să meargă mai departe, începu să-l tragă pe Willie de mână înapoi.
„Ce s-a întâmplat, Gerty?", întrebă el, „ai obosit?"
„Nu, o, nu! Dar nu pot să merg mai departe."

„De ce nu?"

„O, fiindcă... fiindcă...", şi prinzându-l pe Willie de umăr să se aplece, îi şopti la ureche: „Acolo este casa lui tanti Grant şi mi-e frică să mă apropii!"

„O!", exclamă Willie îndreptându-şi spatele să pară mai înalt. „Nu înţeleg de ce ţi-e frică când eu sunt cu tine!

Numai să se atingă de tine, dacă îndrăzneşte! Şi unchiul True este chiar în faţa noastră! Mă faci să râd!"

Când cei doi au ajuns în faţa casei, tanti Grant se afla într-o situaţie nedemnă pentru o femeie. În faţa unei ferestre se aflau două femei, una era tanti Grant, cealaltă o vecină cu care se ciorovăia.

„Care din ele este tanti Grant?", întrebă Willie, „cea înaltă, cu tigaia în mână, care o ameninţă pe cealaltă? Dacă nu bagă de seamă, cred că rupe mânerul tigăii."

„Da", răspunse Gerty, „aceea este tanti Grant."

„Şi ce se întâmplă?"

„O, s-a luat la bătaie cu doamna Birch; întotdeauna se bate cu cineva. Sper că nu ne vede!"

„Nu, este prea ocupată. Hai să plecăm. Este mai urâcioasă decât mi-am închipuit-o."

Gerty, încurajată fiindcă se simţea în siguranţă, o privea pe tanti Grant şi ochii îi străluceau nu cu entuziasmul nevinovat al unei inimi fericite, ci cu focul unei mânii aprinse. Willie, gândindu-se că era timpul să plece şi văzând că domnul Flint se îndepărtase deja destul de mult, făcu câţiva paşi înainte întorcându-se mereu şi spunând fetei: „Vino, Gerty, nu mai avem timp!" Gerty îşi întoarse capul ca omul care se simte vinovat numai de gândul care-i apasă conştiinţa. Văzând momentul prielnic - Willie se îndepărtase considerabil de ea - şi nemaiascultând de glasul interior, copila se aplecă şi printr-o mişcare fulgerătoare aruncă o piatră în geamul doamnei Grant. Gerty auzi doar zgomotul sticlei sparte şi

glasul precipitat al femeii care înjura. Cuprinsă de teama de a nu fi prinsă,

Gerty trecu ca o săgeată pe lângă Willie şi nu se opri decât în dreptul unchiului True. Aici se simţea ocrotită şi în siguranţă. Willie nu i-a ajuns din urmă până aproape de casă şi atunci a întrebat-o: „De ce ai aruncat cu piatra,

Gerty? Ştii ce ai făcut? Ai spart fereastra!"

True a întrebat care fereastră, iar Gerty şi-a recunoscut fapta şi că a făcut-o intenţionat, nu din greşeală. True împreună cu Willie erau şocaţi şi tăcuţi. Gerty tăcea şi ea întristată şi nefericită. Când au ajuns acasă, Willie le-a urat noapte bună şi, ca de obicei, nu l-au mai văzut încă o săptămână.

CAPITOLUL VIII

O NOUĂ PRIETENĂ

Cooper", spuse doamna Sullivan într-o după-amiază, când domnul Cooper se pregătea să ducă o mulţime de lucruri la biserică, „de ce nu o iei pe micuţa Gerty să meargă cu tine şi să te ajute?"

„N-ar putea decât să mă încurce", răspunse bătrânul. „Cred că le voi putea căra singur!"

Dar când luă felinarul şi găleata de cărbuni într-o mână, bărdiţa şi un coş cu surcele în cealaltă - mai avea şi scara pe care trebuia să o pună pe umăr - fu nevoit să recunoască că nu putea să mai ia şi ciocanul şi o cutie cu cuie. Doamna Sullivan o chemă pe Gerty şi o rugă să meargă cu el ca să îl ajute, iar copila, încântată de propunere, luă câteva din lucrurile bătrânului şi porni voioasă în urma lui.

O luară pe străzi necunoscute ei până atunci. Ajungând în faţa porţii încuiate a bisericii, domnul Cooper luă din mâna copilei lucrurile trebuincioase muncii lui, deschise

poarta şi intră. Îngrijitorul trecu pragul bisericii cu aerul cel mai firesc din lume, călăuzit de obişnuinţă. Pentru Gerty, însă, podeaua pe care paşii ei alunecau, lucrurile de care i se lipeau privirile deveneau sfinte, gândindu-se cui îi erau închinate. Păşi cu teamă, tulburată de emoţii. Bătrânul plecă să-şi vadă de treburi, lăsând-o pe fată singură. Începea să se plictisească. I se părea că simte cum pleoapele prea grele i se închid. Deodată, în mijlocul tăcerii solemne care însoţeşte lucrurile sfinte se ridică un imn ceresc, divin, blând, ca o rugă înălţată prin armonia clapelor. Era organistul venit să-şi repete partiturile. Aşezată pe treptele amvonului, ascultând melodia lină, Gerty nu se mai gândea la nimic. Nu mai vedea lumea din jur, vedea doar cerul albastru, imens, necuprins. Cântecul se stinse când uşa bisericii se deschise şi în cadrul ei se iviră doi vizitatori: un pastor bătrân cu părul alb şi o tânără de aproape douăzeci şi cinci de ani, care mergea sprijinindu-se de braţul omului. Era îmbrăcată în haine simple, purtând o mantie lungă şi neagră şi o pălărie de aceeaşi culoare. Înfăţişarea ei te întrista sau poate hainele care-ţi aminteau de doliu, de doliul lumii pe care-l poartă toţi nenorociţii acestui pământ. Trăsăturile fine şi delicate, faţa frumoasă, prea palidă poate, părul şaten îngrijit, aranjat, contrastau mult cu imaginea pe care o ofereau hainele ei întunecate. În timp ce înaintau pe culoar, Gerty surprinse mersul puţin ciudat al tinerei, cu capul uşor aplecat, cu privirile aţintite mereu în pământ şi cu pasul nesigur şi stângaci.

Cei doi au ajuns aproape de locul unde şedea copila, dar fără să o observe. „Mă bucur că-ţi place orga", i se adresă bătrânul tinerei. „Este un instrument frumos şi Hermann cântă cu adevărat remarcabil."

„Nu că părerea mea ar avea vreo valoare", spuse tânăra, „dar imnul acesta mi se pare încântător. N-am ascultat de mult aşa o muzică!"

„Am ştiut că Hermann vine să facă repetiţie şi de aceea te-am chemat cu mine, dragă", îi spuse bătrânul.

În momentul acela, apăru domnul Cooper şi, după ce primi instrucţiunile pastorului, îl rugă să vină cu el până undeva.

Întorcându-se înspre tânără, pastorul îi spuse: „Emily, domnul Cooper mă roagă să merg cu el până la doamna Glass şi voi lipsi puţin. Te superi dacă mă aştepţi aici până ne întoarcem?"

„O, nu, deloc! Nu-ţi face griji, îmi face plăcere să stau aici şi să ascult cum cântă domnul Hermann, aşa că nu te grăbi, domnule Arnold."

Asigurat în felul acesta, domnul Arnold o conduse la un scaun din spatele amvonului şi plecă cu domnul Cooper.

În tot timpul acesta, Gerty a rămas neobservată şi a stat liniştită pe treaptă. După ce domnul Cooper ieşi, ea se ridică şi începu să coboare treptele. În clipa când începu să se mişte, tânăra tresări şi întrebă: „Cine-i acolo?"

Urmă un moment de tăcere, apoi Gerty începu din nou să coboare treptele. Tânăra s-a ridicat în picioare şi, întinzând mâna, a întrebat din nou: „Cine-i acolo?"

„Eu", răspunse copila privindu-i faţa, „eu sunt!"

„Ai vrea să te opreşti şi să vorbeşti cu mine?"

Gerty nu numai că se opri, dar veni aproape de scaunul lui Emily, atrasă irezistibil de dulceaţa din glasul pe care îl auzise. Aceasta întinse mâna şi o puse pe capul copilei, întrebând-o: „Cum te cheamă?"

„Gerty."

„Gerty şi mai cum?"

„Gerty şi atât, nimic altcumva."

„Cum ai ajuns aici?"

„Am venit cu domnul Cooper, pentru a-l ajuta să-şi aducă sculele."

„înseamnă că ai rămas aici să-l aştepţi, cum am rămas şi eu, deci trebuie să avem grijă una de alta, nu-i aşa? Stai aici lângă mine să vorbim puţin. Aş vrea să văd dacă nu putem afla care este celălalt nume al tău. Unde zici că locuieşti?"

„Locuiesc cu domnul True Flint acum. El m-a luat la el într-o noapte când tanti Grant m-a scos afară în ger."

„O, tu eşti fetiţa aceea? Am auzit despre tine; domnul Flint mi-a istorisit toată povestea ta."

„îl cunoşti pe unchiul True?"

„Da, foarte bine."

„Cum te cheamă?"

„Numele meu este Emily Graham."

„O, ştiu cine eşti!", exclamă Gerty sărind în picioare fericită. „Tu l-ai îndemnat să mă ţină - el mi-a spus; şi tu i-aidat bani să-mi cumpere haine. Eşti frumoasă şi bună, şi te iubesc! Te iubesc atât de mult!"

Când ecoul glasului pătruns de o naivă şi inocentă bucurie a răsunat în interiorul nesfârşit al bisericii, domnişoara Graham suspină ca şi cum i s-ar fi aşezat o piatră pe inimă, iar trăsăturile feţei i se modificaseră, alungindu-se nedesluşit de o nelinişte apăsătoare, ca şi cum tonul din vocea copilei i-ar fi atins o coardă a amintirilor, făcând-o să vibreze. Când această expresie dispăru de pe faţa ei şi când trăsăturile îi reveniră la calmul obişnuit, Gerty exclamă: „Ţi-e somn?"

„Nu. De ce?"

„Fiindcă stai cu ochii închişi."

„Ochii mei sunt întotdeauna închişi, copila mea."

„întotdeauna?! De ce?"

„Sunt oarbă, Gerty, nu pot să văd nimic."

„Nu poţi să vezi? Nimic? Nici nu poţi să mă vezi pe mine acum?"

„Nu", răspunse domnişoara Graham.

„O!", exclamă Gerty, răsuflând adânc, „îmi pare atât de bine!"

„Bine?", întrebă domnişoara Graham cu glasul trist.

„Da", răspunse Gerty, „îmi pare bine că nu poţi să mă vezi, fiindcă dacă nu mă vezi, poate că ai să mă iubeşti!"

„Şi de ce nu te-aş putea iubi dacă te-aş vedea?", întrebă Emily punându-şi mâinile gingaş pe faţa şi pe trupul copilei.

„Fiindcă sunt urâtă! Îmi pare bine că nu poţi să vezi cât de urâtă sunt!"

„Dar gândeşte-te, Gerty", spuse Emily cu acelaşi glas trist, „cum te-ai simţi tu dacă nu ai putea vedea niciodată nimic?"

„Dar nu poţi să vezi nici soarele, nici stelele, nici cerul şi nici biserica în care suntem? Eşti mereu în întuneric?" „Mereu în întuneric - ziua şi noaptea în întuneric!"

Gerty izbucni în lacrimi. „O!", exclamă ea când reuşi să-şi oprească plânsul, „îmi pare rău! Îmi pare atât de rău!"

Durerea copilei copleşi chiar inima împietrită a tinerei, hotărâtă să-şi accepte soarta şi să nu-şi plângă singură de milă. Şi după ani mulţi de nepăsare, de obişnuinţă, lacrimi mari scăldară ochii Emiliei.

A plâns numai pentru câteva clipe, după care revenindu-şi, încercă să o liniştească şi pe copilă, spunându-i: „Nu plânge, nu plânge, draga mea. Nu plânge pentru mine, fiindcă sunt în stare să-mi accept soarta aşa cum este!"

„Eu nu aş putea să fiu fericită în întuneric; nu-mi pare bine că eşti oarbă, ci îmi pare foarte rău! Dar nu se poate face nimic ca să-ţi capeţi vederea?"

„Nu", spuse Emily, „niciodată; dar hai să nu mai vorbim despre asta, ci să vorbim despre tine. Aş vrea să ştiu de ce crezi că eşti atât de urâtă."

„Fiindcă tanti Grant şi cu câţiva copii mi-au spus că sunt urâtă şi că nimeni nu poate să iubească copiii urâţi."

„Oamenii", spuse Emily, „îi iubesc şi pe copiii urâţi dacă sunt buni."

„Dar eu nu sunt bună", o întrerupse Gerty. „Sunt foarte rea!"

„Dar ai putea să fii bună, şi atunci toţi te vor iubi."

Emily asculta povestea vieţii lui Gerty, spusă pe nerăsuflate. Părea profund mişcată de spusele fetei şi-i punea întrebare după întrebare, încât nu-şi dădu seama că timpul trecuse ca un fâlfâit de aripi şi că organistul deja plecase. Cele două noi prietene erau încă acolo povestind împreună, când domnul Arnold deschise în grabă uşa bisericii şi spuse:

„Emily dragă, probabil ai crezut că am uitat de tine. Te-ai săturat de aşteptat, nu-i aşa?"

„Nici n-am simţit când a trecut timpul! După cum vezi, am avut companie."

„Dar cine-i micuţa domnişoară?"

„A venit la biserică să-l ajute pe domnul Cooper să-şi aducă sculele. El unde este?"

„Cooper? A plecat direct acasă. Cred că a uitat de ea."

„N-am putea să o ducem noi acasă?", întrebă Emily. „Este departe?"

„Sunt totuşi câteva străzi lungi. Oricum, este prea departe pentru tine."

„Nu-ţi face griji pentru mine; mă simt mai bine acum."

Dacă Emily ar fi putut vedea faţa recunoscătoare a copilei în clipa aceea, s-ar fi simţit cu siguranţă răsplătită pentru oricât de mare ar fi fost efortul şi oboseala.

CAPITOLUL IX

ÎNCEPUTURI GRELE

MILY Graham nu a uitat-o pe Gerty, aşa cum nu uita niciodată suferinţele şi nevoile altora, îl iubea pe Dumnezeu cu toată inima ei şi pe aproapele ei ca pe sine

însăşi. Îşi purta poverile şi nenorocirea fără cea mai mică cârtire, dar se îngrijora de necazurile şi durerile altora, încercând întotdeauna să le aline. Totuşi, nici o altă durere a semenilor ei nu a uimit-o şi zguduit-o atât de mult ca necazul lui Gerty. Zile la rând nu îşi ciocnea gândurile decât de suferinţele fetei. Nu putea nici măcar să-şi explice ei însăşi care era motivul pentru interesul ce-l simţea faţă de sărmana copilă, doar erau şi alţi copii necăjiţi în oraş, dar impulsul de a cunoaşte mai multe despre ea deveni irezistibil. Îi trimise cuvânt domnului Flint să o viziteze şi vorbi cu el un timp îndelungat despre copilă.

Emily l-a întrebat dacă intenţiona să o trimită la şcoală.

„Nu ştiu", răspunse el. „Este aşa de mică şi nu-i obişnuită cu alţi copii."

Emily sugeră că ar fi timpul ca copila să înveţe să citească şi să scrie şi cu cât va avea contact mai repede cu alţi copii, cu atât îi va fi mai uşor mai târziu.

„Foarte adevărat, domnişoară Emily, foarte adevărat", spuse domnul Flint. „Cred că ai dreptate, aşa că am s-o întreb pe ea dacă vrea să meargă."

„Te rog", spuse Emily. „Pe lângă toate celelalte avantaje cred că îi va place foarte mult la şcoală, şi dacă mai are nevoie de haine, te rog să-mi..."

„O, nu, nu, domnişoară Emily!", o întrerupse True, „nu-i necesar, ai făcut deja destul de mult; îţi mulţumim pentru bunătatea ta."

„Bine; dacă mai are totuşi nevoie de altceva, trebuie să-mi spui. Ştii bine că amândoi am adoptat-o şi că doresc să fac tot ce pot pentru ea."

Câteva zile mai târziu, Gerty a mers împreună cu True să o viziteze pe domnişoara Graham, dar menajera, care era în coridor, le-a spus că este foarte bolnavă şi nu putea să fie deranjată, aşa că au plecat amândoi plini de regrete.

În sâmbăta următoare, seara, când Willie a venit acasă, True a abordat subiectul plecării copilei la şcoală. La început, Gerty nu voia să audă de aşa ceva, fiindcă nu dorea să se întâlnească cu copiii de pe strada lui tanti Grant, dar fu încurajată de Willie, şi când află că şi domnişoara Graham a dorit lucrul acesta, acceptă să înceapă şcoala de săptămâna viitoare. Luni dimineaţa se duse împreună cu True la şcoala din apropiere şi din ziua aceea începu educaţia ei. Când Willie s-a întors acasă sâmbăta următoare, a intrat dintr-o dată în camera lui True, curios să afle cum se descurca Gerty cu şcoala şi a fost încântat să descopere că îi plăcea foarte mult şi şcoala, şi învăţătorii, şi colegii cu care se înţelegea de minune.

Timp de două sau trei săptămâni totul părea să meargă ca pe roate. Copila mergea în fiecare dimineaţă la şcoală şi se bucura de un progres rapid. Sâmbătă seara era momentul pe care Gerty îl aştepta cu cea mai mare înflăcărare. Nici ea nu ştia de ce. Poate pentru că îl vedea pe Willie şi putea să-i demonstreze cât de silitoare era şi câte alte lucruri noi a învăţat pe parcursul unei săptămâni. Sau poate pentru că lui îi spunea toate necazurile ei. Îi istorisi câteva ciocniri de-ale ei cu nişte fete şi în următoarele zile aceste neînţelegeri deveniseră o problemă serioasă. Într-o zi, când copiii erau în curtea şcolii în timpul pauzei, Gerty îl văzu pe True trecând pe stradă îmbrăcat în hainele lui de lucru, cu scara, cu bidonul mare de ulei pentru felinare şi cu torţa în mână. Exaltată de bucurie, îl strigă şi alergă la el. Întorcându-se după câteva minute plină de fericire, fu înconjurată imediat de fetele acelea, şi una dintre ele o întrebă: „Cine este omul acela?"

„Este unchiul meu True", răspunse Gerty simplu. „Cine ai spus că este?"

„Unchiul meu, domnul Flint, cu care locuiesc."

„Aha, deci eşti a lui, nu-i aşa?", spuse fata pe un ton batjocoritor. „Ha, ha, ha!"

„De ce râzi?", întrebă Gerty furioasă.

„Hram, mai bine aş muri decât să locuiesc cu el!", răspunse fata. „Moşneag afumat!"

Celelalte fete izbucniră într-un râs prostesc şi începură să repete încântate batjocura inventată de colega lor într-un mod zeflemitor: „Moşneag afumat!... Moşneag afumat!..."

Ochii copilei scăpărau scântei de mânie, bărbia îi tremura, iar dinţii îi scrâşniră a ură. Cu pumnii strânşi, cu mintea înfierbântată şi clocotind de mânie, începu să lovească în stânga şi-n dreapta fără să ţină seama de inegalitatea forţelor: ele erau multe, puternice, ea singură şi slabă. Aşa că fetele au scos-o afară din curtea şcolii, umilind-o. Gerty, văzându-se învinsă, o luă la fugă spre casă, ţipând din toate puterile, fără să se oprească la încercările trecătorilor de a o linişti. În câteva clipe era acasă, ascunsă după pat, cu faţa acoperită de mâini, plângând încetişor. Gerty îl vedea pe Flint într-un fel de evlavie deosebită, amestecată acum cu deznădejde. Fără să-şi înceteze plânsul, îşi împreună mâinile Şi le frânse cu disperare. Nici bătăile lui tanti Grant, nici foamea, nici lipsa dragostei nu o duruseră ca acele cuvinte rostite în batjocură la adresa bătrânului ei salvator. Acum plângea în hohote! Dar deodată, auzi poarta de la stradă deschizându-se. Ciuli urechile. Se auzi apoi o bătaie uşoară în uŞă. Gerty îşi ridică ochii. Nu mai plângea, nu mai ţipa; părea că nici nu mai îndrăzneşte să răsufle. Rămase ca o stană de piatră. Bătaia se repetă, apoi cineva apăsă mânerul uşii şi intră. Fata se dădu încet înapoi şi se ascunse sub pat.

„Se pare că nu-i nimeni acasă", se auzi o voce de femeie spunând, „ce păcat!"

„Nu-i nimeni? Îmi pare foarte rău", răspunse altă femeie, şi aceasta era vocea dulce a domnişoarei Graham, pe care copila o cunoştea atât de bine.

„M-am gândit eu că nu era bine să vii aici singură", spuse prima voce, care era a doamnei Ellis, menajera domnişoarei Graham.

„O, nu regret că am venit", spuse Emily. „Poţi să mă laşi aici şi să mergi la sora ta şi cred că în curând va veni domnul Flint sau copila."

„Oricum", spuse doamna Ellis, „am să fac un foc bun în sobă înainte de a pleca."

În timp ce vorbea, menajera plină de energie luă vătraiul şi aţâţă cărbunii, puse câteva lemne pe foc şi după ce aşteptă să fie sigură că focul arde bine, puse paltonul domnişoarei Emily pe un scaun şi plecă.

În momentul următor, fata ieşi din ascunzătoare şi când dădu cu ochii de tânăra Graham, scoase un ţipăt de bucurie atât de puternic, încât orice minte înţelegătoare ar fi ghicit că e ţipătul unei fiinţe salvate din adâncul unei prăpăstii. Faţa îi era încă plină de lacrimi, dar acum ochii începuseră să i se umple, ca cerul la revărsatul zorilor, de razele bucuriei şi nu putu să rostească decât: „Domnişoară Emily!"

„O, Gerty! Tu eşti?"

„Da", şopti Gerty printre suspine.

„Vino aici, dragă!"

Copila nu aşteptă să i se spună a doua oară, ci se aruncă pe duşumea lângă Emily şi îngropându-şi faţa în poalele ei, începu să plângă în hohote.

„De ce plângi, Gerty", întrebă Emily, „ce s-a întâmplat?"

Dar Gerty nu-i răspundea, iar Emily încetă să-i mai pună întrebări, lăsând-o să-şi potolească plânsul. O ridică şi o aşeză în braţe, îi rezemă capul pe umărul ei şi scoase o batistă cu care îi şterse lacrimile. După multe mângâieri

gingaşe şi o mulţime de cuvinte dulci copila se linişti şi atunci Emily o întrebă dacă a fost la şcoală.

„Am fost", spuse Gerty ridicându-şi capul de pe umărul domnişoarei, „dar nu mai merg niciodată!" „Cum? De ce?"

„Fiindcă", răspunse Gerty plină de mânie, „le urăsc pe fetele acelea; da, le urăsc! Şi sunt urâte!"

„Gerty", îi spuse Emily, „nu vorbi aşa; tu n-ai voie să urăşti pe nimeni."

„Dar le urăsc! O urăsc şi pe tanti Grant şi întotdeauna o voi urî! Tu nu urăşti pe nimeni?"

„Nu, pe nimeni."

„Dar ţi-a omorât cineva vreodată pisicuţa? L-a poreclit cineva pe tatăl tău vreodată «moşneag afumat»? Dacă ţi-ar fi făcut cineva lucrurile acestea, sunt sigură că i-ai fi urât."

„Gerty", spuse Emily cu seriozitate, „tu nu poţi să fii fericită când urăşti pe cineva. Sentimentele de fericire nu pot locui împreună cu cele de ură. Dumnezeu doreşte să fii fericită, şi se întristează când tu nu vrei să ierţi. El vede că prin aceasta îţi faci rău ţie însăţi, că nu poţi să fii aşa cum El te doreşte - fericită."

„Domnişoară Emily", exclamă Gerty, „nu cred că voi putea vreodată să fiu bună, blândă şi iubitoare. Nu pot!"

În clipa aceea, o lacrimă căzu pe fruntea copilei. Îşi ridică ochii şi privi faţa domnişoarei Emily, apoi spuse în şoaptă: „Voi încerca, deşi nu ştiu dacă voi reuşi."

„Domnul să te binecuvinteze şi să te ajute, copila mea!" spuse Emily îmbrăţişând-o.

Pentru mult timp, totul se cufundase-n tăcere. Nu se mai auzea zgomotul străzii, nici măcar respiraţia naturii.

Totul se topea parcă la picioarele acestor două fiinţe nefericite, fiecare-n felul ei. Gerty, cu braţele încleştate în jurul gâtului domnişoarei Emily, adormi purtată de liniştea care-i răcorea sufletul, alinată de glasul

neprihănit al tinerei şi de chemările duioase de dincolo de lume.

CAPITOLUL X

Un MESAGER AL PĂCII

DOVEZILE unei vieţi noi erau neîndoielnice. Duminica următoare, spre după-amiază, Gerty stătea aşezată pe un scăunel din camera domnişoarei Emily. Din timp în timp, Gerty îşi ridica ochii de pe împletitura rochiţei şi îi aţintea mari şi frumoşi asupra femeii oarbe, cu un aer de uimire naivă amestecată cu încredere şi iubire. Chipul domnişoarei Emily răspândea lumină şi căldură. Ori de câte ori o privea, fata simţea o atracţie irezistibilă faţă de felul drăgăstos al tinerei de a-i vorbi, de a o mângâia. Era fermecătoare ca o primăvară. Farmecul ei nu consta în frumuseţe, deşi faţa ei fusese cândva luminată de ochi verzi şi frumoşi, nici în manierele delicate. Puterea de atracţie a persoanei ei nu consta nici în mila faţă de nenorocita-i soartă, cu toate că şi aceasta ar fi putut crea compasiune în rândul celor din jur. Sursa puterii sale era cunoscută doar de adevăraţii creştini. Toată făptura acestei fecioare, felul ei de a fi, înfăţişarea, glasul, tăcerea, pauzele dintre cuvinte, cea mai neînsemnată mişcare a mâinilor, tălmăceau un singur gând: iubirea. Iubirea o făcea să fie cât mai folositoare; n-o lăsa să rămână nepăsătoare la amarul altora şi ajunsese să fie firescul ei, care nu putea să se schimbe, ci numai să crească. În fundul ochilor ei era un ungher tăinuit unde se ascundea dragostea. Mulţi i-au spus, ca şi Gerty în duminica aceea: „Domnişoară Emily tu nu ştii decât să împarţi printre oameni dragostea lui Dumnezeu!"

Gerty nu s-a mai dus la şcoală din ziua când a avut conflictul cu acele fete obraznice. Încercările unchiului True s-au dovedit zadarnice, dar Emily înţelegea ura

copilei mai bine decât True şi a reuşit cu succes să o determine cu argumente mai convingătoare decât ale bătrânului. Gerty insista că dacă era vorba de ea însăşi ar fi fost mult mai uşor, dar întrucât prietenul ei salvator a fost insultat, nu putea să le ierte, însă Emily a pus problema într-o lumină diferită convingând-o până la urmă că, dacă îl iubeşte pe unchiul True, poate să-i dovedească dragostea mult mai bine ascultându-i dorinţele decât prin a-şi păstra zadarnic mânia. În sfârşit, domnişoara a obţinut promisiunea copilei că în dimineaţa următoare se va duce la şcoală. True a însoţit-o şi, cerând să stea de vorbă cu învăţătoarea, i-a relatat cazul în felul lui simplu şi cinstit, apoi a lăsat-o pe Gerty în grija ei. Domnişoara Browne, care era o tânără înţeleaptă, a găsit o ocazie să le vorbească în particular fetelor care jigniseră inima copilei prin lipsa lor de politeţe şi bun simţ, determinându-le să se ruşineze de conduita lor şi să înceteze să o mai batjocorească.

Iarna s-a topit sub adierea caldă a primăverii şi în aer plutea prospeţimea naturii. Ciripitul vesel al păsărilor, mireasma florilor desăvârşea tăcut şi încet vindecarea inimioarei rănite. În fiecare zi, îngenunchind pe banca din faţa ferestrei, Gerty îşi petrecea timpul citind sub lumina sfioasă a soarelui, până spre seară. Fusese regulat toată iarna la şcoală şi făcuse reale progrese. Era cuminte şi zburda vesel prin casă. Nu mai era posomorâtă şi râdea. Râsul e ca soarele de primăvară: alungă iarna de pe chipul oamenilor. Ori de câte ori o privea, Flint nu uita să-i mulţumească lui Dumnezeu pentru că această fiinţă nevinovată a intrat în ruinata lui viaţă, aducând cu ea raiul.

Pe cât de amărâtă şi mizerabilă era viaţa ei înainte, pe atât de fericită era acum. Toate zilele de lucru erau pline de veselie, dar sâmbăta şi duminica erau zile de adevărată sărbătoare, deoarece sâmbăta îl aducea pe

Willie acasă, iar ea îi recita poezii şi lecţii, se plimba, se juca şi râdea cu el. El îi spunea o mulţime de lucruri interesante şi era plin de viaţă, întotdeauna gata să se implice în planurile ei şi să-i producă bucurie, încât copila, în fiecare luni dimineaţă, începea să numere zilele aşteptând să vină iarăşi sâmbăta.

Gerty îşi petrecea fiecare duminică după-amiază cu domnişoara Emily care nu-i ţinea predici şi nu o obosea cu teorii religioase goale. Când mergea acolo, copilei i se părea că nu merge spre a fi învăţată sau spre a învăţa ceva, abia mai târziu, când înţelegerea dragostei şi a bunătăţii îi copleşiră pe deplin viaţa, avea să-şi dea seama că în duminicile acelea binecuvântate, şezând la picioarele domnişoarei Emily, în inima ei au pătruns primele raze ale luminii nemuritoare ce nu va putea fi stinsă niciodată.

Când a aflat că familia Graham se pregătea să plece la ţară pe timpul verii, s-a întristat foarte mult. Ochii i se umbriră de o durere neînţeleasă, pricinuită de lipsa unei dragi tovărăşii. Domnul Graham avea o locuinţă la aproximativ şase mile depărtare de Boston, o casă bătrânească, construită în stil vechi, dar plăcută şi primitoare.

Aici se retrăgea întreaga familie Graham în fiecare an pe timpul sezonului călduros. Emily, aflând de nefericirea pricinuită copilei de această veste, îi promise că înainte de a pleca vor petrece o zi întreagă împreună, lucru care o făcu pe Gerty să uite pentru o vreme ceea ce o nelinişte.

CAPITOLUL XI

PROGRESUL FETEI

Era o seară înmiresmată de aprilie şi Gerty, care tocmai se întorsese de la domnişoara Graham de la care îşi

luase rămas bun, stătea acum îngenuncheată în mijlocul aleii din spatele grădinii, plângând în hohote. Se frământa în fel şi chip, se simţea slabă departe de gândul bun al tinerei oarbe. În mână îi tremurau darurile de despărţire ale domnişoarei Emily: o carte şi o tăbliţă nouă. Hârtia de pe unul nu era încă desfăcută, iar cealaltă era îmbibată cu lacrimile căzute în taină din ochii mari şi trişti. Adâncită în gânduri, concentrată doar asupra durerii, copila nu simţi prezenţa nimănui în preajma-i decât atunci când o mână îi atinse uşor, cu vârful degetelor, umărul. Atunci tresări şi se întoarse, trezindu-se faţă-n faţă cu Willie.

Ce s-a întâmplat Gerty?", întrebă el. „Speram că mă vei primi cu mai multă bucurie, fiindcă vreau să petrec seara aceasta cu tine. Mama şi bunicul sunt plecaţi undeva şi am venit să te caut, dar nu pot să-ţi văd faţa din cauza lacrimilor. Haide, linişteşte-te Gerty, te rog!"

„Willie!", şopti copila printre suspine, „ştii că domnişoara Emily a plecat?"

„Unde a plecat?"

„Departe, la şase mile distanţă, unde va sta toată vara!"

Dar Willie începu să râdă.

„Şase mile?!", rosti el. „Cu siguranţă, e o distanţă foarte mare!"

„Dar nu mă mai pot întâlni cu ea!"

„O vei vedea la toamnă", încerca băiatul să o mângâie.

„Dar este atât de mult până atunci!"

„Ce te face să fii atât de ataşată de ea?"

„în primul rând mi-a făcut mult bine. Apoi, întrucât nu mă poate vedea, îi place de mine şi mă iubeşte mai mult decât oricine în afară de unchiul True."

„Nu cred! Nu cred că-i placi nici pe jumătate cât îmi placi mie! Sunt sigur de asta! Cum poate ea, fiind oarbă şi neputând să te vadă vreodată în viaţă, să-i placă de

tine şi să te iubească mai mult decât mine, care te văd tot timpul şi te iubesc mai mult decât pe oricine în lume, în afară de mama mea."

„Chiar, Willie?"

„Da. De fiecare dată, când vin acasă, mă gândesc: mă voi întâlni cu Gerty şi îi voi povesti tot ce s-a întâmplat în timpul săptămânii."

„Nu pot să cred că îţi place de mine atât de mult."

„De ce nu?"

„O, fiindcă tu eşti simpatic, iar eu nu sunt deloc frumoasă. Am auzit-o pe Ellen Chase spunându-i Lucreţiei Davis cu câteva zile în urmă că Gerty Flint este cea mai urâtă fată din şcoală."

„Nu-i adevărat", spuse Willie. „E drept, nu ai părul lung şi ondulat, nici o faţă rotundă şi ochi albaştri ca Belle Clinton, dar de fiecare dată când alergi şi ţi se îmbujorează obrajii, şi ochii tăi mari şi negri strălucesc, şi când râzi fericită, mi se pare că eşti cea mai frumoasă fată pe care am văzut-o în viaţa mea. Nu mă interesează ce spun alţii despre tine atâta timp cât mie îmi placi."

Aceste mărturisiri de afecţiune din partea lui Willie erau tot mai dese şi întotdeauna primeau câte o declaraţie asemănătoare în schimb. Cei doi copii ţineau unul la altul foarte mult, iar dacă în primăvara aceea între ei era o prietenie adevărată, până în toamnă legăturile dintre ei se cimentară şi mai mult, fiindcă în timpul absenţei domnişoarei Emily, Willie o înlocuise în multe feluri; deşi Gerty nu şi-a uitatprietena oarbă şi îi era dor de ea, a petrecut o vară fericită şi s-a bucurat de un progres neobişnuit în studiile de la şcoală.

Se spune că depărtarea întăreşte mai mult legătura dragostei. Şi gândul acesta se dovedi a fi cu adevărat real pentru domnişoara Emily: duse mult dorul copilei. Departe de nevinovăţia acestui copil, tânăra simţi un gol imens în suflet, pe care doar mamele lipsite de fii îl simt.

Când reveni în oraş, domnişoara Emily îi ceru lui Gerty să o viziteze cât mai des cu putinţă.

Pentru beneficiul copilei şi pentru mulţumirea ei sufletească, domnişoara Emily a propus ca Gerty să o viziteze în fiecare zi şi să-i citească timp de o oră. S-au hotărât ca atunci când True pornea în expediţiile sale ca să aprindă felinarele prin oraş, să o lase pe Gerty la casa domnului Graham şi să o ia la întoarcere. Numai cei ce au experimentat lucrul acesta îşi pot da seama cât de mult se poate citi în şase luni, dacă o oră este consacrată în fiecare zi.

Până la vârsta de doisprezece ani, Gerty a frecventat regulat şcoala publică şi a fost promovată rapid în cursurile superioare, dar ceea ce a învăţat cu domnişoara Graham şi a dobândit prin studiul de acasă cu Willie, a format o parte şi mai importantă a educaţiei sale. Willie era un băiat foarte studios, dar sârguinţa copilei şi dorul ei de cunoaştere l-au influenţat şi mai mult, căci dacă o fetiţă de zece ani avea voinţa şi răbdarea să facă lecţii până la nouă sau zece seara, nici băiatul de cincisprezece ani nu avea voie să se lase mai prejos frecându-se la ochi şi lăsându-se biruit de oboseală. De la aceste vârste au început să studieze împreună franceza şi, sub supravegherea directă a domnişoarei Emily şi cu ajutorul şi încurajările lui Willie, personalitatea şi intelectul fetei s-au dezvoltat tot mai mult. Inimioara ei devenise caldă şi bună, sensibilă şi pasionată de semenii ei, plină de iubire şi gratitudine. Aproape uitase urcuşul greu şi anevoios al vieţii ei; doar uneori, când cineva intenţiona să o jignească pe ea sau pe cei pe care-i iubea, simţea în ea un foc mistuitor, gata să răbufnească; un fel de ură pe care i-o şoptea natura ei trecută îngropată de lopeţile timpului şi ale iubirii. Învăţase ea oare în timpul scurt al copilăriei ei fericite stăpânirea de sine şi iubirea? Îl iubea ea pe Dumnezeu şi

era gata să păşească pe cărarea luminată de razele divine ale Soarelui neprihănirii ce ducea la odihnă şi fericire?

Da. Îl iubea şi învăţa zilnic printr-o voinţă de fier să-şi înfrângă capriciile trecutului şi să-şi recapete speranţa. Nepreţuita ei prietenă a îndemnat-o cu iubire spre Cel în care putea să-şi pună încrederea, pentru că era singurul care nu avea s-o dezamăgească niciodată. Gerty se rezema acum pe un braţ mai puternic decât cel al domnişoarei Graham, se sprijinea pe braţul neînfrânt al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL XII

O PERSPECTIVĂ NOUĂ

AIDE, Gerty, grăbeşte-te, Charles al XII-lea ne aşteaptă. Suntem nevoiţi să învăţăm mai mult acum pentru că cine ştie când vom mai avea ocazia să studiem împreună. Domnul Bray are mari necazuri cu sănătatea. Pare să fie afectat de febra care face ravagii în rândul oamenilor mai în vârstă. Trebuia ca mâine seară după cină să mă întorc la lucru pentru că aşa i-am promis domnului Bray. Acum are nevoie de mine mai mult ca oricând şi, gândindu-mă la binele pe care mi l-a făcut, sunt îndreptăţit să-l ajut atât cât voi putea. Dacă boala se agravează voi fi nevoit să muncesc mai mult ca de obicei în farmacie şi cine ştie când voi mai putea veni pe acasă."

„O, sper ca domnul Bray să nu fie bolnav de febră", spuseră True şi cu Gerty aproape în acelaşi timp.

„Este un om atât de înţelept!", exclamă True. „Şi a fost atât de bun cu tine, Willie", adăugă Gerty. Willie spera la fel, dar speranţele sale au fost înlocuite de deznădejde. A doua zi dimineaţa, când a ajuns la serviciu, a văzut că farmacistul nu se putea ridica din pat, iar doctorul era

alarmat de starea lui gravă. Febra tifoidă l-a doborât în câteva zile, curmându-i viaţa.

Moartea domnului Bray a fost o lovitură groaznică pentru Willie. Văduva a decis să închidă farmacia şi să se retragă la ţară, aşa că Willie a rămas fără serviciu şi privat de supravegherea preţioasă a domnului Bray. Câştigul' lui îmbunătăţise confortul mamei şi al bunicului său, care în felul acesta şi-au permis să muncească mai puţin. Ideea de a deveni o sarcină pentru ei era intolerabilă spiritului independent al băiatului, aşa că începu să caute un alt loc de muncă. Chiar dacă nu avea să găsească o slujbă într-o farmacie, era hotărât,să lucreze orice altceva, dar pentru muncile mai grele nimeni nu avea nevoie de un băiat atât de tânăr. Se întorcea seara acasă dezamăgit, dar nu şi descurajat. A bătut din poartă în poartă un timp îndelungat, dar fiindcă nu avea pe nimeni să pună un cuvânt bun pentru el, încercările i-au fost fără succes şi se întorcea în fiecare seară acasă tăcut şi tot mai deprimat.

Era o încercare şi o nouă experienţă pentru Willie, dar a trecut prin ea biruitor fără să lase ca mama şi bunicul să-i vadă temerile. Gerty era acum cea care îl sprijinea. Îi spunea ei toate necazurile şi, aşa tânără cum era, s-a dovedit un sfătuitor deosebit. Gândea mult mai matur decât un copil obişnuit şi adesea îl povăţuia cu multă înţelepciune. Printre altele, într-o zi, l-a întrebat dacă a fost la birourile agenţiei de angajări. El a spus că nu şi se mira că i-a scăpat lucrul acesta din minte, dar a promis că va încerca. Pentru un timp, avea speranţe mari din partea agenţiei, dar şi acestea au fost efemere şi era aproape disperat, când ochii îi căzură pe un anunţ din ziar ce părea să-i ofere încă o şansă. Il-a arătat fetei şi aceasta a fost încântată.

Willie s-a prezentat în ziua următoare la firma specificată în ziar cu speranţe mai mari decât oricând înainte.

Directorul a vorbit cu el un timp, i-a pus o mulţime de întrebări, iar la urmă a declarat că nu va putea să-i ofere postul. S-a întors cu o inimă atât de amărâtă, încât nu putea să dea ochii cu mama lui, aşa că a intrat în camera lui True. Era seara din ajunul Crăciunului şi bătrânul plecase să aprindă felinarele, iar Gerty era singură şi pregătea nişte plăcinte pentru cină. Când Willie a intrat, ea tocmai venea cu o cupă de făină în mână. El şi-a scos pălăria şi s-a aşezat pe un scaun, cu capul în mâini. Gerty a aşezat cupa pe masă şi a venit lângă el, atingându-i braţul cu mâna şi privindu-l în faţă. Expresia ei de milă şi compasiune a fost mai mult decât era el în stare să îndure. Şi-a pus capul pe masă şi în câteva clipe Gerty îl auzi plângând cu suspine grele ce coborau adânc în inima fetei. Ea plânsese de multe ori - i se părea natural; dar cum putea Willie - băiatul vesel, care râdea mereu - să plângă? Dacă nu l-ar fi văzut plângând acum, ar fi fost sigură că nu poate să plângă. Se apropie de el şi se aplecă şoptindu-i: „N-ar trebui să fii supărat, Willie. Dacă nu ai primit postul înseamnă că nu-i cel mai bun loc pentru tine."

„Nici eu nu cred că este, Gerty", spuse băiatul ridicându-şi capul de pe masă, „dar ce să fac? Nu pot să stau aşa şi să pierd timpul de pomană."

„Nouă ne place să te avem acasă."

„Şi pentru mine este plăcut acasă. Când lucram la domnul Bray şi câştigam un ban mă întorceam fericit ştiind că cineva mă aşteaptă cu bucurie."

„Şi acum toţi se bucură să te vadă."

„Dar nu la fel de mult ca înainte", spuse Willie. „Mi se pare că mama aşteaptă să audă că mi-am găsit de lucru, iar bunicului, care nu credea că voi reuşi să fac ceva în

viaţă, nu mai am ocazia să-i dovedesc că nu a avut dreptate!"

Dar nu-i vina ta, Willie. Tu nu puteai să prelungeşti viaţa domnului Bray. Nu cred că domnul Cooper te judecă că nu ai un serviciu acum."

„Poate că nu mă judecă, dar dacă ai fi în locul meu, ai gândi la fel când l-ai vedea seara în fotoliu, uitându-se la mine şi gemând, ca şi cum ar spune: «îmi pare rău de tine, băiete, fiindcă nu ştiu cum ai să te descurci în viaţă. »"

Gerty îl luă de mână. „Haide", spuse ea, „Willie, nu te mai gândi la asta. De când e lumea, oamenii au necazuri, dar trec peste ele; poate chiar săptămâna viitoare vei fi într-o farmacie şi mai frumoasă decât a domnului Bray şi vom fi mai fericiţi decât înainte. Ştiai", spuse ea schimbând subiectul, „că în seara aceasta sunt doi ani de când am venit aici?"

„Chiar? Unchiul True te-a luat la el chiar în ajunul Crăciunului?" „Da!"

„Deci în loc să primeşti un cadou în ziua aceea, tu însăţi ai fost cadoul."

Crescută departe de lume, Gerty nu ştia mai nimic de obiceiul din ziua de Crăciun, când fiecare aştepta cine ştie ce dar strălucitor din partea unei zâne ocrotitoare. De aceea, Willie găsi nimerit prilejul de a-i vorbi fetei despre darurile din ziua Crăciunului. Şi Gerty, uneori, nădăjduia ca orice alt copil, ca într-o zi să primească un lucru sublim, dar până a-l întâlni pe bătrânul Flint, aşteptările ei caracterizate de acea mişcătoare încredere a copiilor, fură întotdeauna înşelate. Acum îl asculta pe Willie încântată; o sclipire ciudată de veselie îi licărea în priviri. Se aplecă să deschidă uşa cuptorului, când Willie, mirat peste măsură de fericirea care se întrezărea pe chipul ei, o privi întrebând-o:

„La ce te gândeşti Gerty de arăţi atât de veselă?"

„Mă gândeam că poate vei primi şi tu un cadou la Crăciunul acesta. Poate ţi se va oferi un loc unde să ţi se împlinească dorinţa de a te îmbogăţi."

În clipa aceea, True intră în casă şi le întrerupse conversaţia arătându-le un curcan frumos, care era cadoul de

Crăciun de la domnul Graham. Aduse şi o carte pentru Gerty din partea domnişoarei Emily.

„Nu-i interesant?!", exclamă Gerty. „Chiar acum vorbeam despre cadouri de Crăciun. N-ai adus nimic pentru Willie, unchiule True?"

„Am adus ceva, dar mă tem că nu-i destul. Este doar un bileţel."

„Un bileţel pentru mine?", întrebă Willie. „De la cine poate fi?"

„Nu ştiu", răspunse bătrânul căutând prin buzunare. „Am întâlnit un om la colţul străzii, care m-a întrebat unde locuieşte doamna Sullivan. I-am spus că locuieşte aici şi i-am arătat casa, dar când a văzut că şi eu locuiesc aici mi-a dat bileţelul acesta, rugându-mă să-l înmânez domnului William Sullivan."

Îi întinse biletul cu un aer triumfător. Încordarea era mare; toţi ar fi dorit să afle conţinutul lui. Willie văzu asta în privirile celor doi. Cu mâna tremurândă, deschise biletul şi citi cu glas tare, aproape sugrumat de emoţii.

I se părea că nu vede bine, că e un vis: „William Sullivan este invitat joi dimineaţă între orele zece şi unsprezece să vină în biroul domnului R. H. Clinton în strada Golfului, la numărul treisprezece, în port."

Willie rămase plin de uimire, cu ochii pironiţi asupra bătrânului. Ar fi vrut să creadă că e adevărat, dar îi era teamă să nu-şi fi făcut speranţe în zadar. Interiorul îi zvâcnea puternic, strigându-i că nu e doar o iluzie, ci totul e adevărat, dar el nu voia să asculte. Raţiunea umbrea licărirea palidă a credinţei. Rămase mult timp

nemişcat cu gândul cufundat între nădejdea sublimă, salvatoare, şi neîncredere. Ridică ochii. Îi văzu pe cei doi privindu-l întrebător. Se văzu la rândul lui încurcat şi găsi de cuviinţă să le răspundă la tot printr-o întrebare: „Ce înseamnă asta? Nu cunosc persoana."

„Ştiu eu cine este", spuse True. „E vorba de domnul care locuieşte în casa aceea mare şi frumoasă din piatră. Este foarte bogat şi adresa aceea este a băncii lui."

„Adică tatăl copiilor aceia frumoşi pe care i-am văzut în fereastră?", întrebă Gerty.

„Da!", răspunse bătrânul.

„înseamnă că am avut dreptate, Willie!", strigă Gerty. „Ai primit un cadou frumos! O, sunt atât de fericită!"

Joia următoare Willie s-a prezentat la locul precizat şi domnul Clinton, un om de afaceri foarte bogat, l-a primit cu multă bunătate, i-a pus câteva întrebări, făcându-i de cunoscut că avea nevoie de un tânăr capabil care să lucreze la bancă, apoi i-a oferit postul. Băiatul ezită puţin fiindcă, deşi oferta era încurajatoare, domnul Clinton nu menţionase nimic despre salariu, iar acesta era un lucru important pentru el. Văzând că nu era decis, domnul

Clinton l-a întrebat:

„Poate că nu îţi place oferta mea sau ai cumva alte angajamente?"

„Nu, domnule", răspunse Willie repede. „Sunteţi foarte bun să arătaţi atâta încredere unui străin şi oferta dumneavoastră mă încântă; dar am lucrat într-o farmacie unde primeam un salariu regulat ceea ce este foarte important pentru mama şi bunicul meu. Mi-ar face o plăcere deosebită să lucrez în instituţia dumneavoastră bancară, dar mă simt mult prea umil, totuşi nu incapabil, gândindu-mă la atâţia tineri bogaţi, care râvnesc asemenea posturi.

Însă eu nu pot să-mi permit un asemenea lux, aşa cum nu pot să-mi permit să urmez în continuare colegiul.

Tinerii avuţi ar fi cu siguranţă încântaţi să lucreze sub conducerea dumneavoastră, chiar dacă nu ar primi nici un salariu până în momentul în care, datorită experienţei şi cunoştinţelor acumulate, s-ar dovedi în stare să lucreze în afaceri. Din nefericire, eu am pe umerii mei obligaţia de a întreţine o familie şi nu pot să renunţ la un salariu periodic.

Domnul Clinton zâmbi.

„De unde ştii toate lucrurile acestea, tinere?"

„Am aflat de la băieţii, care erau la şcoală cu mine şi acum lucrează în bănci, că nu primesc un salariu şi este un aranjament cinstit. Acesta a fost de fapt motivul pentru care eu am fost mulţumit să lucrez în farmacie, deoarece am putut să-mi ajut mama, care este văduvă, şi bunicul."

„Cine este bunicul tău?"

Domnul Cooper, îngrijitorul bisericii condusă de domnul Arnold."

„Îl cunosc!", spuse domnul Clinton. „Ce ştii tu, William, este adevărat. Noi nu plătim nici un salariu lucrătorilor noştri tineri şi oricum avem mai mulţi doritori decât posturi. Dar am auzit numai lucruri bune despre tine, aşa că dacă îmi vei spune ce salariu ai primit de la domnul Bray, te voi plăti la fel anul viitor, iar după aceea ţi-lvoi mări, dacă voi considera că meriţi şi poţi să începi lucrul pe 2 ianuarie."

După ce William îi mulţumi domnului Clinton, plecă. Bancherul îşi aminti de timpul când şi el, fiul unei mame văduve, a ajuns singur în Boston, iar după ce a căutat o slujbă un timp foarte îndelungat, s-a aşezat şi i-a scris mamei, spunându-i că în curând va putea să câştige destul pentru amândoi. Şi numai mamele care au plâns, care s-au rugat şi au mulţumit lui Dumnezeu pentru asemenea scrisori, pot să înţeleagă cum s-a simţit doamna Sullivan când a primit vestea bună de la Willie.

CAPITOLUL XIII

ÎNGERUL PĂZITOR

Uite, Belle!", strigă o copilă alteia din grupul de fete care se îndreptau spre şcoală, „aceea este fata pe care o vedem în fiecare zi împreună cu bătrânul aprinzător de felinare. Cum poţi să spui că nu e frumoasă? Eu cred că are o frumuseţe vrednică de admirat!"

„întotdeauna m-am chinuit, dragă Kitty, să înţeleg cum reuşeşti tu să admiri şi să apreciezi tot ceea ce altora le displace. Mereu eşti cu susul în jos."

„Eu nu văd nimic urât la ea", răspunse Kitty, şi mai mult decât atât, este foarte drăguţă cu toţi. Încearcă să observi acum, când trecem pe lângă ei, cum îl priveşte dulce pe bătrân şi îl respectă. Mă întreb ce s-a întâmplat cu el. Vezi cum îi tremură mâna?"

Cele două fete trecură pe lângă domnul Flint şi Gerty în tăcere.

„Tot nu crezi că este atrăgătoare?", întrebă Kitty când ajunseră destul de departe ca să nu poată fi auzite.

„Trebuie să recunosc că are ochi foarte frumoşi", răspunse Belle, „dar nu văd nimic altceva interesant la ea. Ce mă miră mai mult este faptul că nu-i vine greu să umble pe stradă împreună cu moşul acela care abia se mişcă, sprijinindu-se pe umărul ei. Nici moartă n-aş merge cu moşul acela pe drum!"

„Cum poţi să vorbeşti aşa, Belle?", întrebă Kitty. „Nu ţi-ar fi milă de sărmanul bătrân?"

„La ce-ţi foloseşte mila? Dacă începe să-ţi fie milă, începi să-i ajuţi pe toţi şi întotdeauna. Uite", spuse Belle lovindu-şi colega cu cotul, „acesta este Willie Sullivan, angajatul tatălui meu. Nu-i aşa că-i foarte drăguţ? Vreau să vorbesc cu el!"

Dar înainte ca ea să-i adreseze vreun cuvânt, Willie, cu pasul lui grăbit şi mare, trecuse deja de ele, salutând cu respect, plecându-şi uşor capul într-o parte şi spunând: „Bună dimineaţa, domnişoară Isabel!" Până să se fi dezmeticit ea din surpriza că l-a văzut şi din dezamăgirea că totul a fost atât de scurt, că nu a fost decât o banală întâlnire, el era deja departe. Isabel rămase cu gândul la el, iar cu privirile îl însoţea încă, urmărindu-i mersul drept şi hotărât şi admirându-i statura.

„Foarte politicos!", murmură frumoasa Isabel.

„Uite, Belle!", spuse Kitty întorcându-şi capul, „i-a ajuns pe bătrân şi pe fata de care-mi place mie. Uite, uite! A

luat celălalt braţ al bătrânului şi au pornit toţi trei împreună. Ce părere ai?"

„Ce părere să am?", răspunse Belle. „Probabil că îi cunoaşte de undeva. Haide, grăbeşte-te, să nu întârziem la şcoală."

True nu mai era ocrotitorul brav şi puternic al copilei amărâte. Tăria lui s-a dus, nu mai putea nici măcar să meargă singur. Stătea toată ziua în fotoliul său vechi sau, dacă ieşea din casă, ieşea numai cu Gerty, căci micuţa orfană de odinioară era tot ce avea pe lume - toiag, confort şi speranţă. În timpul celor patru sau cinci ani cât s-a bucurat de bobocul plăpând care înflorea sub ochii lui, Gerty a crescut şi a devenit sprijinul şi ajutorul lui.

De dis-de-dimineaţă până noaptea târziu muncea cu dragoste şi credincioşie, fără să obosească, îngrijindu-l pe primul şi cel mai bun prieten al ei.

Cu două luni înainte de dimineaţa aceasta, într-o zi din iunie, Gerty a intrat în cameră la True şi a fost surprinsă când l-a găsit în pat, deşi era mult mai târziu decât ora la care se trezea de obicei. Mergând lângă pat să-i vorbească, a observat că arăta ciudat şi că şi-a pierdut graiul. Cuprinsă de spaimă, a fugit să o cheme pe doamna

Sullivan, care a chemat un medic. Diagnosticul a fost paralizie, şi pentru o perioadă de timp se temeau că va fi fatală, dar în curând a început să-şi revină, recăpătându-şi graiul. După o săptămână sau două a început să meargă cu ajutorul fetei.

Era aceeaşi zi în care Belle şi Kitty l-au văzut pe Willie ajutând-o pe Gerty să-l ducă pe unchiul True în plimbare până la piaţă. Willie a plecat în port să-şi rezolve câteva probleme, după ce l-a aşezat pe Flint pe o bancă. L-au lăsat acolo singur până când Gerty avea să se întoarcă de la cumpărături. Fata ajunse în piaţă. Aglomeraţie, lume multă, oameni fel şi fel. Fără să şovăie, copila se îndreptă cu paşi repezi spre tejgheaua cu carne; trebuia să facă o ciorbă consistentă bătrânului ca să se întărească. Privirile ei însă, se opreau jinduind asupra legumelor proaspete, expuse, îşi continuă drumul oftând. Nu avea de ce să zăbovească prea mult când vedea bine că portofelul, lăsat în grija ei de câteva săptămâni, se uşura tot mai mult cu fiecare zi trecută. Cu gândul rămas la legume, la bucuria pe care i-ar fi făcut-o bătrânului True dacă ar fi cumpărat câteva păstăi verzi, Gerty îşi urmă calea.

„Cât costă carnea, domnule?", întrebă ea uitându-se ţintă la vânzător, dar era vădit că se gândea în altă parte.

Omul îi întinse, fără să răspundă, socoteala. Fata despături hârtia. Chipul i se lumină de o bucurie nespusă. Preţul cerut era atât de mic! Poate că omul îi ghicise gândurile sau poate îi văzuse portofelul. Când îi înmână restul, măcelarul se aplecă uşor peste tarabă şi, ca şi cum i-ar fi destăinuit o cugetare adâncă şi tainică fetei, o întrebă mai mult şoptit ce fel de regim alimentar ţinea bătrânul.

„Doctorul i-a spus să mănânce orice mâncare consistentă, dar îndeosebi ciorbe şi verdeţuri."

„Nu crezi că i-ar prii nişte păstăi verzi? Aş putea să ţi le trimit acasă. Băiatul meu trebuie să le aducă într-o jumătate de ceas şi atunci îţi voi pune carnea în acelaşi coş."
„Mulţumesc frumos", spuse Gerty, „îi plac mult păstăile verzi."
„Foarte bine. Îţi voi trimite nişte păstăi de prima clasă", spuse răspicat omul şi se întoarse, văzându-şi de treabă. Gerty abia putu să-şi ascundă emoţia din glas, dar ochii i se împăienjeniră de lacrimi. Gândi că vânzătorul nu băgase de seamă acest lucru şi se depărtă cu paşi grăbiţi spre locul unde-l lăsase pe bătrân. Măcelarul, care surprinsese două lacrimi firave desprinzându-se din colţul ochilor ei, o urmări cu privirea până când fata se pierdu în mulţime. Dădu din cap oftând şi se apleacă să-şi servească următorul client.
True a avut o poftă excelentă de mâncare, s-a bucurat şi a lăudat foarte mult prânzul, apoi adormi în fotoliu.
În momentul când s-a trezit, Gerty a sărit lângă el exclamând:
„Unchiule True, uite-o pe domnişoara Emily! A venit să te viziteze."
„Domnul să te binecuvinteze, dragă domnişoară!", spuse bătrânul încercând să se ridice de pe fotoliu şi să meargă spre ea.
„Nu te ridica, domnule Flint, te rog, nu te ridica", spuse Emily a cărei ureche a perceput mişcarea bătrânului. „Din câte mi-a povestit Gerty, mă tem că nu ţi-e prea uşor. Gerty, te rog, dă-mi un scaun mai aproape de domnul Flint."
„Ah, domnişoară Emily", spuse el oftând, „nu mai sunt cel care eram când ne-am întâlnit ultima oară. Domnul mi-a dat un semn că nu voi mai fi aici mult timp."
Îmi pare foarte rău să aud asemenea lucruri", spuse domnişoara. „Aş fi venit să te văd mai degrabă, dar n-am

auzit despre boala dumitale până astăzi. George, birjarul tatălui meu, v-a văzut în piaţă azi dimineaţă şi mi-a spus. Gertrude trebuia să mă anunţe, dar îmi închipui că a fost foarte ocupată în ultimul timp."

Gerty stătea lângă fotoliul bătrânului mângâindu-i perii albi cu degetele ei subţiri. Când domnişoara i-a menţionat numele, True şi-a întors capul şi a privit-o. O, cât de multă iubire şi recunoştinţă era în privirea lui! Fata nu avea să uite această privire niciodată.

„Domnişoară Emily", spuse el, „nu am vrut să deranjăm pe nimeni cu necazul nostru. Domnul s-a îngrijit de mine mai mult decât m-aş fi gândit vreodată. Toţi doctorii şi infirmierele din lume nu ar fi putut să facă pentru mine jumătate din cât a făcut copila mea. Nici nu-mi trecea prin cap acum cinci ani, când am adus-o desculţă şi amărâtă în casa mea şi când a fost atât de bolnavă de am crezut că va muri aici, că va veni vremea când rolurile noastre se vor inversa şi încă aşa de curând. Nici nu mă gândeam că picioruşele acelea vor fugi iute încoace şi încolo să mă îngrijească pe mine şi mânuţele acelea mici îmi vor aşeza perna şi mă vor hrăni. Cu adevărat, căile lui Dumnezeu nu sunt căile noastre şi gândurile Lui sunt departe de gândurile noastre."

„O, unchiule True", spuse Gerty, „am făcut prea puţin pentru tine. Aş vrea să te pot ajuta mult mai mult, ca să văd că eşti din nou sănătos şi tare."

„Eu cred că tu vrei, draga mea copilă, dar asta nu se mai poate în lumea aceasta. Dar fii liniştită, că mi-ai dat ceva mult mai preţios decât sănătatea trupului. Da, domnişoară Emily", adăugă el, „dumitale trebuie să-ţi mulţumim pentru bucuria ce o avem. O iubeam pe fetiţa mea, dar eram un om neînţelept şi nu ştiam cum să o cresc. Dumneata ai ştiut mai bine de ce avea nevoie şi te-ai străduit mult ajutând-o să ajungă ce este acum: o mieluşea a lui Christos.

Apoi ea l-a ajutat pe sărmanul unchi True să înţeleagă adevărata cale şi să vină la El. Când a venit necazul peste mine şi eram gata să mă dau bătut, ea m-a încurajat şi m-a făcut să mă încred în Dumnezeu cerându-I iertare, ajutor şi mângâiere şi, domnişoară Emily, când am fost cel mai îndurerat, El nu m-a uitat, ci m-a luat de mână şi m-a condus prin cele mai adânci văi din viaţa mea. Acum ştiu că El este mereu lângă noi, ne urmăreşte, ne îngrijeşte şi ne iubeşte, aşa că nu mă mai tem de mmic Şi am pace în inimă.

Înainte mă gândeam că dacă Dumnezeu îmi va da sănătate şi putere aş vrea ca Gerty să-şi continue studiile, fiindcă îi place cartea şi este atât de firavă şi plăpândă, încât n-aş vrea să ştiu că va fi nevoită să muncească greu în viaţă. Mi se pare că nu a fost făcută pentru o muncă grea şi în inima mea o visam profesoară de şcoală ca doamna Browne, dar acum toate visurile mele s-au spulberat. Dar tot ea m-a convins că toate lucrurile sunt spre binele nostru aşa că le-am încredinţat pe toate în mâna lui Dumnezeu."

Gerty, care îşi ascundea faţa în umărul lui, îl privi, spunând curajoasă: „O, unchiule True, sunt sigură că pot lucra aproape orice. Doamna Sullivan mi-a spus că îi place cum cos, aşa că aş putea fi o ţesătoare sau o croitoreasă, iar acestea nu sunt munci grele."

„Domnule Flint", spuse Emily, „ai fi de acord să-mi încredinţezi mie copila?"

„Domnişoară Emily", răspunse bătrânul, „crezi că aş găsi un înger păzitor mai bun decât dumneata? Nu cred că există altcineva în care aş avea mai multă încredere să aibă grijă de ea când eu nu voi mai fi."

„O, nu vorbi aşa, domnule Flint", răspunse domnişoara, îmbujorându-se uşor, „pentru că dacă este aşa, îmi este oarecum teamă să mi se încredinţeze o responsabilitate atât de mare. Nu mi-e greu să realizez că lipsa vederii, a

experienţei şi chiar sănătatea mea şubredă mă descalifică în faţa misiunii înalte pe care mi-o înmânaţi, încrederea pe care mi-o acordaţi nu o merit, însă ştiu că Bunul Păstor va fi încântat să vadă că eu, printr-o educaţie aleasă, voi îndruma acest mieluşel spre turma Lui. De aceea El mă va ajuta să-l îngrijesc. Îţi promit, domnule Flint, că singurul scop în viaţa mea va fi să fac fericit acest suflet de copil. Vă făgăduiesc că toată afecţiunea şi dragostea de care sunt în stare, o voi revărsa asupra acestei făpturi."

La auzul acestor cuvinte, inima fetei începu să tremure de o stranie bucurie. Ar fi dorit să sară şi s-o îmbrăţişeze pe domnişoara Emily, pentru că vedea în ea ceva din iubirea şi grija unei mame şi, în chip divin, tânăra oarbă devenise o mamă pentru Gertrude. Era totuşi ceva care-o împiedica pe copilă să-şi arate mulţumirea faţă de această femeie deosebită: lacrimile care se prelingeau uşor pe obrazul lui Trueman. Nimic nu e mai înduioşător decât să vezi un bătrân plângând ca un copil. Se îndreptă spre el, îi aşeză capul pe umărul ei mic şi slab, iar cu dosul palmei îi şterse lacrimile răzleţe.

„Dar tatăl dumitale, domnişoară Emily - domnul Graham - este pretenţios şi nu mai este atât de tânăr. Mă tem că nu i-ar plăcea să vadă o copilă atât de tânără în casă."

„Tatăl meu", răspunse Emily, „nu cred că ar putea obiecta în vreun fel la această dorinţă a inimii mele. Ţine nespus de mult la mine şi ar face orice să mă vadă mulţumită. El va înţelege cât de ataşată sunt eu de Gertrude, va vedea că pentru sufletul meu ea este mai mult decât o vorbă bună, decât o îmbrăţişare, că este o mângâiere, o bucurie, o alinare a focului ce mă mistuie pe dinlăuntru. Totuşi, eu am speranţa că dumneata ai să te însănătoşeşti, recăpătându-ţi măcar puţin din tăria de altă dată. Dar, ca să te ştiu cu inima împăcată, domnule Flint, mă folosesc de împrejurarea aceasta ca să-ţi spun

că în cazul nefast în care eu voi trăi mai mult pe acest pământ decât dumneata, sunt hotărâtă să-mi asum responsabilitatea de a o creşte pe copilă."

„Ah, domnişoară Emily", răspunse bătrânul, „timpul meu aproape s-a scurs, sunt convins de asta; şi întrucât eşti atât de binevoitoare, nu peste mult timp vei fi chemată să-ţi iei în primire această responsabilitate. Dar îţi spun, domnişoară Emily, că dacă Domnul te răsplăteşte aşa cum m-a răsplătit pe mine, s-ar putea să vină ziua când această copilă să-ţi recompenseze prin dragostea ei tot ce ai făcut pentru ea. Gerty?!"

„Nu este aici", spuse domnişoara. „Am auzit-o cum a fugit în camera ei."

„Sărmana copilă!", rosti True plin de amărăciune. „Nu se poate împăca încă cu gândul că va veni clipa când o voi părăsi pentru totdeauna. Ea a fost totul pentru mine, iar eu totul pentru ea; golul din inima mea l-a umplut cu voioşia şi prospeţimea trăirii ei, iar eu i-am dăruit în schimb ocrotirea şi îngrijirea de care avea atâta nevoie. Gândul că într-o zi inima ei va fi îndurerată din pricina plecării mele acasă, îmi crispează faţa şi mă întristează mult. Dar moartea e un fapt inevitabil. Chiar acum voiam s-o rog ca, în lipsa mea, să te asculte cum m-a ascultat pe mine, dar asta nu e atât de important acum pentru că oricum ştiu că te va iubi şi te va preţui fără să-i spun eu. Recunoştinţa e virtutea cea mai de preţ pe care o are în suflet. Sunt sigur că nu te va dezamăgi." Emily se ridicase în picioare, gata de plecare. George, vizitiul, o aştepta în pragul uşii. Bătrânul găsi de cuviinţă să-şi ia rămas bun şi, cu ochii plini de lacrimi, adăugă: „Dacă nu te mai văd din nou, să-ţi aminteşti că ai făcut un bătrân fericit şi că prin misiunea ta vei împlini ultima lui dorinţă. Mă rog ca Dumnezeu să-ţi dăruiască şi în ultimile zile ale vieţii tale bucuria pe care mi-ai dăruit-o tu astăzi."

În seara aceea, când True s-a aşezat să se odihnească şi Gerty a terminat să-i citească din Biblie, cum făcea în fiecare seară înainte de culcare, bătrânul a chemat-o lângă el şi i-a spus:

„O iubeşti pe domnişoara Emily, nu-i aşa copila mea?"

„Da, unchiule True."

„Şi vei fi bună cu ea când eu nu voi mai fi?"

„O, unchiule True!", spuse Gerty începând să plângă. „Nu vreau să mă părăseşti! Nu cred că pot trăi fără tine, unchiule True!"

„Este voia lui Dumnezeu de a mă lua acasă. El a fost întotdeauna bun cu noi, aşa că nu avem voie să ne îndoim de voia Lui acum. Domnişoara Emily are resursele şi înţelepciunea de a face mai mult pentru tine decât am putut eu şi vei fi fericită cu ea."

„Nu, nu voi fi! Nu voi fi niciodată fericită în lumea aceasta! N-am fost fericită până în ziua în care am venit la tine, iar acum dacă mori, mai bine aş muri şi eu!"

„Te rog să nu vorbeşti aşa, draga mea. Eşti tânără şi trebuie să te străduieşti să faci bine şi să împlineşti planul lui Dumnezeu cu privire la viaţa ta până în ultima zi rânduită de El. Eu am îmbătrânit şi sunt numai o povară acum."

„Nu, nu, unchiule True!", spuse copila cu lacrimi în ochi. „Nu eşti o povară şi niciodată nu-mi vei fi o povară. Cum poţi să spui asta după atâţia ani câţi am fost eu o povară pentru tine?"

„Este cât se poate de neadevărat, copila mea. Dumnezeu ştie că tu mi-ai fost desfătarea inimii. Mă doare să te văd cum îţi petreci tot timpul muncind aici pentru mine, în loc să mergi la şcoală ca înainte; dar vai, cum avem nevoie unul de altul în lumea aceasta' Mai întâi depindem de Dumnezeu, iar apoi unul de celălalt. Şi asta 'mi aminteşte, Gerty, de ceea ce voiam să-ţi spun. Simţ că Domnul mă va chema în curând şi la început vei

plânge, nu mă îndoiesc; dar domnişoara Emily va avea grijă de tine şi te va mângâia, spunându-ţi că ne vom întâlni iarăşi şi vom fi fericiţi pe tărâmul acela unde nu sunt lacrimi de despărţire. Şi sunt sigur că Willie te va ajuta şi el, iar cu timpul vei putea să zâmbeşti din nou. Pentru un timp, poate chiar îndelungat, vei avea nevoie de ajutorul domnişoarei Emily în ce priveşte şcoala, hainele şi aşa mai departe. Unchiul True te roagă să fii cât se poate de bună şi să faci tot ce domnişoara îţi cere. Apoi, încetul cu încetul, s-ar putea ca atunci când vei fi mare să trebuiască să faci şi tu ceva pentru ea. Este oarbă şi tu trebuie să fii ochi pentru ea; nu este prea tare, deci poţi să-i dai o mână de ajutor în slăbiciunea ei aşa cum mi-ai dat mie întotdeauna. Dacă eşti bună şi răbdătoare, Dumnezeu îţi va uşura inima şi te va face fericită în timp ce vei face fericiţi pe alţii. Când necazurile îţi vor posomorâ faţa, pentru că trebuie să ştii, încercările nu te vor ocoli, tu să-ţi aduci aminte de ceea ce-ţi spun acum: orice lucru va fi spre binele celor ce-L slujesc cu credincioşie. Seara, în amurg, când lumea ţi se va părea pustie, când vei simţi că nu ai pe nimeni alături, îndreaptă-ţi ochii spre necuprinsul albastru şi prosterne-te în rugăciune ca să primeşti puteri noi de-a merge înainte, contra furtunii. Nu te întrista, copila mea; hai încearcă să zâmbeşti puţin! Aşa! Şi acum du-te la culcare. Mâine ne aşteaptă o zi lungă; poate vom face o plimbare de-a lungul bulevardului. Ne va însoţi şi Willie, dacă vrei."

Fata zâmbi trist. O lacrimă i se desprinse din colţul ochiului. Se aplecă şi sărută fruntea cu broboane de sudoare a bătrânului. Nu îndrăznea să-i mărturisească tulburarea care-i învăluia sufletul. Paşii ei se opriră nu departe de patul bătrânului şi îl urmări îndelung cu privirea, apoi plecă la culcare. Avea inima îndoită; ceva o neliniştea, nu-i dădea pace să doarmă. Se foia, se

întorcea de pe o parte pe alta, fără să înţeleagă ciudatul simţământ care o copleşea. Adormi într-un târziu, iar zorii o găsiră cu lacrimile uscate pe obraji.

Şi în timp ce dormea, pe când era încă întuneric şi zorii vineţii nu se puteau desluşi, un înger s-a ivit şi a luat sufletul bătrân, împovărat de griji şi de necazuri, acasă la Tatăl cel ceresc.

CAPITOLUL XIV

O NOUĂ LOCUINŢĂ

TrECUSERĂ mai bine de două luni de la moartea lui Trueman Flint şi Gertrude începea să se obişnuiască cu noul ei cămin, familia domnului Graham. Adesea se oprea din activităţile ei şi aluneca încet pe cărările melancolice ale visării. Îşi aducea mereu aminte de fostul ei prieten. Prezenţa sfioasă a amintirii lui îi încălzea sufletul, o făcea să rămână adesea nemâncată şi neclintită în faţa ferestrei până târziu, în noapte. Doar vocea dulce a domnişoarei Emily reuşea să-i întoarcă gândul spre făpturile pe care le avea în faţa ochilor şi în mijlocul cărora trăia.

„Eşti încă la fereastră, Gertrude? Ce faci, dragă?" „Aştept să văd când se vor aprinde luminile, domnişoară Emily."

„Mi-a spus tata că nu se vor mai aprinde. Luna răsare la ora opt şi va lumina suficient străzile."

„Nu, n-am vrut să spun felinarele de pe stradă." „Dar despre ce lumini vorbeşti, copila mea?", întrebă Emily, apropiindu-se de fereastră şi punând mâna pe umărul fetei.

„Despre stele, dragă domnişoară. O, cât de mult aş vrea să le vezi şi tu!"

„Sunt strălucitoare?"

„Da, şi frumoase, şi atât de multe!"

„îmi amintesc cum stăteam la fereastra aceasta şi le priveam cum faci tu acum! Atât de bine mi-au rămas în memorie, încât mi se pare că le văd şi acum."

„îmi plac toate stelele", spuse Gertrude, „dar cel mai mult iubesc steaua mea."

„Despre care stea spui că este a ta?"

„Este una splendidă care-mi luminează camera în fiecare noapte şi parcă mă priveşte în ochi. Domnişoară Emily, mi se pare că steaua aceea a răsărit pentru mine şi îmi închipui că unchiul True o aprinde în fiecare seară şi îmi spune zâmbind: «Vezi, Gerty, am aprins steaua aceasta numai pentru tine. » îmi este dor de el, domnişoară Emily!"

„Gertrude, eu cred că dacă vei încerca să trăieşti o viaţă plăcută lui Dumnezeu, Cuvântul Său va fi o lumină pe cărarea ta, mai puternică decât steaua aceea."

„Mi-a fost uşor să fiu bună când trăiam cu unchiul True şi-mi este uşor să fiu bună cu tine. Dar nu-mi place de doamna Ellis. Mi se pare că îi place să mă chinuie şi să-şi bată joc de mine. N-am vrut să fiu impertinentă cu ea astăzi şi-mi pare rău că am trântit uşa, dar n-am mai putut să o sufăr când mi-a spus în faţa domnului Graham că eu am pierdut ziarul lui, iar eu ştiu că nu m-am atins de el."

„Nu am nici o îndoială, Gertrude, că ai avut motiv să te simţi provocată. Dar aminteşte-ţi, dragă, că nu este nici un merit în a fi bună şi răbdătoare atunci când nu te irită nimeni. Aş vrea să te învăţ să rabzi nedreptatea fără a-ţi pierde controlul. Doamna Ellis este aici de mulţi ani, s-a obişnuit să-şi aranjeze lucrurile în felul ei şi nu-i obişnuită cu copiii. Aş fi nefericită să văd că voi două nu veţi putea trăi în armonie."

„Nu vreau să te fac nefericită şi nu vreau să fiu o povară pentru nimeni", spuse Gertrude, „deci voi pleca."

„Gertrude!", spuse Emily serioasă şi tristă. Mâinile ei erau încă pe umerii fetei şi, în timp ce vorbea, o întoarse cu faţa spre ea. „Gertrude, vrei să-ţi părăseşti prietena ta oarbă? Nu mă mai iubeşti?"

Spiritul mândru al fetei a fost biruit. Aruncându-şi braţele în jurul domnişoarei, a exclamat:

„Nu, dragă domnişoară, nu te-aş părăsi pentru toată lumea! Pentru tine sunt în stare să o rabd chiar şi pe doamna Ellis."

„Nu pentru mine, Gertrude", răspunse Emily, „ci pentru tine însăţi, pentru datoria pe care o ai înaintea lui Dumnezeu. Ştii, cu ani în urmă, când te-am întâlnit, eram atât de îndoielnică la gândul că vei putea vreodată să dăruieşti iubire în loc de ură celui care te-a jignit. Priveam copilăria ta, care nu a însemnat pentru tine decât leagănul asprimii şi al nefericirii şi mi-era teamă că nu vei putea înţelege şi nu vei putea să faci diferenţa între bine şi rău. Credeam că vei continua să amesteci dreptatea cu nedreptatea, fărădelegea cu legea, şi asta mă nelinişte şi mai mult. Dar a fost Cineva care ţi-a arătat căile vieţii veşnice şi acum, prin îndurarea Lui, tu ştii să faci deosebirea între ceea ce este etic şi ceea ce este imoral. Dragostea Lui, care ţine loc şi de mamă şi de tată, a desăvârşit în sufletul tău, Gertrude, ceea ce noi am încercat să sădim. Prin jertfa Lui Domnul Isus Christos ne-a eliberat de toate faptele vechi ale firii: scrâşnitul dinţilor, mânia, batjocura, ura, deznădejdea, toate s-au adunat asupra Lui acuzându-L, ca noi să putem avea un viitor şi-o nădejde: «Când a fost chinuit şi asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie şi ca o oaie mută înaintea celor ce o tund, n-a deschis gura. » Sper că-ţi aminteşti acest verset. Te sfătuiesc să ţi-l scrii pe tăbliţa inimii tale şi el te va învăţa cum să te comporţi în împrejurările cele mai critice din viaţa ta. Ori de câte ori privesc la tine, nu-mi pierd speranţa că într-o

zi Christos va lua un chip desăvârşit în fiinţa ta şi că vei deveni ce eu am visat şi ceea ce Dumnezeu doreşte să fii."

Pe când vorbea ea încă, pe coridorul de la intrare se auzi un glas iritat: „Vrei să vorbeşti cu domnişoara Flint?! Asta chiar întrece orice măsură! Ei bine, află că domnişoara Flint este acum în camera lui Emily şi nu cred că ar avea vreo plăcere să te vadă. Mai mult decât atât, nu ştiu de când domnişoara Flint are cutezanţa să-şi întreţină musafirii în sufrageria noastră."

Era vocea doamnei Ellis, iar tonul cu care vorbea noului venit era foarte dezagreabil. Timbrul vocii era tremurat şi exprima iritare. Gertrude ascultă această mică conversaţie cu încordare. Avea pumnii strânşi şi obrajii înroşiţi de mânie. Scrâşnea din dinţi şi albul ochilor i se întunecase. În acele momente simţea că ar fi în stare s-o lovească pe această doamnă Ellis, dar susurul blând al dragostei dumnezeieşti din ea o împiedica, şoptindu-i mereu: iubeşte-o!"

Dându-şi seama de situaţia nefastă în care era pusă copila, pentru a salva starea tensionată, domnişoara Emily se îndreptă să deschidă uşa camerei care dădea în hol.

„Doamnă Ellis, a venit cineva?"

„Da, un tânăr vrea să vorbească cu Gertrude. Cred că este tânărul Sullivan."

„Willie!", exclamă Gertrude, pornind înspre el.

„Du-te şi primeşte-l jos, Gertrude", spuse Emily, şi vino înapoi în cameră la mine când pleacă; şi, doamnă Ellis, aş vrea să vii până la mine chiar acum şi să-mi aranjezi lucrurile din cameră."

Bucuroasă că a scăpat pentru câteva clipe de prezenţa de nesuportat a bietei copile, doamna Ellis găsi momentul potrivit să se plângă şi să se văicărească de

comportamentul fetei şi de multe alte neînţelegeri ivite între ea şi Gerty.

„Ce ai de gând să faci cu ea, domnişoară? O vei trimite la şcoală?"

„Da, va merge la şcoala domnului Willson în toamnă."

„Dar şcoala aceea nu este prea scumpă pentru o fată ca ea?"

„Este scumpă, fără îndoială, dar vreau s-o dau pe mâna celor mai buni profesori pe care-i cunosc şi tata nu mi-a făcut nici o obiecţie în privinţa aceasta. Ştim bine amândoi că dacă vrem să o pregătim pentru a-i învăţa pe alţii, ea însăşi trebuie să fie învăţată cât mai bine. Aşa că va rămâne deocamdată cu noi. Doresc să o ţin cât mai mult posibil lângă mine, iar acum, când este întristată de moartea domnului Flint, cred că ar fi bine să facem tot ce ne stă în putinţă ca să se simtă fericită în familia noastră. Dumneata nu eşti de aceeaşi părere?"

„Eu caut să-mi fac datoria", răspunse cu îndărătnicie doamna Ellis. „Unde va dormi când începe şcoala?"

„în camera aceea mică din capătul coridorului."

„Şi atunci eu unde voi călca hainele şi lenjeria?"

„N-ai putea să calci la intrarea din spate? Cred că este destul spaţiu şi întrucât ferestrele sunt mari vei avea mai multă lumină acolo."

„Se pare că n-am încotro!", spuse doamna Ellis ieşind din cameră val-vârtej şi bolborosind în sinea ei: „Trebuie să întoarcem toată casa asta pe dos pentru un copil calic."

Doamna Ellis era de-a dreptul revoltată. Ani de zile a făcut tot ce a vrut în casa domnului Graham, iar schimbarea aceasta o făcea să devină tot mai despotică.

CAPITOLUL XV

CINE Sunt CEI FERICIŢI?

DOMNUL Graham plecase la o şedinţă cu directorii băncii, iar doamna Ellis storcea stafide în bucătărie. Gertrude era cu Willie în bibliotecă şi erau atât de bine dispuşi, încât râsul cald şi armonia glasurilor lor îmbălsăma întreaga atmosferă a casei. Deodată însă, veselia se topi şi totul deveni apăsător. Emily era singură în camera ei. Stătea cu capul sprijinit în mâini. Căzuse într-o meditaţie adâncă şi gândurile i se plimbau triste pe arterele nepătrunse ale conştiinţei. Pe neaşteptate, cineva îi apucă mâna şi i-o sărută gingaş. Ea tresări ca trezită dintr-un vis drag şi se simţi puţin stânjenită de parca ar fi fost surprinsă închinându-se. Preocupată şi adâncită în gânduri, nu auzi paşii uşori ai fetei, apropiindu-se.

„S-a întâmplat ceva domnişoară, Emily? Preferi să stai singură sau pot să rămân?" Tonul compătimitor şi delicateţea copilei atinse sufletul sensibil al domnişoarei. O trase lângă ea spunându-i ca întotdeauna: „O, stai cu mine ", apoi punându-şi mâna pe umărul fetei şi observând că tremură şi este agitată, adăugă: „Dar ce s-a întâmplat cu tine, Gerty?"

„O, domnişoară Emily, când am intrat mi s-a părut că plângi. Mi-a fost frică că nu mă vei lăsa să vin să plâng cu tine şi sunt atât de amărâtă, încât nu pot să fac nimic altceva."

Emily era atât de neliniştită de zbuciumul fetei, încât uită de îngrijorările ei şi încercă să afle cauza tulburării prietenei sale. Willie a venit să-i spună că pleacă în India. Domnul Clinton dorea să deschidă o casă de schimb în Calcutta şi i-a oferit nişte condiţii foarte avantajoase ca să plece acolo ca reprezentant al băncii sale. Această perspectivă era mult mai favorabilă decât dacă ar fi rămas acasă, căci pe lângă un salariu cu mult mai mare avea o şansă deosebită de avansare în viitor. Deşi inima tânărului era legată de familie, de Gerty şi de prieteni,

când se ivi această ocazie nu a ezitat deloc, ci a răspuns afirmativ şi prompt.

„Domnişoară Emily", spuse Gertrude după ce îi aduse vestea, „cum crezi că voi reuşi să sufăr această separare? Mi-a fost atât de greu să mă despart de unchiul True, iar acum trebuie să mă despart şi de Willie."

„Este greu, Gertrude", spuse Emily cu bunătate, „dar această schimbare este fără îndoială pentru binele lui şi trebuie să ai în vedere lucrul acesta."

„Ştiu", răspunse fata. „înţeleg că este spre binele lui, dar domnişoară Emily, nu cred că îţi dai seama cât de buni prieteni suntem noi."

Tânăra tresări puternic ca şi cum un val de friguri i-ar fi străbătut trupul. Gertrude, fără intenţie, atinsese o coardă sensibilă din sufletul tinerei oarbe, care, vibrând sub apăsarea arcuşului, se transformase în ecouri tremurătoare. Cu vocea sugrumată de lacrimi tăcute şi tainice, cu sufletul umezit de amintiri, domnişoara Emily îi răspunse:

„Eu, Gertrude, să nu ştiu? Îmi dau seama mai mult decât îţi imaginezi cât de drag trebuie să-ţi fie. Şi eu am avut cândva..." Aici se opri brusc ca străfulgerată de o durere adâncă. Gertrude înţelese că trebuie să tacă. Urmă o linişte deplină. Emily avea un aer gânditor şi-i lăsă să-i scape din piept un suspin care-o duru pe Gerty. Domnişoara Emily se ridică şi ajungând la fereastră îşi lipi tâmpla fierbinte de sticla rece. Stătu o clipă aşa, cu privirile pierdute dincolo de lume. Se întoarse încet şi spuse mai mult şoptit: „O, Gertrude, tu ar trebui să fii mulţumitoare lui Dumnezeu pentru durerea care simţi că-ţi sfâşie inima. Mintea ta copleşită de întristare nu înţelege acum partea pozitivă a lucrurilor. Gândeşte-te cum era dacă Willie ar fi fost trimis într-un loc de unde să nu poţi primi nici o veste de la el."

„Da", răspunse fata, „a spus că ne va scrie foarte des mie şi mamei lui."

„Şi încă ceva, Gertrude", continuă Emily, „trebuie să te bucuri de părerea bună pe care domnul Clinton o are despre el."

„Ai dreptate, domnişoară; nu m-am gândit la asta."

„Şi v-aţi împăcat atât de bine tot timpul, iar acum vă despărţiţi fără să fi avut vreodată vreo neînţelegere. O, Gertrude, Gertrude, o asemenea despărţire n-ar trebui să te întristeze. Fii răbdătoare, copila mea. Fă-ţi datoria şi poate că Dumnezeu va aduce ziua unei întâlniri fericite în care vei fi răsplătită pentru toată suferinţa din timpul despărţirii."

Glasul domnişoarei tremura în timp ce rostea ultimile cuvinte, iar ochii fetei erau pironiţi pe faţa ei într-o expresie de nedumerire.

„Domnişoară Emily", spuse ea, „încep să-mi dau seama că toţi au necazuri în lume."

„Cu siguranţă, Gertrude. Te-ai îndoit vreodată de lucrul acesta?"

„Credeam altceva înainte. Îmi imaginam că cei bogaţi sunt întotdeauna fericiţi şi, cu toate că tu nu poţi să vezi, erai întotdeauna atât de liniştită şi mulţumită, încât credeam că nu ştii ce-i suferinţa şi întristarea. La fel credeam despre Willie, că nimic nu l-ar putea face să fie trist, dar când a rămas fără slujbă, l-am văzut plângând. Când unchiul True a murit, l-am văzut plângând a doua oară, iar acum, când a venit să-mi spună că pleacă, plângea din nou. Privindu-vă pe amândoi, gândeam că nici o umbră nu v-ar putea întuneca obrazul; şi, totuşi, acum văd că toţi avem necazuri, neîmpliniri şi înţeleg că nimeni nu le poate ocoli. Am fost născuţi să suferim, e drept, dar se întâmplă adesea să mai avem parte de mici bucurii."

„Dar în toate acestea", o încuraja Emily, „noi putem fi mai mult decât biruitori, ştiind că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu.

Încercările vin peste noi ca să ne înveţe răbdarea, să ne facă mai buni şi să ne apropie de Tatăl nostru ceresc care ne iubeşte, ca mai apoi, după ce am trecut prin şcoala lor, să avem bucurie din belşug."

Era dimineaţa plecării lui Willie. Soarele, acoperit de norii întunecaţi, semăna cu o pată galbenă, bolnăvicioasă.

Adieri de vânt se destrămau printre crengile copacilor, lăsând în urmă un glas stins de foşnet veşted. Cu o seară înainte, în timpul unei mese de rămas bun, toţi membrii familiei Sullivan şi Gertrude Flint îşi exprimau sincera durere pe care le-o provoca despărţirea de bunul lor fiu şi prieten. A fost o seară de lacrimi şi de suspin şoptit.

Doamna Sullivan şi-a binecuvântat fiul şi, cu ochii plini de lacrimi, a înălţat o rugăciune de protecţie asupra lui.

După îmbrăţişări calde şi lacrimi dureroase, Willie s-a îmbarcat pe vasul care avea să-l ducă spre necunoscut. Mama, cu inima strânsă de durere, flutura o batistă ca semn al jertfei nespuse pe care o făcuse, lăsându-şi fiul să plece în lumea mare.

Gertrude a început din nou şcoala, studiind cu sârguinţă. Viaţa ei se desfăşura fără prea multe incidente şi nu şi-a închegat nici o prietenie intimă. Petrecea adesea ceasuri întregi cu Emily, iar aceasta şi-a dat seama că prin ochii, simţămintele şi descrierile fetei, ea însăşi îşi reînnoia legătura cu lumea din afară.

Fetei îi făcea mare plăcere să viziteze familia Sullivan. Spre primăvară, când natura începu să respire adânc renaşterea, începu să aştepte veşti din partea lui Willie, dar acestea nu s-au grăbit să apară nici când familia Graham s-a hotărât să se retragă la casa de vară de la ţară. O undă de deznădejde umezi chipul copilei. Totuşi,

continua să fie răbdătoare în aşteptare. Chiar dacă nu primise nimic de la el înainte de a părăsi oraşul, Gertrude, care începuse să se obişnuiască cu singurătatea locului şi viaţa liniştită din mediul rural, se hotărî să-i scrie iar, povestindu-i despre traiul ei de zi cu zi.

„Nu cred că este necesar să-ţi spun că domnişoara Emily este tot atât de bună cu mine ca întotdeauna, căci o cunoşti şi ştii că este una dintre cele mai iubitoare fiinţe din lume. N-aş putea niciodată să-i răsplătesc măcar pe jumătate bunătatea şi totuşi ea este atât de încântată de atenţiile mele mici, încât mi se pare că oricine ar putea-o face fericită. Am cules câteva violete ieri, din iarbă, iar când i le-am adus m-a sărutat şi mi-a mulţumit ca şi cum i-aşfi dăruit diamante.

(Domnul Qraham mi-a dat în primire o grădină şi sunt hotărâtă să am o mulţime de flori ca să-i dau câte un buchet din când în când- dacă doamna Ellis nu se va opune, bineînţeles, dar cred că o va face. "Wilie, doamna Ellis este încercarea mea cea mai mare. "Este felul de persoană pe care o sufăr cu greu. Cred că sunt oameni în lume pe care alţii nu-i pot îndrăgi şi ea este tocmai genul acesta pentru mine. Nu am făcut nimănui această mărturisire, dar ştii că ţie ţi-am spus întotdeauna totul (Domnişoara Emily încearcă să mă ajute să o iubesc spunându-mi că atunci când voi reuşi, voi fi ca un înger.

(poate te vei gândi că acum, fiindcă nu merg la şcoală, găsesc cu greu cu ce să-mi petrec timpul, dar am destule de făcut. (Dimineţile din prima săptămână după ce am venit aici au trecut cam greu. Tu ştii că mi-a plăcut mereu să mă scol devreme. (Pe domnişoara Emily nu o văd însă, decât abia pe la opt şi astfel îmi irosesc câte două ceasuri din timpul meu în fiecare zi. Când eram în 'Boston, întotdeauna petreceam timpul acela studiind, dar în primăvară, domnişoara Emily, observând că eu

cresc repede şi auzind remarca domnului Arnold că sunt palidă, s-a decis să nu mă mai lase să studiez tot timpul, aşa că atunci când am venit la ţară mi-a făcut un program strict de studiu şi-mi dă voie să studiez numai după micul dejun şi în camera ei.

(Dar scrisoarea mea se lungeşte, Willie, şi încă nu ţi-am spus alte o mie de lucruri pe care aş vrea să ţi le spun.

O, dacă aş putea să te văd ţi-aş spune într-o oră mai mult decât pot să scriu într-o săptămână! (Peste cinci minute mă aştept să aud clopoţelul domnişoarei Emily şi va trebui să mă duc să-i citesc.

Mi-e dor de tine, dragă 'Willie, şi aştept să aflu veşti de la tine. 'Mă rog lui (Dumnezeu în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară să te ocrotească.

A ta Gerty, care te iubeşte!."

CAPITOLUL XVI

STĂPÂNIREA DE SINE

TRECUSERĂ săptămâni încordate de aşteptare. Gerty petrecea seri lungi cu prietena sa, domnişoara Emily, povestind sau citind ore în şir, până când bolta cerului începea să se albească. În nopţile târzii, răbdarea ei se risipea şi era neliniştită din pricina prietenului ei înstrăinat. Lipsa veştilor o nefericea tot mai mult. Nici măcar domnişoara Emily nu mai izbutea totdeauna să-i alunge presimţirile dureroase sau să-i lumineze cu totul gândurile negre care se frământau în jurul ei. Dar neliniştea fetei se risipi după săptămânile care păreau fără sfârşit. George, cel care zilnic făcea cumpărături familiei Graham, din oraş, îi dădu de ştire lui Gerty că doamna Sullivan a lăsat vorbă măcelarului, vechea lor cunoştinţă, ca fata să vină cât mai curând în oraş pentru că are o scrisoare din partea lui Willie.

După ce şi-a făcut planul de călătorie, Gertrude a pornit cu inima tresăltând de bucurie. A găsit-o pe doamna Sullivan şi pe domnul Cooper bine, bucurându-se şi ei de veştile de la Willie, care, după un voiaj lung, a ajuns la

Calcutta sănătos şi teafăr. O descriere lungă a locuinţei sale, a noilor datorii şi responsabilităţi a umplut restul scrisorii, în afara porţiunii care a fost destinată mesajelor de afecţiune şi întrebărilor - în mare parte adresate lui Gerty. Fata a luat prânzul împreună cu doamna Sullivan, apoi s-a întors acasă.

Veştile bune primite de la Willie îi înseninaseră chipul. Starea ei sufletească se învioră. De mult pe faţa ei nu mai apăruse un zâmbet atât de larg ca în ziua aceea. Fericirea o făcea să se adâncească tot mai mult în visare. În ziua aceea, Gerty a intrat în casă mai bucuroasă ca oricând. Urcă în grabăscările, cu pasul vesel şi săltat care întotdeauna îl înviora pe bătrânul Flint. E drept, după moartea lui, multe din apucăturile copilei se potoliseră, dar fiecare gest şi mişcare a trupului ei păstra ceva din amintirea trecută a bătrânului. De încântarea care-i ştersese întristările, Gerty nu mai vedea nimic în jurul ei. Ceva din înfăţişarea ei se schimbase. Când ajunse înaintea uşii, privirea îi era atât de nedumerită, încât, dacă ai fi privit-o, credeai că nu-şi recunoaşte uşa camerei şi că va merge înainte pe coridor. Ceva însă îi distrase atenţia, poate îngrijorarea de pe chipul lui Bridget, servitoarea casei. Femeia îi spuse atunci cu glasul încordat şi tulbure că în absenţa ei, camera a trecut prin curăţenie generală. Alarmată de ideea că doamna Ellis i-a invadat domeniul, a cercetat camera cu un uşor simţ de agitaţie care, cu cât îşi continua observaţiile, se transformă într-o mânie aprinsă.

Oftă şi rămase tăcută multă vreme. Înţepenise şi nu mai zicea nimic şi parcă n-ar fi vrut să se mai mişte de lângă perete. Când a plecat din casa domnului Flint, Gerty, pe

lângă hainele ei şi-a luat şi câteva lucruri dragi sufletului ei, pe care le-a adunat într-o cutie, adăpostită până la plecarea din oraş, pe unul din rafturile mai tainice ale dulapului ei. Cutia aceasta însemna pentru ea o valoare inestimabilă pentru că în ea se ascundeau amintirile duioase ale trecutului. Când s-au mutat în casa de vară a familiei Graham, nu s-a putut despărţi de această cutie. Şi chiar în seara dinaintea plecării ei în oraş, cotropită de murmurul îndelung al trecutului, motivată de dorul unor clipe dragi, şi-a revăzut lucrurile din cutia ascunsă acum după pat. A rămas acolo tot timpul iernii, iar când familia s-a mutat la ţară, cutia s-a mutat şi ea, protejată de proprietară care a aşezat-o într-un colţ după pat. Era figurina care-l reprezenta pe micul Samuel în rugăciune, primul cadou de la unchiul True, felinarul lui faţă de care simţea un ataşament deosebit fiindcă îi amintea de lumina plăcută ce i-a schimbat viaţa întunecoasă de odinioară, căciula lui de blană sub care faţa bătrânului era mereu zâmbitoare şi plină de bunătate şi alte obiecte colecţionate şi primite. Fata pusese toate lucrurile acestea, în afară de căciulă şi felinar, pe poliţa şemineului, iar acum intrând în cameră ochii ei căutau comorile. Nu mai erau. Poliţa era goală.

Se repezi în colţ să caute cutia, dar, negăsind-o, alergă după servitoare şi o întrebă ce s-a întâmplat cu lucrurile ei. Aceasta îi dădu informaţia de care avea nevoie. Figurina şi felinarul au fost aruncate pe o grămadă de gunoi şi făcute bucăţele. Căciula şi celelalte articole au fost aruncate în foc la porunca doamnei Ellis, fiindcă zicea ea:

„Căciula este mâncată de molii." Gertrude i-a mulţumit servitoarei, apoi închizând uşa începu să plângă amarnic.

După un timp, s-a ridicat deodată şi a pornit furioasă spre uşă, apoi parcă oprită de-un alt gând s-a întors înapoi lângă pat şi cu un suspin adânc căzu lângă pat în

genunchi, acoperindu-şi faţa cu mâinile. O dată sau de două ori şi-a mai ridicat capul şi părea că este pe punctul de a se ridica şi a merge să-şi înfrunte duşmanul, dar de fiecare dată ceva o reţinea. Nu era frica, o, nu! Gertrude nu era fricoasă. Trebuie să fi fost un motiv mai puternic decât frica. După fiecare nouă luptă devenea tot mai calmă. După un timp îndelungat se ridică şi aşezându-se pe un scaun lângă fereastră, îşi rezemă capul în mâini şi începu să privească afară. Ploaia se oprise şi bucuria pământului împrospătat se reflecta într-un curcubeu strălucitor. O păsărică sărea ciripind pe o creangă de copac în apropierea ferestrei. Gertrude deschise fereastra şi o tufă de liliac persan în plină floare îi trimise un parfum proaspăt şi aromat. O linişte deplină îi umplu inima cu harul care aduce pace - o pace care întrece orice înţelepciune. Biruise!

Câştigase cea mai mare dintre victoriile pământenilor, o victorie asupra ei însăşi.

Sunetul clopoţelului o anunţa că ceaiul era gata. Şi-a spălat faţa, şi-a pieptănat părul şi a coborât scările. În sufragerie nu era nimeni decât doamna Ellis. Domnul Graham fusese reţinut cu treburi în oraş, domnişoara Emily avea o durere de cap şi rămase în camera ei, aşa că Gertrude bău ceaiul împreună cu doamna Ellis.

Ziua următoare, Prime, bucătăreasa, veni în camera domnişoarei Emily cu un mic coşuleţ făcut din coaja unei nuci şi-i spuse:

„Mă întreb, domnişoară Emily, unde este domnişoara Gertrude, fiindcă am găsit coşuleţul acesta în vatră şi i l-am adus. Cred că se va bucura fiindcă nu arată să fi ars deloc."

Emily, nedumerită, ceru explicaţii, iar bucătăreasa, aşezându-i coşuleţul în mână, îi povesti, fără să piardă vreun amănunt, modul în care au fost distruse lucrurile personale ale fetei. Mai mult decât atât, Bridget nu se

putu abţine să nu mărturisească faptul că şi ea a fost silită să asiste cu indignare la această faptă josnică.

Pe când Emily asculta întâmplarea tristă, îşi aminti cum cu o zi în urmă, i s-a părut că a auzit-o pe Gertrude suspinând în camera ei.

„Du-te", îi spuse ea bucătăresei, şi du-i coşuleţul fetei - o vei găsi în bibliotecă. Dar te rog, doamnă Prime, să nu-i menţionezi cumva că mi-ai spus despre ce s-a întâmplat."

Emily a aşteptat timp de câteva zile ca Gertrude să vină la ea şi să se plângă, dar aceasta nu s-a întâmplat.

Gerty a obţinut astfel prima victorie asupra răzbunării. Pe de o parte, inima-i cerea plată pentru plată, ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte; pe de alta, binecuvântarea în locul blestemului şi iubirea în locul urii. Bolnavă de ciuma răzbunării încă din copilărie, sufletul încins de ură al copilei, de văpaia înflăcărată a răzvrătirii, avea nevoie de ceea ce doar Dumnezeu îi putea dărui: stăpânirea de sine. Strigătul de mânie care-i mărşăluia făptura, se destrămase pe nesimţite şi în urma lui rămăseseră blândeţea şi umilinţa. Până odinioară, răutatea era ca un locaş al robiei din care evadarea părea îndepărtată. Acum, locul întunericului, al umbrei, era plin de lumini strălucitoare.

Lanţurile urii şi ale răzbunării fuseseră înlocuite de înlănţuirea dragostei. Dacă altădată nu putea spune nici măcar o vorbă împăciuitoare vrăjmaşilor ei, acum, în fiecare noapte se dădea jos din pat ca să se roage pentru toţi cei pentru care altădată nu ar fi avut decât cuvinte de jignire. Desăvârşirea dragostei îi dădea puterea să treacă peste tot ce i se părea împotriva firii. Era ceva uimitor, care-o îndemna să mediteze adânc asupra căii sale, ca şi cum însăşi Providenţa i-ar fi şoptit. Sforţările ei de a se birui pe sine nu erau îndeajuns, dar

Dumnezeu o sprijinea în orice lucru bun.

Din ziua când a înţeles cât de important era să se depăşească pe sine, Gertrude nu a încetat să ceară de la Dumnezeu putere şi stăpânire împotriva firii ei lumeşti. Prin încercările credinţei, Gertrude a reuşit cel mai adesea să-şi înfrângă pornirile eului şi să cultive în inimă adevărul şi taina iubirii. În ochii acelora care îi cunoscuseră firea şi pornirile, Gertrude devenise o minune din pricina puterii care îi schimbase viaţa.

CAPITOLUL XVII

INFIRMIERA

LA scurt timp după aceea, domnişoara Emily s-a îmbolnăvit de friguri. A fost o perioadă încercată, au fost zile tulburi de necaz şi durere. La nefericirea de a-şi şti singura şi buna ei prietenă bolnavă, se adăugase atitudinea respingătoare a doamnei Ellis care-i interzise fetei de a se apropia de bolnavă pe motiv că frigurile sunt molipsitoare. Doamna Ellis s-a grăbit chiar să se numească singura infirmieră în stare să o îngrijească pe domnişoara Emily. Gerty îndura cu greu toate nedreptăţile venite din partea acestei femei, dar la ruga ei avea să afle într-un timp scurt răspunsul de dragoste din partea lui Dumnezeu, care-o ajuta să suporte mizeriile pedepsei şi să poarte întotdeauna pe buze zâmbetul celor care se simt răsplătiţi.

Vreme de trei sau patru zile, fata s-a frământat umblând încoace şi încolo prin jurul casei, nemângâiată. În a cincea dimineaţă, după izgonire, s-a întâlnit cu doamna Prime, bucătăreasa, care urca scările cu o oală cu supă şi, dându-i un buchet de trandafiri pe care îi culesese, o rugă să-i ducă domnişoarei Emily şi să o întrebe dacă-i permite să o viziteze şi ea. Când bucătăreasa se întoarse, buchetul era încă în mâna ei şi,

aruncându-l indignată pe masă, dădu drumul la mânia care i se adunase în suflet.

„Lumea spune că cele mai bune bucătărese şi infirmiere sunt de obicei rele şi afurisite ca nişte ursoaice. Eu nu am dreptul să mă pronunţ în privinţa bucătăreselor, dar cât despre infirmiere nu mai încape îndoială! În locul tău, domnişoară Gertrude, m-aş lăsa păgubaşă; cred că ar fi în stare să-ţi taie capul!"

„Dar domnişoara Emily nu a acceptat florile?", întrebă Gertrude îndurerată până în adâncul inimii.

„Domnişoara nici măcar nu a ştiut că i-ai trimis trandafirii. Doamna Ellis m-a întâmpinat la uşă, mi i-a luat din mână şi i-a aruncat pe coridor. Am încercat să-i vorbesc domnişoarei, dar doamna Ellis mi-a luat supa din mână făcându-mi semn cu degetul să ies afară în linişte."

Gertrude a început să-şi petreacă timpul în grădină. Nu era în stare să se apuce de nimic, ci se gândea mereu la domnişoara Emily. Doamna Ellis încuiase biblioteca, lucrul ei de mână şi cărţile erau toate în camera domnişoarei, aşa că grădina îi rămăsese singurul loc unde putea să facă ceva şi acolo petrecu mai mult de două săptămâni, deoarece starea bolnavei s-a înrăutăţit tot mai mult.

Era o după-amiază târzie. Lumina zilei, albă şi mată, se răsfrângea asupra foişorului din capătul grădinii. Pentru Gertrude, locurile acestea dobândiseră un farmec dureros, pentru că ele păreau să împărtăşească tristeţea vedeniei ce-i revenea înaintea ochilor. Departe de ea, Emily îi devenea tot mai dragă şi dorul mai puternic. Cu gândul hoinărind prin odaia bolnavei, cu chipul aplecat asupra florilor care îmbălsămau aerul şi sufletul, Gertrude îngrijea de pământul care-i fusese dat în primire de domnul Graham. În timp ce împacheta nişte seminţe de flori, tresări la auzul unor paşi ce se apropiau

şi, ridicându-şi capul, îl văzu pe doctorul Jeremy, medicul familiei.

„O, ce faci domnişoară?", spuse el. „Te ocupi cu grădinăritul?"

Da domnule", răspunse ea.

„Unde te-am mai văzut?"

„La domnul Flint."

„Aha, la True Flint. Acum îmi amintesc, tu eşti fata lui. Şi sărmanul True a plecat. Deci tu eşti micuţa infirmieră pe care o vedeam acolo mereu. Nu-mi vine să cred cât de repede ai crescut."

„Domnule doctor", i se adresă ea pe un ton rugător, „fiţi bun şi spuneţi-mi cum se simte domnişoara Emily. Credeţi că va muri?"

„Să moară? Nu! De ce să moară? Şi de ce eşti aici în loc să fii în casă şi să o îngrijeşti cum l-ai îngrijit pe domnul Flint."

„Aş dori să o îngrijesc, domnule doctor, dar nu am voie", răspunse Gertrude cu lacrimi în ochi. „Cine nu-ţi dă voie?"

toamna Ellis, nu-mi dă voie nici măcar să intru să o văd pe domnişoară."

„Ea n-are nici un cuvânt de spus în privinţa aceasta. Aş prefera ca tu să îngrijeşti de toţi pacienţii mei decât o sută de doamne Ellis. Las-o să rămână la plăcintele ei de dovleac şi la varza ei murată şi pregăteşte-te: îţi începi slujba de mâine dimineaţă."

„O, vă mulţumesc din inimă, domnule doctor!"

„Nu-mi mulţumi ca şi cum ţi-aş fi încredinţat ceva plăcut; îngrijirea bolnavilor nu este o muncă uşoară. Dar cine mă va duce înapoi la dispensar?"

„Nu ştiu, domnule doctor."

„Unde este George?"

„A plecat pe deal să aducă nişte fân, dar l-a lăsat pe Charlie cel Alb înhămat în curte."

„înseamnă că tu mă poţi duce la dispensar."

„Nu pot, domnule doctor. Nu ştiu să conduc trăsura."

„Dar eu mă grăbesc, aşa că trebuie să încerci. Te învăţ eu. Nu ţi-e frică?"

„Nu mi-e frică, dar domnul Graham..."

„Nu-ţi bate capul cu domnul Graham; acum mă asculţi pe mine."

Gertrude nu-i răspunse. Rămase o vreme gânditoare, cu mâinile amorţite. De felul ei se ştie că era curajoasă, dar orice început pare dificil. Deodată ridică hăţurile şi dădu bice cailor. Pentru o vreme, doctorul Jeremy îi dădu explicaţii, apoi tăcură timp îndelungat, până ajunseră în faţa dispensarului. De atunci, ori de câte ori doctorul avea nevoie să fie dus la dispensar, iar George nu era de găsit, Gertrude lua locul vizitiului. Aşa se explică faptul că în scurtă vreme fata devenise deosebit de îndemânatică în mânuirea cailor.

Doctorul Jeremy s-a ţinut de cuvânt. A doua zi dimineaţa îi vorbi pacientei sale, lăudând devotamentul fetei faţă de fostul ei unchi şi capacitatea ei de infirmieră întrebând de ce a fost alungată din cameră.

„Este timidă", spuse Emily, şi a spus că-i este frică să nu se molipsească de friguri."

„Nu crede aşa ceva", îi spuse doctorul, „când este vorba de îngrijirea bolnavilor, Gertrude nu este timidă!"

„Dar doamna Ellis..."

„A alungat-o!", a întrerupt-o doctorul. „De la bun început fata a dorit foarte mult să vină să te îngrijească.

Dumneata ai nevoie de linişte şi tocmai de linişte nu ai parte cu femeia aceea gălăgioasă. Aşa că ţi-o aduc pe micuţa mea infirmieră imediat. Ea nu va face atâta zarvă, dar are capul pe umeri şi este nemaipomenit de pricepută."

Bolnava n-a mai zis nimic şi de atunci Gerty a rămas infirmiera domnişoarei Graham. Curând însă, fata

înţelesese că nu erau clipe mai minunate decât acelea petrecute în tovărăşia doctorului şi a bolnavei. Prezenţa lor îi umplea golul lăsat de moartea bătrânului şi de plecarea lui Willie. Pentru Gerty, zilele petrecute la căpătâiul suferindei era o mare răsplătire.

Înaintea zorilor, ori de câte ori în noaptea tulburătoare somnul îi era întunecat şi neliniştit de frământarea gândurilor şi boală, gâtlejul şi buzele arse îi erau umezite de apa răcoritoare adusă în grabă de mâinile mici. Când însăşi lumina i se părea dureroasă, când tâmplele-i zvâcneau ca lovite de bice, când timpul părea că se dilată, iar gemetele ei nu mai conteneau, totul se alina în iubirea caldă a unui suflet de copil. Gerty nu obosea în facerea binelui. Zi şi noapte alerga fără zgomot de colo-colo prin cameră. Foşnetul şoptit al paşilor ei era pentru Emily o binecuvântare. Avuse dreptate doctorul Jeremy că nici un leac nu putea să înlocuiască o infirmieră precum Gertrude.

Nu trecuse mai mult de o săptămână şi Emily se putea ridica din pat. Şi nu după mult timp, doctorul începu să insiste asupra exerciţiilor şi a aerului proaspăt necesar pentru o refacere completă.

„Ai nevoie de două sau trei plimbări cu trăsura în fiecare zi", spuse el.

„Cum aş putea?", întrebă Emily. „George are aşa de multă treabă."

„Ia-o pe Gertrude; mânuieşte caii ca un vizitiu profesionist."

„Gertrude", spuse Emily zâmbind, „doctorul zice că poţi să faci de toate. Poţi să conduci caii?"

După ce s-a convins că şi de data aceasta a avut dreptate, Charlie a fost înhămat la trăsură, iar Emily şi doamna Ellis ieşeau mereu la plimbare conduse de Gertrude.

CAPITOLUL XVIII

SCHIMBĂRI

Era o seară înăbuşitoare. Căldura încă murmura pe acoperişurile caselor şi peste întinderea pământului. Istovită de aerul îmbâcsit şi moleşitor, cu sudoarea prelingându-i-se peste fruntea înaltă, Emily stătea în veranda din faţa casei tatălui ei, bucurându-se de alintul răcoros al unei brize. Adierea ei o înviora. Fâşii vineţii şi roşiatice vărgau nemărginirea albastră. Flăcările apusului păreau să incendieze orizontul. Coborau în străvechi oceane de lumină zilele toamnei. În priveliştea tremurătoare, luna umedă se înălţa printre frunze aurii. Deasupra pământului, deznădăjduitor de trist, îngenuncheau crengile răstignite. Ca un pâlc de păsări care frânge zarea, aşa trecuseră clipele, anii... Se împlineau mai bine de zece ani de când Emily o întâlnise pe Gerty în biserica domnului Arnold, însă urmele de brazdă ale timpului nu se adânciseră în obrajii ei. Înfăţişarea nu i se schimbase într-un mod semnificativ, iar chipul ei grav şi fruntea semeaţă păstrau încă amintirea frumuseţii feciorelnice. Peste trupul ei firav se năpustiseră şi clipele cenuşii şi glodul mohorât al necazului şi, chiar dacă toate acestea erau menite să-i facă viaţa mai tristă, Emily a înţeles că fericirea nu înseamnă numai bucurie şi împlinire, ci uneori şi puţină durere. A înţeles că din pelinul amar, sortit să fie băut până la fund, se poate înlesni şi balsamul care alină rănile şi plânsul posomorât al durerii. Fiecare necaz presăra în urma lui răsplata şi binecuvântarea aşteptării fără cârtire, aşa că timpul nu putea să-şi sape prea adânc urmele şi peceţile asupra chipului blând al oarbei. Dar, chiar dacă exteriorul şi-ar fi pierdut din strălucire şi din delicateţea de altă dată, pe sufletul şi inima ei aţipise o frumuseţe ca un mănunchi de raze, îmbălsămat de

miresmele calde ale iubirii divine. Ceva se schimbase în viaţa domnişoarei Emily şi orice ochi ar fi înţeles că noutatea priveliştii se datora răsfrângerii trandafirii a fericirii aduse de Gertrude. Din pricina ei, lumea i se părea mai frumoasă, oamenii mai dragi, mai vrednici de bunătate şi de iubire. Viaţa copilei se topi ca într-o lumină de negrăit, era a doua ivire imaculată care-i ieşise în cale.

Dumnezeu făcuse să răsară la orizontul vieţii ei zorile izbăvirii şi ale dragostei. Gerty făcea să-i răsară-n priviri lumina pierdută-n bezna îndelungată a pleoapelor ei. Prin devotament, iubire necondiţionată şi compasiune,

Gerty aduse în inima nemângâiată a domnişoarei Emily o dorinţă vie de a trăi. Un copil reuşise s-o înveţe că viaţa are sens, că merită trăită. Emoţiile duioase ale trecerii prin lume, în compania ei, nu se năruiau în gol, ci aveau să devină sursa de mai târziu a bucuriei. Eforturile fetei de a-şi aduce prietena nevăzătoare în comuniune cu natura, cu lumea înconjurătoare, cu tremurul tăcut al stelelor, cu încordarea albastră şi limpede a bolţii, cu sclipirea argintie a razelor fierbinţi de soare, au reuşit în mare parte să-i redea ceea ce lipsa vederii îi răpise.

cum stătea singură, cu gândurile triste, întortocheate. Văzduhul era gol. Stătea cu trupul încordat, cu capul uşor aplecat în faţă. Trăsăturile rotunde şi liniştite ale chipului ei se mai schimbaseră. Urmărea atentă scârţâitul porţii, deschisă şi închisă de bătaia vântului. Tresărea de fiecare dată şi faţa ei se nelinişte, iar trăsăturile chipului ei căpătau o umbră de durere.

În sfârşit cineva se apropia de poartă. Nimeni altul nu ar fi putut distinge paşii uşori, dar ea s-a ridicat deodată şi a pornit în întâmpinarea prietenei ei mici de altă dată, care acum era o tânără mai înaltă decât Emily, deşi subţire şi delicată. Era brunetă, dar cu faţa albă şi obraji

îmbujoraţi. Ochii păstraseră aceeaşi strălucire, dar nu mai erau prea mari în comparaţie cu dimensiunea feţei.

Gertrude nu era de o frumuseţe deosebită. Poate că puţini ar fi numit-o frumoasă cu desăvârşire, mulţi ar fi numit-o

„drăguţă" sau îndeajuns de „atrăgătoare". Dar există chipuri care aduc cu ele ceva plăcut, cald, ademenitor, chipuri care povestesc bunătatea şi iubirea, care prin înălţarea măreaţă a frunţii proclamă adevărul şi vorbesc cu tăcere despre sentimentul interior al trăirii. Sunt chipuri poleite de sfânta prezenţă a cerului, care depărtează de privirile lor lumea şi eul cutezător şi mândru şi-şi apropie de suflet eternitatea, înălţându-şi duhul în rugăciune şi în părtăşie cu Dumnezeu. Şi chipul lui Gertrude semăna cu acesta din urmă.

Când observă că domnişoara Graham îi ieşi în întâmpinare, îşi grăbi pasul şi ajungând la ea o îmbrăţişă cu afecţiune spunându-i:

„în sfârşit am ajuns din nou la tine, dragă Emily! Ai fost singură de când am plecat?"

„Da, dragă şi eram foarte îngrijorată gândindu-mă că trebuie să umbli prin Boston într-o zi înăbuşitoare ca asta."

„Nu m-a deranjat prea mult. Dimpotrivă m-a făcut să mă bucur cu atât mai mult de răcoarea de aici a serii. Este atât de diferit de căldura şi praful din oraş", răspunse Gertrude luându-şi prietena de mână şi conducând-o în grădină. O bucată de timp păşiră amândouă agale şi într-o tăcere deplină, într-un târziu, Emily s-a decis s-o întrebe:

„Ei bine, Gertrude, nu ai nimic să-mi spui?"

„O, da, am multe să-ţi spun, dar..."

„Dar ştii că sunt veşti triste pentru mine?"

„Nu pot să am cutezanţa sau lipsa de modestie că lucrurile de care-ţi voi vorbi te vor întrista prea mult; dar

de aseară, de când ţi-am relatat ce mi-a spus domnul Willson şi am văzut cât de mult te-a întristat gândul că s-ar putea să ne despărţim, am început să am îndoieli cu privire la felul în care ar trebui să procedez."

„Iar eu, pe de altă parte Gertrude, mi-am reproşat că am exteriorizat sentimentele cu privire la situaţia aceasta.

Mi se pare că ai dreptate, Gertrude, şi că în loc să mă opun ar trebui să fac tot ce-mi stă în putinţă pentru a te ajuta să-ţi îndeplineşti planurile."

„Dragă Emily", răspunse Gertrude, „dacă te-ai gândit aşa numai din ce ţi-am spus ieri, ai fi mult mai convinsă dacă ai şti tot ce este nou astăzi."

„De ce? S-au înrăutăţit lucrurile şi mai mult acasă la doamna Sullivan?"

„Da, lucrurile s-au agravat îngrijorător de mult. Am petrecut întreaga zi în casa lor, iar doamna Sullivan mi s-a părut prea plăpândă şi destul de necăjită pentru un asemenea necaz. Nu cred că este în stare să-i ţină piept bătrânului Cooper în momentele când mintea lui începe să bată câmpii, de parcă ar fi într-un delir."

„Dar crezi că poţi s-o ajuţi cu ceva? Ştiu sigur că pot, dragă Emily. Pot să-l menajez şi să-l liniştesc mult mai bine decât ea. Este ca un copil capricios. Îi trec prin cap o mulţime de năzbâtii, se scoală noaptea şi umblă pe afară; când am ajuns acolo dimineaţă, se chinuia să facă un foc mare de cărbuni în sobă fără să ţină cont de căldura de afară."

„Şi doamna Sullivan?", întrebă Emily.

„Stătea pe treptele de la intrare şi plângea."

„Mi se pare ciudat că nu şi-a dat seama din timp ce se întâmplă cu el. Eu am observat atunci când am fost cu tine că mintea bătrânului cedează."

„Am observat şi eu aceasta, de mult", remarcă Gertrude, „dar nu i-am spus nimic doamnei Sullivan."

„Ţi s-a părut afectată mult?"
„Nu cred că ar fi atât de afectată, dacă ar fi sănătoasă; dar mi se pare că ceva nu-i în regulă cu ea, fiindcă este palidă, şi în ultimul timp mi-a spus că se simte slăbită şi bolnavă."
„A fost la vreun medic?"
„Nu. Spune că se va simţi mai bine, dar eu nu sunt convinsă de asta, mai ales pentru că nu are grijă de ea însăşi şi acesta este unul din motivele pentru care aş dori să merg în oraş cât mai degrabă."
„Vorbeşti cu atâta încredere despre plecarea ta în oraş, Gertrude, încât îmi închipui că totul este deja aranjat."
„O, nu ţi-am spus despre vizita la domnul Willson. Mi-a promis postul. Nici nu îndrăznesc să-ţi mărturisesc ce mi-a spus după examenul de capacitate; nu vreau să crezi că sunt atât de îngâmfată."
„Nu trebuie să-mi spui nimic, dragă, căci ştiu din gura lui cât de mult îţi apreciază abilităţile. Dar mă gândesc că nu eşti obişnuită cu atâta muncă, iar eu voi fi tot timpul îngrijorată de sănătatea ta."
„O, dragă Emily, nu ai nici un motiv să te îngrijorezi cu privire la mine. Sunt sănătoasă şi puternică. Singura mea durere este că te voi părăsi pe tine. Mi-e teamă că îţi voi lipsi şi vei crede ca eu nu..."
„Ştiu ce vrei să spui, Gertrude. Nu te îngrijora de asta, eu sunt încredinţată de dragostea şi prietenia ta. Aş fi dorit numai ca pentru moment să nu fi început lucrul la şcoală. Ai putea merge la doamna Sullivan, să stai cu ea cât este nevoie şi poate că atunci când va veni timpul să pornim în călătoria noastră în sud, dacă îţi vei da seama că se poate lipsi de ajutorul tău, ne vei însoţi. Oricum, după această perioadă vei avea nevoie de o asemenea relaxare."
„Dar, dragă Emily, cum aş putea să fac aşa ceva? Nu mă pot autoinvita la doamna Sullivan şi nici nu pot să mă

ofer să îngrijesc o femeie care nu recunoaşte că este bolnavă. Numai în momentul când domnul Willson mi-a spus că are nevoie de o învăţătoare, planul acesta s-a născut în mintea mea. Am ştiut că dacă-i spun doamnei Sullivan că sunt angajată la şcoală şi că tu nu vii în oraş, va insista să stau la ea.

„Şi s-a întâmplat cum te-ai aşteptat?" „Exact!"

„Nici nu-şi dă seama ce mare avantaj va avea din partea ta, Gertrude."

„O, nu! Cred că mă supraapreciezi! Dar vreau să ştii un lucru: chiar dacă nu voi reuşi să împlinesc fapte eroice, chiar dacă nu voi putea să schimb mersul lucrurilor, eu voi încerca să o ajut pe doamna Sullivan mai mult decât oricine altcineva. Simt că ea mă iubeşte şi văd că s-a obişnuit îndeajuns cu mine. Îmi spune adesea că sunt dintre cei ai casei şi că oricând vin la ea trebuie să mă comport cât mai în largul meu. Ceea ce mă bucură cel mai mult este că nu mă consideră o povară sau o persoană care-i încurcă socotelile, ci, dimpotrivă, mă roagă adesea să o ajut la treburile casei şi când o trimit să se odihnească şi să-mi lase mie treaba în grijă, nu se împotriveşte, doar îmi spune că eu m-am cam dezobişnuit să muncesc de când am devenit domnişoară şi am atâtea binecuvântări. A observat că am o influenţă mai mare decât ea asupra bătrânului şi eu însămi mă mir de lucrul acesta. Cred că se datorează pe de-o parte faptului că nu mi-e frică de el şi că mă opun cu fermitate ideilor lui iraţionale şi pe de altă parte faptului că îi sunt mai străină decât doamna Sullivan. Văzând că am reuşit să-i canalizez gândurile împotriva voinţei lui, sărmana femeie se simţea de parcă i se luase o povară de pe suflet şi era atât de fericită, încât m-am simţit răsplătită pentru orice sacrificiu aş fi făcut. Dar când am venit acasă şi te-am văzut, când m-am gândit că pleci atât de

departe şi la timpul lung care ar putea să treacă până când vom fi din nou împreună, m-am gândit că..."

Nu reuşi să-şi sfârşească fraza. Şiroaie de lacrimi îi inundaseră privirea şi glasul. Îşi aşeză capul pe umărul lui

Emily, care-şi trecu uşor mâna prin părul ei. Încerca s-o mângâie: „Am fost atât de fericite împreună, Gerty", spuse ea, şi-mi va fi dor de tine, dar nu te-am iubit niciodată pe jumătate cât te iubesc acum, când văd în sacrificiul pe care îl faci una dintre cele mai nobile însuşiri de caracter pe care le poate poseda o femeie. Ştiu cât de mult iubeşti familiadoamnei Sullivan, dar faptul că ne părăseşti tocmai acum şi renunţi fără nici un murmur la frumoasa călătorie din sud pe care o aşteptai cu atâta ardoare îmi dovedeşte că Gerty a mea întruchipează astăzi idealul la care nu speram să ajungă vreodată. Ea este astăzi femeia bravă şi virtuoasă la care am sperat şi pentru care m-am rugat necontenit.

Am visat întotdeauna că vei fi un moştenitor al tronului ceresc, un mesager al luminii, o răsfrângere a iubirii divine, ceea ce ai şi devenit."

Emily tăcu. Începu să-şi clatine doar capul, uşor, în semn de mirare şi nedumerire. Ceea ce făcea Gerty presupunea o totală lepădare de sine. Pe când gândea ea astfel, la unul din colţurile aleii înverzite se ivi un servitor care-şi anunţă stăpâna de venirea doamnei Bruce şi a fiului ei. Prin urmare, erau aşteptate şi trebuiau să se grăbească.

„Eu voi intra în casă cu Kate, iar tu poţi să mergi prin spate fără să fii văzută. Te voi scuza pentru câteva momente, ca să ai timp destul să-ţi ştergi faţa de lacrimi şi să vii mai târziu."

CAPITOLUL IX

PLANURI DA'TE PESTE CAP

Gertrude apăru în cadrul înalt al uşii salonului după câteva minute. Întârziase din nevoia de a nu-şi trăda frământările şi lacrimile. Reuşise admirabil să-şi ascundă neliniştea. Zâmbea chiar, deşi trist. Străbătu salonul oarecum şovăitor. Când ajunse în dreptul doamnei şi a domnului Bruce se înclină uşor, apoi, cu gândul mohorât mereu, se aşeză pe scaunul liber de lângă domnul Graham. Domnul Bruce se dovedi a fi deosebit de atent cu ea, oferindu-i propriul scaun, iar bătrâna păru nespus de încântată de prezenţa fetei şi o salută cu multă căldură. Domnul Graham îi vorbi cu o nespusă bunătate:

„Şezi aici, Gertrude!"

„Domnule Graham", spuse doamna Bruce, „am rugat-o pe Emily să-mi dea detalii despre vizita voastră în sud şi mi se pare că va fi o călătorie minunată."

„Sper că va fi, doamnă. Va fi benefică pentru Emily şi Gertrude, care nu a călătorit niciodată şi care, după anticipaţiile mele, va fi impresionată nespus de mult."

„O, deci îi vei însoţi şi tu, domnişoară Flint?"

„Bineînţeles", răspunse domnul Graham fără a-i da fetei şansa de a răspunde. „Noi depindem foarte mult de Gertrude;

nu putem face un pas fără ea."

„Va fi o călătorie excelentă", continuă doamna Bruce cu ochii încă ţintă pe faţa fetei.

„Intenţionam să merg cu domnul şi domnişoara Graham", răspunse Gertrude, „dar m-am decis chiar acum să rămân în Boston iarna aceasta."

„Despre ce vorbeşti Gertrude?", întrebă domnul Graham. „Ce vrei să spui? Pentru mine asta e o noutate."

„Este nou şi pentru mine, domnule, de altfel v-aş fi informat mai înainte. Trebuia să vă spun mai demult despre circumstanţele care acum îmi fac călătoria imposibilă, dar ele s-au precipitat în ultimul timp."

„Dar nu ne putem lipsi de tine Gertrude. Nici nu vreau să aud de aşa ceva. Trebuie să vii cu noi în ciuda acestor circumstanţe."

„Mă tem că nu voi putea", răspunse Gertrude zâmbind politicos, dar păstrându-şi fermitatea expresiei în glas.

„Sunteţi foarte bun că-mi acordaţi asemenea atenţie şi doriţi să vă însoţesc."

„Doresc?! Îţi spun că insist să vii!"

Gertrude şi Emily păreau foarte nelinişţite, dar nici una nu îndrăzni să vorbească.

„Dă-mi nişte motive serioase, dacă ai vreunul", rosti domnul Graham indignat, şi spune-mi cine ţi-a băgat asemenea lucruri ciudate în cap?"

„Vă voi explica totul mâine, domnule."

„Mâine?! Ai să-mi explici acum! Spune-mi ce înseamnă încăpăţânarea aceasta!"

În momentul următor, Emily încercă să explice motivele fetei, dar nu reuşi decât să-şi exprime aprobarea ei în hotărârea acesteia.

„Deci Gerty preferă familia Sullivan în detrimentul familie noastre!", declară domnul Graham. „Şi tu o încurajezi."

„I-au fost prieteni din copilărie, iar acum când sunt în suferinţă ea nu poate să le întoarcă spatele. Cât despre mine, mărturisesc că nu mă miră decizia ei", răspunse Emily.

„Dar eu mă mir. Preferă să fie o sclavă în şcoala domnului Willson şi o şi mai mare sclavă în familia doamnei Sullivan, în loc să rămână cu noi unde a fost tratată întotdeauna ca o adevărată fiică."

„O, domnule Graham", exclamă Gertrude plină de sinceritate, „nu este o chestiune de alegere, ci de simplă datorie!"

„Şi ce anume te face să te simţi datoare? Faptul că ai locuit cu ei un timp şi că băiatul acela din Calcutta ţi-a

trimis un şal din păr de cămilă şi o cuşcă cu păsări şi îţi scrie scrisori te face să uiţi că prietena ta bolnavă are nevoie de tine? Poţi să compari pretenţiile lor cu nevoile mele?"

„Nu m-am gândit, domnule", răspunse Gertrude cu umilinţă şi totuşi cu demnitate, „să număr şi să compar favorurile pe care le-am primit şi să răsplătesc fiecăruia după măsură. Dacă aş face aşa, cu siguranţă dumneata ai câştiga serviciile mele."

„Serviciile tale?! Nu ţi-am cerut serviciile, copilă, ci compania, şi felul în care procedezi eu îl numesc ingratitudine."

„Tată", interveni Emily, „am crezut că motivul de a-i oferi lui Gertrude o educaţie bună a fost de a o face independentă de lume şi nu doar dependentă de noi."

„Emily", răspunse bătrânul supărat, „îţi spun că este totuşi vorba de sentimente. Eu nu pot să văd problema aşa cum o vezi tu şi-mi pare rău că amândouă sunteţi împotriva mea."

Domnul Graham înghiţi greu. Fără să mai spună ceva, se ridică brusc şi părăsi încăperea. S-a închis în camera de studiu şi nu a mai fost văzut deloc în acea zi.

După plecarea lui, ceilalţi nu mai stătură nici ei mult. Nu mai avea rost. Cât de nefericită se simţea Gertrude! Se simţea chiar vinovată de întreaga întristare produsă domnului Graham. Rănită adânc, se grăbi să-i spună noapte bună domnişoarei Emily, fără să îndrăznească a o privi în ochi. Ştia că şi ea suferea la fel de mult. Ieşi şi porni spre camera ei. Închise uşa în urma ei şi se aruncă în genunchi înaintea patului. Aici, puterea singurătăţii sfărâmă stăvilarele.

CAPITOLUL XX

EGOISMUL

DISPOZIŢIA tiranică a domnului Graham era bine cunoscută în familia lui în care toţi membrii se obişnuiseră să-i respecte dorinţele şi capriciile; şi cu toate că era un om bun şi indulgent, nimeni nu se încumeta să-i stârnească mânia care odată aprinsă, devenea violentă. Gertrude, care îl cunoştea la fel de bine ca oricare altul din casă, cu jumătate de oră înainte de micul dejun stătea cu mâna pe mânerul uşii salonului şi simţea cum inima aproape încetase să-i mai bată. Respiră adânc, apoi intră înăuntru. Domnul Graham stătea în fotoliul său, iar ziarul era pe masă.

Gertrude obişnuia să i-l citească în fiecare dimineaţă la aceeaşi oră şi tocmai de aceea venise acum, apropiindu-se de el şi spunând: „Bună dimineaţa, domnule Graham!"

Drept răspuns a primit un salut atât de slab, încât dacă nu ar fi cunoscut motivul, Gerty ar fi crezut că domnul Graham are laringită. S-a aşezat lângă el şi s-a întins să ia ziarul, dar el a pus mâna apăsat pe el ca s-o oprească. „Voiam să vă citesc ştirile, domnule Graham." „Iar eu nu intenţionez să te las să-mi citeşti sau să-mi faci orice alt serviciu până când nu mă conving că te-ai hotărât să mă tratezi cu tot respectul pe care am dreptul să-l aştept de la tine"

„Cu siguranţă n-am intenţionat niciodată să vă tratez cu altceva decât cu respect, domnule Graham."

„Când o fetiţă ca tine se împotriveşte cu îndărătnicie unei persoane mai în vârstă şi cu mai multă înţelepciune decât ea, manifestă cea mai mare lipsă de respect de care este capabilă; dar sunt în stare să iert trecutul dacă mă asigur căţi-ai băgat minţile în cap şi ai revenit la simţul normal al datoriei."

„Nu pot să spun, domnule, că mi-am schimbat părerile cu privire la ceea ce înseamnă datoria."

„Vrei să-mi spui", întrebă domnul Graham ridicându-se din fotoliu şi vorbind pe un ton care o făcu pe fată să

tremure, „că nu te-ai răzgândit şi că mai persişti în încăpăţânare?"

„Dar, domnule Graham, cred că dacă aţi cunoaşte toate circumstanţele, nu aţi putea să mă învinuiţi de conduita mea.

I-am povestit domnişoarei Emily motivele care mă influenţează, şi ea..."

„Nu mă interesează ce ţi-a spus Emily!", o întrerupse domnul Graham. „Nu mă îndoiesc că şi-ar da şi capul, dacă cineva i l-ar cere, cât despre mine, ştiu puţin mai bine ce mi se cuvine şi ce nu, şi-ţi spun clar, domnişoară Gertrude Flint, că dacă părăseşti casa aceasta, o părăseşti fără voia şi plăcerea mea şi într-o zi te vei convinge că asemenea faptă nu este un lucru uşor cu care te poţi juca."

„îmi pare foarte rău că v-am creat o asemenea supărare, domnule Graham, dar..."

„Nu, nu îţi pare rău! Dacă ţi-ar părea rău nu te-ai împotrivi dorinţelor mele. Dar cred că am vorbit destul despre o chestiune care nici nu merită atâta bătaie de cap. Dacă pleci, vreau să-ţi spun că îmi retrag protecţia şi asistenţa faţă de tine. Bănuiesc că te aştepţi ca prietenul tău din Calcutta să te suporte, să vină acasă şi să te ia sub ocrotirea lui; dar, dacă crezi aşa, nu cunoşti lumea deloc. Îndrăznesc să cred că s-a căsătorit cu o indiancă, iar dacă nu, oricum te-a uitat."

„Domnule Graham", răspunse Gertrude solemn, „domnul Sullivan probabil nu se va întoarce mulţi ani de acum înainte şi vă asigur că nu mă aştept să-mi poarte de grijă nici el nici altcineva, ci intenţionez să-mi câştig existenţa singură."

„O decizie eroică!", exclamă domnul Graham dispreţuitor. „Şi vrei ca eu să cred că eşti hotărâtă?„Da, sunt, domnule Graham", răspunse fata „Şi pleci?"

„Trebuie. Cred că acesta este cel mai corect lucru, pe care îl pot face; aşadar, îmi voi sacrifica confortul)'¾ ceva ce vă asigur că-mi este cu mult mai preţios prietenia dumneavoastră!"

Domnul Graham nu părea să fi auzit ultima remarcă a fetei, ci, uitându-şi politeţea obişnuită, îi acoperi glasul sunând puternic din clopoţelul de pe masă.

Katy apăru în uşă cu micul dejun, apoi coborî jos cu doamna Ellis şi toţi se aşezară la masă. Când domnul Graham termină de mâncat, se întoarse spre Ellis, invitând-o să-l însoţească pe el şi pe Emily în călătoria lor menţionând probabilitatea că vor petrece câteva săptănâni în Havana. Doamna Ellis acceptă invitaţia cu multă plăcere, punând nenumărate întrebări cu privire la ruta şi la durata călătoriei.

După micul dejun, Emily se grăbi să se ducă în camera ei. Gertrude o urmă, însă evită să-i repete vorbele aspre şi pline de resentiment ale domnului Graham. N-avea nici un rost. Vedea bine suferinţa care schimonosise faţa domnişoarei. Ochii ei se crispaseră şi devenise licioşi. Gerty înţelegea că domnişoara Emily avea inima rănită, asemenea ei, şi că suferea mult alături de ea. Se mulţumi să-i spună doar că domnul Graham nu-şi va schimba alegerea, că ea este convinsă că trebuie să plece. Îi mai mărturisi ei că îi pare foarte rău pentru că nu se poate despărţi în bună înţelegere cu toţi ai casei, dar speră ca într-o zi totul să redevină ca la început. Apoi tăcu, privind îngândurată câmpiile întinse şi îngălbenite. Gertrude îşi petrecu restul zilei împachetându-şi lucrurile şi pregătindu-se. În timp ce Emily veni în camera ei pentru a petrece împreună ultimele ore.

„O, dacă mi-ai putea scrie, dragă Emily în timpul absenţei tale lungi, ce mângâiere ar fi pentru mine", exclamă Gertrude.

„Cu ajutorul doamnei Ellis, draga mea", răspunse Emily. „îţi voi trimite ştiri despre locurile în care ne vom afla; însă, chiar dacă nu vei afla multe lucruri despre mine, să ştii că vei fi mereu în gândurile mele şi nu voi uita nici măcar pentru o zi să-mi încredinţez copila iubită Celui care poate să-i fie un Prieten mai bun decât mine."

Înainte de a pleca, Gertrude avea de îndeplinit ultima şi cea mai grea misiune. Trebuia să-şi ia rămas bun de la domnul Graham. Ajunsă în camera lui de studiu, buzele îi încremeniră, aşteptând. Îi fugise toată viaţa din trup în braţul, în mâna întinsă în semn de rămas bun. Dar în zadar, nu primi nici un răspuns. În cele din urmă, cu privirea tremurândă, îi spuse domnului Graham că a venit pentru a-i spune: „La revedere!". El, cu fruntea încruntată, privind în altă parte, bolborosi nedesluşit cuvintele simple ale acelei formule universale de despărţire - atât de pătrunzătoare în semnificaţia lor când vin din adâncul inimii, dar atât de reci când sunt rostite, ca de această dată, de buze mecanice, aproape închise - şi întorcându-i spatele, luă vătraiul ca să aţâţe focul din cămin, aşa că Gertrude plecă cu lacrimi în ochi şi inima plină de întristare.

CAPITOLUL XXI

Un PRIETEN LA NECAZ

Trecuseră mai bine de două luni de când Gertrude se despărţise de Emily. Doamna Sullivan a primit-o cu o dragoste maternă sub acoperământul casei sale, îndrăgind-o mult. Gerty şi-a început serviciul ca învăţătoare în şcoala domnului Willson. Şirul acelor zile s-a aşternut sub colbul tăcerii fără prea multe şi însemnate întâmplări. Era o dimineaţă târzie de noiembrie. Vântul lovea crengile pustiite ale copacilor. O rază frântă de lumină însoţi trezirea din somn a fetei. Se sculase odată

cu ivirea zorilor. Se îndreptă spre camera în care-şi făcea toaleta. Aici era rece şi mâinile ei amorţiseră pe jumătate. După ce termină, intră în camera alăturată. Doamna Sullivan încă dormea.

Păşi uşor, cu grijă şi aprinse focul în cămin. Se furişă apoi în bucătărie şi făcu focul în soba de gătit. Când doamna Sullivan intră pe uşă, micul dejun era gata şi pus deja pe masă. Femeia părea mai slabă şi mai palidă ca de obicei. Era învelită într-un şal mare şi păşea şovăitor, ca un bolnav.

„Gertrude", spuse ea, „de ce m-ai lăsat să dorm atât de târziu, în timp ce tu te-ai trezit deja şi munceşti?"

„Pentru că eu dorm în prima parte a nopţii şi sunt totdeauna trează când crapă de ziuă, în timp ce cu dumneata este invers. Apoi, îmi place să pregătesc micul dejun."

Doamna Sullivan se grăbi să fie şi ea de folos cu ceva. Cu mâna tremurândă, cu ochii tulburi, turnă cafeaua în căni.

Gerty coji un cartof copt în jarul din sobă şi un ou fiert. Le aşeză în farfuria domnului Cooper şi-l chemă la masă.

Doamna Sullivan nu avea poftă de mâncare şi, cu mare greutate, Gertrude încercă să o convingă să mănânce câtuşi de puţin. Femeia se simţea slăbită şi mâncarea îi cădea greu la stomac. Când Gerty îi puse înainte o farfurie de stridii prăjite, se aşteptă să fie respinsă, dar doamna Sullivan păru încântată şi începu să mănânce. De mult nu mai avusese aşa o poftă de mâncare. În dimineaţa aceasta, privindu-i faţa lividă, Gertrude şi-a dat seama mai mult decât oricând înainte de schimbarea care avusese loc în fizionomia sărmanei femei, atât de activă altădată; şi, convinsă că numai boala putuse avea ca efect această transformare, se hotărî să nu mai lase nici o zi fără să o ducă la un doctor.

După micul dejun trebuiau spălate vasele, lucrurile puse în ordine şi prânzul pregătit cel puţin pe jumătate, iar

Gertrude reuşi să facă toate acestea înainte de a se îmbrăca pentru a pleca la şcoală, unde lucra ca învăţătoare de câteva săptămâni. La opt fără un sfert s-a uitat la ceasul din bucătărie şi i se adresă bătrânului pe un ton vesel:

„Domnule Cooper, n-ai vrea să mergi să supraveghezi puţin lucrările de la biserica nouă, astăzi? Domnul Miller te aşteaptă. Mi-a spus ieri că eşti de mare folos la lucru."

Bătrânul se ridică şi, luându-şi paltonul de la Gertrude, se îmbrăcă cu ajutorul ei şi o urmă supus până la locul unde se construia biserica nouă. Era aproape terminată; câţiva muncitori lucrau la interior. Un om cu o găleată plină de mortar urca înaintea lor pe treptele intrării principale, dar se opri când îşi auzi numele şi se întoarse să răspundă glasului bine cunoscut: „Bună dimineaţa, domnişoară Flint! Sper că toate sunt bune în această dimineaţă frumoasă. O, domnule Cooper, mă bucur că ai venit să mă ajuţi puţin. Ne descurcăm foarte greu fără dumneata. Uite, dacă vii cu mine, îţi voi arăta ce-am mai făcut de ieri până acum. Aş vrea să-mi spui ce părere ai despre felul cum înaintăm." Spunând acestea, se îndepărta cu bătrânul, promiţându-i fetei că la prânz, în drum spre casă, îl va lua şi-l va da în primire doamnei Sullivan.

Apoi Gertrude porni în grabă spre şcoală bucurându-se că domnul Cooper este în siguranţă şi că doamna Sullivanputea să se bucure cel puţin o jumătate de zi de liniştea de care avea nevoie.

Domnul Miller era un zidar cinstit, care lucra adesea acasă la domnul Graham şi căruia Gertrude îi câştigase bunăvoinţa când familia lui a suferit de gripă iarna trecută. Trecând în fiecare dimineaţă pe lângă clădirea nouă a bisericii şi văzându-l pe domul Miller lucrând, s-a

gândit că, dacă ar putea trezi interesul domnului Cooper faţă de acest proiect, s-ar putea să-l amuze urmărind cum lucrează oamenii. La început a fost foarte greu să-l convingă să viziteze o construcţie la care el însuşi s-a opus ani de zile, dar o dată ajuns acolo a devenit interesat de lucru, iar când domnul Miller l-a făcut să creadă că este folositor, încetul cu încetul şi-a format un obicei de a-şi petrece cea mai mare parte a dimineţii printre muncitori. Uneori domnul Miller îl ducea acasă, iar alteori Gertrude îl lua când se întorcea de la şcoală.

De când Gertrude a venit la doamna Sullivan, în viaţa domnului Cooper s-au petrecut schimbări foarte mari. Era mult mai sociabil, iar această schimbare favorabilă împreună cu influenţa înveselitoare a fetei, au produs un efect benefic în sănătatea doamnei Sullivan. În ultimele zile însă, stările ei de leşin deveniseră tot mai frecvente.

Gertrude era peste măsură de îngrijorată şi, dacă ar fi vrut să recunoască, îi era chiar teamă. Se hotărî ca imediat după cursuri să-l caute pe domnul Jeremy şi să-l roage să-i facă o vizită în cel mai scurt timp posibil.

Când bătu la uşa doctorului, acesta ieşi, şi când o văzu, îşi întinse ambele mâini spre ea spunând: „Gertrude Flint, nu-mi vine să cred! Îmi pare bine să te văd, copila mea. Aş vrea să ştiu de ce nu ai trecut pe aici până acum."

Gertrude îl informă că locuieşte cu doi prieteni, un bătrân şi o femeie invalidă, iar restul timpului este ocupată la şcoală şi nu are timp pentru nimic altceva.

„Acestea sunt doar scuze", îi răspunse doctorul, „doar scuze! Dar acum te avem aici şi nu te mai lăsăm să pleci degrabă. Doamna Jeremy! Doamna Jeremy! Vino jos imediat, avem musafiri!"

Gertrude începu să protesteze, spunând că trebuie să se grăbească să ajungă acasă.

„Până la urma urmelor, o oră nu înseamnă chiar atât de mult...", insistă doctorul. „Stai cu noi la prânz, apoi te voi duce acasă cu trăsura mea." Gertrude ezita; cerul se înnora şi câţiva fulgi de zăpadă începeau să cadă. Dacă ar merge pe jos, oricum i-ar lua mai mult timp şi apoi, dacă doctorul avea să vină singur, ar fi găsit casa mai greu.

Doamna Jeremy coborî scările chiar în clipa aceea şi, sărutând-o, începu să o întrebe unde locuieşte, cum se simte şi dacă îi place noua slujbă.

Gertrude se grăbi să răspundă întrebărilor puse de domnul Jeremy. Doctorul, auzind că doamna Sullivan a fost o prietenă a răposatului True Flint şi că Gerty ţine atât de mult la ea, deveni tot mai interesat de amănuntele bolii ei. Gerty nu-i putu da prea multe explicaţii; amintirea gândului îi întuneca privirea şi neliniştea părea s-o biruie. Soţii Jeremy nu au mai insistat s-o reţină. Ninsoarea se înteţise, iar vântul risipea pulberi de argint.

Fulgii dansau sclipitori până când parcă ameţeau în leagănul viforniţei. Casele începeau să nu se mai cunoască, străzile să nu se mai vadă.

CAPITOLUL XXII

TOT MAI MULTE GRIJI

Mă gândeam", spuse Gertrude când se apropiau de casă, „cum am putea face ca să nu se alarmeze doamna Sullivan?"

„Aha, deci vom juca o mică piesă de teatru nu-i aşa? Regizorul - Gertrude Flint; străinul necunoscut - doctorul Jeremy. Sunt gata, ce trebuie să spun prima oară?"

„Las asta în grija dumitale, domnule doctor, şi am încredere deplină în discreţia cu care vei încerca să obţii

câteva informaţii despre simptomele ei, şi numai încetul cu încetul să-i dezvălui că eşti medic."

Când intrară pe uşă, doamna Sullivan s-a ridicat din scaunul ei îngrijorată, iar după ce Gertrude îşi prezentă prietenul, îi întrebă de ce domnul Cooper nu a venit cu ei.

Gertrude încercă să-şi ascundă simţămintele, să pară cât mai naturală. Cu fruntea plecată, cu obrazul tras şi palid,

Gertrude îi spuse că domnul Miller s-a oferit să-l aducă acasă, dar, întrucât era târziu şi încă nu ajunseră, fata promise că va merge în căutarea lor. Se ridică să plece.

„Atunci ia-ţi şalul meu, dragă."

Când doamna Sullivan s-a dus să-i aducă şalul, Gertrude profită de ocazie şi-l rugă pe doctorul Jeremy să o aştepte până se întoarce, căci ştia că orice agitaţie neobişnuită o făcea pe doamna Sullivan să leşine.

Era o după-amiază mohorâtă şi aproape începea să se înnopteze. Gertrude mergea cu pas grăbit împotriva viscolului, iar când ajunse la biserică, intră înăuntru; află că domnul Cooper nu era acolo. Zărindu-l pe domnul Miller, alergă la el, dar acesta, surprins şi el de prezenţa ei, o întrebă dacă domnul Cooper nu a ajuns acasă. Când Gertrude i-a spus că nu, el îi povesti cum toate eforturile lui de a-l convinge pe domnul Cooper să meargă acasă au fost zadarnice, aşa că l-a lăsat acasă la el, ca un copil să-l conducă mai târziu la doamna Sullivan.

Gertrude nu mai ezită, ci porni imediat spre locuinţa domnului Miller. Ajunsă înaintea casei, bătu la uşă apăsat, dar timp îndelung nimeni nu se căzni să răspundă. Stingherită, luându-şi inima în dinţi, apăsă clanţa. Uşa se deschise şi ea intră înăuntru. La vederea ei, câţiva copii speriaţi îi trecură pe dinainte. Fugiră să se ascundă prin colţurile camerei, dar fără a o slăbi din ochi. Îi urmăreau fiecare mişcare, gata să strige după ajutor.

Gerty zâmbi trist. Doamna Miller, luată pe neaşteptate de prezenţa musafirei, se grăbi să tragă cuierul înaintea uşii de la bucătărie pentru a ascunde dezordinea. Cu capul lipit de perete, cu privirea pierdută şi sprâncenele încordate,

Gerty descoperi nu departe de cuier persoana pe care tocmai o căuta. Bătrânul Cooper îşi mângâia din vreme-n vreme tâmplele albite, iar ochii lui rămaseră aţintiţi la flacăra palidă din cămin. Trupul îi era sprijinit alene de spătarul scaunului, dovedind starea deprimată a omului. Dar, înainte ca Gertrude să meargă la el să-i vorbească, atenţia îi fu distrasă de o privelişte la care nu s-ar fi aşteptat niciodată. În colţul camerei, în partea opusă a uşii, era un pat îngust în care o femeie părea că doarme. Dar, când Gertrude vru să treacă pe lângă patul femeii, un ţipăt asurzitor îi înţepeni trupul. Se-ntoarse uşor şi o văzu pe femeie, ridicată în capul oaselor, ţipând să nu se apropie de ea. Prezenţa fetei o tulbură mult, deveni agitată şi chiar violentă.

Gertrude regăsi în glasul şi chipul femeii, amintirea cea dintâi a copilăriei. Rămase fără grai. În pieptul ei simţi o reminiscenţă a groazei de altădată. Femeia dinaintea ei era tanti Grant. Vederea ei o făcu să încremenească.

„Pleacă! Pleacă!", striga femeia în timp ce Gertrude se apropia de ea. Fata se opri, fiindcă privirea sălbatică a femeiiera dovada unei mânii pe care fata nu dorea să o aţâţe mai mult. Doamna Miller veni lângă pat şi o întrebă: „Ce s-a întâmplat, mătuşă Nancy? Aceasta este domnişoara Flint, una dintre cele mai alese domnişoare din oraş!"

„Nu este! Eu o cunosc mai bine!"

Doamna Miller o trase pe Gertrude deoparte în spatele cuierului şi începu să converseze cu ea în şoaptă, în timp ce tanti Grant, rezemată pe un cot, le pândea cu o privire cruntă şi plină de ură. Gertrude află că doamna Miller era

nepoata lui Ben Grant, dar nu-i mai văzuse nici pe el nici pe soţia lui de mulţi ani până într-o zi, când tanti

Grant a venit la ei într-o stare nenorocită, ameninţată de o febră de care încă suferea şi acum. „N-am putut s-o refuz", spuse doamna Miller, „dar, după cum vezi, nu am loc pentru ea. Nu numai că îmi este foarte greu să o ţin aici, bolnavă, în bucătărie, între copii, dar mă gândesc că din cauza gălăgiei copiilor s-ar putea ca sărmana de ea să moară."

„Nu aveţi o cameră în plus la etaj?", întrebă Gertrude.

„Avem una singură, camera fiicei noastre mai mari", răspunse doamna Miller. „Ea este o fată cu o inimă bună şi de la bun început ne-a spus că ar vrea să-i dea camera ei mătuşii Nancy, iar ea să doarmă împreună cu ceilalţi copii, însă nu prea ne putem permite să facem foc şi la etaj."

„Bolnava are nevoie de linişte", spuse Gertrude, şi dacă vreţi să faceţi focul în camera lui Jane pe cheltuiala mea, voi trimite un medic ca să o consulte."

Doamna Miller începu să-şi exprime recunoştinţa, dar Gertrude o întrerupse, spunând: „Nu-mi mulţumi, doamnă Miller.

Doamna Grant nu-mi este străină, am cunoscut-o cu mult timp în urmă şi poate că îi sunt mai datoare decât dumneata."

Apoi, dorind să-i vorbească bolnavei, se apropie de patul ei în ciuda privirii crâncene cu care era întâmpinată.

„Tanti Grant, mă cunoşti?"

„Da!", răspunse bolnava mai mult în şoaptă. „Pentru ce ai venit aici?"

„Sper că am venit să te ajut."

Dar femeia se uita neîncrezătoare şi, cu acelaşi glas încet şi cu un accent nervos, întrebă: „Ai văzut-o pe Gerty?

Unde este?"
„O duce foarte bine", răspunse Gertrude şocată de întrebare, fiindcă până în clipa aceea crezuse că a fost recunoscută.
„Ce a spus despre mine?"
„A spus că te-a iertat şi-i este milă de tine şi speră să facă ceva ca să te ajute să te faci sănătoasă."
„A spus aşa? Deci nu ai venit să mă omori?"
„Să te omor? Nicidecum. Noi sperăm că vom putea să te ajutăm."
Doamna Miller, care pregătea o cană de ceai, acum se apropia cu ea în mână. Gertrude o luă şi i-o oferi bolnavei, care o bău toată, uitându-se la ea curioasă, după care, lăsând să-i cadă capul pe pernă, începu să bolborosească propoziţii ne inteligibile. Singurul cuvânt pe care Gertrude îl putu înţelege era numele fiului ei, Stephen.
Gertrude, grăbindu-se să plece, ştiind că era aşteptată de doctorul Jeremy, începu să se îndepărteze de pat spunând:
„La revedere, voi veni să te vizitez altădată."
„Nu-mi vei face rău?"
„O, nu. Îţi voi aduce ceva ce ştiu că-ţi va place."
„Să nu cumva să o aduci pe Gerty aici! Nu vreau s-o văd!"
„Voi veni singură."
Bolnava a rămas liniştită în pat, iar domnul Cooper nu a obiectat când Gertrude l-a chemat să o însoţească şi, cu toate că afară viscolea puternic, au ajuns acasă cu bine.
Înaintea focului vesel din cămin, doctorul Jeremy şi doamna Sullivan îşi depanau amintirile celei dintâi fericiri ale copilăriei. Deşi timidă, femeia părea că se înţelege de minune cu domnul Jeremy. Când a intrat în casă, Gertrude i-a auzit vorbind despre locurile natale unde au hoinărit în clipele lipsite de grijă ale vieţii lor, despre

satul şi oamenii lui, despre armonia trecutului şi incertitudinea viitorului. Deşi doctorul, fără intenţie îşi destăinui profesia, femeia nu păru defel surprinsă, ba chiar îi mărturisi semnele bolii ei, împărtăşindu-i unele temeri. Pe când Gerty nu era ajunsă încă, doctorul Jeremy înţelesese care era boala acestei femei. Toate simptomele îi dovedeau că are dreptate. Doamna Sullivan se ridică şi se îndreptă spre camera alăturată ca să-i aducă bătrânului ei tată haine uscate. În timpul acesta, Gertrude putu vorbi cu doctorul Jeremy între patru ochi.

„Gertrude", spuse el, „femeia este foarte bolnavă. Are o boală care va progresa gradual şi mă tem că a ajuns într-o fază în care tratamentul medical nu mai ajută."

„O, domnule doctor", răspunse fata, „vrei să-mi spui că va muri fără să-şi vadă băiatul şi mă va lăsa pe mine cu sărmanul ei tată? O, speram că nu este chiar atât de bolnavă!"

„Nu te speria, Gertrude", îi şopti doctorul. „Mai poate trăi încă un timp. Dar tu nu eşti în siguranţă aici, singură cu aceşti doi prieteni - fără să mă gândesc la faptul că munceşti mult şi vei obosi. Doamna Sullivan nu are posibilitatea să plătească o infirmieră sau cel puţin o servitoare?"

„Fiul ei se îngrijeşte cu generozitate de toate nevoile ei. Ştiu că niciodată nu-şi scoate toţi banii pe care el îi trimite."

„Atunci trebuie să-i spui să angajeze pe cineva care să te ajute imediat, fiindcă dacă nu-i spui tu, îi spun eu."

„Intenţionez să-i spun", răspunse fata. „în ultimul timp mi-am dat seama că acest lucru este necesar, dar se fereşte de străini atât de mult, încât mi-a fost greu să-i propun."

Doamna Sullivan intră înapoi în cameră, iar Gertrude, povestindu-i despre întâlnirea neaşteptată cu tanti Grant,

îl rugă pe doctorul Jeremy să meargă a doua zi pentru a o consulta. „Va fi un caz de caritate", spuse ea, „fiindcă nu cred că are vreun ban, dar la dumneata, domnule doctor, ştiu bine că nu banii sunt pe primul loc."

„Nicidecum, nicidecum", răspunse doctorul. „O voi consulta în seara aceasta, iar mâine îţi voi da veşti despre ea.

Dar, Gertrude, du-te şi schimbă-ţi papucii şi ciorapii. Nu sta udă la picioare, că n-aş vrea să-mi fii pacienta următoare."

Doamna Sullivan a rămas foarte impresionată de doctorul Jeremy. „Este atât de diferit de toţi ceilalţi doctori, atât de sociabil şi prietenos! Am simţit că pot să-i vorbesc despre boala mea la fel de liber cum îţi vorbesc ţie."

Gertrudeşi-a lăudat şi ea prietenul, iar doamna Sullivan povesti până la cină despre impresia atât de bună pe care i-o făcuse acest doctor. După ce au mâncat, Gertrude l-a convins pe domnul Cooper că era timpul să se odihnească, iar când doamna Sullivan se aşeză în fotoliu, bucurându-se de ceasul pe care ea îl numea „cel mai liniştit", Gertrude făcu aluzie la subiectul pus în discuţie de doctorul Jeremy şi, contrar aşteptărilor ei, doamna Sullivan acceptă ideea de a aduce pe cineva care să o ajute cu treburile casei. Gertrude îi sugeră că Jane Miller era o fată potrivită pentru nevoile lor şi se hotărâră ca în dimineaţa următoare să vorbească cu ea.

Gongul bătea orele zece. Era o seară liniştită. Retrasă, meditând la îngrijorările şi necazurile care nu conteneau să apară, Gerty stătea singură pe marginea patului ei. Boala doamnei Sullivan atârna de inima ei ca o piatră de moară. Simţea durerea adâncă ce părea să-i sfâşie inima şi gândul despărţirii îi sărăcea puterile. Câtă responsabilitate avea faţă de această femeie! Dar nu de responsabilitate se temea ea; chiar dacă făptura ei era

firavă, inima îi era bravă, căci credinţa îi întărea fiinţa. Stătea singură şi plângea. Plângea pentru ea însăşi şi plângea pentru Willie care, undeva, într-un capăt de lume, număra zilele, lunile şi anii până când se va putea întoarce la o mamă pe care destinul nu-i permitea să o mai vadă vreodată.

CAPITOLUL XXIII

MOARTEA

Faptul că vacanţa la şcoala domnului Willson se apropia era binevenit pentru Gertrude tocmai acum când avea nevoie de timp. S-a considerat binecuvântată când a obţinut ajutorul fiicei domnului Miller. A învăţat-o încetul cu încetul tot ce trebuia făcut în casă, iar aceasta a reuşit s-o elibereze pe doamna Sullivan de datoriile ei şi să-i ofere lui Gertrude posibilitatea de a o vizita pe tanti Grant. Nu mai era nici o amărăciune şi nici o dorinţă de răzbunare în inima ei, deşi amintirile suferinţelor din copilărie îi erau încă vii în minte. Dacă-şi amintea încă trecutul, era numai pentru a avea milă de persecutoarea ei şi a întoarce bine pentru rău. Aşadar, noapte de noapte stătea la marginea patului bolnavei care, în delirul ei, nu o mai recunoştea, uitându-şi până şi frica pe care o avusese cu câteva zile înainte. Vorbea mult despre Gerty, uneori în aşa fel, încât fetei i se părea că a fost recunoscută, alteori ca şi cum copila era absentă.

După un timp îndelungat, Gertrude şi-a dat seama că în mintea bolnavei era luată drept mama lui Gerty, cu care semăna foarte bine şi despre care bolnava - ameţită de febră şi cu conştiinţa împovărată -credea că s-a întors de pe lumea cealaltă să o pedepsească pentru felul în care i-a tratat copila. Numai după multe asigurări din partea fetei şi după nenumărate eforturi neobosite de a-i alina durerile şi a-i mângâia sufletul împovărat, bolnava a

început să creadă că mama şi-a găsit copila în siguranţă şi nu ştia nimic despre relele şi abuzul pe care l-a suferit.

Într-o noapte - ultima din viaţa lui tanti Grant -Gertrude, care stătuse lângă ea aproape toată ziua, şi-a auzit numele împreună cu multe alte nume în câteva propoziţii rapide- Asculta atentă, cu speranţa că în aceste aiureli va obţine informaţii cu privire la viaţa ei dinaintea perioadei pe care şi-o putea aminti. Dar nu-şi mai auzea numele, şi o bună bucată de timp tanti Grant a bolborosit cuvinte neînţelese. Apoi, începând iarăşi şi adresându-se unei persoane imaginare, a strigat: „Stephen! Stephen, dă-mi ceasul înapoi şi spune-mi ce ai făcut cu inelele! Ei mă vor întreba, şi ce să le spun?" Apoi, după o pauză, spuse cu un glas mai liniştit: „Nu, nu, Stephen, nu le voi spune, nu le voi spune niciodată!" în momentul când a rostit aceste cuvinte a tresărit, s-a întors şi a văzut-o pe Gertrude stând în picioare lângă pat. Cu o privire plină de spaimă a ţipat şi a întrebat-o: „Ai auzit? Da, ai auzit! Şi le vei spune? O, dacă le spui ceva..." şi încercă să coboare din pat ameninţătoare, dar, biruită de neputinţă, căzu înapoi cu capul pe pernă. Gândindu-se că prezenţa ei o făcea pe bolnavă să fie neliniştită, Gertrude îi chemă pe domnul şi doamna Miller să stea lângă ea şi se duse lângă soba din bucătărie gândindu-se la scena pe care o văzuse.

Aproape cu o jumătate de ceas mai târziu, când se crăpa de zi, doamna Miller veni să-i spună că tanti Grant nu mai trăieşte.

Nu trecuseră trei săptămâni de la moartea ei şi bătrânul Cooper îşi îngenunche şi el sufletul înaintea pământului.

Au fost zile nebănuit de grele pentru Gertrude. Avea abia optsprezece ani şi viaţa îi oferise nenumărate nefericiri.

Când domnul Cooper s-a coborât în odihna de veci, fata fu nevoită să se ocupe singură de toate formalităţile

înmormântării, tocmai acum când inima ei era răvăşită de o altă durere, poate mult mai intensă decât cea dintâi.

Avea sufletul despuiat ca un copac pustiit de frunze. Închise ochii şi începu să-şi petreacă gândul dincolo de mări, dincolo de depărtarea infinită a ţărânii, la scumpii ei călători înstrăinaţi. Primise o singură scrisoare din partea familiei Graham. Era scrisă de doamna Ellis, în grabă, de aceea nu prea satisfăcătoare.

„Nu este chiar atât de plăcut până la urmă, Gertrude", scria doamna Ellis, şi, cât despre mine, mi-e dor să fiu din nou acasă - nu atât pentru mine, ci pentru Emily. Ea nu se simte bine, şi nu mă mir, fiindcă este un loc groaznic de neconfortabil. Este o văduvă aici care are un frate şi câteva nepoate. Văduva este o femeie împopoţonată, iar eu încep să cred că o bate gândul cu privire la domnul Graham, sau, dacă nu, cel puţin vrea să-l prostească. Este o femeie din acelea care vorbesc tot timpul tare, se îmbracă numai ca să impresioneze şi cărora le place să fie întotdeauna în centrul atenţiei; iar domnul Graham este destul de naiv să fie dus de nas şi ne duce şi pe noi împreună cu femeia aceasta prin tot felul de locuri de amuzament. Este atât de ridicol, mai ales că el a trecut de şaizeci şi cinci de ani! Emily nu spune nici un cuvânt, nici nu se plânge, dar eu văd că nu-i fericită aici şi ar vrea să meargă înapoi la Boston."

Gertrude îi scria frecvent lui Emily, însă, deoarece aceasta depindea de doamna Ellis pentru a-i citi scrisorile, nu putea să-şi exprime gândurile şi simţămintele cele mai intime ca şi atunci când conversau împreună fără să le audă nimeni. De fiecare dată când venea poşta din India, primea câte o scrisoare de la Willie care - prosper în afaceri şi fericit chiar în exil crezând că cei pe care îi iubea cel mai mult se bucurau

de roadele muncii şi ale sacrificiului său - scria întotdeauna plin de voie bună şi bucurie.

Într-o duminică după-amiază, la câteva săptămâni după moartea domnului Cooper, doamna Sullivan, cum stătea întinsă pe canapea şi-a deschis ochii şi, privind-o ţintă, îi spuse:

„Gertrude, nu-l voi mai vedea niciodată pe Willie." Gertrude nu-i răspunse.

„Aş vrea să-i scriu şi să-i spun aceasta. Te-aş ruga să scrii tu în locul meu - îţi voi spune ce să scrii. Nu trebuie să pierd timpul, fiindcă simt că viaţa mi se scurge repede şi nu ştiu cât timp voi mai avea puterea de a face măcar acest lucru.

Îţi va rămâne ţie sarcina de a-l anunţa când totul se va sfârşi, copila mea, dar tu ai avut deja multe obligaţii triste şi grele şi poate nu-ţi va fi atât de greu dacă eu îl pregătesc pentru veştile rele ce vei fi nevoită să i le împărtăşeşti. Crezi că ai putea să începi scrisoarea astăzi?"

„Bineînţeles, tanti, dacă crezi că aşa doreşti."

În scrisoarea pe care a dictat-o pentru Willie, doamna Sullivan şi-a exprimat încrederea în bunătatea şi înţelepciunea lui Dumnezeu, îndemnându-l să-i împărtăşească dragostea pentru Cel Atotputernic. I-a amintit de lecţiile timpurii pe care i le-a dat, pietatea şi lepădarea de sine cu care a încercat să-l obişnuiască din fragedă copilărie, spunându-i că rugăciunea ei dinaintea morţii este ca rodul acestei educaţii să crească şi să se înmulţească.

Viaţa doamnei Sullivan s-a scurs încet şi treptat. Uneori Gerty, deşi vedea ravagiile bolii, deşi vedea că femeia veselă şi plină de viaţă de altă dată devenise doar o epavă umană, se încuraja în inima ei să creadă că sfârşitul acestei tomnatice dureri nu va veni atât de curând. Dar nu se întâmplă aşa cum îi plăcea ei să-şi

închipuie. Era un ceas târziu din noapte. Lumea încremenise sub apăsarea sceptrului ameninţător al morţii. Până şi vântul contenise să mai bată. Viaţa parcă plecase din lume, cuibărindu-se undeva, după vreun nor zdrenţuit. În camera muribundei era doar Gerty. Jane, speriată, venise s-o cuprindă în braţe şi îşi lipi obrazul de lacrimile fetei. Amândouă erau nevoite să asiste la trecerea în nefiinţă a unei bune prietene. Clipele păreau să se destrame-n eternităţi de spaimă, de aşteptare încordată. Trecură astfel ceasuri întregi de înfiorare rece.

„Ţi-e frică să mă vezi cum mor, Gertrude?", o întrebă doamna Sullivan numai cu un ceas înainte de momentul final.

Când Gertrude îi spuse că nu, femeia o rugă: „Atunci mtoarce-mă puţin înspre tine, dragă, ca faţa ta, copila mea, să fie ultima imagine pe care ochii mei să o privească pe pământ."

Gertrude se apleca să o întoarcă. Doamna Sullivan îşi aşeză în mâna amorţită de moarte, mâna caldă a copilei.

Privirea, a cărei sclipire se stingea mereu, mărturisea dragostea adâncă din inimă. Câtă preţuire găsise Gerty în ochii aceia, întunecaţi de umbrele morţii acum. Femeia mai ridică o dată pleoapele spre ochii înlăcrimaţi şi, cu chipul senin şi grav, închise apoi ochii pentru eternitate.

CAPITOLUL XXIV

ALTE SCHIMBĂRI

A venit şi vremea când lucrul dragostei avea să se încheie. Puterile ei vlăguite şi organismul slăbit începeau să-şi spună oboseala. Cât timp îi îngrijise pe cei din familia Sullivan se simţise cum nu se poate mai sănătoasă şi vânjoasă. Zilele şi nopţile de veghe îi răpiseră frăgezimea chipului; trăsăturile feţei se traseră, crispate. Devenea tot mai palidă, iar domnul Jeremy îşi

exprimă temerea că Gertrude ar putea să sufere de vreo boală. După o săptămână de la înmormântarea doamnei Sullivan, Gerty stătea întinsă pe aşternutul curat al patului, luptând cu simptomele bolii. Câteva zile, picioarele i se păruseră atât de grele şi nu putu să se ridice din pat. Când întristarea şi necazul acesta s-au spulberat, Gertrude a putut să-şi reia slujba de la şcoală şi să-şi caute o nouă locuinţă.

La început, doamna Jeremy a părut jignită de faptul că Gertrude a refuzat să se mu'te la ei, iar doctorul o invita atât de stăruitor, încât fetei îi era teamă că în starea ei slăbită s-ar putea să accepte. Dar, după ce el i-a poruncit lui Jane să împacheteze lucrurile şi să le trimită în scurt timp, i-a dat lui Gertrude posibilitatea de a-şi prezenta motivele pentru care nu putea să accepte oferta generoasă.

„Domnule doctor Jeremy", spuse ea, „sper că nu vei condamna în mine un motiv care mi-a întărit fermitatea în această chestiune. Nu aş fi vrut să-l menţionez, dacă nu aş şti că eşti atât de conştient de starea relaţiei dintre domnul Graham şi mine, încât să-mi înţelegi simţămintele şi raţiunea. Ştii bine cum s-a opus când am plecat de la ei şi îţi închipui că atunci când ne-am despărţit nu am făcut-o în armonie unul cu celălalt. El mi-a spus că niciodată nu voi putea să mă întreţin pe cont propriu şi, deoarece salariul pe care îl primesc de la şcoala domnului Willson este suficient pentru toate nevoile mele, doresc ca atunci când domnul Graham se va întoarce să mă găsească cu o stare materială stabilă, în aşa fel încât să poată înţelege că dorinţa mea de a lupta prin propriile puteri nu a fost o vorbă aruncată în vânt sau la întâmplare. Aşa doar va putea vedea că încrederea mea în forţele proprii nu a fost lipsită de fundament."

„Deci domnul Graham s-a gândit că fără ajutorul lui vei ajunge în curând cerşetoare? Cu talentele tale? Cu sârguinţa şi hărnicia cu care munceşti zi şi noapte? Dar aşa este el!"

„O, nu, nu, nu!", răspunse Gertrude. „Nu am spus asta. Dar domnului Graham i se părea că sunt doar o copilă şi nu şi-a dat seama că oferindu-mi o educaţie el mi-a plătit cheltuielile dinainte şi era natural să mă igno’re şi să nu aibă încredere în capacitatea mea, fiindcă atâta timp cât am stat la el nu am avut ocazia să-mi exercit voinţa şi puterea de muncă."

„înţeleg, înţeleg", răspunse doctorul. „A crezut că vei merge bucuroasă înapoi la ei."

„Ei bine", spuse doamna Jeremy, „poate că nu a crezut aşa ceva, dar a fost supărat şi nu şi-a calculat cuvintele.

Cred că va uita totul în curând, iar Gertrude n-ar mai trebui să-şi facă asemenea probleme."

„Totuşi", spuse doctorul, „dacă fata insistă, poate să-şi găsească o chirie onorabilă şi în acelaşi timp să petreacă destul de mult timp cu noi."

„Ai dreptate", spuse doamna Jeremy, „dar Gerty dragă, insist asupra unui singur lucru: să părăseşti casa aceea chiar astăzi, să vii acasă la mine şi să stai până te faci puţin mai bine."

Gertrude nu s-a împotrivit. Nu avea nici un sens, chiar se bucură de invitaţie şi poposi o scurtă vreme în familia doctorului. Doamna Jeremy se purta cu ea ca şi cu o fiică, iar Gerty simţea datorită ei, căldura şi dragostea unei mame adevărate. Domnul doctor fu nespus de atent cu ea. Zi de zi venea să vadă cum îi merge cu sănătatea şi să-i dea noi indicaţii sau medicamente, dacă era nevoie. Iubirea şi blajina mângâiere o ajutară ca într-un timp scurt să-şi revină.

Doamna Arnold avea o soră văduvă care obişnuia să ţină în gazdă câteva fete tinere. Gertrude nu o cunoştea

pe această doamnă personal dar auzise multe laude la adresa ei şi spera ca prin intermediul prietenei sale, soţia pastorului, să obţină o chirie destul de confortabilă şi nu prea scumpă. În privinţa aceasta, nu a fost dezamăgită.

Era deja aprilie şi încă nu avea nici o veste de la Emily. Inima fetei ardea de dorul de a-şi mai putea vărsa focul şi a-şi plânge necazul la pieptul prietenei sale, unde-şi găsise întotdeauna mângâiere şi consolare. Gertrude îi scrisese în mod regulat, dar în ultimul timp nu mai ştia unde să-i trimită scrisorile. După moartea doamnei Sullivan, nu a mai existat nici un fel de comunicare între ele. Într-o seară, pe când stătea la fereastră respirând aerul proaspăt şi înmiresmat al primăverii, fu chemată să vorbească cu domnul Arnold şi cu fiica lui, Anne. După salutul de rigoare, domnişoara Arnold spuse: „Fără îndoială, ai aflat veştile, nu-i aşa, Gertrude?"

„Nu", răspunse ea, „nu am auzit nimic deosebit."

„Cum?!", exclamă domnul Arnold, „nu ai aflat despre căsătoria domnului Graham?"

Gertrude tresări surprinsă. „Căsătoria domnului Graham? Cu cine? Şi unde?"

„Cu văduva Holbrook, o cumnată de-a domnului Clinton care locuia la Havana, unde a întâlnit-o domnul Graham."

„Ştiţi ceva în legătură cu această doamnă Holbrook?", întrebă Gertrude.

„Nu prea multe", răspunse domnul Arnold. „Am întâlnit-o în câteva ocazii, acasă la domnul Clinton. Mi s-a părut o femeie prezentabilă căreia îi place să fie sociabilă şi să se distreze mult."

„Eu am văzut-o de multe ori", spuse Anne. „Este gălăgioasă, mitocană şi îndrăzneaţă, exact felul de persoană care ar putea face viaţa domnişoarei Emily mizerabilă."

Gertrude se albi la faţă, iar domnul Arnold îşi privea fiica cu reproş, spunând: „Anne, eşti sigură că spui adevărul când judeci pe cineva cu atâta asprime?"

„Belle Clinton mi-a povestit de sute de ori la şcoală despre mătuşa ei Bella."

„Şi Isabel a vorbit despre mătuşa ei atât de nefavorabil?"

„Nu intenţionat; ea dorea de fiecare dată să-i aducă doar laude, dar mie nu mi-a plăcut nimic din ce spunea despre ea."

„Aţi putea să-mi spuneţi ceva cu privire la Emily", spuse Gertrude, şi dacă domnul Graham are de gând să se întoarcă în curând?"

„Nu ştim nimic", spuse domnişoara Arnold. „Dar tu când ai primit ultimele veşti de la ei?"

Conversaţia fu întreruptă de intrarea bruscă a doctorului Jeremy şi a soţiei sale. El ţinea în mână o scrisoare sigilată adresată lui Gertrude, iar aceasta recunoscu pe plic scrisul de mână al domnului Graham. Doctorul îi înmână scrisoarea fetei, apoi, frecându-şi mâinile şi uitându-se la Anne Arnold, exclamă: „Acum, domnişoară Anne, vom afla câte ceva despre faimoasa romanţă de pe insula Cubei!"

Gertrude desfăcu sigiliul şi cercetă cu atenţie conţinutul. Erau două pagini scrise mărunt de doamna Ellis şi, de asemenea, o scrisoare din partea domnului Graham. Mai întâi citi scrisoarea doamnei Ellis:

„Xitu york, 31 martie

(Dragă gertrude, întrucât au fost mulţi din (Boston la nuntă, cred că ai auzit deja de căsătoria domnului graham. Şi-a legat viaţa de văduva Molbrooki femeia despre care ţi-am scris înainte. A fost hotărâtă să pună mâna pe el şi a reuşit. Nu ezit să mă pronunţ că în afacerea aceasta el este păgubaşul. Lui îi place o viaţă liniştită, dar nu mai are o asemenea şansă, sărmanul om,

fiindcă ea este femeia cea mai distractivă din turneu. S-a ţinut de el tot timpul în Havana şi după un timp se părea că era hotărât să scape de ea. 'Dar când am ajuns în New Orleans, a apărut şi ea acolo, şi nu s-a lăsat până nu s-a căsătorit cu el Emily a avut un comportament la fel de frumos ca întotdeauna -nu a spus nici un cuvânt împotrivă şi întotdeauna a tratat-o cu politeţe, dar vai, cum se va descurca sărmana cu atâţia chefuitori în jurul ei tot timpul, înconjurată mereu de gălăgie şi confuzie? Cât despre mine, nu sunt obişnuită cu aşa ceva. Noua stăpână se poartă destul de bine cu mine acum, o dată ce s-a văzut căsătorită. Am impresia că a aflat că am lucrat în casa domnului graham o viaţă întreagă şi se gândeşte că nu se cuvine să nu fie politicoasă. Dar probabil te întrebi ce s-a întâmplat cu noi, gertrude, şi te vei mira să afli că am ajuns la New York, atât de aproape de casă

– cel puţin pentru mine, fiindcă sunt singura care vreau să ajung cât mai repede. Sărmana 'Emily nu se simte prea bine; nu vreau să spun că este chiar bolnavă - mai mult decât orice altceva, cred este doborâtă de evenimente.

Oboseşte repede, este îngrijorată şi tulburată. Nu se plânge niciodată şi nu spune nimănui dacă este mulţumită că tatăl ei s-a recăsătorit, dar a fost tristă toată iarna. Vorbeşte tot timpul despre tine şi a suferit mult că nu a mai primit scrisorile tale. (Dar vreau să ajung la subiectul principal: au în plan să meargă în Europa, şi s-o ia şi pe Emily - îmi închipui că este ideea miresei - aşa că domnul graham ţi-a scris rugându-te să vii să o însoţeşti pe Emily. Dacă nu ţi-e frică de mare, aş dori să nu refuzi, fiindcă ar fi îngrozitor pentru ea să meargă cu o străină, şi tu ştii că are nevoie de cineva întotdeauna din cauza lipsei ei de vedere. Nu cred că are cea mai mică dorinţă de a pleca, dar nu-i cere tatălui ei

să o lase acasă, ca nu cumva acesta să creadă că nu-i place de noua lui soţie.

În ziua când ei se îmbarcă - ultima din aprilie - mă voi întoarce acasă şi voi avea grijă ca toate să fie în ordine cât timp lipsesc ei îţi scriu un postscriptum din partea domnişoarei şi vom aştepta cu nerăbdare răspunsul tău. Sper că vei putea merge cu ea.

Cu sinceritate, Sarah H. Ellis

(P.S. Nu pot să-ţi spun, draga mea Gertrude, cât de dor îmi este de tine şi ce mult aş vrea să fim iarăşi împreună;

cât de mult m-am gândit la tine ziua şi noaptea, şi m-am rugat lui (Dumnezeu să te întărească în toate încercările şi necazurile tale. Scrisoarea pe care ai scris-o imediat după moartea domnului Cooper a fost ultima pe care ai scris-o şi nu ştiu dacă doamna Sullivan trăieşte sau nu. Scrie-mi imediat, copila mea dragă, dacă nu poţi veni cu noi. Tata ţi-a scris despre planurile noastre, rugându-te să ne însoţeşti în Europa. (Povara inimii îmi va fi uşurată dacă micuţa mea Gerty va veni cu mine, dar am încredere în tine, copila mea, că vei decide cum este mai bine. Aii aflat despre căsătoria tatălui meu. Este o mare schimbare pentru noi toţi, dar nu-mi pierd nădejdea că se va termina cu fericire. (Doamna graham are două nepoate care sunt cu noi la hotel şi care urmează să ne însoţească în călătorie.

Am înţeles că sunt fete foarte frumoase, mai ales Bella Clinton, pe care ai cunoscut-o în (Boston cu câţiva ani în urmă. Doamna Ellis este foarte obosită de scris şi trebuie să închei asigurându-te, draga mea Gertrude, de cea mai sinceră dragoste.

Emily Graham

Gertrude desfăcu şi citi cu multă curiozitate scrisoarea domnului Graham.

„(Domnişoară Gertrude Flint.

M-am căsătorit şi intenţionez să pornesc într-o călătorie prin Europa pe data de 28 aprilie. Fiica mea ne va însoţi şi, deoarece doamnei Ellis îi este frică de mare, îţi propun să vii la New York şi să vii împreună cu noi ca şi companie a lui Emily. (Dacă vei răspunde afirmativ acestei dorinţe, vei putea şterge amintirea comportamentului tău din trecut; şi dacă alegi să te întorci la noi, te voi ajuta să-ţi păstrezi locul şi aparenţa unei adevărate domnişoare. Întrucât ne îmbarcăm la sfârşitul lunii, este important să-mi scrii şi să-mi spui ziua în care să te aştept la New York. (Doamna Ellis este nerăbdătoare să se întoarcă în (Boston, deci m-aş bucura dacă ai putea veni pe cât de curând posibil, îţi pun aici o notă cu care să-ţi acoperi cheltuielile. Dacă ţi-ai adunat datorii, anunţă-mă, să ştiu suma şi plăteşte-le toate înainte de a veni. Cu încrederea că ţi-ai venit în fire, mă semnez aici ca un prieten al tău,

J. H. graham"

Lumina lămpii cădea direct pe faţa lui Gerty. În vreme ce citea scrisoarea domnului Graham, ceva se schimbase în înfăţişarea ei. Obrajii i se înfierbântară, devenind purpurii. Domnul Graham îi rănise adânc mândria prin ultimile rânduri. Doctorul Jeremy, care surprinse fâstâceala fetei, de îndată ce domnul Arnold şi fiica lui au plecat, se apropie de Gertrude, rugând-o să-i împărtăşească conţinutul ultimei scrisori.

„Mi-a scris", spuse Gertrude, „să mă invite să-i însoţesc în Europa."

„Aha!", exclamă doctorul, apoi scoase un fluierat uşor. „Şi crede că tu vei împacheta totul în grabă şi vei pleca ca să-i faci pe plac!"

„Şi de ce nu, Gerty?", spuse doamna Jeremy. „Ţi-ar plăcea să mergi, nu-i aşa dragă? Va fi nemaipomenit de frumos!"

„Frumos?! Fii serioasă, draga mea!", o contrazise doctorul. „Ce este nemaipomenit de frumos, vreau să ştiu, în a călători cu un bătrân tiran şi arogant şi cu soţia lui împopoţonată, care se crede buricul pământului? Gertrude ar fi numai o sclavă care să le înghită toate capriciile."

„Dragul meu", îl întrerupse soţia, „tu uiţi de Emily."

„Ce-i drept, Emily e un înger. Cred că nu s-ar putea purta urât nici cu cel mai crunt duşman. Nu am nimic contra ei.

Dar imaginează-ţi că ea nu va mai avea prioritate şi nici primul cuvânt de spus. Daţi-vă seama că ei o vor marginaliza şi, cu timpul, nu îi vor mai da prea mare importanţă."

„Cu atât mai mult atunci", spuse Gertrude, „are nevoie de cineva care să fie interesat de nevoile ei."

„Vrei să spui că accepţi să intri la mijloc?", întrebă doctorul.

„Vreau să spun că accept invitaţia domnului Graham s-o însoţesc pe Emily imediat. Gândiţi-vă cât de bună a fost ea întotdeauna cu mine!"

„Ştiu", spuse doamna Jeremy, şi am încredere că vei fi încântată şi de călătorie, în ciuda tuturor sperieturilor pe care domnul doctor le pune înaintea ta. Este adevărat că va fi şi un mic sacrificiu din partea ta..."

„Un mic sacrificiu?!", o întrerupse doctorul. „Este un sacrificiu foarte mare!"

„Nu, domnule doctor", spuse fata zâmbind, „nimic ce aş putea face pentru Emily nu poate fi numit sacrificiu, căci este o plăcere. Trebuie să merg la ea, nici nu mă pot gândi altfel."

„Sper", spuse doctorul murmurând, „că sacrificiul tău va fi apreciat măcar pe jumătate, dar mi se pare că Graham crede că-ţi face cea mai mare favoare luându-te înapoi."

Toate aranjamentele pentru plecarea fetei au fost făcute în grabă în aşa fel încât putea pleca spre New York în mai puţin de o săptămână.

Domnul Willson se arătă profund întristat de pierderea unei învăţătoare precum Gertrude Flint. Regreta mult că pleacă. Câteva zile mai târziu, în care-şi pregăti bagajele şi-şi plăti toate obligaţiile, Gertrude, însoţită de doctorul peste măsură de indignat de decizia luată în pripă a fetei şi de buna şi înţelegătoarea lui soţie, se grăbea să ajungă la gară. Aici şi-a luat rămas bun de la ei, mulţumindu-le pentru sprijinul şi dragostea cu care au înconjurat-o. Le-a promis că le va scrie, iar ei au acceptat să-i trimită orice scrisoare ar veni de la Willie în mai puţin de două săptămâni de când a plecat, doamna Ellis s-a întors în Boston. O scrisoare primită de doamna Jeremy cu o săptămână după plecarea fetei îi anunţa că îmbarcarea va avea loc peste câteva zile. Au fost uimiţi când doamna Ellis le-a înmânat o a doua scrisoare, scrisă cu o zi după ziua în care era programată îmbarcarea.

New York, 29 aprilie

(Draga mea doamnă Jeremy,

Cred că vei fi uimită când vei afla că suntem încă în New York. Călătoria noastră a fost amânată. Cu două zile în urmă, domnul graham a căzut bolnav la pat. Se pare că a suferit un atac grav care îi poate ameninţa chiar viaţa.

Noi, toţi apropiaţii lui, am trecut printr-o spaimă cumplită. (Deşi astăzi se simte puţin mai bine şi doctorul ne-a asigurat că este în afara oricărui pericol, l-a sfătuit să-şi ia gândul pentru o vreme de la minunatul voiaj de pe mare. El suferă încă şi orice nelinişte ar putea să-i agraveze starea. Convins că domnul doctor are dreptate, domnul graham s-a hotărât să se întoarcă acasă cât mai curând posibil, dar asta depinde de starea lui de însănătoşire. În situaţia în care trupul lui este slăbit, nu

va putea suporta o călătorie atât de lungă. Am pus aici o mică notă pentru doamna 'Ellis, care conţine câteva lucruri pe care Emily a dorit să i le spună. Te-aş ruga să fii bună şi să faci ca această notă să ajungă la ea. Doamna graham împreună cu nepoatele ei care anticipaseră călătoria cu multă plăcere sunt, bineînţeles, foarte dezamăgite. Domnişoara Clinton pare a fi cea mai deznădăjduită Nu şi-a mai văzut tatăl de aproape un an întreg şi speră să-l întâlnească la (Paris. (Pentru mine şi domnişoara Emily nu e nici o supărare. Cum am putea să nu fim bucuroase că s-a amânat o călătorie pe care amândouă am privit-o cu multă indignare? Şi chiar dacă această amânare nu ar avea drept motiv boala domnului graham, noi tot am tânji după perspectiva revenirii acasă. Nici domnul graham, nici Emily nu vor să mai audă că îi voi mai părăsi vreodată. Cu cele mai călduroase salutări şi urări de bine, gertrude flint"

CASA de la ţară a domnului Graham avea o intrare pompoasă, cu câte o uşă în ambele părţi. Amândouă erau deschise pe timpul verii lăsând să intre în casă un curent de aer şi oferind familiei un loc mai răcoros. Era o dimineaţă surâzătoare de iunie. Soarele se înălţa pe neantul albastru, vâslit de foşnete domoale de aripi. În faţa uşii larg deschise, aşezate comod în scaunele de paie, Isabel Clinton şi verişoara ei, Kitty Ray, priveau urcuşul paşnic al drumului care trecea pe dinaintea casei lor. Uliţa era tăcută, tulburată rareori de câte o trăsură. Chiar şi atunci însă, convoiul lor tihnit semăna cu murmurul apelor, iar colbul cu pulberea palidă a florilor de tei. Isabel era o tânără frumoasă şi atrăgătoare. Statura ei mlădioasă şi semeaţă semăna cu chipul încrustat al unei statui din marmură. Ochii mari, albaştri, sclipitori, buzele rumene, arcuite, privirea galeşă, înaltă, părul învolburat şi aprins în raze de soare, toate iveau o făptură minunată, dar nu desăvârşită. Era aceeaşi fetiţă

de care se minunase odată Gertrude, când o zărise la fereastra unei case luxoase. Gerty, împreună cu Willie, îl însoţeau atunci pe bătrânul Flint, care aprindea felinarele. Fetiţa de altădată era acum o tânără fermecătoare. Pe când lumea din jurul ei abia se desluşea, Belle a rămas orfană de mamă şi, pentru mulţi ani, a rămas în grija servitorilor. Astfel, a învăţat să-şi aprecieze frumuseţea exterioară mai mult chiar decât se cuvenea, iar mătuşa ei, în grija căreia fusese de când a terminat şcoala, nu a încercat să echilibreze această nemeritată admiraţie de sine.

La picioarele ei, pe un scaun mai jos, stătea Kitty Ray. Era deosebită cu mult de cea dintâi. Contrastul dintre ele era izbitor, ca o prăpastie. Nu numai înfăţişarea le era diferită, dar şi manierele, gusturile şi cu atât mai mult însuşirile caracterului. Kitty era o făptură măruntică. Din sfiala copilăriei, trupul ei se mlădia uşor spre maturitate. Când zâmbea, semăna cu copilul care aleargă de cu zor să-i trimită soarelui o sărutare. Era plină de viaţă şi energie. Nimic nu părea să-i poată curma voia bună. Avea o inimă bună şi era mai mereu mânată de un entuziasm care-i copleşea pe ceilalţi şi care o ajuta adesea să-şi facă greşelile de neobservat. Era frumoasă, întotdeauna isteaţă şi animată, fericită. Rareori se lăsa influenţată de verişoară ei Belle, care era mult mai elegantă şi mai orgolioasă. În dimineaţa aceasta răcoroasă, Kitty purta o rochie de culoare închisă, simplă, care însă îi contura minunat trăsăturile feţei. Un şal gros şi mare îi acoperea umerii mici şi spatele, coborând în valuri până când franjurile-i atingeau şoptit pământul.

„Mă întreb cine pot fi cei doi care vin pe drum", spuse Belle.

Kitty se ridică să privească în direcţia în care arătase Belle, apoi exclamă:

„Este Gertrude Flint! Mă întreb unde a fost. Şi cine este oare cel de lângă ea? Nu ştiam că are vreun prieten."

„Prieten?!", repetă Belle râzând.

„Şi de ce nu, Belle?"

„N-aş da nici doi bani pe nici unul din prietenii ei!"

„Nu?", întrebă Kitty. „Aşteaptă întâi să vezi despre cine este vorba. Cei care nu văd prea departe ar trebui să nu vorbească în pripă. Te asigur că trebuie să fie un tânăr cu care nu ţi-ar fi nici ţie ruşine să mergi pe stradă. O, este domnul Bruce, cel pe care l-am întâlnit în New Orleans."

„Nu cred!", exclamă Belle ridicându-se şi ea.

„Vei vedea în curând, fiindcă o conduce acasă."

„El este! Dar de ce umblă cu ea pe stradă?"

„Pentru a-şi arăta gustul, poate. Sunt convinsă că nu ar găsi o fată mai bună nicăieri."

„Noi două nu putem agrea cu privire la acest subiect", răspunse Belle. „Eu una nu văd nimic grozav la ea."

„Fiindcă tu eşti hotărâtă să nu vezi, Belle. Toţi ceilalţi cred că este fermecătoare. Uite, domnul Bruce îi deschide poarta cu atâta politeţe de parcă ar fi o regină. Îl apreciez pentru asta."

„Uite", spuse Belle, „ce pălărie ridicolă are, şi rochia aceea în carouri! Mă întreb ce crede domnul Bruce despre ea, fiindcă el este un critic foarte strict cu privire la îmbrăcămintea fetelor."

Cei doi se apropiau acum de casă. Gertrude le-a văzut pe cele două fete în uşă şi i-a zâmbit prietenoasă lui Kitty.

Domnul Bruce păru să nu fi observat prezenţa celor două. Când ajunse înaintea uşii, aşeză pe braţele tinerei pachetul pe care-l cărase şi-i vorbi cu glas tremurat şi cu mult interes: „Nu cred că voi intra înăuntru; este atât de greu să conversezi cu străinii. Vei lucra în grădină dimineaţa, în vara aceasta?"

„Nu", răspunse Gertrude, „nu a rămas nimic din grădina mea; doar amintirea ei."

„îmi pare rău să aud asta, domnişoară Gertrude", spuse tânărul, „sper că aceşti noi veniţi nu s-au băgat în..."

Aici, observând direcţia ochilor lui Gertrude, îşi ridică şi el capul şi, văzându-le pe Belle şi pe Kitty, se simţi obligat să vorbească cu ele, aşa că se apropie să le salute. Amândouă se arătară foarte încântate să-l revadă şi în curând era angajat într-o conversaţie animată cu ele, în timp ce Gertrude intră în casă. Belle şi Kitty au făcut tot ce au putut ca să-l reţină pe domnul Bruce care, aşezându-se pe treaptă, întorcea capul din când în când spre intrare, cu speranţa că Gertrude va reveni; dar dezamăgit, se pregătea de plecare când sora lui, Fanny, veni în fugă şi trecu de ei. Fratele ei întinse mâna şi o prinse, înainte de a-i da drumul îi şopti ceva la ureche.

„Cine este acest indian sălbatic?", întrebă Kitty Ray după ce Fanny alergă spre intrare şi dispăru înăuntru.

„Este sora mea", răspunse domnul Bruce într-o manieră nepăsătoare.

„O, chiar?!", exclamă Kitty cu mai mult interes. „Am mai văzut-o pe aici de câteva ori, dar numai în treacăt. N-am ştiut că este sora ta. Ce soră frumoasă ai!"

„Crezi că este frumoasă?", întrebă Ben. „Mulţumesc!"

Fanny se întoarse şi, oprindu-se pentru o clipă, îi strigă fratelui ei fără nici un fel de ceremonie: „Spune că nu poate veni, este ocupată!"

„Cine?", întrebă Kitty.

„Domnişoara Flint."

Domnul Bruce îşi freca vârtos palmele. Tăcu. Faţa i se făcu ca de piatră. Se vedea că buna dispoziţie îi dispăruse de pe chip. Belle Clinton înţelese schimbarea.

„Unde mergi, Fanny?"

„Sus. Domnişoara Flint şi cu mine mergem să coborâm păsărelele."

Fanny se întoarse imediat cu o cuşcă în care erau câţiva canari pe care Willie îi trimisese lui Gerty din Calcutta.

„Uite, Kitty!", exclamă Belle. „Astea sunt vietăţile care ne scoală pe noi dimineaţa."

„Foarte posibil", răspunse Kitty, „adu-le aici! Uite, domnule Bruce, cât de micuţe şi frumoase sunt!"

„Pune-le aici pe treaptă, Fanny", spuse Ben, „ca să le putem vedea mai bine."

„Mă tem că voi le speriaţi", răspunse fata.

„Nu-i adevărat", spuse Ben. „De unde le are? Ştii cumva, Fanny?"

„Le-a primit din India; domnul Sullivan i le-a trimis."

„Care domnul Sullivan?", întrebă Belle. „îi ştii cumva celălalt nume?"

„Mi se pare că William", răspunse Fanny. „Domnişoara Emily le strigă pe păsărele «Willie! »"

„Belle!", exclamă Kitty, „acela este William Sullivan al tău!"

„Nu ştiu ce vrei să spui, Kitty", răspunse Belle acru. „Domnul Sullivan este un partener de-al tatălui meu, dar nu l-am văzut de ani de zile."

„Nu l-ai văzut decât în vis, Belle", îi sugeră Kitty. „Ai uitat!"

„îl visezi pe domnul Sullivan?", întrebă Fanny privind-o ţintă în ochi pe Belle. „Mă duc să o întreb şi pe domnişoara Gertrude dacă îl visează."

„întreab-o", spuse Kitty. „Merg şi eu cu tine."

Fără să mai zăbovească, cele două fugiră în casă şi, într-un singur glas, o întrebară chicotind dacă în visurile ei mai apare uneori şi Willie Sullivan. Luată prin surprindere, Gertrude nici nu roşi, nici nu păru deranjată; răspunse liniştită: „Da, uneori. Dar ce ştiţi despre domnul Sullivan?"

„O, noi nu ştim nimic", răspunse Kitty. „Alţii ştiu mai mult!" şi fugi înapoi triumfătoare să-i spună lui Belle că

ar fi mai bine să fie sinceră, ca Gertrude, şi să spună că este vinovată de aceeaşi slăbiciune.

Cu Belle nu s-a mai putut glumi defel. Se simţea ofensată şi nu-i ardea de vorbă acum. Era rănită prea adânc în mândria ei ca să-şi mai poată ascunde răzvrătirea şi zbuciumul interior.

Domnul Bruce nu era nici el prea încântat de întâmplările acelei dimineţi. Părea chiar supărat şi destul de enervat, aşa că plecă de îndată. Belle se retrase şi ea în camera de sus, încercând să pară cât mai cutezătoare şi cât mai puţin afectată. Kitty, care-o cunoştea prea bine, râdea amuzată de cele petrecute. Profitând de ocazie, încercă să se împrietenească chiar cu Fanny Bruce. Îi plăcea mult firea comunicativă a acestei fete. Aproape că începu s-o îndrăgească. Fanny se învoi să-i mărturisească lui Kitty circumstanţele care-au ataşat-o atât de puternic de Gertrude, o prietenă cu mult mai mare decât ea.

„Şi fratele tău", întrebă Kitty, „o cunoaşte de mult?" „Da, aşa cred", răspunse fata nepăsătoare. „îi place de ea?"

„Nu ştiu, cred că da; nu văd de ce nu i-ar place."

„Ce ţi-a şoptit când ai urcat scările?"

„O, mi-a spus să o rog pe domnişoara Gertrude să vină înapoi să vorbească cu el fiindcă se plictisea de moarte aşteptând-o."

Kitty se strâmbă supărată. „Dar de când domnişoara Flint primeşte musafiri aici şi este tratată ca un egal?"

„Dar de ce să nu primească musafiri?", întrebă Fanny indignată. „Şi de ce să nu fie tratată ca un egal? Ea este cea mai veritabilă domnişoară pe care am văzut-o în viaţa mea, iar mama spune că are cele mai frumoase maniere!"

„O, domnişoară Gertrude", strigă Fanny văzând-o pe Gerty traversând coridorul de la intrare, „eşti gata?"

„Da, Fanny, dă-mi te rog numai un moment!"
„Gata pentru ce?", întrebă Kitty.
„Pentru a citi", spuse Fanny. „îi citeşte «Hamlet» domnişoarei Emily; i-a citit primele trei acte ieri şi domnişoara Emily m-a lăsat să stau în camera ei să ascult. Nu pot să înţeleg mai nimic când citesc eu însămi, dar când o ascult pe domnişoara Gertrude, totul mi se pare simplu."
După ce Fanny o părăsi, Kitty se întinse pe fotoliul de la intrare şi adormi.
„Belle", spuse Kitty pieptănându-şi părul în oglindă cu puţin timp înainte de cină, „îţi aduci aminte de o fată pe care o întâlneam în fiecare dimineaţă în drum spre şcoală, însoţindu-l pe un bătrân paralizat?"
„Da."
„Ştii ceva, fetiţa aceea era Gertrude Flint. S-a schimbat foarte mult de atunci, ce-i drept, dar trăsăturile au rămas aceleaşi şi, fără îndoială, nu mai găseşti nicăieri o asemenea pereche de ochi."

CAPITOLUL XXV

Gelozia

„Nu mă îndoiesc că este vorba de aceeaşi persoană" răspunse Belle.
„Ţi-ai dat seama de asta mai înainte?"
„Da, când Fanny a menţionat că îl cunoaşte pe Willie Sullivan."
„De ce nu mi-ai spus, Belle?"
„Fiindcă ea nu mă interesează atât de mult cum te interesează pe tine şi pe alţii." „Care alţii?"
„De exemplu, pe domnul Bruce. N-ai observat că este pe jumătate îndrăgostit de ea?"
„Nu, nu am observat. O cunoaşte de foarte mult timp - Fanny mi-a spus - şi, bineînţeles, are un respect deosebit

pentru o fată pe care familia Graham o apreciază atât de mult. Dar ea nu este felul de persoană care i se potriveşte. El a umblat prin lume, a stat mult în Paris şi cred că i-ar trebui o soţie sociabilă, elegantă, care să ştie să cheltuiască banii şi să se distreze."

„O fată ca Kitty Ray, de exemplu!"

„Nu fi ridicolă, Belle! Nu înţeleg de ce nu ai spus o fată ca Belle Clinton! Ce mă interesează pe mine Ben Bruce?"

„N-am spus că te interesează, dar să nu crezi că nu ţi-am simţit stânjeneala şi frământarea când îl aveai în faţa ta. Ba chiar obrajii ţi se îmbujoraseră de emoţie..." Aici se opri şi surâse cu înţeles, aproape ironic. „Să mergem;

sună clopoţelul pentru cină."

CAPITOLUL XXVI

DEZAMĂGIREA DOMNULUI BRUCE

SEARA cobora mângâietoare, iar viaţa începea să aţipească moleşită. La una dintre ferestrele casei, Gertrude şi Emily admirau măreţia amurgului. Gerty se străduia să înfiripeze prin cuvinte această minune a cerului. Văpaia soarelui se mistuia în zare. Lumina se spulbera ca un val de pulbere, aprinzând lanul de foc al orizontului. O ultimă boare de lumină, mai semeaţă ca cea dintâi, trimitea de după norii înroşiţi de sângele apusului, suliţe de foc şi de raze. Peste pământul ostenit cobora ca o umbră a cerului noaptea. Aşa încerca Gerty să-i înfăţişeze nefericitei domnişoare, decorul ce le înconjura. Şi chiar dacă nu vedea, Emily, cu ochii minţii, pătrundea dincolo de întunericul veşnic al pleoapelor ei şi împărtăşea bucuria de a trăi. Gloria amurgului se topea liniştit şi, de după frunzişul copacilor mai înalţi, de după fâşiile aurii care mărgineau zarea, răsărea luna. Ca picuri calzi de lumină, se aprindeau pe boltă stelele.

Natura întreagă părea că se adunase deasupra ferestrei lor, zâmbindu-le.

De jos, din salon, purtate de unda sfioasă a vântului de seară, ajungeau până aici glasurile şi râsetele noilor veniţi. Veselia musafirilor contrasta cu pacea şi armonia care domnea în odaia celor două prietene. Aici, zgomotele păreau amorţite. În mijlocul acestei linişti, uşa se deschise pe neaşteptate. Era Kitty şi venise s-o anunţe pe Emily că doamna Graham, ca să-i facă pe plac noului musafir, domnul Bruce, doreşte ca ea să coboare în salon.

„Se pare că trebuie să cobor", spuse Emily. „Vii şi tu, Gertrude?"

„Nu, Emily, prefer să rămân sus. Voi coborî numai dacă mă cheamă doamna Graham."

După câteva minute, Kitty fu din nou trimisă, ca s-o anunţe pe Gertrude că prezenţa ei era dorită de domnul şi doamna Jeremy. Când a intrat în salon, o mare mulţime de vizitatori erau adunaţi şi toate scaunele erau ocupate.

Venind singură, deşi cei mai mulţi nu se aşteptau să o vadă, toţi ochii s-au îndreptat spre ea. Contrar aşteptărilor lui Belle şi ale lui Kitty, care o urmăreau curioase, Gertrude nu a manifestat nici un fel de jenă, ci, uitându-se nestânjenită la grupurile adunate până o găsi pe doamna Jeremy, traversă salonul mare cu o uşurinţă şi o seninătate de parcă ea ar fi fost singura persoană prezentă. După ce o salută pe doamnă cu cordialitatea ei obişnuită, se întoarse ca să-l salute pe doctor. Domnul Jeremy şedea lângă Fanny Bruce, pe canapeaua de lângă fereastră, înainte ca să ajungă lângă cei doi, doamna Bruce se ridică din colţul celălalt al încăperii, întinzându-i cu prietenie mâna.

Gertrude se simţi nevoită să-i răspundă la salut. Se duse înspre ea. Nu departe de mama sa, domnul Bruce

era înconjurat de un grup de tinere domnişoare gălăgioase care păreau încântate de modul lui galant de a se purta. El însă, nu dădea prea multă importanţă aluziilor lor nesărate. Era preocupat de tânăra venită şi îi urmărea atent fiecare mişcare. Când o văzu apropiindu-se, se grăbi să-i ofere scaunul lui, spunându-i: „Domnişoară Gertrude, fă-mi bucuria şi ia loc aici." Absorbit de situaţie, păru să nu mai audă întrebarea aruncată peste umăr a domnişoarei Kitty Ray.

„îţi mulţumesc", spuse Gertrude, „dar mă îndreptam spre prietenul meu, doctorul Jeremy. El mă aşteaptă, aşa că nu aş vrea să vă deranjez."

Doctorul acum parcursese jumătate din distanţă ca s-o întâlnească şi, conducând-o spre fereastră, o aşeză în locul lui, lângă Fanny Bruce.

“Domnişoara aceea este fiica domnului Graham?",o întrebă o tânără doamnă pe Belle Clinton, care stătea lângă ea.

„Nu, nu, nu, nicidecum", răspunse Belle. „Este o persoană căreia domnişoara Graham i-a plătit educaţia, şi acum locuieşte aici, citindu-i şi fiindu-i un fel de însoţitoare; o cheamă Flint."

„Cum ai spus că o cheamă pe domnişoară?", întrebă un locotenent tânăr, adresându-se lui Isabel.

„Domnişoara Flint."

„Este foarte drăguţă! Cu câtă originalitate îşi aranjează părul!"

„Şi stilul acela se potriveşte foarte bine cu faţa ei senină şi luminoasă", remarcă tânăra doamnă care vorbise mai întâi. „Nu vi se pare?"

„Are o înfăţişare deosebit de gingaşă", răspunse locotenentul. „Bruce", continuă el, „cine este domnişoara aceea

Flint? Am mai fost aici de două sau de trei ori, dar nu am mai văzut-o."

„Nu mă mir", răspunse domnul Bruce. „îi place să fie mai retrasă. Nu-i aşa că e frumoasă?"

„încă nu pot să-mi dau seama; este foarte mlădioasă, delicată şi pare să aibă o personalitate aleasă. Dar cine este?"

„Cred că s-ar putea spune că este fiica adoptată a domnului Graham, o prietenă apropiată a domnişoarei Emily."

„O, sărmana! Este orfană?"

„Probabil", răspunse Ben muşcându-şi buzele.

„Păcat!", exclamă locotenentul. „Sărmana! Dar ai dreptate că este frumoasă, mai ales când zâmbeşte. Are ceva în înfăţişare care îi dă un farmec deosebit - cred că ochii!"

Pentru Ben Bruce, cu siguranţă, avea ceva aparte, special, care-l atrăgea ca un magnet. Kitty Ray, uimită de dispariţia lui neobservată, îl căută cu privirea printre rândurile de musafiri. Era în verandă şi părea destul de mulţumit. Vorbea cu Gertrude, cu Fanny şi cu doctorul Jeremy. Discuţia lor părea foarte aprinsă şi însufleţită. Din simple replici, aruncate în voie, conversaţia lor se contopi într-o adevărată „ceartă a înţelepţilor".

Când doamna Jeremy se ridică să plece, îl întrebă pe soţul ei: „Dragă, i-ai dat scrisoarea lui Gertrude?"

„Bine că mi-ai amintit!", exclamă doctorul. Apoi scoase din buzunar un plic care arăta că vine dintr-o altă ţară.

„Uite, Gerty, original din Calcutta!"

Cu mâna uşor tremurândă, Gertrude luă scrisoarea şi-i mulţumi doctorului pentru serviciul făcut. Era de la Willie.

De la moartea mamei lui, Gerty nu mai primise decât o singură scrisoare. Această neaşteptată bucurie îi lumină chipul de plăcere, alungându-i umbra care-i întuneca surâsul.

Domnul Bruce, care nu o scăpa din priviri şi se aşteptase să roşească primind scrisoarea în prezenţa

atâtor martori, fu surprins de liniştea şi calmul cu care a luat-o şi a ţinut-o în mână în timp ce şi-a luat rămas bun de la doctor şi de la soţia lui. I-a însoţit până la uşă şi se retrăgea spre camera ei, dar fu întâmpinată de domnul Bruce care îi observă intenţia şi îi tăie calea, întrebând-o dacă scrisoarea era de o atât de mare importanţă, încât trebuia să răpească plăcerea musafirilor de a o avea între ei.

„Este de la un prieten despre a cărui bunăstare sunt nerăbdătoare să aflu", spuse Gertrude solemn şi grav. „Te rog să-i spui mamei tale, dacă întreabă de mine, că-mi cer scuze."

„O, domnişoară Gertrude", spuse domnul Bruce întristat, „nu are nici un rost să vin aici să te văd, fiindcă de cele mai multe ori eşti invizibilă. În ce timp din zi eşti mai liberă?"

„Aş putea spune că în nici un timp", răspunse Gertrude. „Sunt întotdeauna foarte ocupată. Noapte bună, domnule Bruce; nu vreau să-ţi răpesc timpul preţios pe care l-ai putea petrece în compania celorlalte domnişoare care par nerăbdătoare să-ţi vorbească". Şi Gertrude alergă sus pe scări, lăsându-l pe domnul Bruce fără să ştie dacă trebuie să fie supărat pe ea sau pe el însuşi.

Scrisoarea lui William Sullivan s-a dovedit a fi plină de dragoste, contrar aşteptărilor ei. În ultima vreme, lui Gerty i se părea că Willie se îndepărtase mult de ea şi ori de câte ori se gândea la el, se întrista. Dar scrisoarea primită îi alina toată durerea şi îi alunga orice temere cu privire la el. Cele trei pagini, scrise mărunt şi caligrafic, surprindeau mulţumirile pline de recunoştinţă ale tânărului Sullivan faţă de Gertrude, cea care s-a îngrijit de mama şi bunicul lui până în ultimele clipe de viaţă. Willie îi lăuda aici bunătatea şi dragostea necondiţionată. De asemenea, îi mărturisi că zi de zi înalţă rugăciuni

către scaunul de domnie al Celui Preaînalt, cerându-I s-o binecuvânteze şi s-o răsplătească pentru faptele ei bune şi pentru că s-a lepădat pe sine, dând întâietate semenilor ei. Scrisoarea se încheia simplu, dar exprima simţăminte adânci:

„Tu eşti tot ce mi-a rămas pe [urne, gertrude. (Dacă te-am iubit înainte, inima mea este acum legată de tine cu legături mai puternice decât cele pământeşti - speranţele mele, munca mea, rugăciunile mele, sunt toate pentru tine.

Să ne dea (Dumnezeu bucuria ca într-o zi să ne întâlnim din nou.

Un timp îndelungat, Gertrude a stat pierdută în meditaţii; gândurile ei au dus-o înapoi acasă la unchiul True şi la zilele când, împreună cu Willie, petrecea atâtea ceasuri fericite şi nici măcar nu visa că vor fi despărţiţi un timp atât de lung.

Cu o zi înainte, domnul Graham s-a întors din oraş pe la prânz şi, găsindu-le pe nepoatele sale în salonul de la intrare, şi-a scos ziarul şi a rugat-o pe Kitty să-i citească ştirile."

„Ce să citesc?", întrebă Kitty luând ziarul mai mult de silă.

„Articolele principale, te rog."

Kitty începu să răsfoiască ziarul, uitându-se în grabă pe paginile lui, apoi declară că nu ştie unde să găsească articolele acelea. Domnul Graham fu uimit şi-i arătă cu degetul paragraful. Fata începu, dar abia citi o propoziţie şi domnul Graham o opri spunându-i:

„Nu citi atât de repede, nu pot să înţeleg nimic!"

Atunci ea începu să citească atât de tărăgănat, încât el o opri din nou, spunându-i să-i dea ziarul verişoarei sale.

Belle îl luă de la Kitty, care rămase bosumflată, şi termină de citit articolul - oricum, nu fără a i se cere de vreo două ori să recitească unele cuvinte mai inteligibil.

„Doriţi să vă mai citesc şi altceva?", întrebă ea.
„Da. Caută ştirile maritime şi citeşte-mi lista vapoarelor cu aburi."
Belle, mai norocoasă decât Kitty, găsi articolul şi începu: „«Sea Ray, 30 aprilie; Anna Maria, d - e - s - c... » Ce înseamnă asta?"
„înseamnă că este la descărcare, bineînţeles; continuă", veni răspunsul brusc.
„«Elizabeth, p-r-o-g. 13 mai»", citea Belle câte o literă aruncând câte o privire încurcată spre domnul Graham.
„Destul!", bolborosi acesta, aproape smulgându-i ziarul din mână. „Nu ştii să citeşti ştirile maritime! Unde-i Gertrude? Du-te, te rog şi cheam-o, Kitty!"
Kitty o chemă, spunându-i pentru ce trebuie să vină, şi Gertrude rămase înmărmurită. Din ziua în care domnul Graham s-a supărat pe ea pentru că a plecat la doamna Sullivan, nu i-a mai cerut niciodată să-i citească. A venit însă, ascultătoare, şi s-a aşezat pe scaunul de lângă uşă, pe care Belle îl eliberase. Începu cu ştirile maritime, apoi, fără să pună întrebări, alese diferite articole interesante, citindu-le în ordinea în care ştia că erau preferate de domnul Graham.
Bătrânul, rezemându-se în fotoliu şi punându-şi picioarele pe ottomanul din faţa lui, arăta satisfăcut, iar când Belle şi Kitty au plecat în camera lor, a remarcat: „Suntem iarăşi prieteni ca odinioară, nu-i aşa Gertrude?" Apoi a închis ochii şi Gertrude şi-a dat seama că adormise şi că în poziţia în care dormea, îi era imposibil să treacă pe lângă el fără să-l trezească, aşa că a pus ziarul la o parte şi se pregătea să-şi scoată din buzunar lucrul de mână, când a observat o umbră în dreptul uşii şi, ridicând capul, a văzut persoana pe care în seara de dinainte s-a hotărât să o evite.
Domnul Bruce o privea ţintă cu un aer nepăsător de insensibilitate. Mişcările feţei, freamătul pleoapelor

mărturiseau încrederea lui nebiruită. Deşi era jignită de atitudinea lui, tânăra păru să nu dea prea mare importanţă acestor amănunte. Ben Bruce avea în mână un buchet de trandafiri pe care îl ţinea ca ea să-l admire. „Foarte frumos!", exclamă Gertrude privind la bobocii albi şi roz ai buchetului.

„Mă voi duce prin verandă, domnule Bruce şi le voi anunţa pe domnişoare că ai venit."

„O, nu, te rog!", spuse el oprindu-i calea. „Ar fi crud din partea ta; nu am nici cea mai mică dorinţă de a le vedea." O opri cu atâta convingere, încât fu silită să-şi reocupe locul.

Domnul Bruce arăta triumfător.

„Domnişoară Gertrude", spuse el, „n-ai vrea să-mi faci bucuria să-ţi prinzi câţiva din bobocii aceştia de trandafir în păr?"

„Nu port asemenea flori în păr; mi se par prea vesele şi aproape ţipătoare", fu replica fetei, fără a-şi ridica ochii de pe bucata de muselină pe care o cosea.

Bănuind că aceasta e din cauza doliului - fiindcă purta o rochie neagră simplă - el alese numai bobocii albi şi i-i oferi, rugând-o să-i prindă cel puţin numai pentru un timp scurt în cosiţele ei negre.

„îţi sunt foarte recunoscătoare", spuse Gertrude. „Trandafirii sunt foarte frumoşi, dar nu sunt obişnuită să mă alint în felul acesta, şi trebuie să mă scuzi."

„Atunci nu primeşti florile de la mine?"

„Le primesc cu plăcere", spuse ea ridicându-se, „dacă-mi dai voie să aduc o vază cu apă şi să le pun în salon, unde toţi ne putem bucura de ele."

„Eu nu mi-am tăiat trandafirii din grădină ca să-i aduc aici pentru beneficiul tuturor", spuse Ben pe un ton ofensat.

„Unde este Fanny astăzi?", întrebă Gertrude dorind să schimbe subiectul?

„Nu ştiu", răspunse Ben rece, făcând-o pe Gerty să înţeleagă că Fanny Bruce nu avea nici o legătură cu ceea ce dorea el să vorbească.

„Eşti foarte ocupată cu lucrul!", spuse el într-un târziu. Se pare că nu te interesează să stai de vorbă cu mine, deşi am venit şi aseară numai pentru tine."

„Am crezut că ai venit la invitaţia doamnei Graham."

„Care, pentru ca s-o obţin, a trebuit s-o curtez pe Kitty o oră întreagă."

„Dacă ai obţinut-o printr-un artificiu, nu ai meritat să te distrezi."

„Este mult mai uşor să-i fiu pe plac lui Kitty decât ţie", remarcă el.

„Kitty este foarte amabilă şi plăcută", spuse Gertrude.

„Da, dar aş da mai mult pentru un singur zâmbet de la tine decât..."

Gertrude îl întrerupse brusc, spunând: „O! Vine o prietenă la mine; te rog dă-mi voie să trec, domnule Bruce."

Poarta de la stradă se deschise în timp ce ea vorbea, iar Ben, privind în direcţia aceea, văzu o doamnă pe care

Gertrude păru foarte încântată să meargă să o întâmpine.

„Nu te grăbi atât de tare să mă părăseşti!", spuse Ben. „Baba aceea, a cărei sosire pare că-ţi dă atâta satisfacţie, nu va ajunge aici nici într-o jumătate de oră cu viteza cu care se mişcă."

„îmi este o veche prietenă", răspunse Gertrude. „Trebuie să merg să o întâmpin."

Şi-a salutat prietena şi amândouă au intrat în casă pe uşa laterală, în timp ce Ben, dezamăgit că Gertrude nu se întorcea, începu să se plimbe prin grădină, sperând să atragă atenţia lui Kitty.

Ben Bruce se încredea atât de mult în puterea bogăţiei lui, în frumuseţea trupului lui bine închegat, în felul lui

manierat şi rafinat de a se purta, încât nu-i trecuse niciodată prin minte că Gertrude i-ar putea refuza prietenia şi averea. Ba chiar, nu se îndoia de faptul că Gerty îi va accepta propunerea cu bucurie. Dar încrederea lui oarbă şi mândria, erau spulberate. Cu orgoliul rănit, el spera ca printr-o prietenie cu Kitty Ray să stârnească gelozia şi invidia lui Gertrude.

CAPITOLUL XXVII

REA-VOINŢĂ

Săptămânile treceau una după alta şi nimic deosebit nu avea loc în casa domnului Graham.

Domnul Bruce nu încetă să spere că va reuşi să o cucerească pe Gertrude. Ba chiar, încurajat de orgoliul nemăsurat, o ceru în căsătorie şi fiind respins, renunţă să mai nădăjduiască la o împlinire a visului său. Dezamăgit, se retrase undeva la ţară, unde urma să-şi petreacă tot restul verii.

Gertrude nici nu-şi putea imagina gelozia şi reaua-voinţă pe care o stârnea în alţii. Isabelei Clinton îi displăcuseră dintotdeauna persoanele a căror purtare îi condamna cugetul şi îi mustra vanitatea şi egoismul. Felul împăciuitor şi atât de blând a lui Gerty o iritau peste măsură de mult. Uneori chiar, ar fi dorit să găsească motive de neînţelegere între ele, dar Gertrude Flint nu-i dădea niciodată ocazia să-şi atingă planurile murdare. Un alt motiv pentru care însoţitoarea domnişoarei Graham îi părea insuportabilă era faptul că Gertrude era prietena favorită a unui tânăr de a cărui amintire era şi ea legată într-un mod deosebit. Datorită acestor lucruri, Belle era hotărâtă să facă în aşa fel ca Gerty să-şi piardă mult din preţuirea, fie ea şi aparentă, pe care o avea în ochii doamnei Graham.

Gertrude înţelese repede lipsa lor de bun simţ, dar cu o răbdare îndelungă, s-a resemnat, păstrându-şi calmul.

Niciodată nu a căutat să dobândească bunătatea sau atenţia doamnei Graham şi a Isabelei, care erau iritate de calmul şi răbdarea ei, şi acum îşi organizau atacul în altă direcţie.

Emily, fiinţa dulce care nu avea nici o picătură de răutate în suflet, iubitoarea Emily, deveni destinatara acestor atacuri.

Domnul Graham era plecat cu treburi la New York. Prezenţa lui ar fi restricţionat acţiunile soţiei sale, care era conştientă de dragostea şi devotamentul său faţă de fiica lui. Manifestarea acestor sentimente au trezit în ea o gelozie aprigă faţă de Emily.

Cu puţin timp înainte de întoarcerea domnului Graham, în timp ce doamna Graham împreună cu Isabel îi criticau cu vehemenţă pe toţi ceilalţi din casă, primi o scrisoare care se dovedea a fi de la soţul ei. După ce o citi, remarcă plină de satisfacţie: „Veşti bune pentru noi, Isabel. Avem perspectiva unei distracţii nemaipomenite!" şi începu să citească cu glas tare: «Problemele pentru care am venit aici sunt aproape rezolvate, şi rezultatul este favorabil dorinţelor şi planurilor mele. Nu văd ce ne-ar împiedica să plecăm spre Europa în ultima parte a lunii viitoare;

fetele trebuie să-şi facă pregătirile necesare. Spune-i lui Emily, oricât ar costa, să pregătească tot ce are nevoie pentru ea şi pentru Gertrude. »"

„Vorbeşte despre Gertrude", spuse Isabel nervoasă, „ca şi cum ar fi un membru al familiei. Nu văd ce mare distracţie va fi pentru mine să mă plimb prin toată Europa cu o femeie oarbă şi cu însoţitoarea ei dezagreabilă; nu înţeleg pentru ce vrea să le ia unchiul Graham."

„Ar fi mai bine să le lăsăm acasă", spuse doamna Graham, „dar cred că soţul meu ar pleca mai degrabă fără mâna dreaptă decât fără Emily."

„Sper că dacă mă căsătoresc vreodată", exclamă Isabel, „nu o voi face cu un bărbat care are o fată oarbă! Mai ales cu o persoană atât de nesuferită, pe care toată lumea trebuie să o admire şi să-i facă pe plac!"

„Eu nu trebuie să-i fac pe plac", spuse doamna Graham. „Asta este treaba lui Gertrude - pentru asta o ţinem aici."

„Tocmai asta este dilema: o fată oarbă are o servitoare, iar servitoarea este o mare domnişoară!"

„Ce pot eu face, Isabel? Nu le sufăr nici eu, dar nu ştiu cum aş putea scăpa de ele."

Câteva zile mai târziu, Belle sărea în sus de bucurie când i s-a adus la cunoştinţă că Emily şi Gertrude nu vor veni în Europa. La rugămintea specială a doamnei Graham, ele au acceptat să rămână acasă. Pe Emily o bătea uneori gândul de a-i mărturisi tatălui ei că o asemenea călătorie i-ar fi putut face şi ei plăcere, dar înţelegând că Gertrude ar fi avut mult de suferit de pe urma nerespectării promisiunii făcute doamnei Graham de a rămâne acasă, renunţă la această idee. Cele două „asociate" începură să le arunce priviri tot mai duşmănoase şi pline de pizmă. Gertrude se prefăcea că nu înţelege purtarea lor.

Aşa oarbă cum era, Emily simţea şi înţelegea tot ce se petrecea în jurul ei. Se hotărî să urmeze un curs care să o elibereze pe Gertrude de serviciile pentru care se sacrifica. Tatăl ei fu revoltat să afle că ele nu-l vor însoţi în călătorie, dar îşi aduse aminte că iarna trecută, în călătoria din sud, infirmitatea fiicei sale a împiedicat-o să se bucure de călătorie, mai ales că nu a avut-o pe Gertrude cu ea. Se putea observa că bătrânul îşi dădea seama acum cât de diferite erau gusturile şi obiceiurile

lui Emily şi ale lui Gertrude de cele ale soţiei şi nepoatelor lui.

Dar, nevrând să recunoască greşeala unei alegeri făcută la repezeală şi necalculată, domnul Graham acceptă propunerea înţeleaptă făcută de Emily, neştiind că de fapt, iniţiativa propunerii venise din altă parte. Nebănuind nimic din urzeala soţiei, domnul Graham acceptă alternativa care le-ar putea mulţumi şi pe unele şi pe celelalte.

Emily a ales o casă cu chirie - casa unei anume doamne Warren - pe timp de iarnă, pentru ea şi pentru Gertrude. La numai o lună după ce domnul Graham s-a întors din New York, a închis casa de la ţară: el, soţia lui, Isabel şi Kitty s-au mutat în Havre; doamna Ellis a plecat să se bucurede o mică odihnă la nişte rudenii din est, iar doamna Prime a venit ca bucătăreasă în casa doamnei Warren.

Cu toate că domnul Graham se îngrijise întrutotul de nevoile lui Emily şi ale prietenei ei, Gertrude era nerăbdătoare să se angajeze undeva şi să fie folositoare, aşa că îşi reluă unele din responsabilităţile de la şcoala domnului Willson. Deşi Emily se bucura de prezenţa ei constantă, o lăsa cu bucurie liberă câteva ore în fiecare zi.

Avură o perioadă îndelungată de linişte care le-a redat echilibrul sufletesc atât de necesar. A venit primăvara pe aripi de cocor şi cu acelaşi fâlfâit de aripi a trecut. Atât lui Emily cât şi lui Gertrude, locurile acestea le deveniseră dragi şi cu greu ar fi acceptat să se despartă de ele. Clipele de fericire nu s-au prelungit însă foarte mult. Starea de sănătate a domnişoarei Emily s-a înrăutăţit pe neaşteptate şi, la îndemnul medicului, cele două au fost silite să se retragă la ţară, unde aerul curat putea deveni cel mai bun şi recomandat medicament.

Pe lângă boala prietenei sale, Gertrude începu să fie foarte necăjită de tăcerea prelungită a lui Willie - nu mai primise nici un semn de viaţă de la el de aproape trei luni. Willie nu putea să o uite şi nici să o neglijeze. Aşa ceva era imposibil. A încercat oricum să nu se descurajeze şi şi-a ocupat tot timpul îngrijind-o pe Emily.

Au poposit pe malul mării pentru câteva săptămâni, dar nici atmosfera de acolo nu a întărit trupul slăbit al fetei oarbe. Până la urmă a fost silită să renunţe la plimbările ei zilnice - o oboseală acută, acumulată de-a lungul vremii, i-a îngreunat mersul şi i-a răpit puterea picioarelor. Se simţea lipsită de vlagă. Mai mult decât atât, mintea ei a devenit ţinta unei depresii. Se întrista din nimic şi plângea uneori fără voie. Pentru a o feri de întristări prea dese, Gerty fu nevoită să se ocupe intens de prietena ei.

Doctorul venea des să o vadă, deoarece era pacienta lui favorită. Dar, întrucât boala ei evolua, îi recomandă să se retragă înapoi în oraş, iar doamna Jeremy îi oferi camera din faţă, spunându-i că este tot atât de confortabilă ca şi apartamentele înghesuite de pe malul Atlanticului şi că în felul acesta doctorul va putea să se ocupe mai mult de ea. Au trecut trei săptămâni de la sosirea lor în casa doctorului până când acesta a putut să o aducă într-o stare mai bună. Emily, bucuroasă că se simţea din nou sănătoasă, începu să vorbească despre o călătorie în care să viziteze West Point, Catskills şi Saratoga, gândindu-se că amândouă aveau nevoie de recreere.

New York fu prima lor destinaţie. Doctorul şi-a petrecut o zi întreagă consultând câteva cunoştinţe vechi, şi câţiva din aceştia, foarte prietenoşi, au venit seara la hotel ca să le cunoască pe doamna Jeremy şi pe însoţitoarele ei.

Aflând că echipa doctorului Jeremy se îndrepta spre Hudson în dimineaţa următoare, doctorul Gryseworth din

Philadelphia, care fusese un student al domnului Jeremy, şi-a exprimat plăcerea de a-i întâlni pe vas şi de a-i face cunoştinţă lui Gertrude cu cele două fiice ale sale pe care le ducea la Saratoga, la bunica lor.

Gertrude dormi adânc până când fu trezită de domnişoara Graham.

„Este ora şase, Gerty, şi vasul pleacă la şapte! Doctorul a bătut la uşă."

„Ce bine am dormit!", exclamă Gertrude. „Nu ştii dacă este frumos afară?"

„Foarte frumos!", răspunse Emily. „Dar prea cald. Soarele străluceşte atât de tare, încât a trebuit să trag perdelele ca să nu se încălzească prea tare înăuntru."

Gertrude se grăbi, dar nu era chiar gata când au fost chemaţi la micul dejun. Trebuia să-şi mai încuie valiza şi de aceea insistă ca ceilalţi să meargă înainte. Împreună cu ei mai erau două echipe şi câţiva bărbaţi, majoritatea oameni de afaceri. Dintre cei care mai erau la masă, când Gerty a ajuns acolo, era unul pe care ea l-a observat în mod deosebit în celecâteva minute în care a luat micul dejun. Acesta stătea la o oarecare distanţă şi urmărea grupul lor cu o privire insistentă.

„Te rog", spuse doamna Jeremy soţului ei, „trimite-l pe ospătar să-l servească şi pe omul acela; nu-mi place să văd că cineva se uită la mine când mănânc."

„Nu se uită la tine, dragă; o urmăreşte pe Emily. Emily dragă, un domn te admiră."

„Da?", întrebă Emily zâmbind. „îi mulţumesc!"

„Domnul arată foarte bine, deşi soţiei mele nu-i prea place de el."

În momentul acela veni Gertrude şi, salutându-l pe doctor şi pe soţia lui, primi în schimb complimente din partea lor. Aşezându-se, îşi dădu imediat seama că era privită cu atenţie. Ridică uşor privirea şi se văzu urmărită cu insistenţă. Se simţea stânjenită şi deloc în largul ei.

Când observă că cel care-o privea s-a ridicat să plece, fata se simţi mai liberă. În timp ce ieşea, ea a avut posibilitatea să-l vadă mai bine - ceea ce nu putuse face cât timp a stat în faţa ei. Era destul de înalt, nu era numaidecât voinic, dar avea trupul bine legat şi o atitudine demnă care inspira respect. Avea trăsături puţin dure, dar expresive şi chiar plăcute, ochi pătrunzători şi nişte buze subţiri care indicau o voinţă puternică. Părul era aranjat într-un mod deosebit. Tâmplele-i erau acoperite de o umbră de ninsoare întunecată. Întristarea şi necazurile vieţii păreau încremenite în părul lui şi nu trecerea timpului, pentru că ochii lui purtau încă înfiorarea avântului tineresc, iar voioşia paşilor şi uşurătatea lor îi sporeau tinereţea şi vigoarea staturii.

„Ce om interesant!", exclamă doamna Jeremy după ce acesta ieşi.

„Se pare că este un domn bine", completă Gertrude, „dar nu mi-a plăcut că s-a uitat atât de melancolic la noi. Parcă mi-e milă de el!"

„Ce vârstă credeţi că are?", întrebă doctorul.

„Treizeci", îşi dădu cu părerea Gertrude.

„Cred că are vreo cincizeci", spuse doamna Jeremy. „Hotărâţi-vă, este o diferenţă prea mare", remarcă

Emily-

„Doctore, trebuie să decizi dumneata!" „Imposibil! N-aş putea să mă aventurez la aşa ceva. Un lucru mi se pare sigur - că nu vârsta i-a albit părul."

CAPITOLUL XXVIII

O NOUĂ CUNOŞTINŢĂ

Când s-au îmbarcat pe vasul cu aburi, toţi erau veseli şi mulţumiţi.

„Veniţi aici!", spunea doctorul urcând scările pentru a ieşi pe puntea vasului. „Este mult mai frumos în aer liber!"

Când au ajuns în capul scărilor şi s-au uitat împrejur nu au văzut nici un scaun liber. Erau o mulţime de pasageri şi majoritatea erau adunaţi la pupă. Doctorul Jeremy plecă să caute scaune libere.

„Să nu stăm aici", le şopti doamna Jeremy lui Gertrude şi lui Emily. „Să mergem înapoi în salon până va veni soţul meu! Sunt bănci frumoase şi în cabină. Jos nu-i ţipenie de om şi nu văd de ce am sta aici unde sunt atât de mulţi oameni."

Fu însă întreruptă de salutul doctorului Gryseworth, care insistă să-i ofere locul lui. În clipa aceea un alt domn, neobservat până atunci, se ridică politicos, oferindu-şi locul domnişoarei Emily, după care plecă. Era străinul pe care îl văzuseră la micul dejun. Gertrude îl recunoscu şi, aşezând-o pe Emily pe scaunul oferit, îi mulţumi. Cu mult timp înainte de a ajunge la West Point, unde familia Jeremy urma să debarce, Gertrude se împrietenise foarte bine cu domnişoarele Gryseworth. După aproximativ o oră petrecută împreună, Netta Gryseworth, privind într-o direcţie anume îi şopti surorii sale:

„Ellen, invită-l pe domnul Phillip să vină înapoi, ca să-i facem cunoştinţă cu domnişoara Flint. Uite cât de singuratic este sărmanul!"

Gertrude îşi îndreptă privirea în aceeaşi direcţie şi-l văzu pe străinul de dimineaţă la o oarecare distanţă, plimbându-se pe punte cu mâinile la spate şi cu un aer grav.

„N-a mai trecut pe aici de vreo oră", continuă Netta.

„Sper că nu l-am alungat noi", spuse Gertrude.

„O, nu, nicidecum!", răspunse Ellen. „Deşi nu-l cunoaştem de prea mult timp, mi se pare atât de

capricios, încât nu mă mir niciodată de acţiunile lui. Oricum, mi-ar plăcea să vină aici ca să-i fac cunoştinţă cu domnişoara Flint."

„Nu-ţi va plăcea de el", spuse Netta adresându-se lui Gertrude.

„Netta îl cunoaşte pe domnul Phillip de ieri", spuse Ellen, şi nu a fost impresionată prea plăcut. Eu şi cu tata am fost pasageri pe acelaşi vas cu aburi cu care a venit el de la Liverpool cu câteva săptămâni în urmă. Se simţea rău în prima parte a călătoriei, aşa că tata s-a ocupat puţin de el. Mă mir că îl văd la bord astăzi, fiindcă ieri nu şi-a exprimat intenţia de a călători."

Le West Point, Gertrude se despărţi de noile prietene, care i-au promis că o vor întâlni în Saratoga. Au rămas o singură noapte acolo, fiindcă doctorul Jeremy, observând că Emily era obosită din cauza zăpuşelii de afară, dorea să ajungă pe vârful muntelui Catskill înainte de sfârşitul săptămânii.

Dis-de-dimineaţă au pornit în susul râului, dar abia au trecut de West Point,, când ochiul prevăzător al lui

Gertrude a descoperit în înfăţişarea prietenei sale semne de oboseală.

„Sunt îngrijorată de tine, Emily", spuse ea. „Eşti obosită. Încearcă să te odihneşti chiar dacă o faci numai pentru mine; n-ai dormit aproape deloc astă-noapte."

„Gertrude are dreptate!", exclamă doamna Jeremy. „Cred că ar fi bine să mergem jos şi putem vedea foarte bine prin fereastra cabinei."

„Chiar preferi să mergi în cabină?"

„Absolut!", răspunse doamna Jeremy.

„Atunci, Gertrude, dacă promiţi că stai aici", spuse Emily, „eu voi merge jos cu doamna Jeremy."

Gertrude acceptă, dar mai întâi căută un loc potrivit, unde Emily putea să se odihnească.

„Ar fi bine să te grăbeşti înapoi", spuse doamna Jeremy, „căci altfel îţi pierzi locul; şi nu-l lăsa pe soţul meu să se apropie de noi, căci va încerca să ne convingă să mergem înapoi pe punte."

Gertrude plecă râzând, iar când ajunse în capul scărilor încă avea un zâmbet pe faţă. Cum se mişca ea cu pasul vioi, un bărbat înalt se feri să-i facă loc să treacă. Era domnul Phillip. Se aplecă în semn de salut, iar Gertrude, răspunzându-i, trecu repede pe lângă el şi se aşeză din nou pe scaunul ei, întrebându-se cum se făcea că acest om era din nou tovarăşul lor de călătorie. Nu-l observase pe punte înainte de a coborî jos cu Emily.

După numai cinci minute, o umbră trecu pe lângă ea şi, ridicându-şi capul, faţa ei trăda mirarea de a fi privită atât de stăruitor. Îşi întoarse capul în altă parte, dar în momentul acela străinul vorbi:

„Bună dimineaţa, domnişoară. După cum văd cărările noastre se îndreaptă spre aceeaşi direcţie. N-ai vrea să mă onorezi şi să studiezi cartea aceasta care este un ghid al locurilor de aici?"

Gertrude o luă şi îi mulţumi.

„îţi place să călătoreşti cu vaporul?", întrebă el.

„Foarte mult."

„Nu ai văzut niciodată ceva atât de frumos." Nu părea că o întreabă, ci că vorbeşte din convingere.

„Se pare că dumneata eşti obişnuit cu locurile acestea, nu-i aşa?"

„Ce te face să crezi asta?", întrebă el zâmbind. Ea roşi puţin şi nu putu să răspundă, dar străinul o scoase din încurcătură, spunând:

„Nu am fost pe aici niciodată, dar am călătorit atât de mult, încât nu mai pot să fiu atât de entuziasmat ca tine."

Când domnul Jeremy se întoarse să vadă dacă Gertrude se simte bine, conversaţia dintre ea şi străin era atât de liberă, încât doctorul a dat din umeri exclamând:

„Este o călătorie minunată!" Gertrude nu observă când se apropiase doctorul, dar îşi ridică capul la auzul glasului său. Domnul Phillip se ridică să dea mâna cu doctorul Jeremy, cu care făcuse cunoştinţă cu o zi înainte, apoi spuse:

„Vrei să fii bun, domnule, şi să-mi faci cunoştinţă cu domnişoara? Vorbim deja de câteva minute, dar încă nu ştim cum să ne adresăm unul altuia."

După ce doctorul Jeremy încheie ceremonia prezentărilor, domnul Phillip se aplecă politicos şi o privi pe Gertrude cu bunătatea unui tată. Ea ezită un moment, apoi dădu mâna cu el.

„Te rog să nu-ţi mai fie frică de mine, dacă ne mai întâlnim",după care plecă şi începu să se plimbe din nou pe punte, până când vasul a ajuns la Catskill şi toţi au fost chemaţi la masă. Grija pentru bagaje îl făcu pe doctorul Jeremy să uite de soţia lui şi de fete. Emily, care era oarecum dezorientată, se ţinea tremurând de Gertrude, iar

Gertrude s-a trezit ea însăşi - nici nu ştia cum - ţinându-se de braţul domnului Phillip, căruia îi erau toate mulţumitoare pentru ajutorul oferit la debarcare.

CAPITOLUL XXIX

O PLIMBARE DE DIMINEAŢĂ

Era o zi senină. Din cer cădeau picuri de lumină caldă. Era atâta măreţie ascunsă în umbra acestor locuri. Gertrude mergea apăsat, cu paşi dănţuitori. Era încântată de aerul proaspăt al împrejurimilor. Mergea pe jos, nu cu trăsura, ocolind din vreme în vreme bolovanii din drum. Când urcuşul a devenit greu şi bărbaţii s-au

decis să coboare pentru a uşura efortul cailor, Gertrude acceptă cu bucurie propunerea doctorului Jeremy de a-l însoţi pe jos o milă sau două.

Gertrude era mai veselă ca oricând. Se simţea plină de viaţă şi voioşie. Alături de ea, sănătos şi încă plin de vigoare, păşea bătrânul doctor Jeremy. Avântul fetei îl înviora. Porniseră amândoi înainte, lăsând cu mult în urmă trăsura. La o cotitură a drumului care şerpuia printre stâncile cenuşii, se opriră să admire frumuseţea locului. De aici, de sus, se vedea întreaga vale închisă de lanţul munţilor. Lumea părea adunată la picioarele lor. Liniştea le dezmierda frunţile acoperite de întristări şi necazuri. Pe neaşteptate, risipind tăcerea, în spatele lor se auzi un glas:

„Fără îndoială este un loc superb!" Se întoarseră amândoi, ca la un semnal, cu ochii plini de uimire. Cel care vorbise era străinul, domnul Phillip. Stătea întins pe o stâncă acoperită de muşchi, de care Gerty tocmai se rezemase. Părea să fi meditat adânc, căci avea privirea gravă şi fixă. O pălărie de paie, aruncată la întâmplare, îi atingea cu marginea, vârful pantofului. Omul se ridică, o aşeză pe cap şi li se alătură. Domnul Jeremy, încă mirat de întâmplare, îi spuse pe un ton prietenos: „Ne-ai luat-o înainte, domnule."

Da, am luat-o pe jos din port", răspunse el, punând în mâna fetei, fără să o privească sau să pară conştient de ceea ce face, un bucheţel de genţiane. Părea absent şi desprins de ceea ce îl înconjura. Avea o privire fixă şi parcă spunea ceva învăţat pe dinafară. Doctorul îl asculta în tăcere, chiar şi Gertrude îl urmărea mai atentă.

Domnul Phillip continua să vorbească limpede şi răspicat, uitându-se neclintit la doctor de parcă îi era teamă să privească în altă parte. De Gertrude uită cu desăvârşire, ca şi cum prezenţa ei l-ar fi incomodat. Fata o luă singură înainte. Doctorul Jeremy, văzând că se

îndepărtează, îi propuse domnului Phillip să o ajungă din urmă. Când fură în dreptul ei, domnul Phillip îşi reluă firul gândurilor, încercând să o atragă şi pe ea în vorbă. Gerty se trezi pe nesimţite vorbind, deşi nu era chiar interesată de discuţie. Fata nu-l mai privea ca pe un străin - îi era încă un mister, dar nu unul de care se temea. Ar fi dorit să-i afle trecutul care, din povestirile lui, părea să fie plin de experienţe şi peripeţii ciudate. Natura ei compătimitoare ar fi vrut să afle cauza melancoliei adânci care umbrea înfăţişarea lui nobilă şi îi întrista până şi zâmbetul. Doctorul Jeremy, care-i împărtăşea curiozitatea, i-a pus însoţitorului de drum câteva întrebări cu speranţa de a descoperi câteva secrete din istoria vieţii lui, dar toate eforturile s-au dovedit zadarnice. Buzele domnului Phillip se încleştară. Privirea îi devenea greoaie. Pentru el, trecutul stârnea doar furtună şi tunete grave îi nelinişteau bolta inimii. Se vedea după faţa lui că nu doreşte să vorbească despre asta. Domnul Jeremy obosise. Se aşezară pe marginea drumului să aştepte trăsura şi tăceau.

Domnul Phillip părea şi el ostenit şi mâhnit. Era cald şi linişte; în aer nu se simţea nici o adiere.

După aproape încă un ceas au ajuns la „Casa din munte" şi, spre marea lor bucurie, au găsit nişte camere libere, foarte plăcute şi curate. Gertrude, cu capul sprijinit în mâini, stătea la fereastra camerei ei şi a lui Emily.

Într-un timp, glasurile călătorilor care se plângeau că nu mai eraucamere libere, ajunseră până la urechile ei. Jos, nemulţumirea oamenilor contenise, dar nu de tot, se mai auzeau doar unele murmure nelămurite. Emily, istovită de călătoria obositoare a cerut ca cina să-i fie adusă în cameră, iar Gertrude, hotărându-se să rămână cu ea, nu a mai ieşit din cameră în seara aceea. Se culcară

devreme, iar a doua zi, dis-de-dimineaţă, Gertrude ieşi afară să se plimbe.

Merse mult timp singură, desprinsă de lume şi netulburată de nimic. După o vreme i se alătură domnul şi doamna Jeremy. Doctorul era mulţumit şi plin de viaţă. Soţia lui abia se mai ţinea după el, era somnoroasă şi fără prea mult chef de plimbare. Doctorul Jeremy, în schimb, îşi frecă vârtos mâinile, vorbind binevoitor:

„Aerul de dimineaţă este nemaipomenit de proaspăt! Nu-i aşa Gerty?"

„N-aţi vrea să explorăm cărarea aceasta din partea dreaptă?", întrebă Gertrude. „Pare să fie mai izolată."

„Este o idee bună", spuse doamna Jeremy. „Soarele urcă deja pe cer şi mai târziu, când se va încălzi, cărarea aceasta umbrită va fi plăcută. Haide, scumpul meu! Eu şi Gerty ne-am gândit să o luăm pe aici!"

Gertrude o luă înainte. Trebuiau să meargă în şir indian deoarece cărarea era foarte îngustă. Urcuşul era abrupt şi nu apucară să urce foarte mult, când doamna Jeremy se opri, spunând că nu va reuşi să ajungă până sus şi declarând că nu venea dacă ar fi ştiut cât de abrupt este drumul.

„Eu una mă întorc. Ştiu că la vale nu-mi va fi atât de greu."

Văzând că este hotărâtă, doctorul se întoarse şi el ca să o conducă până la hotel, spunându-i fetei să-şi continue drumul. O asigură că nu va fi nici un pericol şi că el o va ajunge mai sus. Aşadar, Gertrude a continuat să urce singură, iar după un timp, a ajuns în punctul cel mai înalt, de unde putea să vadă în partea cealaltă a muntelui o mare nesfârşită de nori. S-a aşezat lângă un brad mare, respirând adânc aerul proaspăt. A stat aşa câteva clipe şi, deodată, a tresărit la auzul unui foşnet. Întorcându-se în direcţia din care venea sunetul, văzu la o distanţă nu prea mare de ea figura unui om întins pe

pământ. Se apropie cu grijă şi, înainte de a vedea faţa omului, pălăria de paie şi părul argintiu trădară identitatea individului. Domnul Phillip dormea sau cel puţin aşa părea; îşi ţinea mâna sub cap. Avea ochii închişi şi crispaţi sub pleoapele umede, înfăţişarea lui amintea de tihna desăvârşită a copiilor lipsiţi de griji. În timp ce Gertrude îl privea nemişcată, el se trezi. Fata se ruşină şi încercă să plece, dar el, ridicându-se, o prinse de mână şi o opri, spunându-i pe un ton grav:

„Copila mea, n-ai vrea să stai câteva minute de vorbă cu mine?"

Gertrude ezită.

„Nu mă refuza; sunt un om bătrân şi nu-ţi fac nici un rău. Ia loc aici jos şi spune-mi cum îţi place priveliştea aceasta minunată."

Gertrude nu-i răspunse. Zâmbi în sinea ei. Bărbatul dinaintea ei nu părea atât de bătrân precum singur se numea. De aceea nu se putea hotărî încă ce să facă. Stătea în cumpănă. În cele din urmă, realiză că nu avea de ce să-l refuze.

Se aşeză sub un copac bătrân şi nu mai zise nimic. Nu departe de ea, bărbatul tăcea şi el, prefăcându-se preocupat de natură când, în realitate, gândurile lui erau altele. Se apropie de Gerty şi uitându-se ţintă la ea, o întrebă brusc:

“Ai fost vreodată nefericită în viaţă?"

..Vreodată? O, da, de multe ori!", exclamă Gertrude.

“Dar niciodată pentru un timp lung?"

a da, îmi amintesc de ani întregi când fericirea era ceva EMIS vieţii mele."

Dar mângâierea a venit în sfârşit. Ce părere ai de cei la care,nu vine niciodată?"

“Cunosc destul de bine necazul şi durerea ca să-i pot compătimi şi să doresc să-i ajut."

“Cum poţi să-i ajuţi?"

„Cel puţin pot să sper pentru ei şi să mă rog cu ei", spuse Gertrude cu glasul plin de milă.

„Dar dacă ei sunt fără speranţă, dincolo de influenţa rugăciunii?"

„Nu există asemenea oameni", răspunse fata plină de siguranţă.

„Vezi întinderea aceasta de nori care întunecă zarea? La fel, sunt multe inimi împovărate şi întunecate de un întuneric des şi de nepătruns."

„Dar lumina străluceşte puternic deasupra norilor, domnule Phillip."

„Deasupra, da! Dar ce le foloseşte celor care nu pot s-o vadă?"

„Adesea drumul până la vârful muntelui este un urcuş greu şi istovitor", răspunse Gertrude, „dar călătorul este răsplătit deplin pentru tot efortul când ajunge deasupra norilor. În lumina dragostei lui Dumnezeu, în părtăşie cu el, călătorii trudiţi şi împovăraţi ai acestei lumi pot găsi odihna şi fericirea."

„Prea puţini găsesc drumul care duce atât de sus", răspunse domnul Phillip cu melancolia lui obişnuită, „iar cei ce ajung acolo nu pot rămâne mult la o asemenea elevaţie, ci coboară iarăşi jos şi sunt prinşi în războiul celor răi, al celor cruzi şi josnici."

Dar ei au văzut gloria, au văzut lumina ce străluceşte pe munte şi au credinţă că ea va străbate norii. Vezi, vezi?", întrebă ea cu ochii strălucind de însufleţire şi arătând cu degetul în sus. „Chiar acum, norii cei mai întunecaţi se despart şi razele de soare vor lumina în curând valea! întunericul rămâne numai atunci când refuzăm să acceptăm Calea, Adevărul şi Viaţa pe care Dumnezeu ni le-a pus în faţă. Ne-a iubit atât de mult, încât a coborât El însuşi în întunecimea noastră ca să ne arate drumul spre lumină. Fiul lui Dumnezeu, Isus Christos, care n-a cunoscut nici un păcat, a fost făcut

păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El şi să trăim veşnic în lumina Lui glorioasă şi oricine crede în El nu va pieri, ci va avea viaţă veşnică."

Studiindu-i atent zelul, convingerea şi expresia feţei, străinul era atât de absorbit, încât Gertrude, crezând că nu-i mai ascultă cuvintele, ci a căzut din nou într-una din stările lui melancolice, se opri brusc, dar în momentul următor el îi spuse:

„Continuă, copila mea! Învaţă-mă, dacă poţi, să văd şi eu lumea în rozul acela în care se pare că este îmbrăcată;

Învaţă-mă să compătimesc şi chiar să iubesc la fel ca tine făptura aceea mizerabilă care se cheamă om. Te avertizez că va fi foarte dificil, dar se pare că eşti plină de curaj şi entuziasm."

Doctorul Jeremy tocmai ajunse în locul unde erau ei şi astfel subiectul discuţiei fu schimbat. Doctorul a început să converseze în maniera lui animată, iar domnul Phillip, silit să comunice, încerca să-şi ascundă povara de tristeţe, vorbind şi glumind atât de vesel, încât Gertrude rămase înmărmurită şi, tot restul zilei, până când au ajuns înapoi la hotel. Îşi frământa mintea gândindu-se cât de ciudat şi tainic, straniu şi inconsecvent era omul acesta.

Mai rămăseseră încă două zile la „Casa din munte". Aerul proaspăt a înviorat-o pe Emily, care era mai plină de viaţă decât în ultimele săptămâni, reuşind să iasă la nenumărate plimbări prin jurul hotelului. Gertrude nu se putea sătura de frumuseţea şi prospeţimea muntelui; nu s-a mai întâlnit cu noua lor cunoştinţă, care părea că a dispărut.

Doctorul Jeremy s-a interesat de el la recepţia hotelului şi a aflat că plecase luni dis-de-dimineaţă într-o excursie în jurul muntelui. Doctorul rămase dezamăgit, fiindcă îi

plăcea de domnul Phillip, dar se gândea că îl vor întâlni din nou când nici nu se vor aştepta.

Gertrude începu să fie neliniştită şi plină de teamă din mai multe motive: sănătatea prietenei sale o îngrijora mult, apoi era îndurerată la gândul că Willie Sullivan - faţă de care inima ei bătea cu o dragoste mai mare decât cea a unei surori şi tânjea de dorul lui - îşi uita prietena copilăriei sale. Trecuseră câteva luni de când nu mai primise nimic de la el; ultima scrisoare a fost scurtă, scrisă într-o grabă pentru care Willie s-a scuzat, punând-o pe seama responsabilităţilor afacerilor sale, aşa că Gertrude se simţea silită - fără voia ei -să accepte presentimentul că acum, întrucât mama şi bunicul său nu mai erau, relaţia dintre ei devenea tot mai rece. Păstra totuşi aceste dureri şi temeri tăinuite în inima ei fără să le împărtăşească cu nimeni, nici măcar cu Emily, şi nimic nu ar fi rănit-o mai mult decât să audă că cineva l-ar învinui pe Willie de neglijenţă. A continuat să-i scrie la fel de des şi cu acelaşi devotament ca şi înainte, fiind îndurerată tot mai adânc de faptul că nu primea nici un semn de la el. Care putea _ în afară de boală sau indiferenţă - să fie motivul tăcerii sale?

CAPITOLUL XXX

O SURPRIZĂ

Echipa doctorului Jeremy a plecat de la Catskill direct la Saratoga şi au ajuns într-o zi spre seară, aproape de timpul cinei. Emily şi Gertrude se terminaseră de aranjat şi acum stăteau liniştite, fără să vorbească sau să facă altceva. Când auzi o bătaie în uşă, Gerty se opri o clipă mirată, apoi păşi să deschidă. O invită înăuntru pe Ellen Gryseworth, vechea lor cunoştinţă. Tânăra le salută cu multă căldură, în modul ei obişnuit. Avea accentul oamenilor din sud, ascuns sub forma prietenoasă şi

atrăgătoare a cuvintelor. Ellen măsură, privind peste umărul lui Gerty, camera de la un capăt la celălalt. Ezită o clipă, apoi spuse plină de încântare: „îmi cer scuze că am venit nepoftită, dar Netta mi-a spus că aţi sosit şi, aflând de la cameristă că sunteţi în camera alăturată camerei mele, nu m-am putut abţine să nu vin să vă văd din nou."

Gertrude şi Emily şi-au exprimat aceeaşi plăcere de a o întâlni, rugând-o să intre şi să rămână împreună cel puţin până la cină. Ellen se grăbi să le onoreze invitaţia. Intră în cameră şi, după ce se aşeză pe un scaun oferit de

Gerty, începu să se intereseze de impresiile de călătorie ale celor două şi se arătă preocupată în mod deosebit de starea sănătăţii lui Emily.

Printre alte întâmplări amintite, Gertrude găsi nimerit să menţioneze că s-au întâlnit din nou cu domnul Phillip.

„Interesant!", exclamă domnişoara Gryseworth. „Acest individ pare să fie aproape omniprezent. Cu vreo două zile în urmă l-am întâlnit în Saratoga. A stat la masa de vizavi de mine în restaurantul hotelului, dar nu l-am mai văzut de atunci. Ai reuşit să-l cunoşti, domnişoară Graham?"

„Din păcate, nu", răspunse Emily; apoi, întorcându-se, îi zâmbi lui Gertrude şi adăugă: „Gerty era atât de nerăbdătoare să-mi facă cunoştinţă cu el, încât dezamăgirea ei m-a întristat."

„înseamnă că l-ai găsit destul de agreabil?", o întrebă domnişoara Gryseworth pe Gertrude. „Ţi-am spus că este foarte plăcut."

„Aş putea spune că este foarte interesant", răspunse Gertrude. „Este agreabil, într-adevăr, dar deosebit de ciudat, şi pentru mine foarte tainic."

Şederea lor la Saratoga fu un timp prielnic de încântare pentru Gerty. Locurile îi mai liniştiseră sufletul tulburat şi, ca să-şi păstreze această pace interioară, făcea orice

lucru care ar fi putut mulţumi-o în vreun fel. Chiar în plictiseala care domnea în Sala Congresului, acolo unde veselia oamenilor era o aparenţă, Gerty găsea destule lucruri atrăgătoare. Deşi cunoştea foarte puţin această lume a bogăţiei şi a distracţiei, niciodată sufletul ei nu a reuşit să se lipească de acest mod de a trăi.

Într-o seară, la aproape o săptămână de la sosirea lor la Saratoga, pe când cele două prietene intenţionau să plece din sala de mese şi să se retragă în camera lor, Netta Gryseworth se apropie de Gertrude şi, luând-o de braţ, îi vorbi dojenitor, pe un ton vesel însă: „Gertrude, cred că în curând mă voi certa cu tine!"

„Chiar? Şi din ce motiv?"

„Din gelozie!"

Gertrude roşi puţin.

„O, nu trebuie să roşeşti; nu-i vorba de nici un domn cu părul argintiu care se uită la tine de la celălalt capăt al mesei, nu. Mi-e cu totul indiferent. Ellen şi cu tine puteţi să mă dezaprobaţi cu privire la atenţiile domnului Phillip, dar eu sunt geloasă pe atenţiile altei persoane."

„Spune-mi totul", spuse Emily încercând să o înduplece să-i dezvăluie taina, „poate că te ajut eu."

„Mă îndoiesc de asta", răspunse Netta. „Mă tem că eşti mai degrabă colaboratoarea lui Gerty. N-ai observat că Peter nu mai vede pe nimeni altcineva? Iar eu, ca să vezi ce ironie, nu pot să mănânc sau să beau până când domnişoara Flint nu este servită în modul cel mai atent. Cred că am să fiu nevoită să-l rog pe tata să ne schimbe locurile la masă."

„Am observat că ospătarii sunt foarte atenţi cu noi", spuse Emily. „Bănuieşti cumva că Gertrude i-a corupt în secret?"

„Ea spune că nu", răspunse Netta. „Nu mi-ai spus aşa ieri, Gertrude, când am făcut aluzie la diferenţa cu care sunteţi tratate voi faţă de grupul nostru?"

„Eu sunt convinsă", răspunse Gertrude, „că atenţiile lui sunt absolut voluntare şi le atribui în totalitate influenţei lui Emily şi dorinţei lui de a o servi cât mai bine."

„Nu ne duce cu zăhărelul, Gerty", spuse Netta. „Ştim noi ce ştim."

În colţul stâng al salonului, doamna Gryseworth, şi ea soţie de doctor, stătea împreună cu doamna Jeremy pe o canapea, discutând. Conversaţia lor, mereu întreruptă de salutul noilor veniţi, căzu asupra frumuseţii locului, pe care doamna Gryseworth o găsea mai eficace decât orice medicament. Apoi, vorbiră de o viitoare călătorie. Ellen, care tocmai se întorsese dintr-o scurtă plimbare cu tatăl ei, se angajase în vorbă cu o anume doamnă Pentracourt, sosită de curând de la New York. Amândouă povesteau despre nişte oameni cunoscuţi şi tot felul de alte lucruri fără importanţă. Gerty, însoţită de Emily şi Netta, se aşeză alături, pe canapea, ascultând frânturi din conversaţiile purtate în vecinătatea ei. Pe neaşteptate, în uşa salonului se ivi chipul unei tinere deosebit de frumoase.

Privirile tuturor se-ntoarseră să o admire. Purta o rochie roz, decoltată, dând impresia că se îmbrăcase intenţionat pentru a atrage atenţia asupra ei. Se vedea că rochia şi coafura o costaseră multă trudă şi bătaie de,cap, dar intră în sală cu mişcări atât de libere şi de fireşti, de parcă toate detaliile îmbrăcămintei nu i-ar fi cerut decât o clipă de atenţie. După ce îşi roti privirile înjur, văzu persoana pe care o căuta şi înaintă spre doamna Pentracourt, care se ridică să o întâmpine. Gertrude o recunoscu pe Isabel Clinton. Aceasta a trecut pe lângă ea şi

Emily fără să le observe şi s-a aşezat cu doamna Pentracourt pe o canapea din capătul celălalt al salonului, ca să discute. Nu s-a mai uitat în direcţia grupului doctorului Jeremy până când a plecat. Şi atunci

ar fi trecut pe lângă ei fără să-i observe, dar auzindu-l pe doctorul Gryseworth adresându-se domnişoarei Flint pe nume, a întors capul şi, întâlnind privirea lui Gertrude, a salutat-o foarte indiferentă, apoi a ieşit.

„O, ce fată frumoasă!", a exclamat Netta şi, îndreptându-se spre doamna Pentracourt, o întrebă: „Cine este?"

Lumea era foarte mirată şi parcă nu se mai auzeau unii pe alţii. Emily vorbi liniştită o vreme cu Ellen Gryseworth.

Şuşoteala din sală o făcuse să răspundă tot mai rar întrebărilor puse de Ellen şi să-şi concentreze atenţia asupra a ceea ce se petrecea. Prinse din zbor câte ceva despre noua venită şi, întorcându-se către Gertrude, o întrebă dacă era vorba de Isabel Clinton. I se răspunse din câteva părţi, iar domnul Jeremy concluziona:

„Da, şi dacă n-ar fi cea mai nepoliticoasă fată din lume, nu ai fi rămas în necunoştinţă de prezenţa ei tot timpul acesta."

Emily se abţinu să facă vreun comentariu. Gertrude era tăcută şi ea dar ardea prin interior, aşa cum făcea întotdeauna când cineva o trata pe Emily nerespectuos.

Gertrude şi doctorul Jeremy erau în fiecare dimineaţă printre primii vizitatori la izvorul mineral de la poalele muntelui. În dimineaţa următoare, Gertrude, ca să-l mulţumească pe doctor, sorbi o gură din apa care, de altfel, i se părea nesuferită. După ce s-au depărtat puţin de izvor, doctorul a observat că-i lipseşte bastonul şi, crezând că l-a uitat la izvor, se întoarse să-l caute.

Gertrude ar fi vrut să se întoarcă cu el, dar doctorul insistă ca ea să-şi continue drumul în jurul staţiunii, spunându-i că el îi va ieşi înainte prin partea opusă. Gerty îşi urmă drumul, pătrunsă de gânduri. Nu merse mult, când privirea ei fu atrasă de o tânără pereche. Pentru o clipă păru nelămurită. Era un eveniment cu totul obişnuit în aparenţă, dar ei i se păru ciudat. Tânăra avea

licăriri jucăuşe în priviri şi un zâmbet de fericire şi încântare îi arcuia uşor buzele. Se rezema prea mult de braţul însoţitorului, ameţită parcă de succes. El, cu faţa umbrită de o pălărie de paie, dorind parcă să-şi ascundă înfăţişarea, părea să fi pierdut firul conversaţilor. Când se apropie de ei, Gertrude o recunoscu pe Bella Clinton. Mergea ca totdeauna, ţinându-se foarte drept. Ştia că şi Bella o văzuse, dar că intenţionat nu a vrut s-o cunoască pentru că, după prima privire, aruncată în treacăt, îşi întoarse uşor capul spre însoţitorul ei, aţintindu-şi privirea în pământ. Mişcarea ei păru simplă, firească. Cum nu fu nevoită s-o salute, Gerty îşi întoarse firesc privirea asupra domnului care o însoţea. Îl privi ţintă. Avu sentimentul că picioarele i se taie. Faţa îi încremenise, era vineţie şi semăna ciudat de mult cu pământul. Tânărul o privi în treacăt; continuă să răspundă la întrebări, să vorbească, ba chiar să surâdă. Gerty se simţea zdrobită.

Cei doi trecură şi se depărtară, dar ea rămase ţintuită în acelaşi loc. Şi încă mult timp după aceea, vreme îndelungată, privirea lui ignorantă, pe care i-o aruncase, îi sfâşia inima ca o ruşine de neîndurat. Cunoştea privirea aceea, glasul acela, ca şi cum le-ar fi văzut şi auzit doar ieri. L-ar fi putut uita ea oare pe Willie

Sullivan? Nicidecum, dar el o uitase pe ea. Să alerge după el şi să-l oprească, să-l prindă de mâini şi să-l silească să o vadă, să o cunoască şi să-i vorbească? Ar fi dorit să fugă în urma lor, să-i oprească. Făcu un pas, dar se opri deodată ezitând. Nu avea nici un rost. S-ar fi pedepsit singură.

Era el, Willie, nu încăpea nici o îndoială; dar nu Willie al ei, băiatul de odinioară. Este adevărat că timpul nu adăugase prea mult la înălţimea lui, fiindcă era deja un tânăr destul de bine crescut când a plecat, dar şase ani de viaţă în Orient, grijile şi suferinţa şi-au lăsat o

amprentă pe fizionomia lui. Era acelaşi şi totuşi de nerecunoscut, deosebit de frumos, înfăţişarea plăcută a băiatului de odinioară se schimbase mult. Avea calităţi care-l făceau atât de atrăgător, încât sărea în ochi de la prima vedere. Acum era un bărbat prezentabil, bine făcut, frumos, cu o expresie calmă a feţei. Totul în fiinţa lui, de la fruntea lată, senină, până la liniile din jurul gurii, exprimau hotărârea şi siguranţa biruinţei. Era simplu şi distins. Părea la fel de binevoitor ca altădată şi ochii îi străluceau cu o deosebită duioşie. Toate aceste amănunte păreau să fie suficiente ca să-i trădeze identitatea. Oricât de mult s-ar fi schimbat, chipul lui se imprimase adânc în amintirea ei. Fiecare mişcare a lui se oglindise până odinioară în inima ei. Nu exista însuşire sau calitate a lui, pe care ea s-o fi trecut cu vederea.

Şi cum ar fi putut Gerty să-i şteargă amintirea, când zi de zi, gândul ei poposea doar pe umărul lui ca să plângă.

A rămas acolo nemişcată, gândindu-se: „Nu mă mai cunoaşte!" Cu visurile spulberate, cu inima străpunsă de săgeata nemiloasă a dezamăgirii, Gerty tremura din cap până în picioare. Însă în zbuciumul ei, nu s-a oprit să reflecteze asupra faptului că era doar o copilă la plecarea lui Willie, iar trecerea timpului ar fi putut să-i schimbe mult înfăţişarea. Ea nu vedea în propria persoană decât o schimbare aparentă, însă se întâmpla ca mulţi să nu o recunoască. Prin capul ei treceau tot felul de gânduri. De ce era Willie tocmai aici, şi cu Isabel Clinton rezemându-se de braţul său? Cum a ajuns în partea aceasta a oceanului? Şi de ce, dacă s-a întors, nu a căutat-o pe ea, prima şi - după cum crezuse până atunci - aproape singura prietenă, ca să-l întâmpine la sosirea în ţara natală?

De ce oare nu i-a scris măcar că se întoarce?

În timp ce medita deznădăjduită la toate aceste tresări la auzul unor paşi ce se apropiau. Se grăbi să se depărteze.

Îşi întoarse capul în altă parte, prefăcându-se că paşii care-o urmăreau n-aveau nimic comun cu ea. Simte totuşi că se fereşte în zadar. Lăsă ca voalul să-i cadă peste faţă, iar cu dosul palmei subţiri şi albe, îşi şterse lacrimile căzute fără voie.

Aproape orbită de lacrimi şi de voal nu putu să-şi de-a seama de direcţia în care o luase. Deodată, un fluierat asurzitor o umplu de spaimă şi confuzie; nu ştia în ce parte s" o apuce, dar în clipa aceea o mână puternică o cuprinse şi fu ridicată în aer ca şi cum ar fi fost o fetiţă. În momentul următor, se trezi lângă calea ferată şi-şi dădu seama că cineva a tras-o din calea unui tren care plimba vizitatorii în jurul staţiunii. Îşi ridică voalul.

Se-ntoarse, încercând să-şi ascundă tulburarea. Chipul ei trăda confuzie pe de o parte şi mulţumire faţă de salvatorul ei, pe de altă parte.

Domnul Phillip o privea plin de milă. „Sărmană copilă!", şopti el, încercând să o mângâie, „Eşti înspăimântată! Stai puţin pe banca aceasta." Dar ea făcu semn cu capul, arătându-i dorinţa de a merge spre hotel. Nu putea vorbi - bunătatea din privirea lui putea numai să-i sporească întristarea. Într-un târziu, făcând eforturi mari să-şi recapete calmul, când el o întrebă: „Te-am speriat?", reuşi să răspundă:

„Dumneata?! Nu, ai fost foarte bun. Îţi mulţumesc!"

„îmi pare rău de ce s-a întâmplat. Trenuleţul acela este foarte periculos. Ar fi mai bine dacă ar lăsa vizitatorii să se plimbe pe jos liniştiţi."

„Trenul?!", şopti Gertrude într-un mod absent. „O, da, am uitat!"

„Mă tem că eşti foarte afectată; nu crezi că ar trebui să te consulte doctorul Jeremy?"

„Doctorul Jeremy? Mi se pare că s-a întors la izvor după baston."

Domnul Phillip îşi dădu seama că este ameţită şi dezorientată. O luă de mână şi îi interzise să mai vorbească, conducând-o înapoi la hotel în tăcere. Înainte de a pleca, o întrebă pe un ton plin de bunătate: „Ce-aş putea să fac pentru tine? Cum aş putea să te ajut?"

Gertrude îl privi în faţă şi înţelese că el ştia că nu este speriată, ci nefericită. Îi mulţumi din privirea ce strălucea printre lacrimi. „Nu, nu!", răspunse ea, „îţi mulţumesc că eşti atât de bun!", şi intră repede în casă, lăsându-l în faţa uşii.

Îi era foarte greu să apară ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi să evite vigilenţa prietenei sale care era întotdeauna receptivă la orice sentiment sau suferinţă a ei. Adunându-şi toate puterile, se strădui să se comporte calm şi cu seninătate. A intrat, spunând vesel: „Bună dimineaţa!", după care începu să o ajute pe Emily să-şi facă toaleta. Lacrimile cădeau fără voie, brăzdându-i faţa. Ştia că Emily n-o vede şi de aceea plângea nestingherită.

Înainte de a merge la micul dejun, ca să nu atragă atenţia asupra ei, Gerty îşi spălă bine lacrimile. Ochii îi erau încă roşii, dar mulţi dintre cunoscuţi puneau asta pe seama lipsei de somn. Ajunseră în sala de mese. Gerty nu putea să mănânce nimic şi numai gândul la mâncare o făcea să-şi simtă stomacul greu. Când Emily îşi exprimă dorinţa de a lua micul dejun în cameră, Gerty fu cum nu se poate mai recunoscătoare. Doar aşa putea scăpa de întrebările cicălitoare ale comesenilor. După ce îi povesti cum domnul Phillip a salvat-o de la un accident care probabil ar fi fost fatal, Gerty îşi mărturisi dezamăgirea că nu reuşise încă să-i facă lui Emily cunoştinţă cu el. Emily îi spuse cu glas scăzut că va găsi ea un moment potrivit pentru asta şi îi ceru fetei să-i

citească nişte capitole din cartea împrumutată de la domnul Phillip.

Trecuse toată dimineaţa şi nu a auzit nimic de la Willie. De fiecare dată când cineva trecea pe coridor, asculta cu atenţie, iar când a auzit o bătaie în uşă, a început să tremure atât de tare, încât abia putu să deschidă. Eracamerista, care însă nu i-a adus nici o invitaţie în salon, toate aceste frământări au făcut-o să aibă bujori în obraji şi o durere de cap insuportabilă.

CAPITOLUL XXXI

O INIMĂ RĂNITĂ

După cină, când Gertrude s-a retras în camera ei, a găsit un buchet de flori foarte frumoase pe care camerista îl adusese pentru ea. Nu i-a fost greu să-şi dea seama de unde veneau, cântărind motivele pentru care cineva i-ar fi putut trimite un dar ce nu putea fi refuzat. Dacă putea accepta mila cuiva, acela era oricum domnul Phillip, şi aceasta o făcu să lăcrimeze cu mai multă bucurie decât dacă ar fi fost de la altcineva.

În aceeaşi seară primi o invitaţie prin care familia doctorului Gryseworth şi familia Pentracourt o rugau insistent să-i însoţească la un mare concert. Stătu mai toată ziua închisă în odaia ei. Nu primi pe nimeni dintre cunoscuţii ei, scuzându-se din pricina unei dureri groaznice de cap. Trăia clipe de deznădejde îngrozitoare. Tot ce o încuraja înota în ceaţă. Simţea că nu ar fi în stare să facă faţă aceleaşi situaţii petrecute în zori, de aceea se hotărî să refuze invitaţia. Avea inima grea şi suferea tot mai cumplit. Aşteptă întreaga zi un semn de la Willie, dar acesta întârzie să apară. Probabil că tânărul Sullivan nu dorea să o mai întâlnească. De aceea nu dori să-i iasă singură-n cale şi să-l vadă în compania aceleiaşi tinere. Ar fi zdrobit-o şi mai mult.

Salonul, pe jumătate gol, era foarte liniştit - aşa cum avea ea nevoie. Capul o durea încă tare, aşa că se hotărî să iasă puţin şi să se plimbe la lumina lunii. Când ieşi în coridor, se întâlni cu domnul Phillip.

„De ce eşti singură?", o întrebă el. „Şi de ce nu te-ai dus la concert?"

..Mă doare capul!"

„Am observat asta la cină. Nu te simţi mai bine?" „Nu."

„Vino cu mine pe verandă, să ne plimbăm puţin; îţi va face bine. Nu crezi că-i ridicol că atâtea mii de oameni vin aici să se recreeze?"

„Nu ştiu", răspunse Gertrude. „Nu mi se pare ridicol. Pentru cei care se pot distra, este un loc excelent."

„Şi câţi se pot distra?"

„Cred că majoritatea."

„Nu-i adevărat, copila mea. Mai mult de jumătate se întorc acasă nefericiţi, iar ceilalţi nesatisfăcuţi."

„Crezi asta? Eu mă gândeam că locul acesta frumos îi farmecă pe toţi. Peste tot mi se pare că văd numai feţe fericite."

„O, asta este numai la suprafaţă; şi dacă vrei să observi, cei ce sunt fericiţi într-o zi, sunt destul de nenorociţi în ziua următoare. Ieri şi tu erai fericită, dar azi nu mai eşti, sărmană copilă."

Apoi, observând că mâna fetei tremura şi ochii au coborât în pământ, continuă: „Oricum, m-aş bucura ca în curând să te văd din nou senină şi veselă ca înainte. Doctorul Jeremy nu trebuia să te aducă aici. Muntele Catskill a fost un loc mai bun pentru imaginaţia ta creativă. Dar uite! Prietenii noştri s-au întors de la concert."

Toţi şi-au exprimat părerile de rău că Gertrude nu a fost şi ea cu ei. „Dar, poate", şopti Netta, „te-ai simţit mai bine aici decât la concert." Gertrude o privi mirată. Păru

să nu-i fi înţeles aluzia. Totuşi, felul nevinovat de a o privi, îi spulberă Nettei toate suspiciunile.

„Domnişoara Clinton a fost acolo", continuă Netta. „Era foarte frumoasă şi o mulţime de tineri roiau în jurul ei, dar l-aţi observat pe cel căruia îi dădea toată atenţia - tânărul acela înalt şi frumos care a aşteptat-o în hol şi au plecat împreună? Nu avea ochi decât pentru el."

„Vorbeşti de acela care a intrat chiar înainte de sfârşitul concertului şi a stat rezemat de perete câteva minute?", o întrebă Ellen.

„Da", răspunse Netta, „dar a aşteptat până când Alboni a terminat ultima piesă, apoi i-a şoptit ceva domnişoarei Clinton, iar ea s-a ridicat şi a plecat cu el, spre dezamăgirea celorlalţi."

„Nu-i de mirare, considerând circumstanţele", spuse domnul Pentracourt, „că domnişoara Clinton preferă o plimbare cu domnul Sullivan decât să asculte cea mai bună muzică din lume."

„De ce?", întrebă Netta. „Nu înţeleg care este motivul pentru care acest tânăr este atât de important şi de ce i se acordă atâta încredere. Mă îndoiesc că merită atâta consideraţie."

„Cine îl cunoaşte pe domnul Sullivan nu se îndoieşte", răspunse domnul Pentracourt. „în general, se pare că este vorba de o perspectivă de viitor. A fost în Paris cu familia Clinton în primăvară, iar acum au venit acasă cu acelaşi vapor. Toată lumea ştie că aceasta este dorinţa inimii domnului Clinton, iar domnişoara Isabel nu-şi ascunde nici ea preferinţele."

„Fără îndoială", îl întrerupse doamna Pentracourt, „este un lucru bine cunoscut."

Dar ce se întâmpla cu Gertrude în timpul acestor schimburi de păreri? Credea că trăieşte un coşmar, că totul este înşelător, deşi ascultase cu respiraţia tăiată conversaţia şi pătrunse adânc înţelesul fiecărui cuvânt.

Nimeni nu-i cunoştea starea sufletească mai bine decât ea însăşi. Nimeni nu ştia că toată starea ei depresivă se datora faptului că încrederea îi fusese înşelată de singura persoană pe care o iubise mai mult decât propria fiinţă. Doar domnul Phillip părea să mai înţeleagă ceva, ceva însă mult prea vag pentru a o ajuta foarte mult. Înţelesese că trebuie să se mişte şi să vorbească în locul ei, într-un mod cât mai prudent însă. El o scuti de momentele neplăcute de a da explicaţii cu privire la starea ei sufletească. Nu avea chef de vorbă, căci inima i se frângea de durere.

Domnul Sullivan?", spuse el. „Ah! Un băiat de treabă; îl cunosc. Domnişoară Gertrude, trebuie să-ţi povestesc o mică anecdotă despre tânărul acesta"; şi, pornind încet în direcţia în care ei se îndreptau când s-au întâlnit cu cei care veneau de la concert, îi povesti cum odată, cu câţiva ani în urmă, el împreună cu domnul Sullivan traversau un deşert din Arabia şi tânărul s-a dovedit a fi de un real folos, salvându-l de atacul unui trib de beduini.

Oprindu-se din istorisire şi fără ceremonie o aşeză pe un fotoliu din apropiere. „Ia loc aici", spuse el, şi aşteaptă-mă să-ţi aduc un pahar de apă." I-a aşezat pardesiul şi a plecat repede. O, cât de recunoscătoare îi era Gertrude în inima ei pentru că a lăsat-o singură, dându-i timp să-şi revină. Era lucrul cel mai drăguţ pe care putea să-l facă.

Când s-a întors, fata era liniştită. Abia îşi muie buzele în apă; el observă, dar nu o sili să bea. „Te-am făcut să aştepţi prea mult", spuse el. „Vino, ar trebui să intri înăuntru." Gerty se ridică, iar el, după o mică pauză, spuse pe un ton încurajator, întărindu-şi în acelaşi timp cuvintele cu privirea: „Tu mă îndemni, domnişoară Gertrude, să am încredere în toată lumea; dar eu te rog, observând că nu ai prea multă experienţă, să nu asculţi şi să nu crezi tot ce auzi. Dacă găseşti undeva o fundaţie

solidă de încredere, poţi să te rezemi de ea, dar, în rest, să ştii că vorbăria goală şi clevetirile celor din locul acesta nu sunt vrednice de crezare. Noapte bună!"

Câtă incertitudine au creat aceste cuvinte în mintea ei şi câte sentimente contradictorii i se luptau în inimă! Au lovit-o cu forţa unei profeţii, străpungând-o adânc în inimă.

În toţi anii aceştia, în corespondenţa primită de la Willie cu regularitate, nu a fost nici o scrisoare în care să nu-şi exprime dragostea şi devotamentul faţă de Gertrude - o dragoste exclusivă, în care ea nu avea nici o rivală. Declaraţiile pe care i le-a făcut în scrisoarea pe care ea a primit-o imediat după moartea doamnei Sullivan, spunându-i că speranţele, rugăciunile şi munca lui erau numai pentru ea, erau o dovadă convingătoare a unei iubiri gingaşe şi cutezătoare. Ar trebui oare ca acum să nu mai aibă încredere în el? Ar fi trebuit oare să dea la o parte toate dovezile sincerităţii şi ale dragostei lui din trecut şi să accepte dovezile care-l acuzau de vinovăţia de-aş fi trădat prietena copilăriei? Îşi reaminti pe rând toate evenimentele pe care le cunoştea din viaţa lui. Se gândi apoi la prezent, la lucrurile îngrozitor de dureroase pentru ea, încercând totuşi să nu le mai socotească atât de degradante şi nevrednice. Ea îi cunoştea cel mai bine povestea vieţii, îi ştia sufletul ca o oglindă şi îl vedea incapabil de tot ceea ce făcea. De aceea, spera în adâncul sufletului că încrederea care începea să se contureze uşor în inima ei, va fi răsplătită cândva, în vreun fel.

Pentru tot restul serii, încercă să-şi înfrângă durerea de pe chip şi reuşi într-o oarecare măsură. Se întoarse în salon să o ia pe Emily. Îşi luă rămas bun de la prieteni, urându-le „noapte bună" pe un ton vesel, deşi glasul încă îi tremura. Se hotărî apoi să nu se mai lase condusă de chinul amintirilor. Se hotărî să nu mai nădăjduiască într-o

fericire deosebită alături de acest Willie şi, prin urmare, să nu mai nesocotească prezentul. Începu să se simtă iarăşi ea însăşi şi nici nu dorea să fie alta. Voia doar să reuşească să fie mai bună şi mai înţeleaptă ca înainte.

Pe la miezul nopţii, adormi liniştită, dar liniştea era rezultatul hotărârii şi efortului minţii, aşa că nu putea să dureze. Când s-a trezit, dimineaţa, se lăsă iarăşi pradă depresiei, iar efortul pe care l-a făcut ca să meargă la micul dejun a fost aproape mecanic.

În dimineaţa aceea, Emily a primit o scrisoare, care a fost lucrul cel mai bun pentru Gertrude. Venea din partea domnului Graham, care sosise la New York şi dorea ca ele amândouă să-l însoţească acolo ziua următoare. Gertrude nu putea să-şi ascundă satisfacţia, iar Emily, fericită la gândul că-şi va întâlni tatăl în curând, era nerăbdătoare să plece.

După prânz, s-au retras în camera lor, şi Gertrude şi-a petrecut timpul până la cină cu pregătirea şi împachetarea lucrurilor. Cu o zi înainte sperase cu nerăbdare că Willie îşi va face apariţia; acum însă un asemenea eveniment o îngrozea. A-l întâlni aici, în mod public, ar fi fost insuportabil.

Aşadar, s-a bucurat mult când, după cină, domnul Phillip i-a propus să facă o plimbare cu trăsura în jurul lacului.

Doctorul Gryseworth şi una din fiicele sale fuseseră de acord să-l însoţească, iar el spera ca Gertrude să nu refuze cel de-al patrulea loc în trăsură.

Când au ajuns la marginea lacului, doctorul Gryseworth împreună cu Ellen s-au întâlnit cu nişte vechi prieteni, care i-au convins să meargă cu ei la un joc de popice. Domnul Phillip şi Gertrude au rămas pe marginea lacului, privind tăcuţi minunăţia apei, întinderea sticloasă şi nemărginită. În pas de plimbare, doi tineri se apropiau de ei, discutând. Când au ajuns în dreptul lor, se făcuse o

tăcere de o clipă, de parcă tinerii pierduseră firul discuţiei şi nu reuşeau să-l mai înnoade. Apoi, continuară să vorbească, risipind tăcerea. Un arbore bătrân umbrea şi ascundea silueta înaltă a domnului Phillip, iar Gertrude se-ntoarse înadins cu spatele, pentru a nu fi cunoscută. Era Willie al ei, însoţit de frumoasa Isabel Clinton. Îi urmărea cu coada ochiului, cu capul uşor întors către ei. Şi cu cât îi observa, cu atât mai mult i se întărea convingerea că nenorocirea ei era un fapt împlinit. Erau atât de aproape, încât putea auzi ce vorbeau. „Vrei să cred, atunci, că-ţi voi lipsi atât de mult?", întrebă Isabel uitându-se ţintă în ochii însoţitorului care privea lacul cu un aer serios.

„Dacă-mi vei lipsi?", răspunse el, întorcându-se spre ea şi vorbind pe un ton care exprima puţin reproş. „Cum să nu-mi lipseşti? Ce voi face în timpul acesta?"

„Dar vor fi numai două zile."

„Un timp foarte scurt în circumstanţe obişnuite", spuse Willie, „dar o veşnicie..." Aici se opri deodată, controlându-se şi făcând un semn cu mâna de a-şi continua drumul. Isabel îl urmă spunând: „Dar mă vei aştepta aici?"

El îşi întoarse capul să-i răspundă. Gerty îl privea din umbră. Descoperi în ochii lui o încruntare care semăna a mustrare. Vorbi liniştit, cu glasul limpede: „Bineînţeles! Te poţi îndoi de asta?"

Expresia ciudată, amară şi nenaturală din înfăţişarea lui Gertrude în timp ce ascultase această conversaţie era o privelişte prea tristă pentru domnul Phillip.

„Gertrude!", exclamă el, „Gertrude, ce s-a întâmplat? Vorbeşte-mi, Gertrude!"

Ea nu-şi întoarse privirea. Tăcea, cu faţa de piatră, şi se vedea că nu avea de gând să mai scoată vreun cuvânt.

Stătea moleşită şi răsufla încet. Vru să mai spună ceva, dar simţi parcă zădărnicia vorbelor şi atunci o linişte

adâncă o atinse ca o răcoare şi în acelaşi timp ca o deznădejde. El îi luă mâna într-a lui. Era ca de gheaţă, parcă tot sângele i s-ar fi risipit din trup. Faţa domnului Phillip avea acum o expresie la fel de disperată ca şi a ei.

„Gertrude", spuse el privind-o în faţă, „Ce ţi-au făcut oamenii aceştia? Dacă tânărul te-a neîndreptăţit, va plăti ticălosul...", şi era gata să sară în direcţia celor doi.

Cuvintele şi acţiunea lui o determinară pe Gertrude să-şi vină în fire. „Nu, nu!", răspunse ea. „Mă simt mai bine.

Nu le spune nimic, te rog", şi, întorcându-şi capul, privi în direcţia opusă. „Mă simt mult mai bine", adăugă cu glas liniştit şi propuse să se întoarcă acasă.

Domnul Phillip o însoţi în tăcere şi, înainte de a ajunge la jumătatea dealului, unde-şi lăsaseră trăsura, au fost ajunşi din urmă de ceilalţi şi au pornit toţi înapoi la Saratoga. Se petrecea ceva ciudat cu ea. Mulţi dintre însoţitorii ei vedeau asta. Stătea cu capul plecat ca un om bolnav care-şi priveşte rana şi care întrezăreşte dincolo de ea chinul cumplit al morţii. De câteva ori în drum spre casă, doctorul Gryseworth o întrebă dacă se simte bine. Durerea îi gârbovise chipul. Glasul îi deveni stins şi şovăitor şi chiar Emily simţind schimbarea, o întrebă de câteva ori: „Ce s-a întâmplat cu tine, copila mea?" Dar ea declară că se simte bine şi îşi lUă rămas bun de la mulţi dintre prieteni, promiţând familiei Gryseworth că-i va întâlni a doua zi dimineaţă.

Privind în urmă, nu se mai putea îndoi de necredincioşia singurului ei prieten. Gerty se gândea la ea însăşi, la înjosirea pe care o simţea mereu şi care-i fusese acum dureros amintită. Nu se aşteptase la atâta cruzime din partea lui Willie. Îşi dădu seama că totul e josnic, dezgustător, că viaţa ei falimentase undeva. Se gândi că Willie nu e chiar vinovat, că poate ea nu are nici un drept asupra lui şi nici el vreo îndatorire. Se opri, încercând să adune în minte cele întâmplate. Unchiul True şi doamna

Sullivan au fost amândoi binefăcătorii ei, Emily îi era încă o prietenă dragă şi statornică, dar toate aceste relaţii au fost mai mult sau mai puţin dependente şi de ea. Pe cine, atunci, se putea rezema? La cine ar putea să alerge cu încredere pentru un sfat, protecţie, suport şi chiar dragoste? La cine altul dacă nu la Willie? Dar Willie şi-a dat inima alteia. Nu-i de mirare atunci că ea a plâns aşa cum plâng cei cu inima sfâşiată şi s-a simţit bolnavă, istovită de puteri şi leşinată. Şi într-un ceas târziu din noapte i s-a părut că aude o voce - aidoma ca în copilărie - şoptindu-i: „Gerty, Gerty, sărmană Gerty!" Ştiind că Emily dormea, a coborât din pat şi a îngenuncheat cu faţa spre cer, iar înfăţişarea ei dovedea că sufletul îi era în părtăşie cu Creatorul, vărsându-şi în rugăciunea ei simplă tot focul inimii Singurului Prieten Adevărat care nu o părăsise niciodată.

Deodată, două mâini o îmbrăţişară, iar când se întoarse, o văzu pe Emily îngenuncheată lângă ea.

„Gertrude", spuse ea, „tu eşti necăjită. De ce ai încercat să-ţi ascunzi suferinţa de mine? Nu-mi întoarcespatele, Gertrude!" Şi, îmbrăţişând-o din nou, îi puse capul pe umărul ei, şoptindu-i: „Spune-mi totul, copila mea!

Ce s-a întâmplat cu sărmana mea fetiţă?"

Şi Gertrude şi-a descărcat povara inimii faţă de Emily, dezvăluindu-i unicul lucru pe care l-a ţinut vreodată secret faţă de ea. Obrazul drăgălaş, scăldat în lacrimi, al lui Gerty, se ascundea în poalele rochiei lui Emily. Cu un plâns înăbuşit, Emily ascultă povestea tristă a copilei, mângâindu-i uşor părul. Când fata termină de povestit tot ce o frământa, Emily îi răspunse cu duioşie: „E atât de ciudat, atât de dureros că şi peste tine a căzut aceeaşi soartă! O, Gertrude, copila mea, putem plânge împreună! Totuşi, crede-mă, durerea ta este mai puţin amară decât a mea!"

Şi în ceasul acela întunecos din miez de noapte, încrederea lui Gertrude a fost răsplătită prin revelaţia unei istorii dureroase care, cu douăzeci de ani în urmă, ruinase tinereţea prietenei sale şi care îi era încă vie în amintiri, aruncând asupra ei o umbră de negură şi durere, în care lipsa vederii era doar o parte infimă din suferinţa ce-i mâhnea sufletul.

CAPITOLUL XXXII

O POVESTE A DURERII

Eram mai mică decât tine, Gertrude", spuse Emily, „când încercarea a venit în viaţa mea şi eram cu totul o altă persoană decât ceea ce am fost de când mă cunoşti tu. Mama mea amurit când eram încă foarte mică, aşa că nu-mi amintesc de ea. Tatăl meu s-a recăsătorit, şi în soţia lui am găsit o dragoste care m-a recompensat pentru marea pierdere. Când tatăl s-a căsătorit cu ea, era văduvă şi avea un fiu. Acesta a devenit singurul meu tovarăş, părtaş la toate bucuriile copilăriei. Mi-ai spus, copila mea, cu mulţi ani în urmă, că nici nu mi-aş putea imagina cât de mult îl iubeşti pe Willie şi atunci am fost aproape gata să-ţi mărturisesc istoria vieţii mele, pentru a te convinge că experienţa mea proprie m-a învăţat să înţeleg o asemenea iubire; dar m-am abţinut, considerând că erai prea tânără ca să auzi o poveste atât de tristă. Cuvintele nu pot descrie cât de drag îmi era acest tovarăş dejoacă. Influenţa pe care am avut-o unul asupra celuilalt a creat o dependenţă reciprocă. El avea un spirit conducător, o voinţă puternică şi neînfrântă. Era hotărât şi binevoitor în tot ceea ce făcea. Pe chipul lui însă, totdeauna energic şi independent, se întipărea adesea - când mă privea - o izbitoare expresie de supunere şi sfiiciune. Când îi zâmbeam, surâsul meu trecea şi pe faţa lui. Când el cădea pe gânduri,

deveneam şi eu gravă. Aveam o putere neînţeleasă unul asupra altuia. Firea mea uşor influenţabilă m-a determinat să mă ascund la umbra ocrotitorului meu şi să fac din el o cârmă a trăirii mele. Deşi îmi dirija viaţa după bunul lui plac, avea şi el nevoie adesea de ajutorul meu şi în această privinţă îmi era recunoscător. Uneori trebuia să acţionez ca mijlocitor între el şi tatăl meu, fiindcă, în timp ce băiatul era un idol pentru mama lui, era tratat cu răceală şi neîncredere de tatăl meu, care nu-i aprecia niciodată calităţile, ci părea că întotdeauna îl dispreţuia.

Nu mă îndoiesc că această atitudine a tatălui faţă de fiul lui a fost un chin pentru mama noastră. Fusese săracă în văduvia ei, iar băiatul, fără să moştenească nimic care să fie al lui, era dependent total de averea tatălui meu.

Aceasta a fost o cauză dureroasă a mortificării mândriei sale care, chiar din fragedă copilărie, era destul de pronunţată.

Cât timp mama noastră a fost în viaţă am trăit în armonie, dar când aveam şaisprezece ani a murit subit. Îmi amintesc de ultima noapte a ei, când m-a chemat la ea, spunându-mi: «Emily, rugăciunea mea pe patul morţii este ca tu să fii îngerul păzitor al băiatului meu! » Dumnezeu să mă ierte, exclamă Emily cu ochii plini de lacrimi, dacă am fost vreodată necredincioasă acestei rugăminţi!

Cel despre care îţi povestesc avea atunci optsprezece ani. Devenise un lucrător la firma tatălui meu - împotriva voinţei lui, fiindcă îşi dorise o educaţie superioară. După moartea mamei, relaţia dintre mine şi fiul ei s-a împletit mai strâns decât oricând înainte; şi, deoarece el a continuat să locuiască în casa noastră, am petrecut foarte mult timp împreună, bineînţeles, nu întotdeauna fericiţi. Adeseori faţa tatălui meu era atât de încruntată,

încât îmi era teamă să o privesc, în timp ce înfăţişarea necăjită şi uneori agitată a fiului său vitreg mărturisea că între ei avusese loc un conflict puternic - probabil la bancă şi de aceea eu nu ştiam nimic - îi vedeam doar efectele. Lucrurile au decurs aşa timp de şase luni, apoi tatăl meu s-a hotărât să pună un păzitor între noi -pentru a avea un control desăvârşit asupra libertăţii noastre -în persoana doamnei Ellis, pe care a angajat-o ca menajeră şi care a rămas cu noi tot timpul până acum.

Este adevărat, m-am folosit fără ezitare de felurite mijloace mărunte pentru a evita şi a înşela această vigilenţă Care avea menirea să ne despartă. Tatăl meu însă a observatmanevrele noastre mai bine decât ne-am închipuit noi şi-a şi imaginat mult mai mult decât a existat în realitate. Ne urmărea atent şi pentru un timp ne-a interzis orice fel de legătură sau discuţie. Mi-am dat seama după aceea că planul lui a fost să ne despartă, folosindu-se de prima posibilitate de a-şi transfera fiul pentru un post la o branşă a băncii sale din străinătate. Între timp, până planurile sale au putut fi aduse la îndeplinire, încerca să mă descurajeze - fiindcă era şi atunci, ca întotdeauna, la fel de bun şi indulgent cu mine, pe cât era de consecvent în autoritatea lui. Înainte de a reuşi să-şi împlinească planul, împrejurările au făcut să..." Aici, glasul lui Emily fu sugrumat de durere. Avea pe chip o expresie de deznădejde, de mirare. Părea un fluture cu aripile zdrobite.

Îşi aşeză capul pe umărul fetei. Îşi simţi inima grea şi lăsă din nou să i se perinde prin minte trecutul, gemând uşor. Suspinele ei amare pătrundeau şi inima lui Gerty. Ar fi vrut s-o ajute, dar ştia că era zadarnic.

„Nu încerca să-mi spui restul povestirii, dragă Emily", spuse Gertrude. „îmi este de ajuns să înţeleg cât de nefericită eşti. Nu te mai necăji să răscoleşti pentru mine durerile din trecut."

„Din trecut?!", răspunse Emily după ce se opri din plâns. „Nu, nu ajung niciodată să fie în trecut. Pe de altă parte, nu sunt nefericită, Gertrude. Pacea mea este numai rareori ameninţată şi nici atunci nu las ca nervii mei slabi să fie zdruncinaţi împărtăşind cuiva tainele încercării pe care nu o voi uita niciodată. Am făcut-o numai fiindcă tu ştii cât de armonios şi dulce trece viaţa mea spre veşnicie cu nădejdea în marea şi eterna înviere, unde voi vedea iarăşi lumina, şi fiindcă doresc să-i dovedesc copilei mele dragi puterea credinţei în dragostea lui Dumnezeu care mi-a schimbat întunecimea într-o lumină interioară dulce şi sublimă şi a transformat necazul meu - după ce am învăţat îndelunga răbdare - într-o bucurie nesfârşită a harului ceresc.

Mă îmbolnăvisem deodată de febră. Doamna Ellis, pe care am tratat-o întotdeauna cu răceală, m-a îngrijit zi şi noapte plină de devotament. Am început să-mi revin şi într-o zi, când am putut să mă ridic şi să mă îmbrac, am ieşit în biblioteca tatălui meu, dorind să schimb aerul şi peisajul. Acolo m-am aşezat într-un fotoliu. Doamna Ellis a plecat să-şi vadă de treburi, dar nu înainte de a-mi pune la îndemână o măsuţă pe care erau aranjate diferite pahare, sticle şi alte lucruri. Era o seară de iunie, iar eu priveam pe fereastră, aşteptând să văd asfinţitul soarelui, când Phillip a intrat pe uşă. Nu mă văzuse de când mă îmbolnăvisem, iar după această prelungită şi dureroasă despărţire, întâlnirea noastră a fost plină de gingăşie şi bucurie. Avea, împreună cu tot focul unui temperament fierbinte şi nestăpânit, o adâncime sentimentală deosebită, o inimă caldă şi o duioasă compasiune. Şi astăzi îmi amintesc bine expresia feţei lui nobile, tonul bărbătesc al glasului său în timp ce stătea lângă mine pe fotoliu şi-mi îmbăta capul, ameţit de boală, cu mirosul apei de colonie.

Cât timp am stat acolo nu ştiu, dar umbrele serii coborau încet peste zare şi se furişau şi în bibliotecă când deodată tatăl meu a intrat brusc, apropiindu-se cu paşi repezi de noi. Am văzut cum îşi priveşte fiul vitreg cu o furie pe care nu i-o mai văzusem niciodată până atunci pe chip. Îi aruncă o privire neagră care părea să nu-l mai cruţe sau să-i mai îngăduie îndrăzneala. Era o stare de încordare şi ură. Eu nu înţelegeam încă bine ce se petrece.

Tânărul s-a ridicat şi a stat înaintea lui cu o expresie de sfidare şi mândrie, apoi a urmat o scenă pe care nu am nici dorinţa şi nici puterea de a o descrie.

Este suficient să spun doar că în acuzaţia dublă pe care tatăl meu înfuriat i-a adus-o lui Phillip, a menţionat părerea lui că acesta încearcă să-mi câştige afecţiunile, ca să devină moştenitorul întregii averi a tatălui meu.

Apoi l-a învinuit de o crimă şi mai gravă - de faptul că ar fi falsificat un cont bancar, însuşindu-şi o sumă mare de bani de la firma tatălui meu.

Până în acea zi, după câte ştiu", spuse Emily cu glasul tremurând de emoţie, „Phillip nu a încercat niciodată să nege această învinuire, dar nu am crezut atunci, nu cred acum şi nu voi crede niciodată că el a putut face aşa ceva.

Oricare i-ar fi fost defectele - şi temperamentul lui impetuos îl făcea să aibă destule - îndrăznesc să declar cu convingere că era nevinovat.

Poţi să-ţi dai seama, dragă Gerty, că în urma bolii eram încă slăbită şi puterile îmi era vlăguite. Nu puteam să-mi dau seama bine ce se petrece. Înţelegeam însă că trebuie să intervin, dar nu mă simţeam în stare. Nu-mi amintesc clar ceea ce a urmat în urma învinuirilor aduse de tatăl meu. Îmi revin în minte doar frânturile acelor clipe de îngrozitoare tensiune sufletească. Era groaznic să priveşti cum se schimbaseră trăsăturile feţei tânărului

în timp ce stătea şi asculta jignirile şi răbda mustrările şi înţepăturile ironice pe care tatăl meu i le adresa, încredinţat că erau bine meritate, dar care au provocat tânărului o mânie puternică. Deodată a făcut un pas în faţă şi a ridicat încet mâna încleştată pe care până atunci o ţinuse în jos. N-am ştiut dacă avea de gând să ia cerul ca martor al nevinovăţiei sale sau dacă intenţiona să-l lovească pe tatăl meu, dar am sărit din fotoliu, pregătindu-mă să-i despart, rugându-i să se liniştească, cel puţin pentru mine, dar puterile m-au părăsit şi cu un ţipăt am căzut înapoi pe fotoliu, leşinată.

O, ce groaznică mi-a fost trezirea! Cum aş putea să ţi-o descriu? Şi totuşi voi încerca. Ascultă, Gertrude. El, sărmanul băiat ruinat, a sărit să mă ajute; şi, dezorientat de nedreptate, nu şi-a dat seama ce face."

„Ce?", exclamă Gertrude. „Nu ţi-a..."

„Nu, nu. A fost un accident", exclamă Emily începând să plângă din nou. „S-a întins să ia apa de colonie pe care o pusese puţin mai devreme pe masă. Acolo erau alte câteva sticle şi, în grabă, a apucat una cu un acid, pe care doamnaEllis o lăsase din greşeală pe masă. Era foarte asemănătoare cu cea de colonie şi, grăbindu-se să o deschidă a vărsat-o toată..."

„Pe ochii tăi!"

Emily dădu din cap.

„O sărmană Emily!", exclamă Gertrude. „Şi sărmanul şi nenorocitul Phillip!"

„Nenorocit cu adevărat! Crede-mă, Gertrude, că dintre noi doi, el a avut soarta cea mai rea."

„O, Emily, cât de intensă trebuie să fi fost durerea ta! Cum ai putut să suferi atât de mult şi să trăieşti?"

„Te referi la durerea din ochii mei? A fost într-adevăr destul de gravă şi insuportabilă, dar agonia minţii a fost mai dureroasă!"

„Ce s-a întâmplat cu el?", întrebă Gertrude.

„Nu pot să-ţi dau nici un răspuns sigur cu privire la ce a urmat. Am fost într-o stare în care nu am putut să ştiu nimic despre felul în care tatăl meu şi-a tratat fiul vitreg. Ştiu doar că l-a alungat dinaintea ochilor şi din mintea lui pentru totdeauna."

„Şi nu ai mai aflat nimic despre el vreodată?"

„Ba da, am aflat de la doctorul meu - el a fost singurul care a cunoscut toate împrejurările - că s-a îmbarcat şi a plecat spre America de Sud. Mai târziu a murit într-o ţară străină, singur, bolnav şi neavând pe nimeni să-l îngrijească. A murit de malaria aceea din sud care îşi face victime din aproape toţi străinii. Când am auzit, am căzut la pat, iar doctorul, regretând că mi-a adus vestea, încerca să mă încurajeze, însă fără succes. Până în momentul acela încă avea speranţe mari de a-mi reda treptat vederea, însă m-am îmbolnăvit tot mai mult şi am plâns luni de zile neîncetat, până când nu a mai existat nici o şansă pentru ochii mei."

Emily se opri. Nu mai spuse nimic. Gertrude îşi încolăci braţele în jurul gâtului ei şi o strânse cu dragoste la pieptul ei. Ochii le erau umeziţi de lacrimi. Părea că lacrimilele era balsamul fără care înţelegerea lor nu s-ar fi putut împlini. Durerea şi suferinţa le uneau mai mult ca niciodată.

„Eram atunci, Gertrude", continuă Emily, „un copil lumii, râvnind plăcerile ei şi neştiind nimic altceva. Aşa am rămas pentru un timp într-o întunecime totală - în întunecimea disperării. Am început să-mi refac tăria fizică încercând să mă obişnuiesc cu o viaţă nefolositoare şi mizerabilă. Nu poţi să-ţi imaginezi amarul şi silnicia în care îmi petreceam zilele.

Dar Dumnezeu nu face greşeli. El ne pregăteşte pentru viaţa veşnică, pentru un loc în care locuieşte numai neprihănirea, unde durerea de aici va fi ştearsă, împreună cu amintirea ei. Cu adevărat, copila mea,

suferinţele de acum nu sunt vrednice să fie puse alături de gloria ce va fi descoperită la arătarea Mântuitorului în ziua judecăţii!

În ochii lumii sunt încă o fată oarbă, nenorocită, privată de orice bucurie, dar trezirea pe care am dobândit-o din experienţele mele este atât de înălţătoare, încât pentru mine situaţia este cu totul diferită. Şi sunt gata să exclam ca şi cel ce odinioară a beneficiat de vindecarea Marelui Medic: «Am fost orb, dar acum văd! »"

Ascultând istoria tristă a prietenei sale, Gertrude îşi uită pe jumătate necazurile, iar când Emily îngenunche, rugându-se ca şi ea să fie modelată în aşa fel încât să poată răbda încercarea şi prin ea să devină mai puternică şi mai bună, simţi cum inima îi era străpunsă de o dragoste adâncă şi de o încredere puternică, pe care numai în anumite momente o experimentăm, în ceasurile durerii care ne dovedesc că încercarea credinţei noastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere şi totuşi este încercat prin foc, trebuie să-şi facă pe deplin lucrarea, ca să fim desăvârşiţi.

CAPITOLUL XXXIII

CEASUL PRIMEJDIEI

Deoarece domnul Graham, în scrisoarea lui, îşi exprimase intenţia de a-şi aştepta fiica şi pe Gertrude în port, la New York, doctorul Jeremy şi-a dat seama că nu era necesar să le însoţească decât până la Albany.

„La revedere, Gerty!", spuse doctorul când ele au păşit pe puntea unui vas de pe râul Hudson. „Mă tem că ţi-ai pierdut inima în Saratoga; nu mai eşti atât de zglobie cum erai când ai sosit aici."

În cele câteva minute care au trecut până când vasul a pornit, printre ceilalţi pasageri s-au îmbarcat o mulţime de tineri, vorbind şi râzând. Printre aceştia se număra şi

Isabel Clinton, care devenise, în cercul ei restrâns, centrul atenţiei. Toţi o priveau cu o vădită expresie de admiraţie. Tinerii care o înconjurau se întreceau în glume de prost gust pentru a-i face pe plac, iar ea părea linguşită de atenţia care i se dădea. Abia se stăpânea să nu zâmbească larg, cu acel râs al omului triumfător înaintea căruia totul se închină. În sfârşit, după gestul unuia dintre tineri şi după liniştea care s-a făcut, a apărut William Sullivan cu o valiză într-o mână şi cu un şal gros în cealaltă. Trecând pe lângă Gertrude, care îşi trase voalul pe faţă, se îndreptă spre Isabel, aşezându-şi valiza jos şi dându-i şalul.

În momentul următor se auzi fluierul vaporului anunţând că numai pasagerii pot rămâne pe vas, aşa că el fu silit să se grăbească să plece. Se apropie din nou de locul în care stătea Gertrude, aşa încât aceasta putu să audă cuvintele pe care i le adresa domnişoarei Clinton: „Dacă reuşeşti să te întorci joi, voi încerca să am răbdare între timp."

Chiar în momentul în care vasul se urni greoi din loc un bărbat cu o statură înaltă, ajuns cu întârziere, sări plin de curaj pe punte, deşi vasul se depărtase de mal. Cei care surprinseră acest spectacol rămaseră încremeniţi de vitejia lui. El însă păru să nu fie stingherit de privirea insistentă a mulţimii. Intră în salonul bărbaţilor. Îşi aşeză paltonul alături de el, pe canapea, şi scoase dintr-unul din buzunarele hainei o carte. Începu să citească, dus pe gânduri.

Când pasagerii au început să se liniştească, Emily se aplecă spre Gertrude şi o întrebă:

„Nu cumva am auzit vocea domnişoarei Clinton?"

„Este aici", răspunse Gertrude, „în partea cealaltă a punţii, dar stă cu spatele spre noi."

„Nu ne-a văzut?"

„Cred că ne-a văzut. Se uita în direcţia noastră când grupul ei îşi căuta scaune."

„Cine era tânărul care i-a vorbit înainte ca vasul să pornească?"

„Willie", răspunse Gertrude în şoaptă.

Emily o strânse de mână şi rămase tăcută. Auzise şi ea remarca din timpul despărţirii şi îi înţelese semnificaţia.

Câteva ceasuri parcurseră o bună distanţă în aval, căci vasul era foarte rapid - prea rapid în opinia lui Gertrude, pentru siguranţa călătorilor.

De câteva ori de când au plecat din Albany, vasul a trecut pe lângă un altul de o mărime similară, tot cu călători şi îndreptându-se în aceeaşi direcţie. Vasele se întreceau cu disperare, iar în câteva rânduri, distanţa mică ce le separa a provocat în rândul pasagerilor o stare serioasă de alarmă. Numai câţiva, fără să ţină cont de pericol, priveau cu entuziasm întrecerea hrănită de ambiţia rivalităţii, dar majoritatea călătorilor care aveau raţiune şi discernământ erau plini de indignare şi teamă. În multe locuri în care trebuia să se oprească, vasul trecea mai departe fără a încetini câtuşi de puţin sau, dacă oprea, o făcea atât de brusc, încât pasagerii trebuiau să se ţină strâns de scaune.

Gertrude o ţinea strâns de mână pe Emily. Deşi nu înţelegea tot ceea ce se petrece, chipul ei era livid de spaimă, încerca să perceapă plină de încordare fiecare sunet şi semn al nenorocirii care se contura în mintea ei. Urmărea fiecare cuvânt al oamenilor, judecând, după timbrul vocii, pericolul real care îi păştea. Emily, prin auzul ei ascuţit, devenise conştientă de realitatea pericolului, dar stătea calmă, deşi palidă, şi numai din când în când o întreba pe Gertrude cu privire la distanţa dintre cele două vase.

Într-un târziu, vasul lor s-a depărtat oarecum de rivalul lui şi cei mai mulţi dintre pasageri şi-au recăpătat o parte

din calm şi linişte. Emily era atât de palidă, încât Gertrude se gândea că va leşina.

„Hai să mergem jos, Emily", spuse ea. „Se pare că acum s-au liniştit lucrurile."

După ce s-au odihnit o bucată de timp în salonul vasului, Emily spuse:

„Nu cred că suntem prea departe de New York." „Cred că suntem aproape de Palisades", spuse Gertrude. „Stai puţin aici, mă duc să văd." Traversă salonul şi urcă scările, când deodată rămase îngrozită de un zgomot puternic. Un om alerga pe lângă capul scărilor, înecat de fum şi strigând: „Foc! Foc!" A urmat o scenă de teroare şi confuzie, prea îngrozitoare pentru a putea fi descrisă. Peste tot se auzeau ţipete, gemete şi plânsul disperării izbucnea din inimile înfiorate de certitudinea tragediei sau de faptul că nu ştiau cum să-i salveze pe cei dragi. Oameni care nu se rugaseră niciodată în viaţa lor plângeau acum şi implorau ajutorul lui Dumnezeu.

Gertrude privea cu groază în jur. Spre centrul vasului, unde motoarele înfierbântate prea mult se aprinseseră, se vedeau flăcări foarte înalte înteţindu-şi văpaia şi mistuind tot ceea ce întâlneau în cale, încât şi cele mai curajoase inimi erau îngrozite şi tremurau de frică. Aruncă o privire în jur îngrozită. Nu avea timp de pierdut. Se repezi să coboare scările ca s-o salveze pe Emily. Dar nu apucă să atingă cu vârful degetelor bara rece de susţinere, când o mână puternică o ridică, urcând-o înapoi pe punte. Apoi, ca prin vis, auzi un glas cunoscut care-i cerea încredere: „Gertrude, copila mea! Fii liniştită, eu te voi salva!"

Fata se lupta din răsputeri strigând: „Nu, nu! Emily! Emily! Lasă-mă să mor, dar trebuie să o găsesc pe Emily!"

„Unde este?", întrebă domnul Phillip.

„Acolo, acolo!", arăta Gertrude. „în cabină! Lasă-mă să merg la ea!" El îşi aruncă o privire înjur, apoi rosti pe un ton hotărât:

„Linişteşte-te copila mea! Vă pot salva pe amândouă; urmează-mă îndeaproape!"

Din două salturi coborî scările şi ajunse în salon. Emily era îngenuncheată în colţul cel mai îndepărtat, cu mâinile înmănuncheate şi cu faţa înlăcrimată îndreptată către cer. Domnul Phillip ajunse lângă ea în câteva clipe, urmată de

Gertrude. El s-a aplecat luând-o în braţe, iar Gertrude exclamă:

„Vino, Emily! Domnul Phillip ne va salva!"

„Dacă ajungem până în partea din faţă a punţii, suntem salvaţi!", strigă domnul Phillip.

A reuşi asta, oricum, s-a dovedit imposibil. Centrul vasului era acum învăluit de flăcări. „Am ajuns prea târziu!", exclamă el. „Trebuie să ne întoarcem!" Au ajuns cu greu înapoi în salon. Răzbăteau cu anevoie printre flăcări. Când focul a izbucnit, şocul puternic a îndreptat vasul spre ţărm. Lovit de stânci însă, s-a rupt în două. Prora era atât de aproape de ţărm, încât cei care erau în partea cealaltă a focului aveau salvarea aproape asigurată, dar vai de cei de la pupă!

Primul gând al domnului Phillip a fost să spargă o fereastră şi să sară pe apărătoare, trăgându-le pe Emily şi pe Gertrude după el. Câteva frânghii erau legate de apărători. A desfăcut una şi a legat-o de o verigă de la marginea vasului, apoi, întorcându-se spre Gertrude, îi spuse:

„Voi înota la mal cu Emily. Dacă focul ajunge prea aproape, coboară pe apărătoare. Numai ca ultimă soluţie, agaţă-te de frânghie. Flutură-ţi voalul tot timpul ca să-l pot vedea. Mă voi întoarce imediat."

„Nu, nu!", strigă Emily. „Gertrude, mergi tu maiîntâi!"

„Nu te îngrijora, Emily! Vom fi salvate amândouă."

„Când ajungem în apă, Emily, ţine-te de umerii mei" spuse domnul Phillip. O luă în braţe din nou, se auzi un plescăit, după care nu-i mai văzu. În momentul următor Gertrude fu prinsă din spate de cineva. Întorcându-se, o văzu pe Isabel Clinton care îngenunchease pe platformă şi Se rezema de ea atât de tare, încât puteau amândouă să cadă şi să nu mai aibă nici o şansă de salvare.

„O, Gertrude! Gertrude, salvează-mă!"

Dar Gertrude, în situaţia în care era nu putea să facă nimic nici pentru ea nici pentru Isabel. Întorcându-şi capul în direcţia malului, spre bucuria ei, îl văzu pe domnul Phillip întorcându-se. El o puse pe Emily într-o barcă şi acum se apropia iar de vas. Un val de foc suflă atât de aproape de locul în care cele două fete stăteau speriate, încât Gertrude îi simţi fierbinţeala şi amândouă fură aproape sufocate de fum. Gertrude luă acum o hotărâre eroică.

Una din ele putea fi salvată, fiindcă domnul Phillip era doar la o mică distanţă de acolo şi aceea trebuia să fie Isabel! Ea o rugase să o salveze, aşa că nu putea să facă altfel.

„Isabel", strigă ea, „Isabel, mă auzi? Ridică-te în picioare! Fă cum îţi spun şi vei fi salvată. Mă auzi, Isabel?"

Ea auzea, se cutremura, dar nu se mişca. Gertrude s-a aplecat şi, desprinzând mâinile fetei de picioarele ei, strigă cât putu de tare: „Isabel, dacă faci cum îţi spun vei fi pe mal nevătămată în cinci minute, dar dacă stai, vom arde amândouă! Ridică-te repede şi ascultă-mă!"

Isabel se ridică, privi ţintă faţa calmă şi hotărâtă a lui Gertrude şi spuse: „Ce trebuie să fac? Voi încerca!"

„Vezi omul acela care înoată încoace?"

Da."

„El vine aici, fiindcă urmăreşte voalul meu. Ţine-te strâns de frânghia aceasta, iar eu îţi voi da drumul încetul cu încetul în apă. Dar stai!" Şi luându-şi voalul, îl legă în părul domnişoarei Clinton. „Acum, Isabel, acum!", exclamă ea, „sau, dacă nu, va fi prea târziu!"

Isabel se prinse de frânghie şi se lăsă coborâtă în apă. Domnul Phillip ajunse exact când trebuia să o ia, fiindcă era atât de obosită, încât nu ar fi putut să se mai ţină de frânghie. Gertrude nu a mai putut să-i urmărească cu privirea. Flăcările au ajuns la ea şi nu mai putea ezita. Tremura şi inima i se făcuse cât o boabă de mărgean. Doar spaima cumplită şi ameninţarea morţii îi dădură un ultim impuls, o nouă putere. Se sforţa să prindă frânghia, coborând până deasupra apei. Nu a apucat să mai realizeze cât timp mai avea putere să rămână aşa, agăţată, căci în momentul în care picioarele ei atinseră suprafaţa rece a apei, se auzi o bubuitură cumplită şi asurzitoare, ca un bocet al morţii. Vuietul răzbătea printre valurile apei, desprinzându-se ca un vaiet de spaimă şi mirare. Vasul uriaş, aflat nu departe de locul în care stătea ea agăţată de frânghie, începu să se scufunde, gemând ca şi cum durerile i-ar fi sfâşiat încheieturile. Se clătina într-o parte şi-n alta, coborând spre adâncuri. Valurile pe care le-a stârnit în momentul prăbuşirii, au smuls într-o clipă trupul plăpând al lui Gertrude, înghiţindu-l.

CAPITOLUL XXXIV

O TAINĂ DEZVĂLUITĂ

În locuinţa lui de la ţară, domnul Graham, obosit de călătorie şi de tovărăşia nepotrivită vârstei sale, se plimba agale pe aleile grădinii, iar înfăţişarea lui trăda mulţumirea şi încântarea de a fi din nou acasă. Parcă trăia timpurile bune de odinioară.

Emily şi Gertrude se bucurau şi ele că ajunseră acasă. Tocmai faptul acesta îl făcea fericit pe bătrân, să ştie că sunt în siguranţă şi să le vadă în fiecare zi la micul dejun, la prânz şi la cină. Da, Gertrude este şi ea aici, salvată ca şi ceilalţi -nici ea nu ştia cum - dintr-un mormânt al adâncului în care fusese aproape pecetluită.

După ce cu greu şi-a recăpătat cunoştinţa, a aflat că a fost salvată de nişte oameni care au ieşit cu o barcă de la ţărm pentru a-i salva pe naufragiaţi, dar ea însăşi nu-şi amintea nimic. Din momentul în care a scăpat frânghia din mână, până când şi-a deschis ochii într-un loc cu totul diferit şi a văzut-o pe Emily aplecându-se îngrijorată deasupra patului pe care stătea întinsă, totul a fost ca un somn în care nu a avut nici un vis. La câteva ore după acea catastrofă teribilă, domnul Graham a ajuns la locul scenei, iar în ziua următoare, toţi trei erau acasă.

Această locuinţă venerabilă, împreună cu împrejurimile ei arătau la fel ca atunci când Gerty o admirase la prima ei vizită, în copilărie - acea vizită mult aşteptată, care îi provocase o bucurie cum numai un copil poate să simtă.

Casa, deşi veche, dădea un aer de mulţumire şi odihnă. Uşa salonului era deschisă larg, fotoliul domnului Graham era în locul lui obişnuit; păsărelele lui Gertrude, de care doamna Ellis a avut grijă în absenţa ei, săreau şi ciripeau vesele în cuşca orientală, agăţată în verandă. Câinele bătrân se întindea la soare. În salonul scăldat de lumină şi încadrat de bogăţia florilor era tăcere. În casă domnea armonia şi pacea. Domnul Graham îşi mângâia barba, invocând cu veneraţie şi recunoştinţă mila Cerului care se îndurase să-i redea copilele nevătămate. Ieşea afară, mângâia câinele, fluiera la păsărele şi se aşeza în fotoliu cu ziarul în mână. Se simţea din nou la el acasă. În ultimul timp avusese o mulţime de experienţe noi şi în multe privinţe era un om schimbat. Emily stătea în camera ei. Era mai palidă decât oricând înainte şi faţa ei

dovedea că era încă înspăimântată. De fiecare dată când se deschidea uşa tremura, faţa i se înroşea puţin şi, de dimineaţă, a izbucnit de două ori în lacrimi. Orice efort, cât de mic, i se părea foarte greu; nu putea să asculte când Gertrude citea, ci o întrerupea mereu, punându-i fel de fel de întrebări despre vasul care a ars, despre felul în care au fost salvate şi despre tot ce s-a întâmplat acolo. Starea psihică i se înrăutăţise. Era zdruncinată emoţional; se cutremura şi plângea fără voie. Ochii îi erau înfriguraţi şi aveau o căutătură înspăimântată. Gertrude o privea, şi, în ciuda asigurărilor pe care Emily i le dădea, zicându-i că se simte bine, starea ei o îngrijora mult. S-a retras în camera ei, lăsând-o să verse câteva lacrimi, gândindu-se că astfel se va linişti. Spera ca şi ea să se retragă pentru un timp, ca să se poată gândi în tihnă la ceea ce a fost şi ce avea să fie. Era pregătită să înfrunte orice. Dar nu închise bine uşa, când doamna Ellis veni numaidecât să stea de vorbă cu ea. Se aşeză pe un fotoliu şi încerca să-i înfăţişeze într-o manieră cât mai înspăimântătoare efectele zdruncinătoare pe care le are amintirea nenorocirii asupra lui Emily. Îi vorbea de parcă ar fi dorit să o îngrozească şi să-i curme speranţele. „Este foarte slăbită şi, dacă nu începe să-şi revină într-o zi sau două, cine ştie care vor fi consecinţele acestei călătorii! Emily este firavă şi nu-i pentru plimbări de acestea. Îmi pare rău că nu aţi lăsat-o cu mine acasă!"

Când doamna Ellis ieşi, Gertrude fu întreruptă din nou. De data aceasta, servitoarea îi aduse o scrisoare. O luă cu mâna tremurândă, temându-se să se uite la scris sau la ştampila poştei. Primul ei gând a fost că este de la Willie;

dar înainte de a se putea hotărî dacă trebuie să simtă speranţă sau frică în privinţa aceasta, iluzia se împrăştie, fiindcă deşi ştampila era din New York - şi el ar fi putut fi

acolo, scrisul era cu totul necunoscut. Deschise plicul şi începu să citească:

„(Draga mea gertrude, preaiubita mea copilă - fiindcă aşa eşti, deşi numai agonia fricii şi a disperării nu m-a lăsat să rostesc aceste cuvinte. Nu din nebunie, în ceasul cel mai greu al primejdiei te-am strâns la piept ca pe cel mai scump giuvaer. De zeci de ori am vrut să-ţi dezvălui această taină, dar de fiecare dată pornirea mea a fost înfrântă şi potolită. Chiar şi acum, ceva din interiorul fiinţei mele încearcă să-mi înăbuşe hotărârea luată, dar glasul conştiinţei şi al voinţei mele strigă şi este mai puternic decât orice altceva. Şi nu pot lupta cu firea mea, chiar dacă cineva mi-ar smulge inima din piept. Cu preţul de a-mi sacrifica făptura şi de a pierde dragostea, singurul lucru pentru care mai trăiesc, nu vreau să dau înapoi nici măcar un pas sau să accept vreun compromis.

(Dacă te-aş fi văzut veselă, plutind pe aripi de fericire, niciodată nu aş fi îndrăznit să-ţi cer a-mi împărtăşi bucuria şi nu aş fi cutezat nici măcar în gând să-ţi umbresc cărarea. (Dar tu eşti tristă şi necăjită, sărmana mea copilă şi durerea ta face ca legătura dintre noi să fie mai strânsă decât cea de sânge şi mi te redă de o mie de ori mai dragă, fiica mea, fiindcă eu sunt un om amărât, istovit şi împovărat şi ştiu cum să simt cu alţii în necazul lor.

Copila mea, ai o inimă bună şi gingaşă. Vei refuza oare acum să-ţi compătimeşti, dacă nu poţi să-ţi iubeşti tatăl solitar care, cu inima zdrobită şi cu mâna tremurândă, îţi dezvăluie taina care ar putea să-l osândească şi să stârnească împotriva lui ura singurei fiinţe din lume faţă de care şi-ar putea revendica părtăşia unei legături naturale? Încă de două ori am încercat să-ţi scriu, dar când am luat tocul în mână am cedat neputincios în faţa îndoielilor. “Dar, dacă-mi este greu să-ţi scriu, aş vrea să ştii că-mi este cu mult mai greu să-mi stăpânesc bătăile

inimii şi să sting focul care mă mistuie; de aceea, ascultă-mă, chiar dacă o vei face pentru ultima oară. Există cineva în lume, la care numai dacă te gândeşti te înfiorezi? Există cineva care în mintea ta este asociat numai cu fapte de ruşine? Există un nume pe care ai învăţat să-l urăşti din fragedă copilărie? Şi pe cât de mult îţi iubeşti prietena cea mai bună, ai învăţat să urăşti şi să-i dispreţuieşti duşmanul cel mai mare? Nu poate fi altfel'. Ah, cât de mult mă cutremur la gândul că fiica mea îşi va respinge tatăl când va afla taina păstrată atât de mult timp şi dezvăluită cu atâta durere, că el este Phillip Amorul.

Când sfârşi de citit ultimul rând al scrisorii, înfăţişarea îi căpătă brusc o expresie aspră de mirare, de ameţeală, de deznădejde, de bucurie. Nici ea nu ştia ce să creadă sau să gândească. Totul era înceţoşat. Simţea cum picioarele i se topesc, cum o toropeală îi leşină fiinţa. Se rezemă mai bine de spătarul scaunului, încercând să-şi pună în ordine gândurile. Nu putea. Era şocată de cele aflate. Ochii îi luceau de o licărire ciudată şi lacrimi tăcute îi curgeau pe obraz. Devenea din ce în ce mai palidă, aşa cum trecutul părea tot mai stins sub tălpile vremii. Îşi privea viaţa prin pleoapele închise, dar înţelese că fericirea întrezărită era doar o iluzie, o închipuire căreia singură i se lăsase pradă. Stătu un timp privind în gol şi, pe neaşteptate, sări în picioare. Alergă spre camera domnişoarei Emily, ţinând scrisoarea strâns la piept ca pe o comoară de care ţi-e teamă să nu se spulbere ca un vis.

Mergea să-i împărtăşească tainele care îi tulburaseră făptura. Când a ajuns la uşă, s-a oprit cu mâna pe clanţă - Emily era deja bolnavă şi nu era înţelept să o mai tulbure - şi s-a întors în camera ei unde s-a aşezat şi începu să recitească scrisoarea.

Şi-a dat seama de îndată că domnul Phillip şi expeditorul scrisorii erau una şi aceeaşi persoană. Exclamaţiile şi conduita lui în timpul pericolului au lăsat o impresie adâncă în mintea şi inima fetei. În timpul celor trei zile care au trecut de la accident, cuvintele: „Gertrude, copila mea dragă!", i-au răsunat necontenit în urechi, iar imaginile şi dragostea lui jertfitoare îi stăruiau mereu în amintire. La idea că străinul nobil, care şi-a riscat propria viaţă pentru ea * pentru Emily, ar putea fi tatăl ei, se cutremura din toată fiinţa ei.

Primele ei întrebări după ce şi-a recăpătat cunoştinţa au fost legate de salvatorul lui Emily şi al lui Isabel, dar acesta dispăruse; nimeni nu putuse să-i dea de urmă, iar când domnul Graham a sosit şi le-a luat în grabă, a fost silită să abandoneze speranţa de a-l mai vedea vreodată. Aceleaşi motive care au determinat-o să nu-i mărturisească prietenei sale misterioasa epistolă, au împiedicat-o şi să-i vorbească de mirarea pe care i-o produseseră afecţiunea şi comportamentul inexplicabil al domnului Phillip. Însă această nouă nedumerire nu-i potolea cu nimic frământarea inimii. Gerty simţea în toată această întâmplare ceva nelămurit. Aşa că se agăţa de orice gând care ar fi putut-o lumina în această privinţă în vreun fel.

Prima citire, în grabă, pe nerăsuflate, a stârnit înlăuntrul ei o mare de emoţii puternice care au alarmat-o şi mai mult. Ştirea că acel domn Phillip ar fi tatăl ei, îi dădu o ameţeală care-o cuprindea încetul cu încetul. Stătu mai bine de un ceas cu capul plecat asupra scrisorii, încercând să înţeleagă fiecare cuvânt, sperând să descifreze din ele taina care plutea asupra ei, umbrind-o. Cu cât se adâncea mai mult în citirea scrisorii, chipul ei trecea de la o stare la alta, de parcă jocuri de umbră şi lumină îi dansau pe dinainte. Nehotărâtă, cu mâna tremurândă, luă o foaie de hârtie şi începu să scrie

apăsat şi nervos, cu o repeziciune care trăda apăsarea poverii. Scria ca şi cum scrisul i-ar fi uşurat greutatea de piatră a inimii, i-ar fi ancorat speranţele şi ar fi avut puterea de a-i risipi frica.

„(Dragul meu tată - dacă pot să te numesc aşa - iar dacă nu, dragul meu prieten, ce aş putea să scriu, întrucât cuvintele tale îmi sunt un mister? Tată?'. (Binecuvântat cuvânt! O, dacă prietenul meu ar fi într-adevăr tatăl meu! (Dar spune-mi, spune-mi cum poate fi posibil? din păcate, presentimentul meu este că visul strălucitor este doar o iluzie, o greşeală. Nu mi-aduc aminte să fi auzit vreodată de Phillip Amory. Emily, dulce, pură şi gingaşă, m-a învăţat întotdeauna să iubesc pe toată lumea - ura şi duşmănia sunt străine naturii ei şi cred că şi naturii mele. Mai mult decât atât, nu are nici un vrăjmaş, nu a avut şi nu ar putea avea vreodată.

De asemenea, nu-mi cere să văd în tine un om al păcatului şi al crimei. Nu poţi fi. Cunoscându-ţi natura nobilă, nu pot să cred ce-mi spui. Cu bucurie şi cu mare plăcere mi-aş îndeplini datoria de a mângâia durerile şi necazurile unuia care s-a jertfit pentru Emily şi pentru mine cu atâta bunătate şi generozitate, care şi-a oferit viaţa pentru mine şi pentru alta a cărei existenţă îmi este mai scumpă decât a mea însămi. Când m-ai luat în braţe şi m-ai numit copila ta dragă, mi-am închipuit că emoţiile scenei îngrozitoare ţi-au dezechilibrat pentru un moment mintea. Acum văd că nu a fost aşa, ci mai degrabă m-ai confundat cu o altă persoană, a cărei soartă va fi înveselită când îşi va găsi tatăl şi a cărei datorie va fi să-i îndulcească viaţa plină de amărăciune, în timp ce eu rămân orfană de mamă şi de tată, aşa cum am fost obişnuită dintotdeauna să mă ştiu. Dacă ai o fiică pierdută, fie ca Dumnezeu să ţi-o redea în curând şi fie ca ea să te iubească aşa cum te-aş iubi eu, dacă aş avea binecuvântarea să fiu fiica aceea. Cât despre mine - nu

mă considera o străină - lasă-mă să-ţi fiu o fiică în inima ta şi în inima mea. Lasă-mă să ţin la tine, să mă rog şi să plâng pentru tine. Lasă-mă să-mi vărs focul inimii înaintea lui Dumnezeu în semn de mulţumire pentru bunătatea şi înţelegerea pe care mi-ai arătat-o şi cu care m-ai tratat întotdeauna. Şi totuşi - deşi mintea mea tăgăduieşte vehement că între noi ar putea exista vreo legătură de sânge - am momente când mi se pare că această iluzie poate fi reală şi atunci îmi saltă inima de bucurie. Dar nu! Nu mă voi gândi şi nu-mi voi lua zborul pe aripile acestei iluzii, ca nu cumva să cad şi să fiu zdrobită! Dar ce-ţi scriu? Nici eu nu ştiu. Vreau să ştii că nu mai pot să îndur această enigmă prea mult. Scrie-mi repede, sau vino la mine, tată - te mai numesc aşa cel puţin o dată - chiar dacă ar putea fi pentru ultima oară.

Gertrude."

Apoi, neavând încredere să dea scrisoarea altcuiva, îşi legă boneta şi, ascunzându-şi faţa agitată cu un voal, o duse ea însăşi la oficiul poştal.

Se simţea neputincioasă. Se lovea de un zid imaginar al conştiinţei pe care nu reuşea să-l depăşească. Totul părea atât de nepătruns, încât o îngrozea şi-şi dădea seama de zădărnicia gândurilor sale fără rost. Făcu o sforţare să-şi stăpânească emoţiile. Trecuse mai bine de o săptămână de când inima ei fu străpunsă şi rănită de săgeata dureroasă a dragostei pierdute. Ori de câte ori încerca să uite, să-şi schimbe gândurile, prezenţa lui Willie părea că-i stăruie mereu înainte şi nu izbutea să se simtă în largul ei. La nefericirea trecută se adăuga încordarea prezentului, neliniştea şi nesiguranţa. Toate aceste încercări înverşunară tulburarea sufletului ei sensibil. Era lipsită de experienţă, şi în încercarea grea, cu anevoie reuşea să găsească tărie pentru a rezista.

CAPITOLUL XXXV

LEGĂTURI CARE Nu POT FI RUPTE

Umbrele înserării coborau alene peste pământ. Cerul însetat de lumină mai lupta încă cu întunericul care ameninţa să învăluie întregul oraş. Petele roşiatice de la orizont vesteau însă biruinţa nopţii asupra luminii. Treptat, întunericul puse stăpânire peste necuprinsul cerului şi al pământului. Într-una din camerele unui hotel din New York City, o cameră simplu mobilată, dar vizibil confortabilă, Phillip Amory îşi petrecea timpul de unul singur, stând aplecat deasupra mesei din mijlocul camerei. Nu că ar fi fost ceva nou pentru el - se obişnuise de mult timp cu singurătatea şi pribegia - dar în seara aceasta, mai mult ca oricând, pe faţa lui se citea dezamăgirea şi deznădejdea. În poziţia în care se afla, lumina strălucitoare şi veselă pe care o răsfrângeau în încăpere lămpile cu gaz, îi accentuau izbitor paloarea feţei. Contrastul dintre înfăţişarea confortabilă şi veselă a apartamentului şi atmosfera apăsătoare ce domnea în încăpere, era accentuată de poziţia în care stătea pe scaun - cu capul aplecat - ca şi când căzuse sub povara mult prea grea de pe umerii săi. Trecuse prin atâtea încercări... iar viaţa îi oferise din belşug - lui, mai mult ca oricui altcuiva - durere, nefericire şi neîmplinire. Nu se putea spune că răbdase cu stoicism toate acestea, căci voinţa puternică şi caracterul său statornic au dat de multe ori o întorsătură favorabilă destinului său, dar acum părea că va ceda sub presiunea îndoielii şi a deznădejdii. De multe ori fusese gata să-şi depună armele şi să se resemneze, dar de fiecare dată un licăr de speranţă, o frântură a unui vis realizabil, îi dădea putere să continue să lupte. Stătuse în aceeaşi poziţie timp de aproape o oră fără să se mişte.

Deodată se sculă şi începu să umble neliniştit în jurul mesei, dar o bătaie uşoară în uşă îl trezi din frământarea

adâncă ce-i mistuia fiinţa. Pe înfăţişarea lui se ivi nemulţumirea că cineva îi tulbura gândurile şi se aruncă din nou pe scaun. Când camerista deschise uşa puţin, spunându-i: „Vă caută cineva, domnule", era gata să răspundă: „Sunt ocupat, nu pot fi întrerupt", dar era prea târziu - musafirul stătea deja în uşa întredeschisă.

Noul venit - Williams Sullivan - intră hotărât în cameră. Păşea apăsat în timp ce pe faţa lui se vedea că şi cu riscul de a fi considerat nepoliticos ţinea să stea de vorbă cu domnul Amory. Ajuns în dreptul lui, Sullivan i se adresă cu respect:

„îmi cer scuze, domnule Phillip", rosti el, văzând chipul posomorât al omului din faţa, apoi adăugă: „Mă tem că vizita mea nu este prea agreabilă şi că sunt un intrus."

„Nu te necăji", răspunse domnul Amory. „Te rog să iei loc", adăugă el, oferindu-i un scaun cu amabilitate.

Aşezându-se, Willie îi spuse:

„Te-ai schimbat, domnule, de când te-am văzut ultima oară."

„M-am schimbat? Da, cred că m-am schimbat", răspunse celălalt absent.

„Sănătatea dumitale sper că este..."

„Sunt sănătos tun", răspunse domnul Amory. „A trecut totuşi destul de mult timp de când nu ne-am văzut. N-am uitat niciodată că ţi-am rămas dator pentru interferenţa ta între mine şi Ali cu ceata lui de pungaşi beduini."

„Dar nu ai nici un motiv pentru care să-mi mulţumeşti", interveni repede Willie, pe un ton sincer şi prietenos.

„întâlnirea noastră a fost una destul de fericită şi, chiar dacă pericolul a fost reciproc, cred eu că şi beneficiile acestei întâlniri au fost la fel."

„Nu! Acum nu pot să fiu de acord cu modestia ta. A fost evident că datorită ţie şi grupului tău de ghizi şi însoţitori- deşi erau arabi - ai reuşit să tratezi cu ei într-un mod excelent."

„Dumneata faci ca vizita mea", spuse Willie în timp ce un zâmbet îi lumină faţa, „să fie exact reversul a ceea ce intenţionam să fie. Nu am venit la dumneata în seara aceasta ca să primesc, ci să ofer mulţumiri."

„Pentru ce, domnule?", întrebă domnul Amory brusc. „Nu-mi datorezi nimic."

„Prietenii domnişoarei Isabel Clinton, domnule, au o datorie faţă de dumneata, pe care le va fi imposibil să o plătească vreodată."

Greşeşti, domnule Sullivan. Nu am făcut nimic ce ar putea să creeze prietenilor acestei tinere domnişoare o obligaţie faţă de mine."

„Nu i-ai salvat viaţa?"

„Da, dar aceasta a fost departe de ceea ce intenţionam."

Willie nu-şi putu stăpâni un zâmbet fugar. Oare ce încerca omul acesta să facă? Nu mai înţelegea aproape nimic şi pentru aceasta spuse ca pentru sine:

„Nu înţeleg cum puteai să-ţi rişti viaţa pentru a salva pe cineva din greşeală."

„Sunt convins că domnişoara Clinton nu a fost salvată din greşeală. Dar nu trebuie să-mi mulţumeşti mie, ci altcuiva."

„Pot să te întreb despre cine vorbeşti?"

„Vorbesc despre o fată scumpă şi nobilă, spre care înotam din toate puterile spre a o salva. Voalul ei avea să fie un semn pentru mine, ca să o recunosc, dar tocmai acesta m-a înşelat, fiind legat la gâtul domnişoarei Clinton, aşa că am salvat-o din neştiinţă, lăsându-mi copila care şi-a jertfit viaţa ei însăşi şi care a fost salvată în sfârşit printr-o minune. Du-te şi mulţumeşte-i ei pentru viaţa domnişoarei Clinton."

„Cine este această fată? Şi unde este?", întrebă Willie peste măsură de uimit în faţa acestei enigme. Venise aici cu ţinta precisă de a-i mulţumi salvatorului Isabelei, iar

acum acesta îi spunea că Bella scăpase cu viaţă graţie unei persoane de care nu ştia nimic.
„Nu mă întreba!", răspunse domnul Amory cu un gest de nerăbdare. „Nu ţi-aş putea spune, chiar dacă aş vrea. Nu am mai văzut-o din ziua aceea."
Maniera şi tonul cu care fusese rostită ultima frază îl făcu pe musafir să înţeleagă că o continuare a discuţiei despre salvarea domnişoarei Isabel i-ar fi produs neplăceri. Cu toate acestea, Willie, puţin nehotărât, rosti:
„Cu toate că dumneata negi participarea la salvarea domnişoarei Clinton, simt că serviciul meu nu ar fi îndeplinit corect dacă nu ţi-aş aduce mesajul din partea domnului Clinton, tatăl domnişoarei, care a dorit să ştii că, salvându-i singurul copil în viaţă, - ultimul din şapte - i-ai adăugat zile la viaţa lui şi atâta timp cât va trăi nu va înceta să se roage ca Cerul să-ţi împartă darurile cele mai alese dumitale şi celor pe care-i iubeşti."
Ochii domnului Amory se umeziră uşor, dar cu un zâmbet amabil îi răspunse:
„Toată această sensibilitate din partea domnului Clinton? Foarte generos şi pe atât de sincer, nu mă îndoiesc! Dar cred că nu-mi mulţumeşti numai în numele lui, tânărul meu prieten. N-ai nimic de spus din partea ta însuţi?"
Willie fu surprins, dar răspunse fără ezitare:
„Bineînţeles, domnule. Ca unul dintr-un cerc mare de prieteni şi cunoştinţe pe care domnişoara Clinton îi onorează cu consideraţie, admiraţia şi gratitudinea mea pentru actul nobil al dumitale este nemărginită."
„Trebuie să înţeleg că vorbeşti doar ca un amic, fără să simţi nici un interes personal în vreunul din pasagerii care mi-au fost tovarăşi de călătorie?"
„Pe cei mai mulţi nici nu-i cunosc. Domnişoara Clinton a fost singura pe care am cunoscut-o un timp mai lung decât cele două sau trei zile pe care le-am petrecut la

Saratoga în compania tinerilor care erau cu ea acolo. Bineînţeles, moartea ei m-ar fi îndurerat, deoarece o cunosc din copilărie şi în ultimii ani am întâlnit-o foarte des, apoi sunt conştient că tatăl ei nu ar fi putut să supravieţuiască unui şoc atât de mare."

„Vorbeşti cu multă răceală, domnule Sullivan. Eşti totuşi conştient că opiniile altora îţi acreditează sentimente mult mai adânci decât o simplă prietenie faţă de domnişoara Clinton?"

Ochii lui Willie îl priveau întrebător pe domnul Phillip, iar expresia feţei sale vădea o adâncă nedumerire, întrebarea neaşteptată, subiectul pe care acest om îl abordase, îl luaseră prin surprindere pe tânărul Sullivan, nepregătit să se apere. Ezită câteva clipe, iar apoi, cu un calm desăvârşit, rosti:

„Domnule", spuse el, „ori nu te înţeleg, ori opiniile despre care vorbeşti sunt greşite."

„Deci nu ştii nimic de faptul că ai fi logodit?"

„Eu, logodit?! Ciudat lucru... Ştiu oamenii din jurul meu, iar eu, ca persoană în cauză, n-am aflat încă nimic!"

„Se şopteşte dintr-o ureche în alta ca şi cum ar fi un fapt vrednic de crezare."

„Nici nu mai ştiu ce să spun... Ceea ce aud acum mă surprinde neplăcut şi mă deranjează să aud nişte zvonuri atât de compromiţătoare", spuse Willie cu o notă de dezamăgire în glas. „Chiar aşa fără sens şi pe cât de fals este acest zvon, dacă va ajunge la urechea domnişoarei Clinton, va fi o jignire, aşa că regret dacă au fost circumstanţe care să dea curs la asemenea zvonuri."

„Te referi la delicateţea domnişoarei sau ai modestia să crezi că mândria ei ar fi rănită dacă numele i-ar fi pomenit în legătură cu cel al partenerului tatălui ei? Dar, scuză-mă -poate că am intrat pe un teren periculos."

„Nici o problemă. Când vorbesc despre împotrivirea cu care domnişoara Clinton ar primi aceste zvonuri, nu mă refer numai la aceste două motive, ci la multe altele."

„Domnule Sullivan, îţi dai seama că o modestie exagerată te-ar putea împiedica să-ţi atingi un scop înalt? Sunt mult mai în vârstă decât tine şi am umblat şi eu destul prin lume. O avere nu o faci într-o zi, aşa că ceea ce este la mijloc nu-i de dispreţuit. Viaţa domnului Clinton este aproape sfârşită din cauza alergării şi a luptei sale pentru o bogăţie care în curând va deveni moştenirea fiicei sale. Ea este tânără şi frumoasă. Tatăl şi fiica îţi zâmbesc şi tu ştii adevărul pe care l-au observat până şi străinii şi pe care l-am auzit şi eu destul de frecvent. De ce mai eziţi?"

”Domnule Phillip", spuse Willie puţin stânjenit, „Comentariile cunoştinţelor care au însoţit-o pe domnişoara Clinton în Saratoga nu pot fi plauzibile. Relaţiile mele cu domnul Clinton au fost de o asemenea natură, încât m-au atras într-o părtăşie constantă cu el şi cu fiica lui, care are prea mulţi admiratori ca eu să îmi permit vanitatea să cred..."

„Prea ocoleşti să spui adevărul, domnule Sullivan. Lucrurile acestea sau argumentele cu care încerci să te dezvinovăţeşti ar putea fi plauzibile în faţa unora mai puţin încercaţi decât mine; doar în faţa celor neştiutori să spui asta. Şi, ca să vezi că ceea ce susţin eu aici este de fapt ceea ce am văzut cu ochii mei, te rog să-mi răspunzi la câteva întrebări. Ei, domnule Sullivan, cine a fost tânărul care a însoţit-o pe domnişoara Clinton tot timpul în Saratoga? Pentru cine a renunţat ea la muzica lui Alboni, la sala concertului şi la zâmbetele unei mulţimi de admiratori?"

Willie răspunse:

„îmi amintesc. Deci aceasta a fost una din cauzele suspiciunilor? Eram acolo doar un mesager şi-mi făceam

datoria de a o face pe domnişoara Isabel să revină la patul de boală al tatălui ei, la căpătâiul căruia am stat de veghe multe ceasuri şi care, trezindu-se, a cerut să o vadă pe fiica lui."

Domnul Amory începu să râdă şi exclamă: „Deci toate zvonurile acestea sunt clevetiri nejustificate! În aceste împrejurări mă voi abţine să-ţi prezint atâtea alte dovezi clare ale acestei relaţii pe care o negi, dovezi ale unei intimităţi gingaşe manifestate chiar de voi doi. Şi nu ştiu cine ar crede că gesturile tandre şi cuvintele dulci pe care le-aţi folosit ar fi simple atribute ale unei amiciţii. Dar, crede-mă prietene, dacă inima acestei fetei ar fi

– după cum dumneata însuţi ai dat de înţeles - atât de rece şi nesimţitoare ca întreaga sa avere, chiar şi în aceste condiţii, nimic nu te împiedică, nimic n-ar fi mai uşor decât să le cucereşti pe amândouă."

Era rândul lui Willie să râdă acum. Doar că râsul lui nu era unul degajat ca cel al domnului Phillip, ci mai degrabă unul sforţat, ce masca chipul unui om jignit. Totuşi, încerca să pară cât mai liniştit cu putinţă.

„Dacă aş fi avut în vedere obiectivul acesta, nu ştiu pe nimeni altul care m-ar putea încuraja mai mult decât dumneata, domnule. Dar perspectiva măgulitoare pe care mi-o oferi este zadarnică, aşa că îţi risipeşti eforturile."

Domnul Amory răspunse:

„Nu pot să cred că eşti în stare să neglijezi oportunitatea faţă de care educaţia şi calităţile tale te îndreptăţesc. Tatăl tău a fost un om respectabil - ai profitat de un avantaj deosebit în copilărie, iar în India ţi-ai câştigat atâta încredere încât, cu un capital mare la îndemână, ai putea în câţiva ani să-i întreci pe cei mai mari bancheri din lume. Un om întors proaspăt din străinătate este privit ca o pradă uşoară în faţa farmecelor primei fete frumoase care-i iese în cale. Când

e vorba de Isabel Clinton este cu atât mai mult de aşteptat ca să-ţi câştige inima. Nu cred că ai muncit timp de şase ani în arşiţa Indiei, departe de toţi cei ce-ţi erau dragi, departe de lumea din care făceai parte, pierdut în noianul atâtor străini şi în nepăsarea lumii necunoscute şi indiferente, fără ca să înveţi să apreciezi ceea ce este cu adevărat de preţ, ceea ce merită preţuit şi anume, la sfârşitul pribegiei tale rezultatele muncii tale să fie culminate prin alegerea unei soţii frumoase."

„Domnule Phillip", spuse Willie, vorbind hotărât şi energic, dovedind că cuvintele sale izvorau din inimă, „nu mi-am petrecut şase ani din tinereţe în exil departe de tot ce mi-a fost drag fără să fiu susţinut de speranţe înalte, scopuri şi aspiraţii. Dar mă dezapreciezi injust dacă crezi că ambiţia şi imboldul care m-a făcut să rezist poate fi recompensat prin răsplătirile pe care mi le-ai prezentat atât de insistent. Nu, domnule, eu aspir la ceva mult mai înalt."

„Şi unde îţi cauţi împlinirea acestor perspective?", întrebă domnul Amory.

„Nu în cercurile vesele şi rafinate ale lumii", răspunse Willie, şi nici în aristocraţia banilor. Nu dezapreciez o poziţie onorabilă în ochii oamenilor - nu sunt orb faţă de avantajele bogăţiilor şi nici faţă de meritele frumuseţii şi graţiei feminine, dar acestea nu sunt lucrurile pentru care mi-am părăsit casa părintească şi nici cele pentru care m-am întors. Tinereţea, motivul imaturităţii atâtor oameni, nu m-a împiedicat să-mi dau seama, privind mai ales prin prisma încercărilor, că singurele binecuvântări pentru care merită să lupţi, să suferi, poate chiar să pierzi tot, să rabzi şi să aştepţi, sunt lucrurile veşnice care sunt altceva decât comorile mucegăite ale acestui pământ."

„Atunci, spune-mi te rog, spre ce anume ţinteşti?"

„Spre un cămin - şi nu atât pentru mine, cât pentru persoana cu care sper să-l împărtăşesc. Cu un an în urmă, mai existau şi alţii pe lângă persoana aceasta dragă" - şi buzele lui Willie începură să tremure - „pentru care speram să se bucure de roadele muncii mele, dar nu ne-a fost dat să ne mai întâlnim, iar acum... dar iartă-mă, domnule, n-ar trebui să te necăjesc cu problemele mele personale."

„Continuă", spuse domnul Amory. „Cred că merit atâta încredere în schimbul sfaturilor dezinteresate pe care ţi le-am dat. Vorbeşte-mi ca unui prieten bătrân; sunt foarte interesat de ceea ce îmi spui."

„Este mult de când n-am mărturisit cuiva tainele inimii mele", spuse Willie, „dar întrucât ţi-ai arătat dorinţa să afli scopul vieţii mele, nu am nici un motiv să fiu prea rezervat, dar felul meu de a fi, domnule, chiar din copilărie, a fost să-mi ţin necazurile pentru mine şi să mă scuzi dacă voi trece fugitiv peste unele din ele. Nu cred că eram mai mare de doisprezece ani când am început să-mi dau seama de responsabilitatea care atârna deasupra capului meu. Mama mea văduvă şi tatăl ei bătrân erau singurele persoane pe care le cunoşteam. Ea era prea slăbită şi istovită pentru a munci din greu, iar el era bătrân şi sărac, total dependent de un salariu foarte mic pe care-l primea de la o biserică unde slujea ca om de serviciu şi totuşi, în ciuda acestor circumstanţe m-au îngrijit şi mi-au oferit o copilărie plină de confort şi o educaţie excelentă.

La vârsta când prietenii mei se jucau cu zmeul şi cu praştia, am simţit dorinţa arzătoare de a-mi ajuta mama şi bunicul, aşa că am obţinut un serviciu în care am fost tratat şi plătit foarte bine şi unde am lucrat până când a murit proprietarul firmei. Apoi, pentru un timp, am fost atât de întristat, neputând să-mi găsesc alt serviciu, încât am ajuns la disperare, într-o stare sufletească

rănită mereu de descurajarea bunicului. Avusese o mulţime de dezamăgiri în viaţă şi ca să reziste tuturor valurilor nemiloase îşi împietrise inima aşa încât nu avea niciodată un cuvânt de mângâiere sau de încurajare pentru mine. Nu pregeta să-şi manifeste neîncrederea că, cu toată voinţa şi toată inteligenţa mea, voi reuşi vreodată să devin un om mare. Avea obiceiul să mă descurajeze în tot ce făceam.

După un timp, îndoielile şi neîncrederea lui nu mai reprezentau un obstacol pentru mine, ba dimpotrivă, acestea m-au determinat să muncesc mai mult. Ambiţia mea era să-i demonstrez bunicului meu că prezicerile lui pesimiste - care, de cele mai multe ori se adresau persoanei mele - erau nişte concepţii greşite. De asemenea, în ultimii ani, puţine lucruri mi-au dat o satisfacţie mai mare decât siguranţa că s-a convins în sfârşit că nepotul său era destinat să scape din mizeria sărăciei.

Mama era o fiinţă minunată. Gingăşia, blândeţea, simplitatea ei, toate acestea formau soarele cald care mi-a luminat cerul copilăriei zbuciumate. Mă iubea aşa cum doar o mamă îşi poate iubi unicul fiu şi, în modul ei simplu, dar foarte clar, îmi sădea în inimă bunătatea, iubirea aproapelui, smerenia şi răbdarea. Nu există sacrificiu pe care nu l-aş fi făcut dacă ar fi fost o condiţie a fericirii ei, dar acum acest dar nepreţuit mi-a fost luat şi trăiesc cu speranţa că într-o zi -nu ştiu când va să vină această zi - o voi revedea.

Pentru aceste două persoane şi pentru încă una -despre care voi vorbi imediat - am plecat de acasă şi am fost gata să sufăr, să am răbdare şi să muncesc. Oportunitatea s-a ivit, am profitat de ea şi în curând un obiectiv al ambiţiei mele a fost împlinit: am putut să câştig existenţa mea şi a lor şi am început să privesc înainte spre o zi în care întoarcerea mea mult aşteptată,

fericirea noastră să fie completă. Nici nu mă gândeam atunci că vestea morţii bunicului meu va veni atât de curând, urmată de un declin încet, dar sigur al sănătăţii mamei. Acum însă, aceşti doi oameni pentru care am luptat şi aş putea spune că am biruit, au luat drumul veşniciei, drumul din care nu poţi să te mai întorci niciodată şi probabil mi-aş dori să-i urmez, dacă nu ar exista cea de-a treia persoană, care - atâta timp cât o voi avea alături - mă va ţine legat de acest pământ."

„Şi ea este..."

„O fată tânără", interveni Willie, iar faţa lui, încruntată până atunci, se lumină de bucurie, „o fată fără familie, fără bogăţie şi poate fără o frumuseţe exterioară deosebită. Dar şi în lipsa unor astfel de calităţi, ea este şi va rămâne o fiinţă minunată. Cu greu ar putea trece neobservată. Sufletul ei o face să pară mai curând o fiică de rege decât o orfană; inima-i nobilă, iubirea faţă de cei în nevoi şi smerenia îi conferă o frumuseţe - departe de a fi trecătoare, ca frumuseţile acestei lumi, o frumuseţe veşnică."

Atenţia şi interesul domnului Amory, expresia lui evidentă că dorea să afle mai mult, l-au determinat pe Willie să adauge: „în aceeaşi casă cu bunicul meu locuia un bătrân aprinzător de felinare. Era mai sărac chiar şi decât noi, dar nu cred că a trăit vreodată un om mai bun decât el în ţinuturile acestea. Într-o seară, în timp ce aprindea felinarele oraşului, a găsit şi a adus acasă o fetiţă în zdrenţe pe care o femeie fără inimă a aruncat-o în stradă, lăsând-o să moară de frig. Numai îndurarea lui Dumnezeu şi îngrijirea şi devotamentul unchiului True - aşa ne adresam noi bătrânului prieten - au salvat această sărmană copilă de la consecinţele dramatice ale frigului şi ale foamei. Prin eforturile lui neobosite şi prin privegherile din ceasurile târzii a fost salvată ca după ani de zile să răsplătească cu mult mai mult dragostea

bătrânului. Era atunci foarte slăbuţă şi avea un temperament violent - pe care nu fusese învăţată să-l înfrâneze - şi o încăpăţânare care era rezultatul trăirii într-o opoziţie continuă cu lumea din jurul ei.

Oricum, toate acestea nu l-au descurajat pe unchiul True sub a cărui influenţă iubitoare, virtuţi noi şi calităţi au început în curând să fie manifestate. În atmosfera armonioasă în care a intrat, copila s-a schimbat; iar mai târziu - pe lângă exemplul şi perceptele învăţate acasă - o lumină divină s-a revărsat în viaţa ei printr-o altă fiinţă.

Astfel fata a devenit ceea ce a şi rămas tot timpul de atunci încoace - o fiinţă vrednică de iubire şi încredere pentru tot restul vieţii mele. Cât despre mine, nu erau limite în dragostea pe care în curând am simţit-o faţă de cea de care la început am fost ataşat numai din compasiune.

Eram tot timpul împreună. Nu erau gânduri, studii, plăceri, dureri sau interese pe care să nu le fi împărtăşit unul cu celălalt. Eu eram profesorul ei, ocrotitorul ei, părtaş la toate amuzamentele ei copilăreşti; ea, în schimb, îmi era un prieten sfătuitor şi compătimitor. În aceste calităţi îmi era indispensabilă, fiindcă avea o natură plină de speranţă şi o fire veselă care-mi alina deznădejdea şi suferinţa. Îmi amintesc bine, atunci când patronul meu a murit şi ajunsesem la disperare, cum ea, deşi foarte tânără, m-a inspirat plină de încredere şi energie. Relaţia dintre ea şi unchiul True era ceva sfânt. Chiar tânăr fiind, privind la aceşti doi oameni, tată şi fiică, nu putem decât să admir această dragoste reciprocă. Bătrânul, tată adoptiv, ţinea la copila sa poate mai mult decât ar fi ţinut tatăl ei natural. Când era vorba de fetiţa lui, nici un sacrificiu nu i se părea prea mare, mai ales dacă ştia că ar face-o fericită. Şi acest lucru nu era greu, pentru că îi puteai aduce zâmbetul pe faţă şi bucuria în inimă prin orice gest mărunt, doar dându-i o

fărâmă de iubire. Mediul de viaţă în care a trăit până a veni la unchiul True nu i-a dat nici o posibilitate să-şi dezvolte calităţile ei bune şi a făcut-o să nu mai spere că cineva ar putea-o iubi vreodată. Dar, o dată ce acel episod negru al vieţii ei trecuse, o dată ce a cunoscut dragostea unui părinte adevărat, a început să înflorească în inima ei iubirea şi recunoştinţa. Şi dragostea ei, prima dragoste, s-a revărsat pură şi înmiresmată asupra tatălui ei adoptiv.

În primii ani depindea de el şi părea să fie doar un copil iubitor, deşi neajutorat, dar a venit timpul când lucrurile s-au inversat şi bătrânul, doborât de boală şi zdrobit de suferinţă, a devenit infirm. Atunci frumuseţea naturii ei delicate a ieşit la iveală, strălucind triumfător; şi o, cu câtă gingăşie, cu câtă dăruire şi cu câtă dragoste, mâinile ei de copil şi sufletul ei curat, i-au alinat bătrânului durerile şi i-au dat bucuria de pe urmă.

L-a iubit şi l-a îngrijit neîncetat până în clipa când durerea despărţirii şi a morţii i-a întunecat din nou cerul copilăriei. Adesea mergeam la el în miez de noapte, temându-mă că s-ar putea să aibă vreo nevoie pe care ea, fiind o copilă fără experienţă, să nu i-o poată împlini; dar nu voi uita niciodată fiinţa aceea mică care şedea mereu la marginea patului, când alţii de vârsta ei ar fi fost înfricoşaţi de întunericul nopţii, cum îl ţinea de mână, mângâindu-i dulce suferinţele. Dar toată îngrijirea ei nu a putut să-i prelungească viaţa - a murit doar cu puţin timp înainte ca eu să merg în India, binecuvântându-L pe Dumnezeu pentru pacea primită de la El prin copila lui.

Era rândul meu să o mângâi pe micuţa Gerty în durerea şi suferinţa ei - o misiune pe care, înainte de a pleca în India am transferat-o în grija sufletului bun al unei domnişoare oarbe, care de mult timp fusese prietena ei şi a unchiului True. De asemenea, atunci când datoria

mă chema pe pământurile Indiei, când am descoperit că voinţa copilei şi puterea ei de a ajuta era mult mai dezvoltată decât a unui copil obişnuit, i-am pus pe umerii ei firavi povara unui nou angajament. I-am încredinţat prietenei mele pe mama şi bunicul meu. Mi-a promis că nu-mi va înşela aşteptările şi şi-a ţinut promisiunea până la capăt. Obstacolele ce i s-au ridicat în cale nu au împiedicat-o să fie credincioasă făgăduinţei ce mi-a făcut-o. Nici măcar opoziţia domnului Graham (tatăl domnişoarei oarbe) nu a putut-o opri să se dăruiască şi să se sacrifice cu devotament şi să-şi împlinească datoriile care-n ochii ei deveniseră sacre. În ciuda lipsurilor, a privegherilor, a muncii şi a suferinţei, a renunţat în mod voluntar la plăceri, petrecându-şi zilele şi nopţile în serviciul plin de răbdare al celor ce aveau nevoie de ajutorul ei."

„Cu siguranţă", spuse domnul Amory, „pot să înţeleg foarte uşor că un om cu un spirit generos nu poate să nu simtă o recunoştinţă adâncă şi de durată faţă de cineva care s-a dăruit fără nici un interes unei munci atât de grele de a îngriji nişte prieteni dragi de ale căror nevoi el însuşi nu a putut să îngrijească. Meriţi un credit deosebit pentru căldura şi entuziasmul cu care o elogiezi pe fata aceasta, Sullivan. Trebuie să fie o tânără deosebită, dacă şi-a ţinut promisiunea cu atâta credincioşie. După atâta timp, cineva mai puţin conştiincios poate că şi-ar fi uitat angajamentul. Dar nu pot să cred că un tânăr care a avut destulă ambiţie să-şi facă un plan atât de curajos şi destulă energie ca să-l împlinească, după ce a ajuns la capătul drumului, s-ar putea hotărî să-şi unească visurile cu o mică şi neînsemnată tovarăşă de joacă din copilărie, fără frumuseţe sau avere, dacă nu este deja legat de un legământ. Pot să te întreb dacă eşti obligat de asemenea promisiuni?"

„Nu sunt", răspunse Willie.

„Atunci ascultă-mă o clipă. Motivele mele sunt de simplă prietenie când te rog să nu te grăbeşti într-o chestiune care-ţi poate afecta fericirea întregii vieţi şi să asculţi cu răbdare, dacă poţi, puţinele cuvinte pe care am să ţi le spun cu privire la subiectul acesta. Cred că greşeşti, prietene, dacă consideri că fericirea acestei tinere fete sau însăşi fericirea ta poate fi asigurată printr-o unire nepotrivită în care amândoi veţi găsi mai târziu motive de căinţă. N-ai văzut-o de şase ani; gândeşte-te la tot ce s-a putut întâmpla între timp. Ţi-ai petrecut tot timpul acesta în străinătate, într-o viaţă activă, crescând în cunoştinţă şi umblând prin lumea mare. În India te-ai obişnuit cu un mod de viaţă foarte diferit de al nostru sau de cel din Europa, dar independenţa caracterului şi a manierelor pe care ţi le-ai însuşit te-au făcut mai potrivit pentru sfera de viaţă a Parisului, unde ai fost prezentat drept prieten al respectatului domn Clinton. Cu toate că nu te-am întâlnit în Paris, mă aflam acolo şi am avut ocazia să aflu despre succesul tău în societate, pe care eşti prea modest să-l recunoşti. Când mă gândesc la toate acestea şi la şansele care-ţi stau în faţă şi-mi imaginez că le dai pe toate la o parte, nu pot să tac şi să nu-ţi amintesc dezamăgirea care va urma când te vei afla deodată şi pentru totdeauna în neputinţa de a mai participa la plăcerile care au fost la îndemâna ta şi la care ai renunţat în mod voluntar. Această orfană amărâtă cu careintenţionezi să-ţi uneşti destinul - această învăţătoare de şcoală primară..."

„Dar nu ţi-am spus niciodată că Gerty ar fi fost învăţătoare!", aproape strigă Willie, întorcându-se brusc către Phillip- „Nu ţi-am pomenit de aşa ceva! De unde ştii asta?" Se vedea pe faţa lui stupefacţia şi mirarea. Acum chiar îi venea din ce în ce mai greu să înţeleagă motivaţia domnului Phillip.

Nici domnul Amory nu se afla într-o situaţie mai favorabilă. Trădase în felul acesta că ştia de fapt mai mult decât vroia să pară. Acum şi-ar fi dorit să nu-l fi luat gura pe dinainte şi să nu fi făcut greşeala ce-o făcuse. Acest incident îl dezarmase pentru moment şi ezită pentru câteva clipe, dar îşi reveni curând. Ştia că trebuia să joace piesa în continuare. „Să-ţi spun sincer, domnule Sullivan, am văzut-o pe fata de care-mi vorbeşti însoţindu-l pe un doctor bătrân."

„Pe doctorul Jeremy?", întrebă Willie repede.

Da."

„Când ai văzut-o şi cum s-a întâmplat?"

„L-am întâlnit pe bătrânul doctor în timpul călătoriilor mele şi această Gertrude Flint era cu el. Am aflat multe lucruri cu privire la ea - nimic care să o dezavantajeze. Avertizându-te împotriva unei hotărâri greşite, vorbesc numai în termeni generali."

Willie îl privea cu mirare şi cu insistenţă pe Amory. Şi-ar fi dorit cu orice preţ ca acesta să-i dea mai multe amănunte, să-l facă să înţeleagă ce se petrece în jurul lui, dar domnul Phillip îşi continuă discursul său plin de surprize, fără ca să-i dea şansa ascultătorului său să intervină în vreun fel.

„Această fată, Sullivan, va fi o povară pentru tine - îţi va împiedica întotdeauna eforturile de a-ţi atinge scopurile în societatea înaltă, în care nu poate să strălucească. Tu singur ai spus că nu are avere, nici o frumuseţe rară; nu ştii nimic despre familia ei şi, cu siguranţă, nu ai nici un motiv să speri că, dacă ai descoperi-o, i-ar aduce vreo cinste deosebită."

Aş putea să accept, domnule", spuse Willie, „că argumentele pe care mi le-ai adus cu privire la ceea ce este important pentru binele meu sunt bazate pe un raţionament calm şi o dorinţă dezinteresată de a-mi promova prosperitatea. Mărturisesc că eşti ultimul om,

judecând numai din cât te cunosc, de la care m-aş fi aşteptat la un asemenea sfat, fiindcă te credeam atât de diferit de lume, încât nu credeam că aplauzele ei pot cântări prea mult în inima dumitale şi în formularea ideilor cu care-i sfătuieşti pe alţii. Deşi sugestiile dumitale n-au reuşit să-mi schimbe sentimentele sau intenţiile, îţi mulţumesc pentru râvna şi strădania cu care ai încercat să mă faci să adopt raţionamentul prezentat. Dar, departe de a urma impulsurile unui entuziasm orb, sunt influenţat de sentimente aprobate de raţiune şi care au rezistat deja testului experienţelor.

Nu am fost în India şi nu am văzut depravarea socială de acolo doar ca să mă pregătească pentru o intrare fastuoasă în lumea senzaţională a Parisului. Nu acesta a fost scopul pentru care am muncit şase ani, departe de casă. Nu am răbdat totul doar pentru a-mi favoriza intrarea în lumea în care, prin amabilitatea domnului Clinton, după cum ai sesizat dumneata, am avut oarecum o pătrundere uşoară şi imediată.

Conştientizam tot mai mult că efectul orbitor al strălucirii lumii mondene, care a dus la căderea atâtor caractere strălucite, este ceva trecător, ceva care nu-mi putea aduce fericirea râvnită. Suspiciunile mele cu privire la falsitatea şi vanitatea lumii s-au materializat în baza egoismului şi a deşertăciunii pe care le-am observat de nenumărate ori. Am fost mai cu seamă surprins de o căutare continuă a plăcerilor din partea familiilor care întotdeauna am considerat că ar trebui să-şi găsească satisfacţia în interior, nu în exterior. Deşi purtam în inimă o imagine gingaşă şi delicată a bunătăţii şi purităţii sufletului feminin, această amintire dulce ar fi putut fi ştearsă pentru vecie de chipurile acelea frumoase şi zâmbetele acelea curtenitoare care la început mă încântaseră, dacă n-aş fi descoperit că purtau suflete goale şi pustiite.

Gertrude Flint mi-a rămas standardul prin care le-am măsurat pe fiecare. Cum puteam să nu văd contrastul izbitor dintre uşurătatea şi superficialitatea lumii şi o minte echilibrată, o inimă jertfitoare şi o fiinţă plină de toate calităţile care pot împodobi viaţa?

Ce ar putea înlocui, în strălucirea falsă a spectacolului şi a bogăţiilor după care lumea aleargă, făcându-şi idoli din ele, perspectiva unui cămin liniştit şi fericit, binecuvântat de Dumnezeu într-un spirit de încredere, de părtăşie şi dragoste, pe care timpul nu-l poate dizolva şi eternitatea nu face altceva decât să-l cimenteze."

„Şi eşti sigur că cea pe care o iubeşti atât de mult...?", întrebă domnul Amory. Abia reuşea să mai vorbească; se străduia din răsputeri să-şi ascundă emoţiile puternice ce-i năvăliseră în suflet, dar glasul tremurat îi trăda starea sufletească.

„Nu", răspunse Willie anticipând întrebarea. „Ştiu ce vrei să mă întrebi. Nu sunt sigur. Până în momentul acesta, de când am ajuns pe pământul natal, am alergat în diferite direcţii cu obligaţii care nu mi-au permis să-mi urmez propriile dorinţe. Cu această vizită, domnule, mi-am împlinit ultima din aceste responsabilităţi faţă de prietenul meu binefăcător, iar mâine voi fi liber să pornesc în direcţia în care până acum numai datoria m-a reţinut să nu merg."

Îşi întinse mâna către domnul Amory. Mâna acestuia din urmă tremura. Dacă la început Willie fu uimit şi puţin jignit de privirea rece şi neprietenoasă a domnului Phillip, acum era şocat de căldura şi cordialitatea cu care îi strânse mâna. Îşi ascunse totuşi mirarea.

„La revedere", spuse el. „Ia cu tine dorinţele mele cele mai sincere pentru un succes deplin; dar într-o zi, mai devreme sau mai târziu, îţi vei aduce aminte de ce ţi-am spus în seara aceasta."

„Ciudat om!", se gândi Willie ieşind din hotel. „Cât călduros mi-a strâns mâna la despărţire, în comparaţie primirea rece pe care mi-a făcut-o, chiar după îndărătnicia care i-am respins opiniile şi încăpăţânarea cu care i-am refuzat sfaturile."

CAPITOLUL XXXVI

CEL Mult AŞTEPTAT SE ÎNTOARCE

Gertrude şi domnul Graham stăteau în faţa şemineului când, deodată, se auzi o bătaie în uşă. Servitoarea, care tocmai trecea prin holul din faţă, deschise şi primi imediat un musafir. Era Willie.

Gertrude se ridică în picioare. Pentru o clipă înţepenise, apoi începu să tremure din cap până-n picioare ca un om bolnav de friguri. Nu se căzni să facă nici măcar un pas. Îi era teamă să nu se prăbuşească în leşin. Willie înaintă până în mijlocul salonului. O privi stăruitor şi nelămurit pe Gertrude apoi, aplecându-se uşor, întrebă cu ezitare în glas: „O caut pe domnişoara Flint. Este aici?"

Fata se îmbujoră la faţă; roşea uşor. Un sentiment ciudat de plăcere şi în acelaşi timp de teamă îi înfiora inima.

Tăcu un răstimp frecându-şi mâinile. Se trudi să-i răspundă, dar nu reuşi. Se simţea istovită, ca o plantă căreia i-a secat seva. Schimbarea produsă pe chipul ei îl ajută pe Willie s-o recunoască. Nu-şi putu ascunde mirarea. Doar ochii şi văpaia lor de odinioară îi stăruiau în minte. Erau la fel sau poate mai pătrunzători ca atunci, demult.

Apropiindu-se de ea, îi luă mâna cu gingăşie.

„Gerty! Este posibil?"

Naturaleţea desăvârşită a manierelor lui, căldura sufletească cu care i-a luat şi i-a reţinut mâna au ajutat-o să-şi piardă din agitaţie şi să-şi revină pe jumătate.

Pentru o clipă el deveni în ochii ei Willie cel de demult, prietenul ei drag şi tovarăşul dejoacă. Reuşi să exclame:

„O, Willie, ai venit în sfârşit! Mă bucur să te văd!"

Glasurile lor l-au trezit pe domnul Graham care adormise în fotoliu. Văzându-l pe musafir, se ridică, iar Willie păşi spre el.

„Domnul Sullivan", rosti Gertrude, încercând să-l prezinte bătrânului.

Îşi strânseră mâinile cu putere în semn de respect şi prietenie. Apoi se aşezară toţi trei.

Gertrude era fermecătoare în rochia ei neagră, simplă. Rămase mult timp nemişcată, cu ochii aplecaţi. Ceea ce fusese pentru ea timp de aproape şase ani singura dorinţă a vieţii sale, singurul vis de fericire neatins, se împlinise.

Palidă, cu buza de jos tremurând, stătea neliniştită înaintea lui Willie. Tânărul îi surprinse neastâmpărul şi tulburarea, dar prezenţa domnului Graham îi stânjenea, înrăutăţind lucrurile.

„Cu ce ai venit?" îl întrebă bătrânul.

„Cu vasul «Europa»" răspunse Willie. „Am ajuns în New York acum aproape o săptămână."

„Voiam să spun aici - cum ai ajuns?"

„O, scuzaţi-mă, domnule. Am venit din Boston cu o trăsură."

„Ţi-a luat cineva calul în primire?" „L-am legat în faţa casei."

„Şi tu te-ai schimbat", spuse Gertrude, care încetul cu încetul îş> veni în fire.

„Da", răspunse el. „Climatul din Orient produce schimbări mari. Dar nu cred că m-am schimbat mai mult decât tine,

Gerty. Erai doar o copilă când am plecat! Trebuia să-mi dau seama că te voi găsi o domnişoară, dar nu mi-am închipuit..."

„Când ai plecat din Calcutta?"

„La sfârşitul lui februarie. Mi-am petrecut primăvara în Paris."

„Nu mi-ai scris", spuse Gertrude.

„Nu, fiindcă aşteptam să vin cât mai repede şi voiam să-ţi fac o surpriză."

Gertrude arăta confuză, dar răspunse: „Am fost foarte dezamăgită că nu am primit nici un semn de la tine, dar mă bucur mult să te revăd, Willie."

„Nu cred că te poţi bucura mai mult decât mă bucur eu să te văd", spuse el privind-o cu gingăşie. „Cu cât te privesc mai mult, cu atât te recunosc mai mult; devii Gertrude aceea din visurile mele. Încep să cred, oricum, că era mai bine dacă-ţi scriam că vin."

„Nu", răspunse ea. „îmi plac surprizele. Îţi aminteşti că întotdeauna îmi plăceau?"

„Dacă îmi amintesc? Bineînţeles. N-am uitat niciodată ceva ce îţi plăcea."

În clipa aceea păsărelele lui Gertrude, a căror cuşcă era agăţată la fereastra lângă care stătea Willie, au început ciripitul lor obişnuit din timpul seri'. El se întoarse, iar Gertrude rosti: „Păsărelele tale, cele pe care mi le-ai trimis!"

„Sunt bine, sănătoase?"

„Da, toate."

„Le-ai fost o stăpână bună. Sunt foarte drăguţe." „Şi mie îmi plac foarte mult."

„Tu ştii să te îngrijeşti atât de bine de cei pe care-i iubeşti, dragă Gerty." Tonul cu care îi vorbea trăda - chiar mult mai mult decât cuvintele - dorul şi bucuria de a o vedea iarăşi.

Conversaţia dintre ei recăpătă ceva din familiaritatea de odinioară. El se aşeză lângă ea, pe canapea, ca să poată vorbi fără să fie stânjeniţi.

Într-un târziu, o servitoare anunţă că era timpul cinei. Domnul Graham se ridică şi se duse lângă foc. Willie se ridică şi el şi se pregătea să plece. Domnul Graham, cu o politeţe rece, îi ceru să rămână. Gertrude îl mvită şi ea, sperând că avea să-l convingă. Cu tot zâmbetul lui cald şi afectuos, Gerty înţelese după tonul hotărât cu care îi răspunse că Willie nu va rămâne. Îşi dădu seama că acesta simţea ignoranţa cu care îl trata domnul Graham şi faptul că nu îi era chiar atât de drag bătrânului.

Gertrude îl însoţi pe Willie până la uşă. Luându-i amândouă mâinile în mâinile lui, el o privi ţintă o clipă ca şi cum ar fi vrut să-i spună ceva intim. Dar ea îşi lăsă privirile în pământ. El încercă să-i prindă privirea, dar ea se împotrivi. Licărirea nestăpânită a ochilor şi surâsul ei trist, împovărat, îl ocoleau. Îi ură noapte bună şi plecă.

Gertrude rămase în uşă până când auzi copitele cailor îndepărtându-se, apoi se retrase în camera ei.

Se schimbase oare Willie faţă de ea? Nu, a venit înapoi aşa cum a plecat - generos, plin de bărbăţie şi în acelaşi timp de gingăşie şi dragoste. Şi-a manifestat sentimentele cu aceeaşi căldură ca şi altădată. Era acelaşi Willie pe care şi-l închipuise, pe care-l visase şi-l iubise. În timp ce medita la aceste lucruri, cineva bătu la uşă.

„Ţi-am adus o scrisoare, Gertrude", spuse Jane.

Gertrude sări şi deschise uşa.

„Un băieţaş mi-a dat-o şi apoi a fugit", spuse fata punându-i un plic mare în mână. „Mi-a spus să ţi-o dau imediat."

„Adu-mi o lampă, te rog", spuse Gertrude.

Fata plecă şi Gertrude se întreba ce putea conţine acest plic mare. Se gândea că o scrisoare nu putea să ajungă aşa de repede de la domnul Amory. Jane îi aduse lampa şi ea recunoscu totuşi scrisul lui. Scoase la iveală câteva

pagini scrise mărunt, al căror conţinut îl cercetă cu atenţie şi plină de emoţii."

CAPITOLUL XXXVII

ISTORIA TATĂLUI

Fica mea, dragă şi iubita mea fiică! Îţi voi dezvălui istoria vieţii mele; şi, în timp ce îţi dovedesc că sunt tatăl tău, sper că cel puţin copila mea, fără prejudecăţi, îşi va crede şi îşi va iubi tatăl, în ciuda injustiţiei lumii.

(Domnul Qraham este tatăl meu vitreg. Mama mea dragă, care nu mai este de mult, a fost în toate privinţele în afară de legătura naturală a sângelui şi a cărnii, o mamă adevărată faţă de (Emily. (Deşi am fost atât de apropiat de cei pe care i-am iubit cu o dragoste nefirească, aproape supranaturală şi neprefăcută, sunt silit să fiu despărţit de ei printr-o soartă crudă pe care nu am meritat-o. În ochii oamenilor sunt acuzat de o crimă înfricoşătoare, cumplită.

Ei mă cred vinovat şi nelegiuit, iar mie nu-mi rămâne decât să-mi ispăşesc pedeapsa nemeritată, să mă umilesc şi să-mi cer iertare în zadar. Simt înjosirea aceasta în tot trupul, dar simt şi nenorocirea care, fără voia mea, s-a întâmplat. Eu, cu propria mea mână, i-am luat vederea singurei fiinţe pe care o mai aveam pe lume. Simt şi acum ceea ce simte un ucigaş când priveşte trupul căruia i-a luat viaţa. Sunt vinovatul fără vină care-mi plătesc fapta cu înfiorătorul preţ al durerii veşnice. 'Totuşi, sunt nevinovat de orice intenţie rea, după cum vei vedea, dacă poţi să crezi adevărul istoriei pe care ţi-o descriu aici.

Osatura mi-a dat şi educaţia mi-a dezvoltat un spirit rebel. Nu am fost niciodată răutăcios şi nici dispus Ca vicii sau obrăznicie, dar libertatea mi-a fost întotdeauna pusă în primejdie. Mama mea - după ce tatăl meu a

murit - s-a recăsătorit şi mult prea curând am început să simt cu amărăciune răceala şi lipsa de dragoste cu care soţul ei, domnul graham, mă trata. (Dacă s-ar fi purtat cu mine cu bunătate, mi-arfi câştigat dragostea cu uşurinţă şi influenţa i-ar fi fost mare în formarea caracterului meu, dar comportamentul lui faţă de mine a fost întotdeauna rezervat şi foarte rece.

Existau două lucruri care nu-mi plăceau la el şi care mă făceau să-l dispreţuiesc. Întâi era faptul că devenisem conştient că depindeam mult de averea lui - eu care-mi doream libertatea cu orice preţ - şi apoi vrăjmăşia veche dintre el şi tatăl meu. (Despre neînţelegerea dintre ei am aflat de la un bătrân servitor de-allui. Am înţeles atunci de ce nu mă putea iubi sau, cel puţin, agrea măcar. Mai mult de atât, mândria mea cea mai mare era că semănam leit cu tatăl meu, şi asta-l deranja. Deşi războiul din inima mea era mare, domnul Graham era întotdeauna mai tare şi câştiga, fiindcă eu eram doar un copil şi, dorind să ascult de dorinţele mamei, încercam să mă supun sub mâna aspră şi grea a tatălui meu vitreg. (După un timp îndelungat însă, după ce am suportat o vreme toate înjosirile şi jignirile lui, am izbucnit într-o răzvrătire cumplită şi m-am hotărât să-l înfrunt făţiş.

Aveam totuşi o mare recompensă pentru necazurile mele - dragostea pe care o simţeam faţă de Emily, care îmi răspundea cu o căldură egală.

Când mama mea a murit, eu eram împotriva voii mele angajat la banca domnului Graham şi locuiam în casa lui. Deodată, fără nici o scuză, tatăl meu vitreg a început să urmeze un curs viclean, folosindu-se de o tactică pe cât de neînţeleaptă, pe atât de crudă - torturându-mi sentimentele până reuşea să mă enerveze. A făcut tot ce a putut ca să-mi răpească singurul lucru care-mi îndulcea existenţa: dragostea pentru Emily.

În loc să mă supun interferenţei sale tiranice, căutam să mă folosesc de orice ocazie pentru a fi în prezenţa fetei şi încercam să o conving - ea fiind foarte gingaşă şi nevinovată - să accepte ideile mele pentru a răsturna schemele tatălui ei Cu un sens de independenţă tinerească - care acum văd că a fost greşit - am căutat cu tot dinadinsul să fiu mereu în preajma fiicei sale. Aceasta a adus situaţia într-o stare în care domnul Qraham s-a hotărât să folosească forţa.

Emily se îmbolnăvise şi timp de şase săptămâni mi s-a interzis să o văd. Când şi-a revenit suficient ca să iasă din camera ei, am făcut tot ce am putut ca să creez o oportunitate de a o întâlni. Eram în bibliotecă şi stăteam de vorbă cu ea. (Domnul Graham a intrat deodată şi s-a apropiat de noi cu o faţă a cărei severitate nu pot să o uit nici acum. Eram nepregătit pentru atacul lui

Mă aşteptam să mă acuze de neascultarea dorinţelor lui de a ne despărţi, mă aşteptam să pună bariere noi între mine şi Emily şi eram gata să-i dau reprici în aceste privinţe; dar când mi-a imputat lucruri neadevărate - la care nici nu mă puteam gândi - din motive de rea voinţă, am rămas şocat de surpriză şi mânie.

În prezenţa fetei cu sufletul curat pe care o iubeam, m-a învinuit că aş fi falsificat nişte documente prin care mi-aş fi însuşit bani. Spiritul meu, deja iritat, acum era înfierbântat. Mi-am ridicat mâna şi mi-am încleştat pumnii. Nu ştiu dacă aş fi făcut ceva, fiindcă ţipătul fetei m-a readus la realitate şi, întorcându-mă, am văzut-o căzând leşinată pe canapea.

Văzând totul am sărit în ajutorul ei. Lângă ea era o masă cu tot felul de sticle. Am apucat în grabă ceea ce am crezut că era un lichid care atunci când îl va mirosi o va ajuta să-şi revină. Nu ştiu exact caracterul lichidului pe care l-am luat, dar nu contează - efectul a fost îngrozitor. Fapta a fost fatală şi făcută cu mâna mea!

Revenindu-şi dintr-o dată în fire din pricina durerii groaznice care-i măcelărea trupul, biata fată sări ţipând de pe canapea, fluturându-şi mâinile pe dinaintea ochilor ca şi cum ar fi dorit puţină răcoare. (De disperare, începu să alerge prin încăpere plângând şi se ghemui într-un colţ, ameţită şi delirând de durere. Eu treceam prin aceeaşi agonie ca şi a ei, însă mult mai cumplită, pentru că ea se desfăşura la nivelul minţii şi tortura îmi părea mai nemiloasă decât cea a trupului. Am vrut să mă apropii de ea, s-o ridic, dar m-a respins cu mâinile, scoţând ţipete asurzitoare care-mi sfâşiau inima. Domnul graham, care în prima clipă rămase ca şi paralizat, se repezi asupra mea ca un om nebun. În loc să mă ajute să o ridic pe sărmana Emily de jos, m-a întâmpinat cu un val de acuzaţii şi de ameninţări, reproşându-mi că i-am ucis singurul copil şi scrutându-mă cu o privire plină de ură şi de mânie nepotolită. Cu cuvinte care şi acum îmi răsună în urechi, m-a scos afară din casă.

O, ce nopţi şi ce zile teribile au urmat! Umblam aiurea prin câmpuri şi-mi petreceam nopţile sub cerul liber. Într-o dimineaţă, am început să realizez necesitatea de a-mi forma un plan de acţiune.

Nerăbdarea mea intensă de a afla cât de grav a fost efectul accidentului m-a făcut să mă întorc acasă la domnul graham. Tot ce posedam - banii, adică ce mi-a rămas din salariul ultimului trimestru hainele şi câteva daruri valoroase care îmi rămăseseră din partea mamei mele - erau încă în camera pe care o ocupasem. Apropiindu-mă de casă, am ezitat şi n-am îndrăznit să intru. (Domnul Graham mă alungase cu cuvinte grele, ameninţându-mă că voi avea de suferit dacă-i voi mai călca vreodată pragul, aşa că mă temeam să dau ochii cu el. Trebuia totuşi să-l întâlnesc şi să-i dovedesc că învinuirile lui faţă de mine erau false, dar nu în casa în care fiica lui suferea. Trebuia ca la bancă, unde crima

falsificării se presupunea că a fost comisă, şi în prezenţa colegilor mei, să reneg public fapta, cerându-i să-mi dea dovezi. 'Dar mai întâi doream să o văd sau să o aud pe Emily. Trebuia să fac ceva ca să spulber din jurul meu atmosfera aceea apăsătoare, de obscuritate şi chin. Eram ca un om care nu ştie încotro s-o apuce. Mai presus de toate, trebuia să aflu intensitatea nenorocirii pe care i-o pricinuisem fiicei sale şi totodată iubitei mele. Pentru aceasta, oricum, trebuia să aştept până urma să se aştearnă din nou noaptea şi să intru în casă pe furiş.

!Am continuat să rătăcesc din nou până seara chinuit şi turmentat, fără mâncare sau odihnă. Imaginea sărmanei mele iubite îmi apărea mereu înaintea ochilor. Când în sfârşit veni noaptea, nişte nori grei se lăsară şi ceaţa înfăşură totul, încât n-am putut să văd casa până când am ajuns înaintea ei. M-am cutremurat când am văzut trăsura medicului înaintea uşii, fiindcă ştiam că doctorul Jeremy îşi încheiase vizitele cu mai mult de o săptămână în urmă, aşa că trebuia să fi fost chemat din cauza accidentului. Gândindu-mă că domnul Graham este probabil în casă, am hotărât să nu intru, dar stăteam ascuns şi urmăream o oportunitate.

O dată sau de două ori, doamna Ellis, menajera casei, a trecut în sus şi în jos pe trepte - puteam să-i disting figura din cauza lămpii de la uşă. Doctorul Jeremy coborî apoi, urmat de domnul Graham. Medicul ar fi ieşit în grabă, dar domnul Graham l-a reţinut. Era evident că îl întreabă despre soarta pacientei. (Doctorul era cu spatele spre mine şi nu puteam să-mi dau seama de răspunsul lui decât după efectul pe care acesta îl producea pe faţa domnului Graham, a cărui înfăţişare posomorâtă devenea mai disperată cu fiecare silabă care ieşea de pe buzele medicului.

Nu mai aveam deci nevoie de nici o mărturie care să-mi dovedească că soarta fetei era sigilată. După plecarea

doctorului, am văzut cum tatăl meu vitreg a plecat şi el. Am aşteptat până a dat primul colţ, apoi m-am apropiat; am scos o cheie din buzunar, cu care am deschis uşa şi am intrat înăuntru. M-am furişat fără să fac vreun zgomot până la etaj şi am intrat într-o cameră mică de la capătul coridorului, care dădea în camera fetei. Am aşteptat acolo un timp îndelungat, până m-am convins că (Emily era singură. (Dar, temându-mă că domnul graham ar putea să se întoarcă imediat, m-am hotărât să merg în camera mea, să-mi iau lucrurile, apoi să merg în bucătărie şi să aflu totul de la doamna (Prime, bucătăreasa, care eram sigur că se va purta frumos cu mine.

Mi-am împlinit prima parte a obiectivului meu cu bine, dar când mă apropiam de bucătărie, m-am întâlnit cu doamna Ellis, care a dat buzna peste mine cu o oală de ciorbă în mâini. S-a oprit deodată şi a ţipat, a scăpat oala jos şi încerca să fugă ca şi cum eu aş fi fost o fiară sălbatică. M-am pus în calea ei încercând să o conving să mă asculte, dar înainte de a reuşi să-i pun vreo întrebare, izbucnirile ei au confirmat teama mea cea mai mare.

«Lasă-mă să trec, ticălosule! Vrei să-mi scoţi şi mie ochii?»

«Unde este Emily?» am întrebat-o. «Lasă-mă să o văd.»

«Să o vezi?'. Mizerabil ce eşti, nu poţi s-o vezi! A suferit destul din pricina ta.»

«Ce vrei să spui?», am strigat eu, fiindcă cuvintele ei mi-au străpuns inima şi am început să plâng.

«Vreau să spun că Emily nu va mai putea să vadă pe nimeni, niciodată! Şi, chiar dacă ar avea o mie de ochi, tu eşti ultima persoană pe care ar vrea să o vadă!»

«Mă urăşte şi ea?», am întrebat eu.

(Răspunsul era pregătit: «(Dacă te urăşte? (Bineînţeles, mai mult decât atât - nu poate găsi cuvinte destul de rele pentru tine! Murmură mereu în durerea ei “Ticălos,

crud!” Tresare când aude de tine şi se cutremură. Nici măcar nu avem voie să-ţi pomenim numele în prezenţa ei”.

N-am aşteptat să mai aud altceva, ci am ieşit afară din casă. Din momentul acela am încetat să mai fiu eu însumi, peste mine s-a lăsat un nor ca un giulgiu în care am rămas învăluit şi suS care m-ai văzut şi m-ai cunoscut şi care m-a făcut să-mi pierd" credinţa în Dumnezeu. Unde era El atunci? (De ce nu a intervenit să mă îndreptăţească? (De ce eram vinovat, ca să mă părăsească în chinurile cele mai cumplite?

N-am ştiut în ce direcţie să plec îndepărtându-mă de casa domnului Qraham, dar nu m-am oprit până nu am ajuns la capătul digului din port. Mă uitam la apa adâncă parcă pierzându-mi minţile, dorind să plonjez şi să-mi închei coşmarul. Cine din lume îmi va simţi lipsa? 'Emily mă ura, aşa că nu va plânge după mine. Iubirea ei era singurul lucru care m-arfi ţinut legat de viaţă, aşa că moartea îmi părea singura soluţie.Mai dulce-mi pari moarte, acum ca oricând. Tu vii pe-ndelete, dar vii în curând, (prin tine să scap de iubirea de jar Ce m-a ars şi m-a stins în lacrimi de-amar.Aştept să mă duc ca să pot să trăiesc -Trăirea de-aici eu nu pot s-o iubesc; Cuvinte ce dor şi priviri ce-njosesc E totul ce-aici am putut să găsesc.Scânteia se naşte să poată zbura, Iar eu m-am născut ca să pot suspina. 'Dar ce-i fericirea? Sentimentul fugar (Pentru care m-am pus pe-al durerii altar!Făţarnica lume, cei linguşitori, Degeaba-mi fac semne că mă cheamă-napoi. Voi nu mă-nţelegeţi, prea ieftin gândiţi Şi de m-aş întoarce, mă batjocoriţi!Meditând la sfârşitul meu inevitabil, am tresărit la plescăitul unor vâsle din apropiere. Ridicându-mi privirea am văzut un vas apropiindu-se de locul în care eram şi în acelaşi moment am auzit nişte paşi venind în spatele meu pe dig. Întorcându-mă, am văzut un om care credeam că va

trece pe lângă mine şi va urca în vas, unde era aşteptat de doi marinari. Dar el m-a Bătut pe umăr şi a exclamat:

«Dar de ce stai tinere atât de trist de parcă ţi s-au înecat toate corăbiile? Hai, nu vrei să faci o plimbare cu noi?» Eu am ezitat, iar el a continuat râzând: «Haide, ce mai aştepţi?”

Spre uimirea lui, am sărit în vas şi în câteva clipe mă îndreptam cu ei undeva - nici eu nu ştiam unde. Destinaţia vasului s-a dovedit a fi Rio de Janeiro. În afară de mine, mai era un singur pasager - fiica căpitanului, Lucy Qrey, pe care aproape că nu am observat-o în prima săptămână, dar care părea să fie ca acasă la ea, ori în cabină, ori pe punte, ca şi cum şi-ar fi petrecut toată viaţa pe mare. 'Mi-aş fi putut petrece tot timpul călătoriei fără să mă uit măcar o dată la fata aceea - pe jumătate copil, pe jumătate femeie - dacă comportamentul meu ciudat nu ar fi surprins-o, făcând-o interesată de necazul meu. Înfăţişarea mea, pecetluită de agonia chinului, neliniştea şi frământarea mea permanentă, faptul că nu doream să mănânc, preferând mai degrabă o gură de pelin decât o hrană caldă, indiferenţa mea totală faţă de ceea ce mă înconjura sau se întâmpla în jurul meu, îi stârni milă, un sentiment ciudat de curiozitate şi compasiune. Văzându-mi ciudăţeniile, ea se gândea că sufăr de vreo boală la nivel mintal şi începu să mă trateze ca atare. Îşi trăgea un scaun pe punte, lângă mine, mă privea în faţă, apoi pleca încet suspinând. Din când în când îmi oferea câte ceva bun de mâncare, rugându-mă să mănânc; şi când, afectat de mila ei, îi luam mâncarea din mână mai uşor decât din partea marinarilor, aceste mici atenţii au devenit aproape obişnuite. Cu timpul, când încetul cu încetul, am început să-mi revin şi să mă comport într-un mod mai liniştitor, mai uman, această fată a început să fie mai rezervată faţă de mine, să mă ocolească chiar.

După un timp, mergeam la masă regulat şi mă comportam aproape normal în loc să umblu toată noaptea pe punte, îmi petreceam cel puţin câteva ceasuri liniştit în cabină. Atunci Lucy a început să nu mai iasă pe punte, unde eu îmi petreceam cea mai mare parte din zi, dar vremea a devenit tot mai furtunoasă şi am fost silit să intru în cabină, unde ea stătea de obicei citind sau privind valurile înfuriate. Însă, deoarece călătoria a fost lungă, oricât de mult ar fi dorit ea să mă ocolească, drumurile noastre se întretăiau adesea, mai ales după ce căpitanul Grey - chiar omul care m-a invitat să călătoresc pe vasul lui - a început să fie interesat de soarta mea, a început să mă încurajeze cu Bunăvoinţă sperând să mă scoată din acea stare de melancolie.

Lucy începu să fie tot mai puţin stânjenită şi vorbea cu mine tot mai deschis, în timp ce eu păstram o tăcere rigidă cu privire la experienţele mele din trecut. (Mi-a spus că până la vârsta de paisprezece ani a trăit cu mama ei într-o căsuţă din Cape Cod. Îmi povestea cât de rar era o bucurie reală în casa lor. (Doar întoarcerea tatălui ei din călătoriile de pe mare le mai înveselea chipurile. În rest, nu aveau fericiri. De fiecare dată când vasul căpitanului se îndepărta de port, ele se întorceau mâhnite acasă. În căsuţa singuratică, stăteau jelind lipsa căpitanului. Atunci, numărau cu răbdare zilele, săptămânile şi lunile până când el avea să se întoarcă. (Mi-a povestit cum a murit mama ei, cu câtă amărăciune a bocit-o, şi cum a plâns tatăl ei când a venit acasă şi a aflat vestea. (De atunci, a trăit pe vas.

Când vorbea despre lucrurile acestea, ochii îi erau scăldaţi în lacrimi, iar eu o priveam cu milă şi mi se părea că durerea o făcea să-mi fie ca o soră. Necazul, oricum, nu i-a răpit veselia din suflet. Adesea, după ce-mi povestea cu amănunţime anumite secvenţe din istoria vieţii ei triste, atunci când căpitanul se apropia nevăzut

şi o lua prin surprindere prin vreo glumă veselă, era întotdeauna gata să zâmbească şi glasul ei zglobiu desfăta inima tatălui.

Dar să nu zăbovesc prea mult asupra detaliilor călătoriei. Îţi voi povesti fugitiv despre o furtună care s-a abătut asupra noastră în timpul căreia - două zile şi o noapte - sărmana Lucy era îngrozită de frică în timp ce eu, indiferent de ce se întâmpla în jur şi nepăsându-mi de pericolul personal, am avut posibilitatea să-i răsplătesc bunătatea ocrotind-o şi încurajând-o.

Căpitanul Qrey s-a îmbolnăvit de malarie şi a murit cu două zile înainte de a ancora în portul Rio. În timpul bolii lui am ajutat-o pe Lucy să-l îngrijească, până în clipa când a închis ochii pentru ultima oară şi am dus fata leşinată în braţe în altă parte a vasului, unde am stropit-o cu apă rece până şi-a revenit. Căpitanul nu a lăsat aproape nimic fiicei sale. Îşi plângea soarta singură, fiindcă nu avea pe nimeni în lume şi se apropia de un [iman străin care nu promitea nici un refugiu sărmanei orfane. Împreună cu marinarii, i-am înmormântat tatăl în mare, iar după aceea am încercat să o încurajez şi să o sfătuiesc cu privire la viitor. Mă asculta şi credea în mine foarte mult. I-am spus că va trebui să o părăsesc şi am întrebat-o ce avea de gând să facă când va ajunge în port. "Ea mi-a răspuns numai printr-o izbucnire în lacrimi şi atunci am rugat-o să nu plângă.

Suspinând cu durere, s-a dăruit compasiunii mele şi cu o nevinovăţie de copil m-a rugat să nu o părăsesc, amintindu-mi că era singură pe lume şi în clipa când va coborî din vas se va afla într-o ţară străină. Apelând la mila mea, mi-a cerut să nu o las să moară singură.

Ce puteam să fac? Oricum, nu aveam nimic pe pământ pentru ce merita să trăiesc. Eram amândoi orfani, lipsiţi de ocrotire, la fel de debusolaţi şi de sceptici cu privire la viitor. Nu mai aveam nimic pe lume afară de ea. Faţa ei

era tot mai frumoasă, dar cu atât mai mult îmi stârnea milă. Mi-am dat seama că între noi era o singură diferenţă,eu puteam munci şi puteam să o protejez, în timp ce ea nu putea să facă nici una nici alta. I-am arătat cât de puţin îi puteam oferi şi că inima mea era la fel de zdrobită dar i-am spus că aş fi gata să muncesc şi să o ocrotesc, să am milă de ea, să o mângâi şi poate cu timpul să o iubesc. Sărmana fată nici nu s-a gândit la căsătorie - ea căuta doar protecţia unui prieten, nu a unui soţ - dar eu i-am explicat că o asemenea legătură ar fi singura posibilitate ca să putem trăi împreună şi, în sfârşit, a acceptat oferta mea.

Singurul martor al căsătoriei noastre a fost un marinar bătrân, bătut de vânt şi de soare, care a cunoscut-o şi a iubit-o pe Lucy din frageda ei copilărie - Ben Qrant. El ne-a însoţit la o biserică din oraş, apoi a venit cu noi într-o locuinţă foarte modestă pe care am luat-o cu chirie şi cu care ne-am mulţumit pentru un timp.

Cu multă greutate am reuşit să capăt un serviciu şi destul de curând aveam tot ce ne doream, iar eu am reuşit să-i ofer un oarecare confort tinerei mele soţii.

Cele câteva luni pe care le-am petrecut alături de mama ta, draga mea Gertrude, au fost singurele clipe care m-au înduioşat, din amintirea zbuciumatei mele vieţi. Începeam să gust fericirea. Cu timpul, am început s-o iubesc pe Lucy - chiar foarte mult o iubeam deşi în termeni umani aceasta poate părea absurd. Se spune că cea dintâi iubire este nespus de minunată, dar eu îţi spun că este nespus de amară, cel puţin pentru mine aşa a fost. O iubeam încă pe Emily, dar având-o pe Lucy aproape, asta mă făcea s-o uit pe cea dintâi. Lucy era o floare singuratică care a înflorit din întâmplare pe lespedea mormântului meu, în care mi-am închis pe vecie toate speranţele pământeşti. Ea împrăştia un parfum îmbietor pe cărarea sumbră a trecerii mele, iar tu

poate nu mi-aifi devenit atât de preţioasă, dacă nu erai despărţită de mine. (Depărtarea întăreşte o dragoste adevărată, şi eu nu te iubesc doar pentru că eşti sânge din sângele meu, ci pentru că eşti şi bobocul florii pe care eu am iubit-o atât de mult.

La aproape două luni de la naşterea ta, copila mea, şi înainte ca ochii tăi să înveţe să-şi urmărească tatăl care era nevoit să lipsească foarte mult de acasă şi să muncească - serviciul meu m-a silit să mă deplasez în calitate de agent la o gară la o oarecare distanţă de <Rio. Am lipsit aproape o lună, timp în care i-am scris lui Lucy regulat, deşi bănuiesc că scrisorile mele nu au ajuns la ea din cauză că zona în care eram detaşat a fost infectată de o malarie fatală. Am fost cuprins de friguri şi am zăcut săptămâni la rând trăgând să mor. Am fost neglijat cu cruzime şi lăsat să sufăr în timpul bolii, dar suferinţa şi dorul după Lucy şi după tine erau mult mai adânci decât chinul fizic pe care l-am îndurat. În sfârşit, când mi-am revenit câtuşi de puţin, m-am întors la voi, dar tot cartierul acela din oraş era pustiu şi am fost avertizat să plec cât mai repede de acolo, deoarece malaria dezastruoasă a ucis o mare parte din foştii locatari. V-am căutat peste tot, dar fără să obţin nici un fel de informaţie cu privire la soţia şi copilul meu. Am alergat ca un nebun la locul unde mi s-a spus că erau depozitaţi toţi morţii, dar printre rămăşiţele desfigurate era imposibil să-ţi distingi prietenii dintre străini. Am umblat prin oraş săptămâni întregi cu speranţa de a afla ceva cu privire la voi, dar n-am găsit pe nimeni care să fi auzit măcar de Lucy. Umblam toată ziua pe străzile din port pe unde ştiam că erau locurile frecventate de Qaen Grant - în a cărui grijă vă încredinţasem la plecare - dar n-am putut afla nimic nici despre voi, nici despre el.

La început credeam că ei, în mod natural, vor merge la firma unde lucram eu ca să afle, dacă era posibil, cauza

absenţei mele prelungite, aşa că atunci când mi-am găsit casa goală, am pornit în căutarea proprietarului firmei, dar şi el căzuse victimă aceleiaşi boli. Afacerea lui a fost închisă şi proprietăţile împărţite. 'Mi-am continuat căutările şi într-un târziu mi s-a spus că aproape nimeni nu a scăpat din cartierul în care locuisem. Atunci mi-am pierdut orice speranţă şi aproape că mi-am ieşit din minţi. M-am îmbarcat în scurt timp pe un vas, dorind să mă îndepărtez de orice lucru care păstra ceva din durerea şi suferinţa voastră. Când mă gândeam că voi aţi fost la fel de nenorocite ca mine, îmi doream să nu mă fi născut vreodată. Amintirea celor întâmplate mă durea mai mult ca oricând. Nu doream să cred, dar vedeam bine că vă pierdusem pentru totdeauna.

Aşa am început să umblu rătăcitor în jurul lumii. (Picioarele mele au călcat în nenumărate ţinuturi necunoscute şi ochii mei au văzut aproape toată lumea. Odată, în timpul acestor călătorii fără rost, mi-am vizitat locurile natale. Nevăzut şi necunoscut am umblat prin locurile familiare şi am privit feţele cunoscute, dar schimbate de timp. M-am oprit în faţa ferestrei de la biblioteca domnului graham şi am văzut faţa mulţumită şi fericită a lui 'Emily. O fetiţă stătea în faţa şemineului încercând să citească la lumina focului. Nu ştiam ce anume dădea un farmec atât de misterios trăsăturilor ei şi nici de ce ochii mei s-au oprit asupra ei cu o plăcere rară, fiindcă nici un glas nu a proclamat în auzul tatălui faptul că îşi privea propriul copil. Nu sunt sigur dacă impulsul puternic care mă împingea atunci să intru şi să o rog pe Emily să-mi spună un cuvânt de iertare nu ar fi biruit groaza şi neplăcerea ei, dar în momentul acela a apărut domnul Graham, cu o privire la fel de rece şi implacabilă ca odinioară. Instinctul mi-a spus să plec cât mai repede de la fereastră.

(Deşi muncind orice îmi ieşea în cale şi reuşind să-mi câştig o existenţă decentă - adesea am avut atâta succes şi afacerile mele erau atât de profitabile, încât îmi dădeau independenţa şi libertatea de a călători foarte mult - niciodată nu mi-am adunat prea multă avere. De fapt, nici n-am dorit să fac aşa ceva, deoarece nu aveam nevoie de bani decât pentru a-mi împlini nevoile prezentului. Întâmplarea a făcut, oricum, să dobândesc atâta avere cât niciodată nu mi-aş fi putut închipui că voi avea.

(După ce am petrecut un an în deşertul vestului sălbatic în aventuri de o ciudăţenie care pentru tine ar părea aproape de necrezut am început să mă retrag înapoi spre est şi, după ce am întâmpinat necazuri grele, pe care cu anevoie le-am trecut şi care nu făceau decât să sporească în mine plăcerea aventurilor, m-am trezit pe neaşteptate fără voia mea aş putea spune, într-o ţară care atunci era numită ţara promisiunilor, dar care s-a dovedit pentru mulţi emigranţi o ţară a înşelăciunii. Pentru mine, oricum, care n-am căutat bogăţia, am găsit-o aproape fără să-mi dau seama. S-a întâmplat să fiu printre primii căutători ai comorilor ei. Nu mi-am găsit noroculsăpândcu târnăcopul şi căutând aurul prin deşertul infestat de şerpi, ci, cu rodul muncii mele mi-am cumpărat un teren imens de pământ, fără să visez măcar că într-o zi în deşertul acela nisipos vor fi croite străzile şi pieţele unui oraş mare şi prosper. Aşa că, fără efort, aproape fără voia mea, am dobândit o bogăţie mare.

Într-o zi un om mizerabil, zdrenţăros, aproape mort de foame, mi-a bătut la uşă, cerându-mi cu glas jalnic să-l ajut. N-am putut să-l refuz, ci l-am luat în casă. (După câteva zile şi-a revenit, prinzând puteri. Atunci i-am spus că trebuie să plece şi i-am pus în mână destul aur din care să trăiască până va ajunge la minele de aur, unde îmi spusese că intenţiona să meargă.

Părea nemulţumit şi m-a rugat să-i dau voie să rămână până a doua zi dimineaţa, fiindcă era deja seara şi nu avea unde să rămână peste noapte. Eu nu am obiectat, dar m-am trezit la miezul nopţii şi l-am găsit muncind din greu, încercând să-mi ia tot ce avea valoare în casă. Ticăloşia lui nu s-a oprit acolo. Când l-am întrebat dacă aşa ştie să-mi răsplătească bunăvoinţa, a apucat o armă şi a încercat să-mi ia viaţa, (Dar am barat lovitura şi în câteva clipe l-am dezarmat. Stătea ghemuit la picioarele mele într-o poziţie care era de aşteptat la un asemenea ticălos.

L-am obligat să scoată tot din buzunare şi mi-a înapoiat de bunăvoie tot aurul (Punând totul înaintea mea, printre celelalte lucruri am văzut strălucind un giuvaer care era al meu, dar care până atunci nu a strălucit niciodată atât de mult.

"Era un inel deosebit, lucrat cu măiestrie, care fusese cândva proprietatea tatălui meu, iar după moartea lui a fost purtat de mama până în ziua căsătoriei ei cu domnul graham, când mi l-a dat mie. Acest inel, împreună cu un ceas şi alte lucruri mărunte le lăsasem în grija lui Lucy la Rio şi, văzându-le, am încercat să aflu de la prizonierul meu de unde le obţinuse, dar el a tăcut cu îndărătnicie. <Era acum rândul meu să-lrog. Până la urmă după ce i-am promis că-lvoi lăsa să plece nepedepsit, mi-a povestit lucruri care au aprins în mine un interes viu.

Acest om era Stephen grant, fiul prietenului meu bătrân, Ben. El auzise din gura tatălui său povestea nefericită a mamei tale. Împrejurările unei neînţelegeri violente dintre (Ben şi soţia lui răutăcioasă au reuşit să imprime în mintea lui amintirea tinerei mame. Am aflat de la el că absenţa mea îndelungată a fost interpretată de bătrânul Ben drept dezertare. Sărmana fată, pentru care trecutul meu era un mister pe care nu i-l împărtăşisem şi pentru care o mare parte a conduitei şi a

caracterului meu era inexplicabil, începu în curând să se lase convinsă de suspiciunile bătrânului marinar. Se interesase la firma unde lucram, dar proprietarul, care ştia despre ciuma la care am fost expus şi era convins că sunt mort, a evitat să-i spună ce credea ca să nu o întristeze prea tare şi i-a răspuns cu o obscuritate ce i-a justificat presupunerile. A refuzat, oricum, să părăsească domiciliul nostru, agăţându-se de cea mai mică speranţă a întoarcerii mele. A rămas acolo până când molima a început să facă ravagii printre vecini. Între timp, surplusul ei de bani s-a terminat, tăria ei fizică şi psihică a cedat, şi (Ben, devenind în fiecare zi mai convins că sărmana Lucy a fost părăsită şi uitată a început să o convingă să-şi vândă mobila şi cu suma adunată să părăsească ţara până nu era prea târziu. S-a îmbarcat împreună cu (Ben pe un vas spre (Boston şi când au ajuns în port, el a luat-o la singura casă pe care putea să i-o ofere.

Acolo, soarta tristă a mamei tale s-a stins pentru eternitate. Tu ai rămas în grija acelei femeii nemiloase. Ai trăit în preajma ei, nu fiindcă i-ar fi fost milă de nefericitul tău destin, ci mai mult de teama repercusiunilor, mai mult din pricină că vina nelegiuirii îi apăsa conştiinţa încărcată. Dacă nu ar fi existat nici unul din aceste motive, tu erai de la bun început alungată din acel adăpost mizerabil şi dezgustător. Vina doamnei grant şi a fiului ei, Stephen grant, se datora josniciei cu care ei i-au luat mamei tale toate lucrurile de valoare, profitând de boala ei şi de faptul că în starea ei slăbită devenise o pradă uşoară.

Inelul vechi, care este acum, în posesia mea şi-lpăstrez ca pe o comoară în amintirea cumplitei tragedii, arfi fost vândut împreună cu restul bijuteriilor dacă şi-ar fi dat seama de valoarea lui, dar în aparenţă nu pare foarte preţios. La întrebările mele cu privire la tine dragă

gertrude, Stephen nu a putut să-mi dea nici un indiciu, decât că ai locuit cu Trueman Flint, până la moartea acestuia.

Nu am aflat nimic altceva, dar era destul ca să mă inspire să-mi concentrez toată energia pentru a te căuta. Am pornit la Boston unde m-am interesat de răposatul 'Flint şi, deşi era mort de mult, am găsit mulţi care mi-au mărturisit despre virtuţile lui bine cunoscute. Când am întrebat de fiica lui adoptivă, am întâlnit la oamenii aceia bucuria de a vorbi despre ea. Se străduiau să-mi vorbească într-un mod cât mai plăcut despre acea copilă, plini de gratitudine, găseam atâta recunoştinţă în glasurile lor, dar tresăream de teamă să nu mă fi cunoscut ca fiind părintele tău. Roşeam uşor de mândria de a fi tatăl tău. Oamenii aceia simpli îşi aminteau cu satisfacţie de fetiţa smulsă dintr-o sărăcie comparabilă cu a lor, trăind în aceleaşi condiţii mizere ca şi ei, cu aceleaşi încercări şi nefericiri, care, atunci când a ajuns la belşug şi împlinire, s-a simţit datoare să ajute, la rândul ei pe cei apropiaţi. Îmi povesteau cum ai început să te îngrijeşti de nefericirile şi nevoile celor necăjiţi, mpărtăşindu-le suferinţele. 'Eu aşteptam cu nerăbdare, aproape cu înfrigurare, o confirmare a faptului că fiica mea eşti, când am fost străpuns ca de un trăsnet, căzut la întâmplare în drumul meu, la vestea că iubita mea copilă era acum adoptată de domnişoara oarbă, Emily graham.

Eram paralizat la gândul că toate rugăminţile şi explicaţiile mele vor fi zadarnice, că întâia primăvară a dragostei mele va fi umbrită de furtună şi că nu voi primi niciodată răspuns la iubirea pe care ţi-o purtam în taină. Vedeam încercările mele de a-ţi recâştiga încrederea, nefolositoare, şi asta mă făcea să mă simt ca o coardă prea înţepenită, gata să plesnească. Viaţa mea era o nenorocire, un fapt împlinit. (Pe deasupra, nu aveam nici

un drept să-ţi cer să faci groaznica alegere între mine şi prietena ta oarbă. (Bănuiam că ea te-a-învăţat să mă urăşti, de aceea, din capul locului, eu eram înfrânt în această luptă. După multe lupte interioare, am concluzionat să te caut doar pentru a te vedea, fără a mă face cunoscut. M-am apropiat de casa domnului graham fără cea mai mică frică de a fi recunoscut, dar am găsit-o goală. Mi-am îndreptat paşii spre banca de care-mi aminteam foarte bine, unde am aflat de la un funcţionar că toată familia era într-o staţiune din germania. Am luat vaporul spre Liverpool, apoi m-am îndreptat spre 'Baden-ftaden. Acolo am reuşit să fac cunoştinţă cu doamna graham şi, datorită felului ei nerezervat de a conversa, am aflat că (Emily a rămas împreună cu tine în (Boston în grija doctorului Jeremy.

Ajuns din nou în Boston, am găsit casa doctorului Jeremy închisă, dar m-am gândit că servitorii ar putea fi acasă şi mi-ar putea da vreo informaţie cu privire la voi. Am bătut la uşă (Răsuflarea mi se tăiase, iar inima-mi apăsa pieptul ca o piatră de moară. A ieşit în prag doamna Ellis. M-a privit peste umăr şi mi-a răspuns la întrebări cu aceeaşi răceală cu care probabil le-a vorbit multor pacienţi dezamăgiţi de absenţa doctorului. Aşa cum speram, nu mă recunoscuse. Mi-a spus că a plecat chiar în dimineaţa aceea la. New York şi nu se va întoarce cel puţin două sau trei săptămâni. Nimic nu putea fi mai favorabil pentru mine decât şansa de a ajunge grupul vostru şi ca un tovarăş de călătorie să încerc să te văd şi să te cunosc.

Mai departe, ştii cum am procedat. Datorită faptului că Emily nu mă putea vedea, am avut libertatea de a mă apropia şi am încercat să devin un membru ocazional al grupului vostru restrâns de prieteni. De Emily mă feream întotdeauna, o ocoleam. Nu doream să mă recunoască; mă gândeam cu înfrig'urare că dacă mă va descoperi, ne

va despărţi pentru totdeauna. Am încercat să mă abţin de a vorbi în auzul ei şi am reuşit până în actul final al dramei, când moartea, cu ochii scoşi din orbite, ne urmărea şi nu m-am mai putut ascunde.

Cât de îndeaproape, în timpul acelor câteva săptămâni, am urmărit şi ţi-am cântărit fiecare cuvânt şi fiecare acţiune! Adormeam cu gândul la tine şi mă-ntristam când eram departe de copila mea dragă. Orice vorbeam, mă întorcea cu gândul la tine, la fetiţa mea cu ochi frumoşi. Simţeam nevoia să te privesc, să vorbesc despre tine, dar nu aveam cu cine. Revenirea ta în viaţa mea însemna pătrunderea unei clipe divine. Tremuram de bucurie când îmi răsăreai în cale şi simţeam o stranie tresărire a inimii. 'Emoţiile stinse ale tinereţii mele năruite în gol, începeau să răsară din nou. Iubeam iar şi totul mi se părea ciudat şi tainic. (Dar cine ar putea măsura sau cântări chinul unui tată care-şi priveşte fiica precum ar avea înainte un idol, o nepreţuită comoară, şi totuşi să nu aibă puterea s-o îmbrăţişeze şi s-o strângă la piept? Eram înlănţuit de blestemul uriaş de-a te iubi din umbră. "Uneori gândeam că dacă mă apropii prea mult de tine, visul meu se va spulbera şi tu nu vei rămâne pentru mine decât o stană de gheaţă, cu privirea întunecată. Cu cât mi se părea mai imposibil să stau în preajma ta, cu atât tu te iveai mai pură, mai desăvârşită, într-o lumină înălţătoare, şi credeam că doar o atingere de-a mea ţi-arfi umbrit chipul.

(Dar am rămas tăcut până în ziua aceea groaznică când, uitând totul în afară de dorinţa de a te salva pe tine şi pe Emily, inima mea a vorbit şi mi-a trădat secretul Iar acum ştii tot - nesăbuinţele mele, nenorocirile, suferinţele şi păcatele mele! (Poţi totuşi să mă iubeşti, Gertrude? Este tot ce-ţi cer. Nu pretind să-i iau sărmanei Emily copilul pe care-l iubeşte probabi lla fel de mult ca mine. Unicul balsam pe care sufletul meu îl

caută este o simplă declaraţie că cel puţin vei încerca să-ţi iubeşti tatăl.

Nu am nici o speranţă şi nu mai am nici o dorinţă în viaţa aceasta, nici una, decât iubirea ta! Vei vrea oare să mă mângâi, să ai milă de mine, copila mea dragă? Mă va binecuvânta oare Dumnezeu cu dragostea ta? Dacă mai pot găsi alinare în deznădăjduita mea osândă, vino de mă îmbrăţişează şi şopteşte-mi cuvinte de pace şi iubire şi atunci sufletul meu se va reface încet-încet, din bucurie, ca şi copiii. Eu aştept viaţa sau moartea, răsplata sau cruda şi veşnica pedeapsă, aici, în apropierea ferestrei tale, în foişorul din grădină. Aştept să aud chemarea caldă a foşnetului paşilor tăi, ca să mă trezesc pe vecie din acest coşmar, să pot să mă eliberez din groapa zăbrelită a blestemului greu."

CAPITOLUL XXXIX

REUNIUNEA

Când ochii ei au citit ultimile cuvinte ale scrisorii, fata a sărit în picioare, a ieşit pe uşa de la coridor şi s-a apropiat de foişor prin partea opusă intrării de unde domnul Amory o aştepta să vină.

Paşii ei erau atât de uşori, încât, înainte ca el să-şi dea seama de prezenţa ei, i s-a aruncat la piept şi a început să verse torente de lacrimi, plângând cu hohote întrerupte numai de suspine atât de adânci, încât tatăl ei, strângând-o în braţe, se străduia să-i liniştească furtuna din suflet, şoptindu-i încet şi dezmierdător: „Nu plânge, copila mea!"

Alinată încetul cu încetul de mângâierile şi alintările lui, reuşi să-şi ridice faţa şi să-i zâmbească printre lacrimi. Au stat aşa câteva minute în tăcere, apoi, într-un târziu, domnul Amory, ridicând faţa fiicei sale şi privind ţintă în ochii ei strălucitori în timp ce îi mângâia gingaş părul de

pe tâmple, o întrebă ca şi cum mai degrabă ar fi rugat-o sau implorat-o: „Mă vei iubi?"

„Deja te iubesc, tatăl meu!", exclamă ea. De data aceasta el îşi plecă capul şi începu să plângă. Văzându-l, Gertrude îl luă de mână şi începu să-l tragă după ea, şoptindu-i pe un ton dulce, dar ferm: „Vino!" „Unde?", întrebă el privind-o cu mirare. „La Emily."

Atunci el tresări şi încercă să se opună, dând energic din cap în semn de dezaprobare. Se trase uşor înapoi de parcă s-ar fi ferit de vuietul unui tren care se apropia. Într-un târziu, hohote de plâns îi curmară glasul şi printre lacrimi rosti:

„Nu pot!"

„Dar ea te aşteaptă, plânge de dorul tău şi se roagă pentru tine."

„Emily? Nu-ţi dai seama ce spui!"

„Eu îmi dau seama, tată. Tu eşti cel înşelat. Emily nu te urăşte - nu te-a urât niciodată. Te-a crezut mort cu mult timp în urmă, dar glasul tău - deşi l-a auzit doar o dată - a făcut-o să nu mai fie ea însăşi, atât de mult te iubeşte încă. Vino, şi-ţi va spune ea însăşi mai bine decât mine nenorocita greşeală care v-a făcut martiri pe amândoi."

Emily, care auzise glasul lui Willie Sullivan luându-şi rămas-bun de la Gertrude, evită să o caute văzând că lipseşte de la cină. Gândindu-se că fata preferă să rămână pentru un timp singură, se retrase în salon şi rămase acolo mai bine de un ceas.

Lătratul câinelui îi atrase atenţia, apoi începu să audă nişte paşi traversând veranda. Se ridică în picioare, ascultând cu atenţie sunetul paşilor. Gertrude şi domnul Amory intrară în odaie, unde nu era decât Emily. La zgomotul paşilor lor, se ridică şi înaintă. Părea mai degrabă o statuie decât o fiinţă omenească. Avea obrazul ca de marmură şi faţa schimonosită din pricina suferinţei şi a încordării întipărite pe ea. Părea

inconştientă şi stătea cu mâinile împreunate, ca în faţa unei minuni. Gertrude o privi şi înţelese că ea îl recunoscuse pe Phillip chiar fără să-l vadă. Îşi privi tatăl. Nu-l recunoscu o clipă, atât de schimbat era. Fata ieşi, închizând uşor uşa în urma ei. Emily, cuprinsă de un dor năvalnic, îşi întinse braţele şi rosti ca o chemare:

„Phillip! Mormântul şi-a dat mortul înapoi! Dumnezeul meu, îţi mulţumesc!"

„Deci vei putea să mă ierţi, dragă Emily?", întrebă Phillip în timp ce, fără să-şi dea seama, o îmbrăţişa.

„Să te iert? O, Phillip, pentru ce să te iert?"

„Pentru fapta care te-a închis în temniţa întunericului", răspunse el plin de amărăciune.

„Phillip!", exclamă ea, „ai putut vreodată să-ţi închipui că eu te-am considerat vinovat?"

„înseamnă că femeia aceea m-a minţit când mi-a spus că tu te cutremuri numai când îmi auzi numele rostindu-se în preajma ta?"

„Dacă mă cutremuram, Phillip, o făceam numai fiindcă ştiam că şi tu suferi; şi crede-mă, dacă ţi-a spus altceva decât că te iubesc, a făcut-o din pricina durerii ce o simţea pentru mine."

„Cu câtă răutate am fost înşelat!", exclamă Phillip.

„Nu cu răutate", răspunse Emily. „Doamna Ellis era şi ea victima împrejurărilor. Era o străină printre noi şi, necunoscându-te, te-a crezut altfel de cum erai; dar, dacă ai fi văzut-o câteva săptămâni mai târziu cum plângea gândindu-se că din cauza relatărilor ei te-ai dus - după cum credeam noi -la moarte, ţi-ai fi schimbat impresia despre ea. Hai să uităm evenimentele triste ale trecutului şi să ne încredem în Mâna puternică şi iubitoare care ne-a condus până aici şi ne-a ocrotit cu milă."

„Cu milă?!", exclamă Phillip. „Ce fel de dovezi de milă găseşti în experienţele trecutului meu sau în întunericul veşnic al vieţii tale?"

„Nu vorbi de lipsa vederii mele ca despre o nenorocire", răspunse Emily. „A trecut foarte mult timp de când am încetat să o mai văd aşa, deoarece prin întunericul acesta fizic am învăţat să discern lumina eternă a cerului."

În clipa următoare, gândurile lor au fost întrerupte de nişte paşi ce se apropiau, iar obrajii îmbujoraţi ai domnişoarei deveniră palizi, în timp ce Phillip, ridicându-se încet de lângă ea, rămase faţă în faţă cu tatăl ei.

Domnul Graham s-a apropiat privindu-şi fiica, sperând că ea va salva situaţia şi va începe discuţia dintre ei. Dar Emily, agitată, n-a scos nici un cuvânt, iar Phillip, în timp ce domnul Graham se apropia încet, stătea nemişcat ca o stană de piatră.

Ajunse doar la un pas de Phillip, când fu întâmpinat de privirea lui neclintită şi rece.

Se-nfioră o clipă de încremenirea severă de pe chipul lui. Se opri în dreptul lui, a fiului său vitreg, şi îl privi ţintă în ochi, încercând să-i pătrundă până-n adâncuri. Atunci descoperi în căutătura lui fugară ceva care-l clătină de pe picioare şi avea să cadă dacă chipul de marmură a lui Phillip nu s-ar fi învoit să se mişte şi să-l ajute să se aşeze pe un scaun. Nici unul din ei nu scoase însă vreun cuvânt. Într-un târziu, domnul Graham exclamă pe un ton de emoţie şi mirare: „Phillip Amory!"

„Da, tată", spuse Emily ridicându-se şi luând braţul tatălui. „Este Phillip pe care-l crezusem mort de atâta timp. Dumnezeu ni l-a dat înapoi sănătos!"

Domnul Graham se ridică de pe scaun şi, rezemându-se de umărul fiicei sale, se apropie din nou de domnul Amory, care stătea înmărmurit, cu mâinile încrucişate.

Paşii bătrânului se legănau, iar mâna pe care o întinse tremura. Phillip însă nu o acceptă şi nici nu-i răspunse.

Domnul Graham se întoarse spre Emily şi, uitând că ea nu putuse să vadă această jignire, exclamă cu tristeţe şi amărăciune: „Nu pot să-l învinuiesc! Dumnezeu ştie că i-am greşit!"

„I-ai greşit?!", strigă Phillip cu un glas care o sperie pe Emily. „L-ai nenorocit, i-ai ruinat tinereţea şi i-ai distrus reputaţia!"

„Nu!", exclamă domnul Graham. „Nu ţi-am distrus reputaţia. Mi-am descoperit greşeala înainte de a-ţi defăima numele în faţa cuiva."

„îţi recunoşti, deci, greşeala?"

„Da, mi-o recunosc! Ţi-am imputat fapta care apoi s-a dovedit a fi a lucrătorului în care aveam cea mai mare încredere. Am aflat adevărul aproape imediat, dar a fost prea târziu, pentru că vestea morţii tale m-a făcut să-mi dau seama că stricăciunea era ireparabilă. Dar trebuie să înţelegi şi tu, Phillip, că Archer a fost angajatul meu peste douăzeci de ani şi nu puteam crede că el m-a furat."

„Nu! O, nu!", răspunse Phillip. „Nu mi s-a părut deloc ciudat ca o crimă să fie comisă şi să mi-o atribui mie imediat. Este adevărat, mă credeai în stare de aşa ceva!"

„Am fost nedrept, Phillip", răspunse domnul Graham, „dar uneori aveam şi motive."

„Probabil că aveai. Admit şi eu că uneori eram încăpăţânat."

„Hai să dăm atunci mâna", spuse domnul Graham, „Şi să încercăm să uităm trecutul."

Phillip acceptă. Îi fu milă de remuşcările şi durerile lui. Simţi că nu-i cunoscuse bine inima până atunci. În faţa bătrânului deznădăjduit se lăsă stăpânit, pentru întâia oară, de sentimentul acela de compătimire duioasă pe care-l trezeau în el suferinţele umane. Domnul Graham,

uşurat de o povară ce-i apăsase conştiinţa ani îndelungaţi, se aşeză în fotoliul său şi-l rugă să istorisească peripeţiile din cei douăzeci de ani.

Domnul Amory nu putu să-i ofere o explicaţie satisfăcătoare cu privire la raportul morţii sale ce fusese confirmat confidenţial de corespondentul din Rio al doctorului Jeremy. Oricum, când au comparat datele, au căzut de acord că agentul doctorului a obţinut această informaţie de la proprietarul firmei lui Phillip, care era foarte îndreptăţit să creadă că a fost şi el unul din miile de oameni răpuşi de ciumă.

Phillip se mira că ei l-au crezut mort tot atât de mult pe cât se mira că ei ştiuseră de plecarea lui la Rio. Acest lucru a fost justificat de faptul că vasul cu care a plecat s-a întors direct la Boston şi membrii echipajului au putut să-i dea informaţii doctorului, care le-a oferit o recompensă.

În ciuda incidentelor romantice care se dezvăluiau, nimic nu a părut să producă o impresie mai mare asupra domnului Graham decât coincidenţa unică şi nemaipomenită a faptului că fetiţa care a crescut sub acoperişul său s-a dovedit a fi fiica lui Phillip. Când acesta şi-a terminat istorisirea şi bătrânul se retrăgea în biblioteca lui, rostea mereu ca pentru sine însuşi: „Ce coincidenţă unică şi extraordinară! O şansă la un milion!"

Abia se depărtase şi uşa s-a deschis iarăşi cu timiditate. Gertrude a intrat sfioasă înăuntru şi s-a oprit în prag. Tatăl ei a alergat spre ea şi, cuprinzând-o, a adus-o lângă Emily.

„Phillip", exclamă Emily, „poţi să te îndoieşti de mila şi îndurarea divină care a rânduit să ne întâlnim în felul acesta?"

„O, Emily!", răspunse el, „sunt mişcat adânc şi inima nea este plină de recunoştinţă. Învaţă-mă, te rog, cum să-I iduc lui Dumnezeu tributul acestei recunoştinţe!"

Cuvintele ar fi deşarte şi incapabile să înfăţişeze bucuria şi regăsirea sufletească ce a urmat.

„Phillip", spuse Emily aşezându-şi mâna pe braţul lui,..tu încă nu l-ai iertat pe tata."

El nu-i mai răspunse. Privea doar undeva, departe, în gol.

„Dar îl vei ierta, dragă Phillip, nu-i aşa?", continuă ea pe un ton rugător.

El a ezitat o clipă, apoi, privind-o, îi răspunse:

„îl voi ierta, draga mea, îl voi ierta - în timp."

După ce a plecat, Gertrude a mai rămas câteva clipe la uşă, ca să-l urmărească cu privirea în lumina palidă a lunii, apoi, întorcându-se, îşi spuse: „O, ce zi frumoasă!"

Când a intrat iarăşi în salon, o găsi pe Emily îngenunchiată, cu mâinile înmănunchiate. I se păru atunci mai frumoasă şi mai pură decât oricând. Punându-şi o mână în jurul gâtului ei, îngenunche lângă ea şi amândouă înălţară din adâncul inimii mulţumiri şi laude lui Dumnezeu.

Când unchiul True a murit, domnul Cooper şi-a îngropat prietenul în cimitirul vechi de lângă biserica unde el lucrase ca îngrijitor, dar când biserica veche a fost înlocuită cu o clădire nouă şi modernă, rămăşiţele bătrânului aprinzător de felinare au fost mutate într-un loc de odihnă nou - un teren împădurit, care a devenit un cimitir rural, în apropierea reşedinţei de la ţară a domnului Graham.

Această bucată de pământ, care fusese cumpărată de Willie şi aleasă şi împodobită de Gertrude cu trandafiri de vară şi cu iederă de iarnă, acum păstra şi rămăşiţele domnului Cooper şi ale doamnei Sullivan. În fiecare primăvară, Gertrude planta o mulţime de flori frumoase pe aceste trei morminte şi din când în când mergea să le plivească şi să le îngrijească.

Într-o după-amiază frumoasă, după vizita tatălui ei, se îndrepta spre locul acela cu un coş mare de flori.

Avea de mers o bucată bună de drum şi, preocupată de gândurile ei, iuţi pasul şi mergea cu o repeziciune de care ea însăşi se mira. Astfel, ajunse în curând la şiragul de brazi înalţi ce străjuiau intrarea în cimitir. După ce intră pe poartă, îşi încetini mersul şi urca alene pe aleea singuratică. În afară de ciripitul păsărelelor, nu se auzea nici un sunet care ar fi putut tulbura liniştea desăvârşită şi odihna cimitirului. În timp ce Gertrude privea frumuseţile bine cunoscute, păşind melancolic printre flori şi respirând parfumul îmbălsămat al văzduhului, în timp ce simţea chemarea solemnă şi sacră a naturii din jurul ei. Orice gând, orice emoţie care nu era în armonie cu peisajul, luă aripi şi o părăsi, iar fata trăia experienţa şi senzaţia dulce a melancoliei pe care i-o trezeau amintirea celor trei fiinţe dragi şi gândul plecării în veşnicie a tuturor celor care s-au împăcat cu Dumnezeu.

După o mică pauză, intră pe o cărăruie şi ajunse la locul retras al celor trei morminte. Era situat la poalele unui deal. În partea dinspre alee, era ascuns de o stâncă mare, iar în partea cealaltă era străjuit de un stejar bătrân şi falnic. Gardul din fier forjat abia se mai putea vedea din cauza iederii verzi care-l acoperise aproape în întregime şi se căţărase până pe stânca acoperită de muşchi.

Aşezându-se pe o piatră mai proeminentă de lângă mormântul unchiului True, împleti o coroniţă şi câteva salbe şi ghirlande pe care le aşeză pe morminte. Apoi, luându-şi o pereche de mănuşi vechi şi o lopăţică, se apucă de curăţit mormintele; plivi buruienele şi plantă restul florilor. Terminându-şi lucrul, se aşeză din nou la baza stâncii şi, scoţându-şi mănuşile, îşi aruncă părul pe spate, odihnindu-se după munca istovitoare.

În ziua aceea se împlineau şapte ani de când iubitul ei unchi True o privise pentru ultima oară. De atunci, nu încetase să-l păstreze în amintirea cea mai dulce a sufletului ei. Inconştient, îşi exprimă gândurile cu glas tare: „O, unchiule True! Chiar dacă ai murit, noi încă nu suntem despărţiţi, dar Willie nu mai este cu noi."

„Gertrude", se auzi un glas mustrător din spatele ei, „de ce este Willie de vină?"

Era Willie. Ea tresări şi, fără să-i răspundă, îşi acoperi faţa cu mâinile.

El îi ridică gingaş capul şi o rugă să-l privească în ochi, rostindu-i:

„Spune-mi, te rog, Gerty, de ce sunt exclus din părtăşia inimii tale?"

Ea nu-i răspunse, dar lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraji.

„Mă faci să sufăr atât de mult", continuă el. „Ce-am făcut de m-ai scos afară din inima ta? De ce mă priveşti atât de rece şi te faci parcă mai mică când mă vezi?"

Gertrude, nemaiputând să îndure privirea lui pătrunzătoare, îşi întoarse ochii în altă direcţie şi încercă să-şi elibereze mâinile din strânsoarea lui.

„Nu sunt rece... nu intenţionez să fiu", spuse ea cu glasul înăbuşit de emoţie.

„O, Gertrude!", exclamă el eliberându-i mâinile şi întorcându-şi privirea în altă parte. „îmi dau seama că ai încetat să mă iubeşti. M-am cutremurat când te-am văzut prima oară, atât de dulce, atât de gingaşă, atât de frumoasă şi atât de apreciată de toţi. Mi-era teamă că vreun rival norocos îţi va fi furat inima. Dar nici atunci nu mi-am închipuit că mă vei refuza în felul acesta. Cel puţin ca un frate din copilărie speram să mă primeşti altfel."

„Nu te-am refuzat ca frate!"

El zâmbi trist, apoi spuse: „Am avut dreptate, deci -ţi-a fost teamă că voi cere prea mult şi nu puteai să-mi oferi, înţeleg prudenţa ta, dar o, Gertrude, mi-a sfâşiat inima!"

„Willie!", exclamă ea emoţionată. „îţi dai seama cât de ciudat vorbeşti?"

„Ciudat? N-am preţuit în toţi anii aceştia amintirea prieteniei noastre şi n-am aşteptat din toată inima reuniunea?"

„Willie", îl întrerupse fata, „este onorabil pentru tine să mi te adresezi aşa? Ai uitat..."

„Nu, nu am uitat! Nu am uitat că nu am nici un drept să te supăr, aşa că voi încerca să nu se mai întâmple. Dar, o, Gerty, draga mea surioară, să nu te superi pe mine dacă nu voi reuşi deocamdată să-ţi rămân ca un frate! Nu pot să stau în apropiere şi să fiu martorul răbdător al fericirii altuia. Oriunde voi ajunge, nu voi înceta să mă rog ca soţul pe care ţi l-ai ales, oricine este el, să fie vrednic de nobila mea iubită şi să o iubească pe jumătate pe cât aş fi iubit-o eu!"

„Willie!", exclamă ea începând să plângă din nou. „Ce fel de nebunie este aceasta? Nu sunt legată de nici un fel de asemenea relaţie; dar ce-ai vrea să înţeleg din felul cum m-ai trădat cu Isabel?"

„Cu Isabel?", strigă el ridicându-se. „Deci a ajuns zvonul acela fals până la tine?"

„Fals?!", exclamă Gertrude privindu-l în ochi.

El nu-i evită privirea, ci răspunse fără ezitare:

„Da, fals! Din tot ce ştii despre ea şi despre tine însăţi, despre ce ştii despre ea şi despre mine, poţi să te îndoieşti?"

„O, Willie!

Cum aş putea să nu mă îndoiesc de dovezile pe care le-am văzut cu ochii mei şi le-am auzit cu urechile mele? Nu încerca să-mi ascunzi adevărul pe care l-am mărturisit eu însămi."

„Gertrude, de-aş putea să-mi deschid sufletul înaintea ta, te-ai convinge de adevăr. Cât despre Isabel Clinton - cred că la ea te referi - şi ochii şi urechile te-au înşelat."

„O, Willie, Willie!", îl întrerupse ea. „Ai uitat atât de repede cât de devotat îi erai în Saratoga şi cât de greu îţi venea că ea avea să-ţi lipsească timp de două zile?"

„Opreşte-te, opreşte-te! Şi spune-mi, de unde ai auzit aşa ceva?"

„Exact din locul unde ai vorbit cu ea, pe malul apei. Eu nu te-am văzut pentru prima oară în salonul domnului Graham, ci pe «Promenade Alley», unde vă plimbaţi amândoi pe malul lacului Saratoga, şi pe puntea vasului, la Albany, unde te-am văzut şi te-am recunoscut fără ca tu să mă recunoşti sau cel puţin să mă bagi în seamă. Şi acolo, cuvintele pe care le-am auzit din gura ta m-au convins de adevărul pe care am refuzat să-l cred de la alţii."

„Ascultă-mă, Gertrude!", spuse el pe un ton rugător şi aproape solemn. „Nu contest acurateţea cu care ai auzit rugăminţile mele faţă de domnişoara Clinton cu privire la călătoria ei sau nerăbdarea pe care mi-am exprimat-o la despărţire. M-am întristat când domnişoara Clinton a plecat la New York. Am încercat prin tot felul de argumente să o conving să nu meargă, fiindcă tatăl ei era chiar în clipele acelea între viaţă şi moarte şi am fost consternat de lipsa ei de respect şi dragoste cu care şi-a lăsat tatăl iubitor în grija unei infirmiere. M-am gândit că noaptea veşniciei şi-ar fi putut pune sigiliul pe viaţa tatălui în timpul absenţei ei şi eram gata să-mi exprim gândul, dar m-am oprit. Numai egoismul ei m-a făcut, dragă Gerty, prea nerăbdător ca fiica să se întoarcă la patul de suferinţă al tatălui ei şi eu să pot fi eliberat pentru a mă întoarce la tine. Îţi dai seama acum cât de mult m-a durut felul rece în care m-ai primit?"

„Dar tu înţelegi acum motivul acelei răceli", spuse Gertrude privindu-l printre lacrimi. „Şi înţelegi de ce mi-am încătuşat inima şi nu am lăsat-o să-ţi vorbească aşa cum ţi-a vorbit în toţi anii aceştia?"

„Deci acesta a fost motivul?", strigă el. „Şi eşti liberă ca să te mai pot iubi?"

CAPITOLUL XL

ANCORELE SUFLETELOR ÎNCERCATE

Când soarele coborâse deja spre asfinţit, Gertrude şi Willie se ridicară să plece. Au părăsit cimitirul prin altă poartă decât prin cea prin care Gertrude a intrat. Aici Willie îşi lăsase trăsura cu care venise.

Când ajunseră aproape de casă, Gertrude şi-a dat seama că se întâmpla ceva neobişnuit. Uşa din faţă era larg deschisă şi servitorii aprindeau lămpi, aşezându-le peste tot. Prin fereastra salonului se vedea lumina unui foc puternic. Când au ajuns în faţa casei au observat că veranda era plină de geamantane.

Toate acestea indicau sosirea doamnei Graham - probabil împreună cu câţiva însoţitori.

„Trage trăsura până la colţul casei, Willie", spuse Gertrude, „ca George să te vadă şi să-ţi ia calul în grajd."

„Nu", răspunse el, oprindu-se în faţa porţii. „Nu pot intra acum, am o întâlnire cu cineva în Boston la ora opt, dar vin la tine mâine dimineaţă, dacă vrei."

Ea a aprobat dând din cap, iar el o ajută să coboare, şi cu un zâmbet reciproc de încredere şi fericire se despărţiră.

El s-a întors luându-şi drumul spre Boston, iar ea, deschizând poarta, se văzu faţă în faţă cu Fanny Bruce.

„S-a întors doamna Graham, Fanny?", întrebă Gertrude după ce o îmbrăţişă pe fată şi urcau amândouă pe alee spre uşa de la intrare.

„Da, Gertrude. Doamna Graham, Kitty, Isabel, un domn bolnav - domnul Clinton, mi se pare şi un alt domn, care deja a plecat."

„Nu ştii cine era?"

„Nu, dar era un bărbat înalt, cu o statură demnă cu ochii negri, cu o faţă plăcută şi - deşi tânăr - cu părul alb de parcă ar fi fost bătrân. El nu a venit împreună cu restul. L-am auzit spunându-i domnişoarei Emily că trebuia să se întâlnească cu un prieten în Boston la ora opt, dar se va întoarce probabil mai târziu."

Fetele au ajuns în faţa casei şi, prin uşa deschisă Gertrude putea să desluşească glasul puternic al doamnei Graham. Vorbea cu soţul ei şi cu Emily. Când Gertrude intra, ea tocmai spunea:

„O, este cel mai îngrozitor lucru pe care l-am auzit în viaţa mea! Şi când mă gândesc, Emily, că tu erai pe vas împreună cu sărmana Isabel! Sărmana copilă! Încă nu şi-a revenit după spaima aceea cumplită! Şi Gertrude Flint! Apropo, am aflat că Gertrude a fost destul de curajoasă. Unde este acum?"

Întorcându-se, o văzu şi apropiindu-se de ea o sărută cu sinceritate - fiindcă doamna Graham nu era lipsită de sentimente şi de bun simţ în anumite ocazii, când circumstanţele trezeau în ea asemenea trăiri.

Intrarea lui Gertrude întrerupse şirul observaţiilor şi constatărilor ei şi abia atunci îşi dădu seama că ar fi trebuit să-şi scoată pardesiul şi pălăria.

„Era mai bine dacă urmam exemplul fetelor şi-mi scuturam puţin praful de pe haine", exclamă ea.

„Dă-mi voie să te ajut", îi spuse Gertrude luându-i sacoşa într-o mână şi pardesiul în cealaltă. Porni în urma doamnei Graham, dar la prima platformă a scărilor se trezi îmbrăţişată de Kitty şi pentru câteva clipe se lăsă în strânsoarea acesteia.

În capul scării se întâlni cu Isabel care o sărută graţioasă.

„Mă bucur să te văd în viaţă", spuse ea, „deşi nu te pot privi fără să mă cutremur amintindu-mi de ziua aceea îngrozitoare. Cât de norocoase suntem noi că am fost salvate, în timp ce atât de mulţi s-au înecat! M-am întrebat de multe ori de atunci, Gertrude, cum ai putut fi atât de calmă. Sunt sigură că nu aş fi ştiut ce să fac dacă tu n-ai fi fost acolo să-mi dai o idee." Şi, dând din umeri, Isabel schimbă subiectul.

Gertrude intră în bucătărie. O găsi pe doamna Ellis necăjită. Nu-şi vedea capul de treabă şi se tânguia mereu. „Gândeşte-te", îi spuse menajera supărată, „au venit toţi cinci deodată fără cea mai mică avertizare! Nu am nimic în casă pentru cină şi bineînţeles sunt flămânzi după o călătorie atât de lungă şi se aşteaptă la ceva deosebit."

„O, dacă sunt foarte flămânzi, doamna Ellis, ar putea să mănânce muşchi afumat. Avem pâine proaspătă şi plăcinte. Dacă-mi dai cheile, pot să-ţi aduc dulceaţa şi tacâmurile de argint şi să aranjez eu masa cum se cuvine."

Gertrude a ales câteva şerveţele de mătase şi în câteva minute cina a fost pregătită. Kitty Ray deschise puţin uşa, apoi intră ţinând de mână o fetiţă îmbrăcată în negru. Faţa lui Kitty era plină de zâmbete, dar în momentul în care încercă să vorbească izbucni în lacrimi şi, aruncându-şi mâinile în jurul gâtului lui Gertrude, îi şopti la ureche:

„O, Gertrude, sunt atât de fericită! Am venit să-ţi spun!"

„Fericită?", răspunse Gertrude. „Atunci nu trebuie să plângi.

Kitty începu să râdă, apoi să plângă şi iarăşi să râdă, explicându-i între timp lui Gertrude că era logodită de o săptămână cu cel mai bun băiat din lume şi că fetiţa pe

care o ţinea de mână era nepoţica lui orfană care pentru el era ca şi fiica lui.

„Gândeşte-te, Gertrude", continuă ea, „toate acestea ţi se datorează ţie!"

„Mie?", întrebă Gertrude mirată.

„Da! Tu m-ai învăţat să dispreţuiesc deşertăciunile, egoismul şi aroganţa. Dragostea şi devotamentul tău pentru Isus m-au învăţat să-mi revizuiesc atitudinile. Logodnicul meu nici nu s-ar fi gândit la mine înainte, nici vorbă să mă iubească sau să considere că aş putea deveni o mamă potrivită pentru micuţa Gracie", spuse ea privind cu dragoste spre fetiţa care se lipea de ea şi o ţinea strâns de mână. „El este pastor, Gertrude! Gândeşte-te că o fiinţă atât de copilăroasă ca mine a ajuns soţia unui pastor!"

În salonul domnului Graham nu se mai auzise până atunci atâta veselie şi bună dispoziţie. Totul parcă renăscuse şi viaţa se bucura şi ea de reînvierea speranţelor din inima oamenilor trecători. În şemineu, focul, aprins special pentru domnul Clinton, ardea jucăuş. Într-un colţ al încăperii se retraseră tinerii, oferind locul de pe canapea lui Emily şi doamnei Graham. În partea cealaltă a şemineului, pe fotolii odihnitoare, stăteau domnul Clinton şi domnul Graham, discutând. Din depărtare se auzeau sunetele potolite şi limpezi ale unei viori. Cobora înserarea.

La o masă, în capătul salonului, era adunată toată floarea tinereţii. Erau acolo Gerty şi Kitty, admirând nişte vederi din Europa. Pe braţele viitoarei soţii de pastor stătea ghemuită micuţa Grace, neîndrăznind nici măcar să clipească de noutatea locului. Fanny, care stătea rezemată de umărul lui Gertrude, era dusă pe gânduri, melancolică, deşi părea atentă la explicaţiile şi comentariile făcute de tinerele domnişoare, entuziasmate de amintiri.

Din când în când Isabel se apleca să privească şi ea câte o vedere exclamând: „Kitty, de la magazinul acesta mi-am cumpărat rochia de mătase albastră!", sau, „Kitty, aceasta este fântâna arteziană pe care am vizitat-o!"

Deodată uşa se deschise şi, fără nici un fel de anunţ deosebit, domnul Amory intră însoţit de Willie Sullivan.

Dacă oricare din ei ar fi venit singur, probabil nu ar fi stârnit atâta uimire, dar fiindcă sosiseră împreună şi între ei părea să existe o anume înţelegere, toate feţele prezente exprimau o adâncă surpriză.

„Domnişoară Gertrude", şopti Fanny privindu-l pe Willie în timp ce vorbea, „acesta este donul care te-a condus acasă cu trăsura. Este Willie, Gertrude? Este domnul Sullivan?"

Gertrude devenea tot mai stânjenită, în timp ce Fanny, poznaşă, continuă să o necăjească cu întrebările, iar faţa domnişoarei Isabel, care observă cu gelozie că Willie nu înceta să privească spre Gertrude, exprima confuzie şi disperare.

Oricum, întâmplarea a ajutat-o să iasă din impas. Domnul Clinton s-a ridicat de pe scaun şi, clătinându-se pe picioare din pricina bolii sale, traversă salonul, adresându-i o întrebare în şoaptă lui Willie. Primind un răspuns afirmativ, o luă pe Isabel de mână şi, apropiindu-se de domnul Amory, exclamă plin de emoţii:

„Domnule, domnul Sullivan m-a informat că dumneata ai salvat viaţa fiicei mele. Astăzi avem bucuria de a-ţi mulţumi!"

Domnul Amory se ridică şi-şi puse mâna pe umărul lui Gertrude.

„Aceasta este persoana care a salvat viaţa fiicei dumitale. Este adevărat că eu am înotat cu ea până la mal, dar am făcut-o crezând că-mi salvez propria copilă."

„Aşa cum faci întotdeauna, Gertrude; de fiecare dată te jertfeşti pentru alţii!", strigară Kitty şi Fanny într-un glas,

amândouă încercând să câştige un loc în micul cerc care se formase în jurul lui Gertrude.

„Ce suflet nobil are copila mea!", şopti Emily îmbrăţişând-o.

„O, Gertrude!", exclamă Isabel cu lacrimi în ochi. „Eu nu am ştiut, nici nu-mi închipuiam..."

„Copila dumitale?", strigă doamna Graham plină de mirare întrerupând exclamaţia lui Isabel.

„Da, copila mea! Mulţumesc Bunului Dumnezeu!", rosti domnul Amory cu reverenţă.

„El a redat-o tatălui nevrednic - şi cred că nu-i cazul să fim prea secreţi aici, fiica mea?", Gertrude înţelegând ce urma să spună privi spre Willie care veni lângă ea - şi în acelaşi timp iubitului mult mai vrednic."

Urmă o clipă de tăcere după care domnul Graham se apropie şi strânse mâinile celor doi din toată inima şi, ştergându-şi ochii cu batista, îşi căută refugiul obişnuit în bibliotecă.

„Gertrude", exclamă Fanny mirată şi nelămurită, trăgând-o uşor de mânecă pentru a-i atrage atenţia asupra ei. Cu o expresie a feţei care se dovedea a fi secretoasă şi care dovedea că voia să întrebe în şoaptă, rosti cu glas tare, limpede şi tărăgănat: „Eşti logodită cu el?"

„Da", şopti Gertrude încercând să-i mulţumească curiozitatea şi să-i pună capăt întrebărilor.

„O, mă bucur atât de mult!", strigă Fanny.

„Mă bucur şi eu", rosti domnul Clinton, „că nobila fată căreia nu am cuvinte să-i mulţumesc şi putere spre a o răsplăti a cules o răsplată vrednică în iubirea unuia dintre puţinii tineri căruia un tată poate să-şi încredinţeze fericit copila!"

Istovit de oboseală şi de emoţii, domnul Clinton stătea gata să leşine şi a fost ajutat de Willie să meargă într-o altă cameră, care după ce a aşteptat să se convingă că

şi-a revenit, s-a întors să primească binecuvântarea domnişoarei Emily asupra noului lui drum.

Apoi, în ciuda retrospecţiunii din trecut, a mulţumirilor pentru prezent şi a speranţelor şi aspiraţiilor pentru viitor, seara trecu foarte repede.

A trecut aproape un an de atunci şi Gerty împreună cu Willie erau stabiliţi în noua lor casă.

„Vino aici, Gerty", spuse Willie. „Vino la fereastră să vezi cât de frumos este cerul înstelat!"

Era cu adevărat o noapte splendidă. Luna se ivise la răsărit, la fel ca odinioară, în copilărie, când o priveau amândoi. Au ieşit afară şi au privit-o fără să scoată un cuvânt, dar inimile lor săltau de aceleaşi emoţii ca şi atunci.

Un aprinzător de felinare tocmai apăru la colţul străzii şi aprinse lămpile de pe ambele trotuare, apoi plecă mai departe.

Gertrude suspină.

„Nu era atât de uşor pentru unchiul True", spuse ea. „S-au făcut multe îmbunătăţiri de atunci."

„Este adevărat", răspunse Willie privind prin ferestre la camerele luminate şi mobilate frumos ale casei lor. „Atunci nici unul din noi nu putea visa un viitor atât de fericit. Ce bine ar fi fost dacă şi unchiul True era aici să se bucure de toate binecuvântările noastre."

O lacrimă căzu din ochii lui Gertrude. Strângând mâna soţului ei, privi spre cer şi văzu steaua aceea luminoasă care cu ani în urmă îi amintea de zâmbetul şi bunătatea bătrânului aprinzător de felinare.

„Scumpul unchi True! Cât de bun era!", rosti ea. „Cred şi acum că torţa lui străluceşte în cer!"într-un orăşel frumos, la treizeci de mile de Boston, era o vilă mare de o arhitectură solidă, deşi antică. Fusese proprietatea bunicilor lui Phillip Amory şi singura moştenire a tatălui

său, care a iubit-o mult, dar a fost silit din cauza sărăciei să se despartă de ea.

Phillip a cumpărat-o, a reparat-o şi a renovat-o, i-a fertilizat şi i-a împodobit împrejurimile. Bogăţia lui făcu toate acestea posibile. Fără să piardă timpul, la un an după întoarcerea lui, totul era terminat.

Între timp, după căsătoria lui Gertrude, familia Graham s-a întors la casa din oraş, iar doamna Graham, mereu activă şi agitată, făcea proiecte de renovare a casei de la ţară.

Emily, care s-a despărţit de Gertrude şi s-a trezit într-o atmosferă care nu era deloc în armonie cu caracterul ei, nu a cârtit, ci mulţumită cu soarta, nu a visat şi nu şi-a închipuit nici o schimbare până într-o zi când Phillip a venit la ea şi, luând-o de mână, i-a spus gingaş:

„Aceasta nu este o casă potrivită pentru tine, Emily. Eşti tot atât de singură ca şi mine. Ne-am iubit în tinereţe şi ne iubim şi acum. De ce să mai rămânem despărţiţi?"

Dar Emily a dat din cap şi a răspuns cu zâmbetul ei dulce:

„O, nu, Phillip! Nu-mi pomeni de aşa ceva! Gândeşte-te la sănătatea mea precară şi la invaliditatea mea."

„Sănătatea ta, dragă Emily, s-a îmbunătăţit. Bujorii ţi s-au întors în obraji şi cât despre invaliditatea ta, ce-ar putea fi mai dulce pentru mine decât să te învăţ să o uiţi?"

„Singurul meu gând a fost, dragă Phillip", spuse ea, „să mă pregătesc pentru a fi chemată în Casa Tatălui meu din ceruri; chiar şi acum simt că nu voi mai fi pe pământ un timp îndelungat, dar atât timp cât îmi va fi îngăduit, mai lung sau mai scurt, fie precum doreşti."

Când a dat colţul ierbii şi primele flori îşi împrăştiau parfumul, când păsărelele au început să ciripească prin copacii înmuguriţi şi adierea vântului de primăvară încreţea uşor suprafaţa apei lacului din spatele casei lui

Phillip, a mai fost o nuntă, şi Emily s-a mutat acolo. A venit şi doamna Ellis ca să supravegheze toate lucrurile. Îşi ceruse de mult iertare cu lacrimi în ochi de la Phillip.

Iar călătorul rătăcitor, ale cărui peripeţii şi suferinţe au fost nenumărate în exil, era şi el fericit acum, dar pacea, satisfacţia şi fericirea lui nu izvorau numai din casa lui frumoasă, din bogăţia lui, din reputaţia onorabilă de care se bucura printre oameni şi nici numai din dragostea gingaşei şi iubitoarei Emily. Toate acestea erau binecuvântări pe care el ştia bine să le preţuiască, dar sufletul lui încercat de dureri şi amărăciune şi-a găsit o ancoră mai adâncă - un refugiu mai sigur şi un adăpost de orice furtună, fiindcă prin intermediul şi puterea unei credinţe vii, a găsit viaţa veşnică. Rugăciunile fetei oarbe au fost după mulţi ani ascultate şi influenţa ei a făcut ca în sufletul lui întunecat să pătrundă razele vindecătoare ale iubirii divine. Emily era liniştită ştiind că şi dacă ea va fi chemată acasă în curând, va lăsa în urmă un soţ care va călca pe urmele paşilor ei, va continua misiunea ei de caritate şi va umbla în voia lui Dumnezeu pe pământ până va veni timpul când vor fi iarăşi uniţi în ţara unde nu va mai fi întuneric, nici lacrimi, nici dureri, nici moarte.

În serile de vară, când ieşeau la plimbare ca să respire aerul îmbălsămat, să asculte cântăreţii înaripaţi ai crângului înverzit şi să soarbă frumuseţea amurgului, Emily era tot mai plină de pace, ştiind că inima născută din nou a celui care timp de douăzeci de ani a fost un om al durerii era acum sfinţită şi din ea ţâşneau izvoare de apă vie.

În timp ce soarele cobora după dealurile albastre şi lumina străvezie a asfinţitului se pierdea în umbrele serii, luna şi stelele ieşeau să străjuiască şi să dea frumuseţe nopţii solemne, provocând sufletul înviat la o meditaţie

sublimă; glasul naturii împreună cu glasul conştiinţei îi şopteau într-un accent gingaş şi sfânt:

„El va şterge orice lacrimă din ochii lor. Şi moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânguire, nici ţipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut...

Cetatea n-are trebuinţă nici de soare, nici de lună ca s-o lumineze, căci o luminează slava lui Dumnezeu şi făclia ei este Mielul...

Acolo nu va mai fi noapte. Şi nu vor mai avea trebuinţă nici de lampă, nici de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu îi va lumina. Şi vor împărăţi în vecii vecilor."

SFÂRŞIT

CORECTATĂ DE DUMITRU CIOBANU

Cuprins

1. LUMINĂ În ÎNTUNERIC
2. SUFERINŢĂ ŞI ADĂPOST
3. LEGEA MILEI
4. PRIMII PAŞI SPRE O VIAŢĂ MAI BUNĂ...
5. UNDE ESTE CERUL?
6. PRIMA RUGĂCIUNE
7. O IZBUCNIRE A RĂZBUNĂRII
8. O NOUĂ PRIETENĂ
9. ÎNCEPUTURI GRELE
10. Un MESAGER AL PĂCII
11. PROGRESUL FETEI
12. O PERSPECTIVĂ NOUĂ
13. ÎNGERUL PĂZITOR
14. O NOUĂ LOCUINŢĂ
15. CINE Sunt CEI FERICIŢI?
16. STĂPÂNIREA DE SINE
17. INFIRMIERA
18. SCHIMBĂRI
19. PLANURI DA’TE PESTE CAP
20. EGOISMUL

21. Un PRIETEN LA NECAZ
22. TOT MAI MULTE GRIJI
23. MOARTEA
24. ALTE SCHIMBĂRI
25. GELOZIA
26. DEZAMĂGIREA DOMNULUI BRUCE
27. REA-VOINŢĂ
28. O NOUĂ CUNOŞTINŢĂ
29. O PLIMBARE DE DIMINEAŢĂ
30. O SURPRIZĂ
31. O INIMĂ RĂNITĂ
32. O POVESTE A DURERII
33. CEASUL PRIMEJDIEI
34. O TAINĂ DEZVĂLUITĂ
35. LEGĂTURI CARE Nu POT FI RUPTE
36. CEL Mult AŞTEPTAT SE ÎNTOARCE....
37. ISTORIA TATĂLUI
38. REUNIUNEA
39. RECOMPENSA
40. ANCORELE SUFLETELOR ÎNCERCATE